

تَعَالَى عِلْمُكَ

876
140

3

لغاتِ عربی

جسکو

2588

یادری ولیم ہوپر صاحب پرنسپل قانونی کالج

لاہور نے

مرتب کیا

پنجاب ریلیجیوس بک سوسائٹی کے لیئے
الہ آباد

مشن پریس میں چھاپی گئی

سنہ ۱۸۸۰ ع

[طبع اول]

[۵۰۰]

876
140

مقدمہ

کتاب شروع کرنے سے پہلے چند باتیں لکھی جاتی ہیں
جنکے یاد کرنے سے اس کتاب کے پڑھنے میں بہت آسانی
ہوگی *

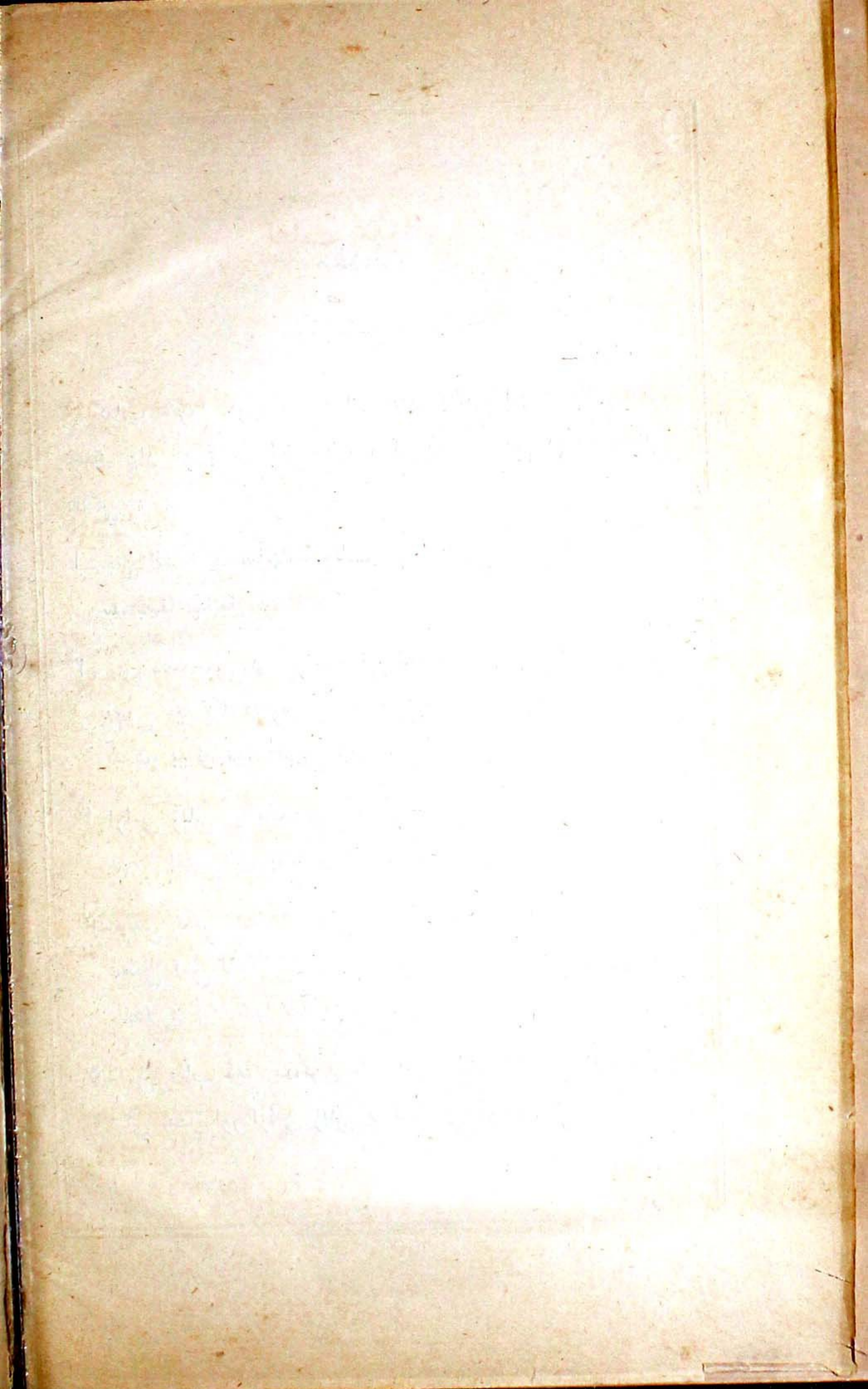
۱- جن الفاظ کے ساتھ حرکات نہیں لکھی گئیں انکو مصدر
سمجھنا چاہئے *

۲- جن مصدروں کے صرف معنی لکھے گئے ہیں اور یہہ ذکر
نہیں کیا گیا کہ وہ مجرور یا مزید مستعمل ہوتے ہیں وہ
مصدر بیبل میں نہیں آئے *

۳- آرامی زبان کے مصدروں کے مزید فیہم آرامی صرف کے موافق
نہیں لکھے گئے بلکہ عبرانی صرف کے موافق لکھے گئے ہیں *

۴- جس کسی لفظ کے معنی اُسکے بعد نہیں لکھے گئے اُسکے
معنی اس لفظ کی خاص جگہہ پر پائے جائینگے جو اول
لفظ کے آگے لکھا گیا ہے *

۵- اس کتاب میں مذکور کی علامت (م) لکھی گئی ہے اور مونث
کی (ث) اور آرامی زبان کے لفظ کی (د) *

لغات عبرانی

א

אָב מ-مُضَاف אָבִי (ر אָב) ۱-باپ. ۲-باپ داداؤں میں سے ایک. ۳-بانی.

אָב ————— אָב.

אָב אָנָא.

אָב מ ۱-سبزی. ۲-میوہ.

אָבִיב מ ۱-ہری بال. ۲-بني اسرائیل کے دینی سال کا پہلا مہینا.

אָבֵד קָל ۱-کھویا جانا. ۲-ہلاک ہونا. ۳-نیست ہونا.

אָבֵד ۱-کھو دینا. ۲-ہلاک کرنا. ۳-برباد کرنا.

אָבֵד ۱-ہلاک کرنا. ۲-برباد کرنا.

אָבֵדָה ת ۱-کھوئی ہوئی چیز. ۲-ہلاکت.

אָבֵדוֹן מ ۱-ہلاکت. ۲-عالم ارواح.

אָבֵדוֹן اور אָבֵדוֹן م ہلاکت.

אָבֵה קָל ۱-چاہنا. ۲-راضی ہونا. ۳-فرمانبردار ہونا.

אָבֵה מ حاجت.

אָבֵה מִחְתָּא.

אָבֵהָה ת ایک قسم کا میوہ جو مشتبہ اور مہی ہے.

אָבֵה מ نے- (ماخذ مشتبہ).

אָבֵה ————— אָבֵה.

אָבֵה گھومنا.

אָבֵהָה ת گردش.

אבטיח ——— טבח.

אביב ——— אבב.

אביון | אביונה ——— אבה.

אביר | אביר ——— אבר.

אבך **הִתְפַּעֵל** - لپت جانا.

۱ **אבל** **אָבַל** - ماتم کرنا.

הִתְפַּעֵל - ماتم کرنا.

הִתְפַּעֵל - دل سے ماتم کرنا.

۱ **אָבַל** ماتم کرنیوالا.

אָבַל م ماتم.

۲ **אבל** گھاس کی مانند بھیگنا.

۲ **אָבַל** م گھاس کا میدان.

אָבַל ——— בלה.

אָבֵן ۱- پتھر. ۲- کچی دھات. ۳- بت. ۴- ساہول (شاقول)

אָבֵן (تثنیہ) ۱- گمہار کے چاک جو پتھر کے ہوتے

ہیں. ۲- ایک قسم کی پیڑھی جو شکل میں

گمہار کے چاک کے مشابہ تھی.

אָבֵן یا **אָבֵן** م آبنوس کی لکڑی جو پتھر سی سخت

ہے (بصیغہ جمع مستعمل).

אָבֵן م قیمتی کمر بند. (ماخذ مشتبه).

אבס موتا کرنا.

אָבוּס م ۱- تھان (گھوڑے وغیرہ کا). ۲- شاید چرنی.

אָבוּס م انبار خانہ.

אָבַעַבַע ——— بוע.

۱ **אָבַק** م گرد.

آبَر ٲا خوشبودار سفوف.
 ۲ آبَر ٲفعل-كُشتي لَرنا (كيونكه كُشتي لَرنے ميں گرڊ
 اُرتي ۛ).

آبَر ٲل-غالِب هونا.

هَفَعِيل-چَره جانا.

آبِير ٲادر.

۱ آبِير ۱-ٲدرت والا. ۲-سردار. ۳-سخت.

۲ آبِير م ۱-ساند. ۲-جنگي گهورا.

آبَر م اور آبَر ٲا ٲر.

آبَر ٲا ————— بَرڊ.

آبَر باندھنا.

آبَر ٲا ۱-باندھنے كي چيز. ۲-گچھا. ۳-غول.

۴-سحراب.

آبَر م جوز (ماخذ مشتبه).

آبَر ————— آبَر.

آبَر سَمَت جانا.

آبَر م بوند.

آبَر ۱-گرم هونا. ۲-سَرنا. ۳-مكروه هونا.

آبَر م ۱-بند ٲاني كا تالاب. ۲-تالاب.

آبَر غمگين.

آبَر يا آبَر م ۱-اُبلتي هوئي ديگ. ۲-ٲے. ۳-ٲے

سے بنا هوا وسا.

آبَر ٲيرے دھونا.

آبَر م ۱-ٲيرے دھونے كا برتن. ۲-سيال چيزوں كا برتن.

آبَر ————— آبَر.

اندر قل- جمع کرنا.

اندره ایک قسم کا چھوتا چاندی کا سکہ.
اندرت (ر اندر) ت ایک شاہی پروانہ. (ماخذ مشتبه مگر
شاید فارسی سے لیا گیا ہے).

اندره ————— اندر.

اندریل م ایک قسم کا برتن. (ماخذ مشتبه).

اندر ا اندوت ————— اندر.

اندر ہفعلیل- پڑمردہ ہونا.

اندون ا اندن ————— اندن.

اندن ————— اندن.

اندر ————— اندر.

اندرم قل- لال ہونا.

پعل- لال کیا جانا.

ہفعلیل- لال ہونا.

ہتفعلیل- اپنے تئیں لال دکھانا.

اندوم یا اندم لال.

اندمنی لال.

اندم م لعل.

اندمدم لال سا.

اندمہ ت ۱- متی. ۲- زمین. ۳- کھیتی. ۴- سرزمین.

اندم م ۱- آدمی. ۲- ایک عام آدمی. ۳- مرد.

۴- کوئی.

اندن حاکم ہونا.

اندون یا اندن م ۱- خاوند. ۲- مالک. (ضیغہ جمع اکثر

بمعنی واحد مستعمل).

אָדֶר מִן خدَاوند.

אָדֶר מִן ۱- بنیاد. ۲- ستون کا پایہ.

אָדֶר قֵל- چوڑا ہونا.

نִּפְעַל- بزرگ ہونا.

הִפְעִיל- بزرگی بخشنی.

אָדֶר מִן ۱- اوپر والا کپڑا جس سے تمام بدن دھکتا ہے.

۲- عظمت.

אָדֶר ת ۱- پھیلاؤ. ۲- اوپر والا کپڑا جس سے تمام بدن

دھکتا ہے. ۳- عظمت.

۱ אָדֶר ۱- چوڑا. ۲- بڑا. ۳- زور آور. ۴- شریف.

۲ אָדֶר מִן ۱- سردار. ۲- پیشوا.

אָדֶר אֶרֶץ ——— גזר

אָדֶר מִן בני اسرائیل کے دینی سال کا بارہواں مہینا.

(ماخذ مشتبه)

אָדֶר מִן کھلیان. (ماخذ مشتبه).

אָדֶר אֶרֶץ ۱- دُرستی سے. ۲- چالاکي سے. (فارسي لفظ دُرست

سے ماخوذ ہے).

אָדֶר כּוֹן מִן ایک قسم کا فارس کا چاندی کا سکہ جو دازا بادشاہ

نے بنوایا تھا.

אָדֶר ע ——— זרוע.

אָדֶר עָל- داونا. دائیں چلانا.

אהב قֵל- محبت رکھنی.

נִּפְעַל- محبوب ہونا.

פִּיעִיל- پیار کرنا.

פְּעִיל- شدت سے پیار کرنا.

آهه م ۱-عشق. ۲-خوشي. (صرف بصيغه جمع مستعمل ہوتا ہے).

آهه م ۱-عشق. ۲-معشوق. (صرف بصيغه جمع مستعمل ہوتا ہے).

آهه ث ۱-محبت. ۲-محبت رکھنی. ۳-پیاری.

آهه افسوس! ہاے!

آهه ————— آهه.

آهه اقل-روشن ہونا.

آهه اقل-روشنی دینی. [مسکن.

آهه ۱-خیمہ (کیونکہ وہ دور سے چمکتا ہے). ۲-

آهه اقل-خیمہ اُکھارنا.

آهه اقل-خیمہ کھرا کرنا.

آهه اقل یا آهه اقل م یا ث عود. (سنسکرت کے لفظ ا گرو سے

ماخوذ ہے).

آهه اقل ————— آهه.

آهه م ۱-مشک. ۲-غیب کی جھوٹی سچی خبریں

بتانیوالا. ۳-بھوت.

آهه اقل ————— اقل.

آهه ۱-مورنا. ۲-گھمانا. ۳-گھیرنا. ۴-گھیر کر دبانا.

آهه م ۱-لکٹی (کیونکہ اُس سے آگ کو گھماتے ہیں).

آهه اقل یا آهه اقل ث سبب.

آهه م بخارات.

آهه م ۱-بڑی آفت. ۲-ہلاکت.

آهه اقل-آرزو کرنا.

آهه اقل-آرزومند ہونا.

- אָר מ خواهش.
 אָ ۱-خواه. ۲-یا. ۳-بلکہ. ۴-اگر. ۵-شاید.
 אָר ת خواهش.
 אָر מ خواهش.
 אָر ת ۱-خواهش. ۲-خصوصاً خواهش بد.
 ۳-چاہی ہوئی چیز.
 ۲ אָר א بودوباش کرنی.
 ۱ אָر م ۱-خشکی. ۲-سمندر کے کنارے کی زمین. ۳-جزیرہ.
 ۳ אָר א چلانا.
 ۱ אָر م فوجہ
 ۲-اُور اور اُور اُور ہاے!
 ۲ אָر م ۱-ہاے! ۲-گیدر.
 אָر ת ایک قسم کا گدھ.
 ۴ אָר א قل-نشان دینا.
 ہتّעיל-حد باندھنا.
 אָر م اور ت (رפת) ۱-نشان. ۲-جہنّم. ۳-یادگار.
 ۴-معجزہ.
 אָر | אָر | — | אָر |
 ۱ אָر ۱-کجرو ہونا. ۲-بیوقوف ہونا.
 אָر اور אָر ۱-بیوقوف. ۲-بیدین.
 אָر ت ۱-بیوقوفی. ۲-بیدینی.
 ۲ אָر یا אָر ۱-زور آور ہونا. ۲-کسی چیز کا اور چیزوں
 میں سے بڑھا ہوا ہونا.
 אָر م ۱-زور آور آدمی. ۲-پیت.
 ۱ אָر یا אָر ۱-سامنے. ۲-اسکے برعکس.

۲ آءل م صحن.

آءل م اور ث هرن اور هرنى.

آءلہ يا آءلث ت هرنى.

آءل م ۱-مىندھا. ۲-دروازہ كى باهرفكلى هوئى چوكهت.

آءل م بزھا هوا پاىه.

آءل م زور.

آءلث ت زور.

آءل م ۱-صاحب إختيار آدمى. ۲-بلوط.

آءلہ ت اور آءل م بلوط يا كوئى اور أس جىسا

درخت.

آءل م درخت.

۱ آءل م ۱-زور. ۲-زوروالا. ۳-إله. ۴-الله.

۱ آءلہ قل ۱-قسم كهانى. ۲-لعنت بهىجنى.

۳-چلانا.

هفءىل-قسم كهانى.

آءلہ ت ۱-قسم. ۲-لعنت.

تآءلہ ت لعنت.

آءلہ يا آءلہ (رآءلہ) م بصىغه واحد ۱-إله. ۲-الله.

بصىغه جمع ۱-آلهه. ۲-حكام (كىونكه وه الله

كے نائب هوتے هىس). ۳-شاىد ملائك.

۴-اىك إله. ۵-الله.

آءل اور آءل اور آءل م ۱-(آءلہ سے ماخون)

خدا كا بىر يعنى پهوان. ۲-(آءلہ سے

ماخون) خدا كى انگىتهى يعنى مذبء.

آءل م ۱-خدا كا پهار. ۲-مذبء.

ארולי ————— ל'א:

ארון یا ארון ۱-عدم میں ہونا. ۲-باطل ہونا. ۳-غافل رہنا. ۴-طاقتور ہونا.

ארון م (جمع ארונים) ۱-بطالت. ۲-بُت. ۳-جھوت. ۴-بدی. ۵-آفت. ۶-غم.

ארון م ۱-دولت. ۲-زور.

ארון ۱-عدم. ۲-کچھ نہیں ہے یا کچھ نہیں تھا. ۳-نہیں ہے یا نہیں تھا.

ארון ۱-جب نہیں ہے یا جب نہیں تھا. ۲-بغیر. ۳-قریب قریب.

ארון ۱-جس کو نہیں ہے. ۲-یہاں تک کہ نہو.

ארון ۱-یہاں تک کہ نہو. ۲-اس لئے کہ نہیں ہے.

ארון م سخت محنت.

ארון ————— ארון.

ארון قل ۱-جلدی کرنا. ۲-جلدی کرانا. ۳-تنگ ہونا. ۴-ہفعیل-جلدی کرانا.

ארון ————— ארון.

ארון قل-روشن ہونا.

ہفعل-روشن ہونا.

ہفعیل ۱-روشن کرنا. ۲-روشنی دینی.

ارور یا ارور اور ارور م اور ت ۱-نور. ۲-آگ.

ارور ت ۱-نور. ۲-ساگ پات کیونکہ اُسکی

سبزی کسی قدر چمکتی ہے.

ارور م اور ت ۱-نیر. ۲-شمعدان. ۳-روشنی.

ارور ت پل.

אִירוֹת — ۱ ארה.

אִוֵּת נִפְעַל - راضي هونا.

۱ اوت — ۴ اوده.

۲ اوت — انده.

۳ اوت — ات.

אָז יא אָזי (ר אָזי) ۱- اُسوقت. ۲- اُسکے بعد.

אָז יא אָז ۱- قديم الايام سے. ۲- جب سے. ۳- وقت سے.

אָז יא אָז ۱- قديم الايام سے. ۲- جب سے. ۳- وقت سے.

אָז ۱- چلا جانا.

אָז ۱- چلا جانا.

אָז ۱- چلا جانا.

אָז ۱- چلا جانا.

אָז ۱- چلا جانا. ۲- بָּנָא. ۳- چلا جانا. ۴- گھتتا.

אָז ۱- چلا جانا.

אָז ۱- چلا جانا.

אָז ۱- چلا جانا.

אָז ۱- چلا جانا.

אָז ۱- چلا جانا.

אָז ۱- چلا جانا.

אָז ۱- چلا جانا.

אָז ۱- چلا جانا.

אָז ۱- چلا جانا.

אָז ۱- چلا جانا.

אָז ۱- چلا جانا.

אָז ۱- چلا جانا.

הִשְׁתַּעֲבֵיל - اپنی کمر کو باندھنا۔

אָזוּר מִ כְּמֵרְבֵּנֵד۔

אָזוּרַע ——— זְרוּעַ۔

אָזְרַח ——— זְרַח۔

אָח מ (ר א ח) ۱ - بھائی۔ ۲ - دوسرا۔

אָחוֹת ת ۱ - بہن۔ ۲ - دوسری۔

אָחוּהָ מ בְּרֹאדְרִי۔

אָח הֵא !

אָח מ ایک قسم کا جنگلی جانور جو واویلا کرتا ہے۔

אָח ——— אָחָה۔

אָחָד قַל - ایک ہونا۔

הִשְׁתַּעֲבֵיל - اکتھا ہونا۔

אָחָד מ (مضاف אָחָד) (ר א ח) אחת ת (ר א ח) ۱ - ایک

۲ - ایک ہی۔ ۳ - یکم۔ ۴ - دوسرا۔ ۵ - کوئی۔

בְּאָחָד (ر א ح) باہم۔

אָחָת ایک بار۔

בְּאָחָת ۱ - یکبارگی۔ ۲ - اکتھے۔

אָחוּז נֵי (یہہ مصری زبان کا لفظ ہے)۔

אָחוּהָ ——— חוּהָ۔

אָחוּהָ ——— אָח۔

אָחוּיָהָ ——— חוּהָ۔

אָחוּז ——— אָחַר۔

אָחוּת ——— אָח۔

אָחוּז قַל ۱ - پکڑنا۔ ۲ - پکڑے رہنا۔ ۳ - جوڑنا۔ ۴ - بند کرنا۔

۵ - دھانکنا۔ ۶ - نکالنا۔

נפעל ۱- پکڑا جانا. ۲- مالک ہو جانا.
 یعیل- دہانکنا.
 هפעל- جورا جانا.

אחזה ת ۱- ملکیت. ۲- ملک.

אחח جلنا.

אח ת انگیتھی.

אחידה ——— חוד.

אחלי یا אחלי ——— לא.

אחלמה ——— חלם.

אחר قل ۱- پیچھے ہونا. ۲- مابعد ہونا. ۳- تاخیر کرنی.

یعیل ۱- تاخیر کرانی. ۲- تاخیر کرنی.

אחר ۱- دوسرا. ۲- غیر.

אחר מ پیچھا.

אחר اور אחרי ۱- پیچھے. ۲- پچھم کی طرف.

۳- بعد. ۴- مابعد.

אחרון ۱- پچھلا. ۲- پچھم کا. ۳- مابعد کا. ۴- آخری.

אחרונה آخر کار.

אחרי اور אחרון دوسرا.

אחריו آخر کار.

אחרית ת ۱- انتہا. ۲- آخر. ۳- آخرت.

אחור מ ۱- پیچھا. ۲- پچھم. ۳- مابعد.

אחרנית پیچھے کی طرف.

אחשדרפן فارسی سلطنت کا گورنر. (قدیم فارسی لفظ

کشترب سے).

אחשתרן خچر. (سنسکرت کے لفظ آشوترا سے).

אָט ————— אָט.

אָט پایدار ہونا.

אָט م ایک قسم کا خاردار درخت.

אָט ————— אָט.

אָט ۱- آہستہ آہستہ چلنا. ۲- آہستہ آہستہ بولنا.

אָט م ۱- چھوٹی سی آواز. ۲- مُردوں کی طرف سے

جواب دینے والا.

אָט اور אָט ۱- آہستہ آہستہ. ۲- فرمی سے.

אָט { قل
ہفعیل } بند کرنا.

אָט בָּנָא.

אָט م ایک قسم کا کپڑا.

אָט بند کرنا.

אָט ۱- بند. ۲- بیگار. [אָה کون.

אָה (مضاف آہ اور אָה) ۱- کہاں. ۲- لفظ استفہام مثلاً آہ

آہ کہاں.

אָہ ۱- کہاں. ۲- کب.

אָہ ۱- کدھر. ۲- کہاں. ۳- کب. ۴- ادھر.

אָہ کہاں.

אָہ ۱ ————— ۲ אָہ.

אָہ ۲ ————— ۳ אָہ.

אֵיב قل-دُشمنی رکھنی.

אֵיב م دُشمن.

אֵיב ת دُشمنی.

אֵיד ——— איד.

אֵיָה ——— איה. ۳

אֵיָה ——— אי.

אֵיד | אֵיָה | אֵיָה | אֵיָה | אֵיָה ——— כה. [۲ אול.

אֵיל | אֵיל | אֵיל | אֵיל | אֵיל | אֵיל | אֵיל | אֵיל ———

אים ڈرانا.

אים (ث ایما) ڈرانا.

אים م ۱- ڈر. ۲- بُت.

ایما یا ایما اور ایما ث ڈر.

۱ این ——— این.

۲ این ——— این.

ایما یا ایما ث اناج کا ایک خاص پیمانہ. (ماخذ مصري)

ایما | ایما ——— فہ.

ایش | ایشون ——— ایش.

ایتون ——— اتہ.

ایتی ——— یش.

ایتون ——— یتون.

اید ——— کون.

ایکوب ——— کوب.

اکور | اکوری | اکوریوت ——— کور.

اکילה ——— اכל.

اכל قل ۱- کھانا. ۲- نیست کرنا.

نفعل- کھایا جانا.

یعیل- نیست کرنا.

یعل- نیست کیا جانا.

הפעיל ۱- کھلانا. ۲- نیست کرانا.
 אכל מ ۱- کھانا. ۲- طعام.
 אכלה ת ۱- طعام.
 אכילה ת طعام.
 מאכל מ اور מאכלת یا מזלת ת طعام.
 מאכלת ת چھری.
 אכל ————— כון.
 אכף قل ۱- لادنا. ۲- جبراً ترغیب دینی.
 אכף מ ۱- بوجه. ۲- رعب.
 אכר کھودنا.
 אכר מ کسان.
 אל ————— אלل.

۱ אל | אלה | אלה | אלה | ————— ۲ اول.
 ۲ אל ————— הל.

۳ **אל** (مضاف ال اور الی) ۱- کی طرف. ۲- کے پاس. ۳- تک.
 ۴- کے برخلاف. ۵- میں (حرکت کے فعل کے ساتھ مثلاً
 אל- ביותר) وہ اپنے گھر میں گیا. ۶- کے ساتھ. ۷-
 کی نسبت. ۸- کے سبب. ۹- کے موافق.
 ۱ اور ۱- کی طرف. ۲- کے پاس. ۳- کے لئے. ۴- تک.
 ۵- قریب قریب. ۶- کو. ۷- کا. ۸- سے.
 ۹- کی نسبت. ۱۰- کے باب میں. ۱۱- کے
 موافق. ۱۲- میں. ۱۳- ال- کے بعد ۱ کا
 ترجمہ اردو میں نہیں ہوتا.
 نال اور نال (نیر اور ۱ سے مرکب ہے) جو کچھ
 کسی کا ہے.

בְּנֵשׁל אור בְּנֵשׁל ۱- جو کچھ کسی کا ہے اُس
میں ۲- کے سبب.

אֶלְגָּבִישׁ ————— גבש.

אֶלְגֻמִּים صندل کے درخت یا تکتے۔ (ماخذ سنسکرت).

אֶלְמָנִים اوپر کے لفظ کا بگڑا ہوا ہے۔

۱ אלה | אָלָה ————— ۲ אול.

۲ אלה מוֹתָ הוֹנָא.

אֶלְיָהּ תְּ דִנְבֵה כִּי چکتی۔

אֶלָה ————— הַל.

אֶלוּ ————— אָרו.

אֶלוּ ————— לו.

אֶלוּל ————— ۱ אלل.

אֶלָה | אֶלוֹן ————— ۳ אלل.

אֶלוֹן ————— ۲ اول.

אֶלוֹף ————— אָלָף.

אלה קל-دُودھ کی طرح بگڑ جانا.

נִפְעַל-خراب ہونا.

אֶלְיָהּ ————— ۲ אלה.

אֶלוּל ————— ۱ אלل.

אֶלוֹן | אֶלָף ————— הַל.

۱ אלل عدم میں ہونا.

אל ۱- عدم ۲- حرف نہی اور حرف نفی صرف مضارع

کے ساتھ ۳- تو نہیں جیسے اس مثال میں אל-

בְּנֵשׁתָם הַיּוֹם תִּם נֵי אֲכִי תו חمله نہیں کیا.

אֶלוּل اور אֶלוּل باطل.

אלל מ ۱- بطالت. ۲- بُت.

אלל ואویلا کرنا.

אללי هاه!

אלل موتا هونا.

אלה ת اور אלון מ بلوط یا کوئی مضبوط درخت.

אלם قل ۱- باندھنا. ۲- بندھنا. ۳- گونگا هونا. ۴-

متروک هونا.

נפעל ۱- گونگا هونا. ۲- خاموش هونا.

פעיל- باندھنا.

אלם מ خاموشي.

אלם - گونگا.

אלמה ת پولی.

אלמן متروک.

אלמה ת ۱- بیوه- ۲- اُجاز گھر.

אלמן م بیوگی.

אלמות ت بیوگی.

אלמני م فلاں کیونکہ اُس کا نام بتایا نہیں جاتا.

אלם | الہم ——— | اول.

אלמים ——— | الگویم.

אלן ——— | הל.

[۴- ملنا.

אלף قل ۱- عادت پکرنی. ۲- مانوس هونا. ۳- سیکھنا.

פעيل- سکھانا.

אלף یا אלף م اور ت ۱- گاہے یا بیل. ۲- ہزار. ۳- گھرانوں

کا مجموعہ جو پہلے ایک ہزار آدمی کا ہوتا تھا.

۴- زمین کا ایک حصہ جس پر ایسا مجموعہ رہتا تھا.

۱ آلوق مانوس.

۲ آلوق ۱- یار. ۲- گے یابیل. ۳- ہزار آدمیوں کا سردار.
۴- سردار.

آلَم پعیل- اصرار کرنا.

آلکوم ————— کوم.

آم ت ۱- ما. ۲- دادیوں نانیوں میں سے ایک. ۳- تراہ
(کیونکہ اُس مقام پر ایک رستہ سے دو رستے پیدا
ہوتے ہیں).

آمہ ت ۱- کلائی. ۲- ہاتھ (پیمائش میں). ۳-
دارالسلطنۃ. ۴- بُنیاد.

آم ۱- لفظ استفہام. ۲- اگر. ۳- خواہ. ۴- اگرچہ. ۵- کاشکے.
۶- جب. ۷- کہ.

بی-آم ۱- کہ اگر. ۲- کہ جب. ۳- مگر. ۴- مگر جب.

آمہ ت لونڈی.

آمہ ————— آم.

آمہ ————— ام.

آمہ ————— امم.

۱ آمون ————— اوما.

۲ آمون | آمون | آمونہ ————— امن.

آمیز ————— امیز.

آمیر ————— امر.

آملل یعلل ۱- مَر جھانا. ۲- غمگین ہونا. ۳- اُجر جانا.

آملل بیطاقت.

آمم ملانا.

آمہ اُمّت.

آمن قَل ۱- سنبھالنا ۲- پالنا. ۳- بنانا. ۴- معتبر ہونا.

نَفَعَل ۱- سنبھالاجانا. ۲- پایدار ہونا. ۳- معتبر ہونا.
۴- سچا تھہرنا.

ہَفْعِيل ۱- سنبھلنا. ۲- بھروسا رکھنا. ۳- ایمان لانا.

آمن اور ۲ آمن م کاریگر.

آمن ۱- سچ (کلمہ تصدیق). ۲- ایساہی ہو. (آمین).

آمن م سچائی.

آمن م سچائی.

آمن ت ۱- پایداری. ۲- سچائی.

آمن ت ۱- عہد. ۲- روزانہ کھانے پینے کا بندوبست.

آمن م ۱- بچہ کا کھلانیوالا. ۲- بچہ کا پالنیوالا.

آمن ت آنا (دودھ پلانیوالی نوکر).

آمن ت ستون.

آمن ت ۱- پرورش. ۲- سچائی.

آمن سچ سچ.

آمن یا آمن سچ سچ.

آمن (آمن کے عوض) ت سچائی.

آمن قَل- مضبوط ہونا.

بَعِيل ۱- مضبوط کرنا. ۲- مرمت کرنی. ۳- سخت کرنا.

ہَفْعِيل- مضبوط بنا.

ہَفْعِيل ۱- ہمت باندھنی. ۲- قصد کرنا.

آمن مضبوط.

آمن م مضبوطی.

آمن ت زور.

آمن مضبوط.

مِاَمْر م قوت.

اَمْر قَل ۱- اپنے میں سے نکالنا. ۲- کہنا. ۳- سوچنا.

۴- حکم دینا.

نَفْعَل-کہا جانا.

هَفْعِيل-قول کرانا.

هَثْعِيل-اپنی بڑائی کرنی.

اَمْر اور اَمْر م قول.

اَمْر م بڑا کیونکہ گلہ اُسے اپنے میں سے نکالتا یعنی

پیدا کرتا ہے.

اَمْرَا یا اَمْرَا ت قول. خصوصاً وعدہ.

اَمْر م درخت کی پھنگ.

مِاَمْر یا مِاَمْر م فرمان.

بِنْمَا (بِنْمَا کے عوض) ۱- جیسا کہ کہا گیا ہے.

۲- اِسِطْرَح.

اَمَش ————— ۲ مَشَا.

اَمَت ————— اَمِن.

اَمَتَحَت ————— مَتَح.

اَمَتَنِي ————— مَتِن.

اَمِن ————— اَمِن.

اَمِنَا ————— اَمِنِي.

اَمِنَا ————— اَمِنَا.

۱ اَنْدَا قَل-آہ بھرنا.

اَنْدَا ت مَاتِم.

تِاَنْدَا ت نُوْحَا.

۲ اَنْدَا قَل ۱- نزدیک آنا. ۲- ملنا.

پعیل۔ پہنچانا۔

پعل ۱۔ پہنچایا جانا۔ ۲۔ پڑنا۔

ہشپعیل۔ درپے نقصان ہونا۔

پنی م اور ث جہازوں کا بیڑا۔

پنڈہ ث جہاز۔

۲ ات (انہ کی عوض) (مُضاف ات اور ات یا ات)۔

۱۔ پاس۔ ۲۔ ساتھ۔

تہنہ ث ۱۔ ملنا۔ ۲۔ شہوت۔

تہنہ ث دانوگہات۔

مآن (مہنہ کی عوض) م برتن۔

انہ ————— ای۔

انہ ————— انہی۔

انہ ————— نا۔

انہ ————— انہی۔

انہن ————— ہس۔

انہش ————— انہش۔

انہ نفعل۔ آہ بھرنا۔

انہہ ث آہ۔

انہنو | انہنا | انہنہ ————— انہی۔

انہ ————— انہی۔

انہ | انہہ ————— ۲ انہ۔

انہہ ————— ۱ انہ۔

انہ م ساهول (شاقول)۔

انہی م اور ث مین۔

انہی (ر انہ یا انہ) م اور ث مین۔

اندن (ر اندن یا اندن) م اور ت ہم۔

اندن اور نندن م اور ت ہم۔

اندن قل-غمگین ہونا۔

هتپعیل-کُرکُرانا۔

اندس قل ۱-جبر کرنا۔ ۲-تکلیف دینا۔

اندس قل ۱-دم لینا۔ ۲-سانس باہر نکالنا۔ ۳-غصہ ہونا۔

هتپعیل-غصہ ہونا۔

۱ اندس (اندس کی عوض) (ر اندس) واحد میں۔ ۱-ناک۔ ۲-غصہ۔

تثنیہ میں۔ ۱-نتھنے۔ ۲-غصہ۔ ۳-چہرہ۔ ۴-دواشخاص۔

اندس ت ایک قسم کا غصہ والا پرند۔

اندس نفعل-آہ بھرنا۔ [ہے۔]

اندس ت ۱-آہ۔ ۲-ایک قسم کا رینگنے والا جو آہ بھرتا

اندس قل-لا علاج ہونا۔

نفعل-لا علاج بیماری میں مبتلا ہونا۔

اندس اور اندس یا اندس م آدمی۔

اندس (اندس کی عوض) واحد میں۔ ۱-مرد۔ ۲-شوہر۔

۳-شریف آدمی۔ ۴-کوئی۔ ۵-ہر ایک۔

جمع میں۔ (اندس یا اندس)۔

۱-مردمان۔ ۲-آدمیان۔

اندس م ۱-چھوٹا آدمی۔ ۲-آنکھ کی پتلی۔

۳-بیلچوں بیچ۔

اندس (اندس کی عوض)۔ ۱-عورت۔ ۲-جورو۔ ۳-کوئی۔

۴-ہر ایک۔

اندس م ۱-آدمی (خصوصاً اُسکی ناپایداری کے خیال سے)۔

۲-ایک عام آدمی۔

اننت اور انت اور انتو ت تو.

اننتہ اور انتہ م تو.

اننتو اور انتو ت تم.

اننتہم اور انتہم اور انتہون م تم.

اننتہ نقصان انتہانا.

اننتون م نقصان.

اننتو ————— سوت.

اننتو | اننتو | اننتو | اننتو ————— اننتو.

اننتو ————— اننتو.

اننتو رکھنا.

اننتو م اننتو خانہ.

اننتو قتل ۱- جمع کرنا. ۲- اپنے پاس رکھ لینا. ۳- چھڑا لینا.

۴- کھینچ لینا. ۵- متا دینا. ۶- چنداول ہونا.

نفع ۱- جمع ہونا. ۲- مل جانا. ۳- التا پھر جانا.

۴- متایا جانا.

پعیل ۱- جمع کرنا. ۲- اپنے گھر میں اتارنا.

۳- چنداول ہونا.

پعیل- جمع ہونا.

ہنتپعیل- اپنے تئیں جمع کرنا.

اننتو م اننتو خانہ.

اننتو م ۱- جمع کرنا. ۲- فصل.

اننتو ت جمع ہونا.

اننتو ت جماعت.

اننتو م عوام کی جماعت (آخلاق الناس).

اننتو م فصل اور خصوصاً میوونکی.

אסר (יסר کا مُرادف).

אספּרנא چالاکي سے يا کوشش سے. (ماخذ قدیم فارسي).

אסר قَل ۱- باندھنا. ۲- قید کرنا. ۳- جوتنا. ۴- صف باندھنا.

نَفَعَل ۱- بندھنا. ۲- قید ہونا.

يُעَل- اسیر ہونا.

אסר اور אסר מ ۱- کسی چیز سے پرہیز کرنے کا عہد.

۲- حکم امتناعی.

אסور یا אסור מ باندھنے کی کوئی چیز.

אסיר اور אסיר מ اسیر.

מסרת (מאסרת کی عوض) ت باندھنے کی کوئی چیز.

מוסר (מאסר کی عوض) م باندھنے کی کوئی چیز.

אע ————— עז.

אף ————— אנף.

אף ۱- بھی. ۲- بلکہ.

אפד قَل- باندھ لینا.

אפוד מ سردار گاہن کا ایک لباس.

אפדה ت ۱- باندھ لینا. ۲- بتوں پر بطور لباس

سونا یا چاندی چڑھی ہوئی.

אפון ————— פון.

אפה قَل- پکانا.

מאפה מ پکا ہوا کھانا.

תפין מ پکا ہوا کھانا.

אפוא | אפוא ————— فہ.

אפוד ————— אפד.

אפיל ————— אפל.

אָפּיק — אָפּק.

אָפּל ۱-غروب هونا. ۲-کمزور هونا.

אָפּل تاریک.

אָפּل م تاریکی.

אָפּלָה ت سخت تاریکی.

אָפּیل دیر میں پکنے والا. (میوہ وغیرہ).

مِأفּل م تاریکی.

مِأفּلָה ت بہت سخت تاریکی.

אָפּן گھومنا.

אָפּן م پیّا.

אָפּן م ۱-وقت. ۲-عین وقت.

אָפּס قَل - تمام هونا. [۵-صرف.

۱ اָפּس م ۱-انتہا. ۲-اور نہیں ہے. ۳-نہیں. ۴-عدم.

בָאָפּס ۱-بغیر. ۲-بے سبب.

۲ اָפּس — ا فּس.

אָפּע | אָפּעָה — فּעה.

אָפּף قَل - گھیرنا.

אָפּף قَل - تھامنا.

הִשְׁתַּעֵיִל ۱-اپنے تئیں ضبط کرنا. ۲-اپنے پر جبر کرنا.

۱ اָפּיק م ۱-زل. ۲-گذرگاہ بحر. ۳-نالا. ۴-ندی.

۲ اָפּיק مضبوط.

אָפּר دھانکنا.

אָפּר م سر کی اورھنی.

אָפּر م راکھ

אָפּר — فּרה.

آءرءون ————— ءرءء.

آءءء آءرءار. (ماءء ءنءء).

آءءء ————— آءء.

آءءل | آءءل ————— آءل.

آءل ءل-ءورءنا.

آءل م ۱- ءسلل ءلونءء ءءرل ءوئل ءء. ۲- ءاس.

آءل ءل ۱- ءاس رءءنا. ۲- نءلنا. ۳- رءء ءءورءنا

۴- ءاز رءءنا.

ءءءل-ءءوءنا ءل ءانا.

ءءءل-نءل للنا.

آءل م ۱- ءسلل. ۲- ءء.

آءل م ۱- ءر ءءرء ءوئل. ۲- شرف ءانءان ءا.

آءل م ءورء.

آءءءءء ————— آءءء.

آءر ءل-ءزانء ءء ءور ءر رءءنا.

ءءءل-ءزانء ءء ءور ءر رءءا ءانا.

ءءءل ۱- ءزانء رءءوانا. ۲- ءزانءل ءنانا.

آءر م ۱- ءزانء. ۲- مءزن.

آءءء ————— ءءء.

آء م ءز ءوئل. (ماءء مءءءءء).

آر ————— آور.

آرءل | آرءل ————— آول. ۳- ءءاء لءانا.

آرب ءل ۱- رسل وءلرء ءا ءءنا لل ءونءءنا. ۲- ءءل سازل ءرنا

ءءل-ءءاء لءانا.

ءءءل-ءءاء ملل ءءءنا.

آرڻ م ۱-گهات. ۲-گهات کي جڳھ.

آرڻ م گهات.

آرڻه ٿا فريب.

آرڻه ٿا ۱-جالي. ۲-کهرڪي. ۳-کبوترن کا جال.

۴-دودڪش.

مآرڻ م ۱-گهات کي جڳھ. ۲-گهاتيون کا مجمع.

آرڻه ————— ربه.

آرڻع ————— ربع.

آرڻ ڦل ۱-رسي وغيره کا بتنا يا گونتهذا. ۲-بُنا.

آرڻ م ۱-بتي هوئي چيز. ۲-نال (جولاهونکا آله).

آرڻو اور آرڻو م ۱-ارغواني رنگ. ۲-ارغواني رنگ

کي چيز. (ماخذ سنسڪرت).

آرڻو ————— رنو.

۱ آرڻه ڦل ۱-تورنا. ۲-پهارنا. ۳-چرنا. ۴-جمع کرنا.

آرڻه اور آرڻه ٿا ۱-چرني. ۲-اصطبل. ۳-تهان.

آرڻو م اور ٿا صندوق. ڪيونڪه اُس ميں جمع رکهتے

هين.

۱ آري اور آريه م شير بيمر.

۲ آرڻه جلنا.

۲ آري م انگيٽهي.

آرڻا آله ————— راه.

آرڻو ————— آرنو.

آرڻوڪا | آرڻه ————— آرڻ.

آرڻو م ۱-ديودار. ۲-چوب ديودار کا کوئي عمدہ مصنوع.

آرڻو ديودار کي لکڙي سے بنا هوا.

آرڙا ت ديودار كي لڪڙي كا کوئي عمدہ مصنوع.
 ۱ آرڙا قل-چلنا.

آرڙا م مسافر.
 آرڙا ت قافله.

آرڙا (ر آرڙا) م اور ت ۱-رسته. ۲-روش.
 ۳-دستور. ۴-حال. ۵-قافله.

۲ آرڙا مقرر کرنا.

آرڙا ت مقرري روزينه.
 آرڙا آرڙا — ۱ آرڙا.
 آرڙا — ۲ اول.

آرڙ قل-لمبا هونا.

هفجیل ۱-لمبا کرنا. ۲-تاخير کرني. ۳-باز رکھنا.
 آرڙ (مضاف آرڙ) ۱-لمبا. ۲-دهيما.

آرڙ م دهیما پن.
 آرڙ لمبا.

آرڙ م لمبائي.
 آرڙ مناسب.

آرڙا دير پائي.

آرڙا يا آرڙا ت ۱-زخم باندھنے كي لمبي پتي.
 ۲-پتي. ۳-گھاؤنڪا علاج کرنا. ۴-صحت.

آرڙا ركبہ — ركب.

آرڙا بلند هونا.

آرڙا م قلعه.

آرڙا م ايڪ قسم كا درخت.

آرڙا نوبہ — نوب.

ארע | ארעית ——— ארץ.

ארץ (ر ا ر ع اور ا ر ك) م اور ت ۱-زمین. ۲-خشکی.
۳-سرزمین. ۴-کھیت. ۵-دھات کا میل.

۱ اَرצה ت زمین.

۲ اَرצה زمین کی طرف.

ارעית ت تہ

ארר قل-لعنت کرنی.

نפעل-ملعون ہونا.

پعیل ۱-لعنت کرنی. ۲-ملعون کر دینا.

نפעل-ملعون ہونا.

מארה ت لعنت.

ארש پعیل-اپنی منگنی کرنی. (مرد کا فعل).

یعل-عورت کی منگنی ہونی.

ארש آرزو رکھنا.

ארשת ت آرزو.

אש מ اور ت ۱-آگ. ۲-چمک.

אשה ت آگ.

אשה م ۱-سوختنی قربانی. ۲-کوئی قربانی جسکے

جلانے کا عہد کیا جائے.

אש ——— יש.

אש ——— אנש.

אשד بہانا.

[بہیں.

אשד מ میدان کا سرا جہاں کہ ندیاں پہاڑوں سے نکلکر

אשדה ت ۱-میدان کا سرا جہاں کہ ندیاں پہاڑوں سے

نکلکر بہیں. ۲-قراٹی.

انשה سنبهالنا.

انשה ت ستون يا بُنياد.

انשה | انשה ————— انش.

انשה ————— انش.

انشون م تاريخي. (ماخذ مشتبه).

انشور | انشور | انشور ————— انشر.

انشية ————— انשה.

انشيرة ————— انشر.

انشيش | انشيشة ————— انشش.

انشد ————— انشده.

انشدل م خوشه. (ماخذ مشتبه).

انشدر ————— انشدر.

انشل جر پکړنا.

انشل م جهاؤ کا درخت.

انشم قل ۱- قصوروار هونا. ۲- قصوروار تهرنا.

نفعل- قصوروار تهرنا.

هفعيل- قصوروار تهرانا.

انشم م ۱- قصورواري. ۲- قصورواري کا جرمانه.

انشم ۱- قصوروار. ۲- جرمانه کا مستوجب.

انشمة ت ۱- قصوروار هونا. ۲- قصورواري. ۳- قصورواري

کا جرمانه دينا.

انشموم ————— شمون.

انشمودة | انشمودة ————— شمرد.

انشوب ————— شوب.

انشق ۱- چهپانا. ۲- جادوگري کړني.

אשר מ جادوگر.

אשרה ת ترکش کیونکہ اُس میں تیر چہرے رتے ہیں.

אשר ————— ۲ שפר.

אשר ————— שפת.

אשר قل ۱- سیدھا ہونا. ۲- سیدھا چلنا. ۳- کامیاب ہونا.

۴- خوشوقت ہونا.

پعیل ۱- سیدھا چلانا. ۲- رہنمائی کرنی. ۳- سیدھا

چلنا. ۴- خوشوقت تہرانا.

پعل ۱- رہنمائی پانا. ۲- خوشوقت ہونا.

אשר מ خوشوقتی. (صرف بصیغہ جمع مستعمل ہوتا ہے).

אשר מ خوشوقتی.

אשרה یا אשרה ת ۱- ایک دیبی کا نام جو کامیاب

کرتی تھی. ۲- اُسکا بُت جو شاید

لکڑی کا ایک ستون تھا.

אשר اور אשר م ۱- قدم. ۲- ایک قسم کا درخت جو

سیدھا ہوتا ہے.

אשר م قدم.

תאשר م ایک قسم کا سیدھا درخت.

אשרה ת دیوار.

אשר ————— שר.

אש דבانا.

אש מ بُنیاد.

אש מ بُنیاد.

אשדה ת سُکھائے ہوئے اور دبائے ہوئے انگوروں کا بھند.

אשתדוד ————— שדר.

את ————— ۴ אודה.

۱ **את** (ضمير کے ساتھ **את** یا **אות** ہوتا ہے) (و **یت**) ۱- خون۔
۲- مفعولِ مخصوص کی علامت۔

۲ **את** ————— ۲ אנדה.

۳ **את** **م** پھال یا گدالی. (ماخذ مشتبه).
אתה یا **אתا** قل-آنا.

ہفعیل- لے آنا.

ہفعل- پہنچایا جانا.

ایتון **م** دخل.

את | אתה | אתי ————— את.

אתון ————— אתן.

אתון ————— ۲ תנן.

אתוק | אתיק ————— נתק.

אתם | אתן ————— את.

אתמול | אתמול | אתמול ————— מול.

אתן چھوٹے قدم چلنا.

אתון **ת** گدھی.

אתנה | אתנו | אתנו ————— ۱ תנה.

אתר **מ** جگہ.

באתר یا בתר ۱- جگہ میں. ۲- بعد.

ב

ב | ב ————— בנה.

באה ————— بוא.

بأش ————— بأش.

بأر قل-كهودنا.

بَعِيل ۱-حروف كهودنا. ۲-صاف صاف بیان کرنا.
بأر اور بئر ت گوا.

بأر اور بئر م ۱-گڑھا. ۲-حوض. ۳-قبر.

بأش قل ۱-بدبو هونا. ۲-خراب هونا.

نَفَعَل-نفرت انگیز هونا.

هَفَعِيل ۱-بدبو کر دینا. ۲-نفرت انگیز کر دینا.

۳-بدبو هونا. ۴-نفرت انگیز هونا.

هَثَفَعِيل-نفرت انگیز هونا.

بأش خراب.

بأش م بدبو.

بأش ت ایک قسم کا نکما پودا.

بأش م جنگلی انگور.

بأثر ————— بأثر.

بأه ————— بأه.

بدر یہ ایک مشکوک لفظ ہے جسکے معنی شاید طعام ہیں.

بدر قل ۱-دھانکنا. ۲-مکر کرنا. ۳-بیوفائی کرنی.

بدر م اور ت ۱-پوشاک و پوشش. ۲-بیوفائی.

بدر ت بیوفائی.

بدر بیوفا.

۱ بدر ————— بدر.

۲ بدر ————— بدر.

بدا قل-بنا لینا.

۱ بدر قل ۱-الگ کرنا. ۲-الگ هونا. ۳-تنہا هونا.

۱ بدر م ۱-حصہ. ۲-عضو. ۳-شاخ. ۴-دندا. ۵-شہر کا
رئیس. ۶-دوری. ۷-مہین سن کا کپڑا.
بدر ۱-الگ. ۲-اکیلا. ۳-فقط.
مبدر سوا.

بدر اکیلا.

بدر تنہائی میں.

۲ بدر بکنا.

۲ بدر م ۱-بک بک. ۲-واہیات بات. ۳-جھوت.
بدر قل ۱-الگ الگ کرنا. ۲-امتیاز کرنا. ۳-الگ کرنا.
نفعل-الگ ہونا.

بدر م تکررا.

بدر م ۱-چاندی کا میل. کیونکہ اُس سے الگ کیا
جاتا ہے. ۲-قلعی.

بدر م ایک قسم کی ممتاز اور عمدہ چیز جس کو
بعض موتی سمجھتے ہیں اور بعض ایک
درخت کا گوند.

مبدر ث ایک الگ شہر.

۱ بدر پہارنا.

بدر م دراز.

۲ بدر درازوں کو بند کرنا.

بدر پعیل-چھدرا کرنا.

بدها صاف ہونا.

بدها م ۱-خلا. ۲-سنسانی.

بدها چمکنا.

بدها م ایک قسم کا سنگ مرمر.

בהילו ————— בהל.

בהיר ————— בהر.

בהل قل ۱- تهر تهرانا. ۲- گهبرانا. ۳- گهبراکر بهاگنا.

۴- گهبراهت میں کسی کی پیروی کرنی.

پعیل ۱- گهبرا دینا. ۲- جلدی کرانی. ۳- جلدی کرنی.

یعل ۱- جلدی چلایا جانا. ۲- جلدی سے پایا جانا.

هفعیل ۱- گهبرا دینا. ۲- جلدی کرانی. ۳- جلدی نکالنا.

בהלה ث حیرانی.

בהלה ث پریشانی.

בהלו ث پھرتی.

התבהלה ث پھرتی.

בהם غیر ناطق ہونا.

בהמה ث واحد میں. ۱- کوئی بڑا چار پایہ. ۲- خصوصاً

مواشی میں سے ایک. ۳- خصوصاً

لڈو جانور.

جمع میں. ۱- چار پایہ. ۲- ایک قسم کا بڑا

چار پایہ جسکو اہل یورپ اسپ

دریائی کہتے ہیں.

בהן بند کرنا.

בהן م انگوتھا کیونکہ وہ ہاتھ کو بند کرتا ہے.

בהק سفید ہونا.

בהק م ایک قسم کی بے نقصان کوزہ (بہق).

בהר چمکنا.

בהיר چمکنے والا.

[کا سفید داغ.

בהרת ث (جمع בהרות) آدمی کی جلد میں ایک قسم

بوا قَل ۱- اندر آنا. ۲- غروب ہونا. ۳- حاصل ہونا.
۴- پورا ہونا. ۵- آنا. ۶- جانا.

ہفَعِيل ۱- داخل کرنا. ۲- غروب کرانا. ۳- حاصل کرنا.
۴- پورا کرنا. ۵- لانا. ۶- لیجانا. ۷- اُتھائے جانا.

هَفَعَلَ ۱- داخل کیا جانا. ۲- پہنچایا جانا.

بَوَا ت مَدخل.

مَبُوَا م ۱- دخل. ۲- مَدخل. ۳- مغرب.

مَوْبُوَا م دخل.

تَبُوَا ت ۱- حاصل. ۲- نفع.

بوا قَل- حقیر جاننا.

بوا م حقارت.

بَوَا ت ۱- حقارت. ۲- موردِ حقارت.

بوا قَل- اُلجھانا.

نَفَعَلَ ۱- اُلجھنا. ۲- شش و پنج میں ہونا.

مَبُوَا ت حیرانی.

بوا ————— بوا.

بوس بلند ہونا.

بَوَا ت ۱- بلند مقام. ۲- بلند مقام پر بُت خانہ.

بوا ————— بوا.

بوس قَل- روندنا.

پَعْلِيل- حقارت سے روندنا.

هَفَعَلَ- روندنا جانا.

هَشِيْعَلِيل- زمین پر لوٹنا. (گویا پانو کے نیچے).

مَبُوَا ت پایمالی.

تَبُوَا ت پایمالی.

بوہ پھولنا۔

בֹּהַבְּעַ מִן הַפְּהַנְסִי.

بوہ سفید ہونا۔

بوہ م ایک قسم کے سن کا نہایت مہین کپڑا۔

בִּיזָה תֵּאֲדָא.

بوہ خالی ہونا۔

בֹּקָה תֵּוִירָנִי.

בִּבֹּקָה תֵּסְנָסָנִי.

بوہر ————— بوہر۔

۱ بوہر ————— بوہر۔

۲ بوہر ————— بوہر۔

بوہر قل- تحقیقات کرنی۔

בוہר قل- شرمانا۔

پعلیل ۱- شرمندہ کرنا۔ ۲- دیر کرنا۔ کیونکہ دیر

کرنے سے دوسرا آدمی شرمندہ ہوتا ہے۔

ہפעیل ۱- شرمندہ کرنا۔ ۲- ایسی چال چلانی

جس سے شرمانا چاہئے۔

ہتפעیل- شرمانا۔

בנשת ת ۱- شرم۔ ۲- شرمندگی۔ ۳- بُت کیونکہ

اپنے پرستاروں کو شرمندہ کرتا ہے۔

בנשת ת شرم۔

בנשת ת شرم۔

בבנשים מ (صیغہ جمع) شرمگاہ۔

بوت قل- رات گزارنی۔

בו ————— بوہ۔

بونا قل-کوتنا.

بونا قل-حقیر جاننا.

نفعل ۱-حقیر سمجھا جانا. ۲-قابل حقارت هونا.
هفعیل-حقیر جاننا.

بونا حقیر.

بونا م حقارت.

بونا ناچیز.

بونا ————— بونا.

بونا قل-کوتنا.

نفعل-کوتنا.

یعل-کوتنا.

بونا م کورت.

بونا ت کورت.

بونا پھیلانا.

بونا م بجلی.

بونا قل-پھیلانا.

پعیل-تتر بتر کرنا.

بونا | بونا ————— بونا.

بونا | بونا ————— بونا.

بونا ————— بونا.

۱ بونا قل-نفرت کرنی.

۲ بونا قل-لالچ کرنا.

یعل-لالچ سے حاصل هونا.

بونا قل ۱-دھات کا گلانا. ۲-آزمانا. ۳-تاکنا.

نفعل-آزمایا جانا.

يُعل - آزمايا جانا.
 بחרון م دهات کا گلابیوالا.
 بחרון اور بחרی اور بחר م دیدگاہ.
 بחר م آزمائش.
 بחר قل ۱ - چنا. ۲ - پسند کرنا.
 فَعَلَ - پسندیدہ ہونا.
 يُعل - چنا جانا.
 بחרیر چنا ہوا.
 بחרیر م جوان کیونکہ کام کے واسطے چنے جاتے ہیں.
 بחרیم م (صیغہ جمع) جوانی.
 بחרوت ت (صیغہ جمع) جوانی.
 مَبْخَر م ۱ - چنا. ۲ - عمدگی.
 مَبْخُور م چنا.
 بטה اور بטה قل - بکنا.
 پَعِيل ۱ - بیجا بکنا. ۲ - بے سوچے سمجھے
 بولنا.
 مَبْطَا م بے سوچے کہی ہوئی بات.
 بטה قل ۱ - اپنے کسی عضو کو آرام کے واسطے سہارا دینا.
 ۲ - بھروسا کرنا. ۳ - بے فکر ہونا.
 هَفَعِيل - بھروسا کرانا.
 بטה م ۱ - بھروسا. ۲ - بے فکری.
 بَطَا ت بھروسا.
 بَطَاون م بھروسا.
 بَطَاوت ت (جمع) امن چین.
 مَبْطَا م ۱ - بھروسا. ۲ - تکیہ گاہ. ۳ - بے فکری.

بטل قُل ۱- خالی ہونا. ۲- فارغ ہونا.

پعیل-موقوف کرنا.

בטן کھوکھلا ہونا.

בטן ת ۱- پیت. ۲- رحم. ۳- باطن. ۴- ستونوں

کی ابھری ہوئی گولائی. [بے]

בטנים מ (صیغہ جمع) پستہ کیونکہ پیت کے ہم شکل ہوتا

בי ————— בעה.

בין اور בין قُل ۱- امتیاز کرنا. ۲- کسی حس سے دریافت

کرنا. ۳- غور کرنی. ۴- سمجھنا.

נפעל-دانا ہونا.

پعیل-نگاہ میں رکھنا.

הפעיל ۱- سمجھانا. ۲- جان لینا. ۳- غور کرنی.

۴- سمجھنا.

התפעיל ۱- توجہ کر کے جان لینا. ۲- توجہ کر کے

سوچنا. ۳- اپنے تئیں سمجھدار ظاہر کرنا.

בין (مُضاف الیہ בין) واحد میں. ۱- فرق. ۲- درمیان.

۳- اندر. ۴- خواہ.

תנייה میں. مابین.

בין ת ۱- سمجھ. ۲- علم.

תבון מ اور תבונה ת ۱- سمجھ. ۲- سمجھ کی بات.

מבון מ مُعلم.

ביצה ————— בז.

ביר ————— באר.

[(ماخذ مشتبه).]

בירה ת ۱- قلعة. ۲- بادشاہی محل. ۳- دارالسلطنة.

בירנית ת قلعة.

بیت | بیتن ————— بندا.

بکاء اور بکاء قَل- آنسو بہانا.

پعیل- کسی کا ماتم کرنا.

۱ بکاء اور بکاء م اشک ریزی.

بکاء م ۱- اشک ریزی. ۲- تپکنا.

بکاء اور بکاء ث اشک ریزی.

۲ بکاء م ایک قسم کا درخت جس میں سے گوند

تپکتا ہے.

بکاء | بکاء | بکاء | بکاء | بکاء | بکاء ————— بکاء.

بکاء قَل ۱- پھوٹ نکالنا. ۲- پہلوٹھا ہونا.

پعیل ۱- پہلوٹھا تھہرانا. ۲- نئے نئے پھل لانے.

پعیل- پہلوٹھا جانا.

بکاء م نوجوان اُونت.

بکاء ث نوجوان اُونت.

بکاء م پہلوٹھا بیٹا.

بکاء ث پہلوٹھی بیٹی.

بکاء یا بکاء ث ۱- پہلوٹھی اولاد. ۲- پہلوٹھا پن.

۳- پہلوٹھے پن کا حق.

بکاء م پہلا پھل.

بکاء اور بکاء ث پہلے پکے انجیر.

بلل ————— بعل.

بلل | بلل ————— بلاء.

بلل قَل- ہنسنا.

پعیل ۱- ہنسنا. ۲- ہنسنا.

مبلیوت ث خاطر جمعی.

בלה قل-گھبرانا۔

پعیل-گھبرا دینا۔

[ہونا۔

בלה قل ۱-گھس جانا۔ ۲-پُرانا ہو جانا۔ ۳-نیست

پعیل ۱-نیست کرنا۔ ۲-وقت گزارنا۔ ۳-سنانا۔

בל ۱-عدم۔ ۲-نہیں۔ ۳-مبادا۔

בל ۱-یقیناً (کسی مُذکر سے اپنے قول کے اثبات

کے لئے یہ کہنا کہ نہیں)۔ ۲-مگر۔

בל م دل کیونکہ فکر سے گھس جاتا ہے۔

בלہ پُرانا (کپڑا)۔

בלو یا بلو۴ م ۱-پُرانا چیتھڑا۔ ۲-چُنگی کا محصول۔

בלو ۱-نیستی۔ ۲-نہیں۔ ۳-غیر۔

בלو بغیر۔

בלو بغیر۔

مبلو ۱-اسواسطے کہ نہیں۔ ۲-یہاں تک کہ نہیں۔

בלתי ۱-نہیں۔ ۲-بغیر۔ ۳-سوا۔ ۴-اگر نہ۔

בלתי ۱-کہ نہیں۔ ۲-کہ نہ۔

مبلתי اسواسطے کہ نہیں۔

תבלית ת نیستی۔

בליל ————— بلل۔

בלیמה ————— مہ۔

בליעל ————— یعل۔

۱ بلل قل ۱-کسی کے اُوپر ڈالنا۔ ۲-ممسوح ہونا۔ ۳-ملا

دینا۔ ۴-مِیلا کرنا۔

ہٹپوعیل-اپنے تئیں ملا دینا۔

بَلَل م مواشي كى كئى قسم كى ملي هوئي خوراك.

۲ بلل قل-جانور كو كهلانا.

نَبَلَل م ايك قسم كا گهونگا.

نَبَل م گندگى.

نَبَلَل جسكى آنكهون ميں بيمارى سے قل پتر گئے هون.

بله قل-روكنا.

بله قل-انجیرستان كى باغبانى كرنى.

بله قل-نگلانا.

نَفَعَل-نگلا جانا.

پَعِيل ۱-نگل لینا. ۲-نیست کرنا.

يُعَل-نیست کیا جانا.

هَشِيْعِيل-نیست هونا.

بَلَل م ۱-نگلى هوئي چیز. ۲-نیست کرنا.

بَلَعَدِي | بَلَعَدِي ————— عדה.

بله قل-خالى کرنا.

يُعَل-ويران کیا جانا.

بَلَتِي ————— بله.

بَمَه ————— بوم.

بِن ————— بנה.

بנה اور بنا قل ۱-تعمیر کرنا. ۲-بنانا. ۳-با اولاد کرنا.

نَفَعَل ۱-تعمیر هونا. ۲-سلامت هونا. ۳-با اولاد هونا.

بیت م (مُضَاف الیه بیت اور جمع بَیتِیْم) ۱-گهر.

۲-داخلي حصه. ۳-گهرانا. ۴-اولاد. ۵-خاندان.

بیتِها اور مَبیت اندر.

بیتِها م شاهي محل.

ب اور ب ۱-میں۔ ۲-پاس۔ ۳-بہ۔ ۴-پر۔ ۵-تک۔
 ۶-کے برخلاف۔ ۷-کی مانند۔ ۸-کے سبب
 ۹-کے باب میں۔ ۱۰-کے ساتھ۔ ۱۱-سے۔
 ۱۲-کے باوجود۔ ۱۳-ھو کر۔ ۱۴-ایک
 مجموعہ کا بتانے والا لفظ۔

ب م ۱-بیٹا۔ ۲-اولاد۔ ۳-شاخ۔ ۴-لڑکا۔ ۵-صاحب۔
 (جیسے عربی لفظ ذوی یا ذی)۔ ۶-قابل۔
 ا بت ت (بیت کی عوض) (جمع بנות) ۱-بیٹی۔
 ۲-چھوٹی شاخ۔ ۳-لڑکی۔

بیت ت عمارت۔

بیت م عمارت۔

مبیت م عمارت۔

تبیت ت ۱-عمارت۔ ۲-صورت۔ ۳-نمونہ۔

بنس قل-غصہ ہونا۔

بسر کہتا ہونا۔

بسر اور بسر م کچا انگور۔

بعد ۱-غیر ہونا۔ ۲-نزدیک ہونا۔

بعد اور بعد ۱-نزدیک۔ ۲-کے سبب سے۔ ۳-پیچھے۔

۴-چاروں طرف۔ ۵-درمیان۔ ۶-میں سے۔ ۷-خاطر۔

بعہ اور بعہ قل ۱-اُبالنا۔ ۲-پھلانا۔ ۳-چاہنا۔ ۴-تلاش

کرنی۔ ۵-درخواست کرنی۔

نفعل ۱-پھولنا۔ ۲-تلاش کیا جانا۔

بعل ت درخواست۔

بعل م دُعا۔

[جاتا ہے۔

ب اعجازی و منت کا لفظ جو ندا کے ساتھ بولا

בעט ڦل ۱-لات مارنا. ۲-پایمال کرنا.

בעיד ————— בעر.

בעل ڦل ۱-کسي کا مالک هونا. ۲-کسي عورت سے نکاح کرنا.

نفعل-کسي مرد سے نکاح کرنا.

בעל م (و בעيل) ۱-مالک. ۲-شوهر. ۳-اهل (بصيغه

جمع). ۴-والا. ۵-اهل فنيقيا کے ایک

مشهور ديوتا کا نام.

بل م بابليوں کا خاص ديوتا.

בעלה ت ۱-بي بي. ۲-والي.

ا בעر ڦل ۱-چرنا. ۲-جلانا. ۳-جلنا.

پعيل ۱-چر جانا. ۲-جلانا. ۳-نيست کرنا.

پعل-جلایا جانا.

هפעيل ۱-چر جانا. ۲-جلانا. ۳-نيست کرنا.

בעير م ۱-چرنے والا. ۲-ایک مواشي.

۲ בעر ڦل-حيوان کي مانند هونا.

בעر م حيوان کي مانند بيوقوف.

בערה ت جلنا.

תבערה ت جلنا.

בעת פעيل-دراانا.

نفعل-در جانا.

בעתה ت دهشت.

בעת م دهشت.

בז | בעה ————— בזין.

בעير ————— בעر.

بذل چھیلنا۔

بذل م پیاز۔

بذل قَل ۱-تور دالنا۔ ۲-بیجا نفع اٹھانا۔ ۳-زخمی ہونا۔

بذل پعیل ۱-کات دالنا۔ ۲-کوتنا۔ ۳-پورا کرنا۔

بذل م ۱-ناجائز نفع۔ ۲-نفع۔

بذل رسنا۔

بذل م کیچڑ۔

بذل ت دلدل۔

بذل قَل-پھولنا۔

بذل م گندھا ہوا آنا۔

بذل قَل ۱-تور لینا۔ ۲-خصوصاً انگوروں کو تور لینا۔

۳-باز رکھنا۔ ۴-کھودنا۔

بذل نفعَل-باز رکھا جانا۔

بذل پعیل-مستحکم کرنا (کسی شہر کو)۔

بذل اور بذل م سونا چاندی جیسا کہ کان سے نکلتا ہے۔

۱ بذل م انگوروں کی فصل۔

۲ بذل م مُمتنع الدخول۔

بذل م قلعه۔

بذل ت امساک باران۔

بذل م ۱-قلعه۔ ۲-قلعه والا شہر۔

بذل م ————— بکع۔

بذل م ————— بکع۔

بذل قَل ۱-پھارنا۔ ۲-چیرنا۔ ۳-تورنا۔ ۴-زبردستی لے لینا۔

۵-پھورنا۔ ۶-پھٹانا۔ ۷-سینا (اندوں کو)۔

נפעל ۱- پھتتا. ۲- گھلنا. ۳- پھوتتا. ۴- پھوت
 نکلنا. ۵- زبردستی لے لیا جانا.
 پعیل ۱- چیرنا. ۲- پہارنا. ۳- سینا.
 پعل ۱- پھتتا. ۲- چیرا جانا. ۳- زبردستی لے لیا
 جانا.

هفعیل ۱- زبردستی لے لینا. ۲- توڑ کر گذر جانا.
 هفعل- زبردستی لے لیا جانا.
 هثپعیل- پھتتا.

בקע م ۱- آدھا. ۲- خصوصاً آدھا مثقال.
 בקעה یا בקעא ث ۱- نالا. ۲- میدان.
 בקיע م ۱- راز.

בקק قل ۱- اُندیلنا. ۲- خالی کرنا. ۳- ویران کرنا.
 ۴- پھیلنا.

نפעل ۱- اُندیلا جانا. ۲- خالی ہونا.
 پوعیل- ویران کرنا.

בקבוק م صراحی.

۱ בקر قل ۱- پہارنا. ۲- ہل جوتتا. ۳- پھوت نکلنا.
 پعیل ۱- توجہ کر کے دیکھنا. ۲- خبر لینا.
 ۳- سوچنا. ۴- تلاش کرنا.

هثپعیل- تلاش کیا جانا.

بקר م اورت گائے بیل.

۲ בקر گائے بیل رکھنا.

بוקر ۱- گائے بیل کا رکھنے والا. ۲- گڈریا.

بקר م صبح.

בְּקָרָהּ תִּשְׁחַקְךָ خبير گيري.

בְּקָרָתָא תִּשְׁחַקְךָ ۱- توجهہ ۲- سزا.

בקش پعیل ۱- دہوندہنا ۲- طلب کرنا ۳- مانگنا.

۴- پوچھنا ۵- کوشش کرنی.

בְּקָשָׁהּ תִּשְׁחַקְךָ درخواست.

۱ בר ——— برآ.

۲, ۳, ۴ بر | بر ——— بر.

ברא اور برہا قل ۱- کاتنا ۲- کاتکر بنانا ۳- پیدا

کرنا ۴- خصوصاً خلق کرنا ۵- کھانا.

۶- چننا.

فَعَل ۱- پیدا ہونا ۲- خلق ہونا.

پعیل ۱- کات دالنا ۲- کھودنا (حروف کا).

ہفعیل ۱- کھلانا ۲- موتا کرنا.

۱ بر م بیٹا.

בריא موتا.

בריאہ ت مخلوق چیز.

ברי موتا.

בריה ت کھانا.

ברوت ت کھانا.

ברית ت عہد (کیونکہ عہد باندھنے والے جانوروں کو

ذبح کر کے اور آدھا آدھا تقسیم کر کے انکے

بیچ میں سے گذرا کرتے تھے).

ברברים ——— بر.

ברد اولے پڑنے.

ברد م اولے.

برک چتکبرا.

بره ——— برآ.

بروميس ——— برآ.

بروش اور برهت م ۱- سرو. ۲- سرو کي لکزي کي برچهي.
۳- سرو کي لکزي کا باجا. (ماخذ مشتبه).

برهت ——— برآ.

بروز چهيدنا.

برؤل م (ر فرؤل) لوها.

بره قل ۱- گذر جانا. ۲- بهاگ جانا.

هفعليل ۱- گذارنا. ۲- بهگانا.

بريه م اربنگا يا اگل (دروازه بند کرنے کي لکزي).

بريه اور بره بهاگنے والا.

مברה م بهاگنے والوں کا غول.

بريهت ——— برآ.

بريهت ——— برآ.

برک قل ۱- گهتنے تيکنا. ۲- مبارکباد کہنا (خدا کو).

نفعل-مبارک هونا.

پعيل ۱- مبارکباد کہنا (خدا کو). ۲- دُعَاے خير ديني

۳- سلام کرنا. ۴- برکت ديني. ۵- دُعَاے بد

ديني. ۶- ملعون کہنا.

پعل-مبارک هونا.

هفعليل-گهتنے تکنا.

هثپعيل-اپنے تئين مبارک تهرانا.

برک م گهتنا.

برہمہ ت قلاب (کیونکہ اُس کے پاس اُونت گھٹنے
تیک کر پانی پیتے ہیں)۔

برہمہ ت ۱-دُعائے خیر۔ ۲-برکت۔ ۳-انعام۔ ۴-نذر۔
اَبْرہہ ایک مشتبه لفظ جس کے معنی اکثر سمجھتے ہیں
گھٹنے تیکو۔

برہم ۱-بُننا۔ ۲-مضبوط کرنا۔

برہمیس م (صیغہ جمع) رنگارنگ پوشاک۔

برہم ۱-یقیناً۔ ۲-مگر۔

برہم قَل بجلي چمکانی۔

برہم م ۱-بجلي۔ ۲-تلوار۔

برہم م ایک قسم کا کاتنے والا پودا۔

برہمت اور برہمت ت ایک قسم کا چمکنے والا جوہر۔

برہم قَل ۱-الگ کرنا۔ ۲-چُننا۔ ۳-صاف کرنا۔ ۴-آزمانا۔

نفعَل-صاف ہونا۔

پعیل-صاف کرنا۔

ہفعیل ۱-صاف کرنا۔ ۲-تیز کرنا۔

ہشپعیل ۱-اپنے تئیں صاف کرنا۔ ۲-اپنے تئیں صاف

ظاہر کرنا۔

۲ بر (ت برہہ) ۱-برگزیدہ۔ ۲-صاف۔ ۳-خالی۔

۳ بر م ۱-صاف کیا ہوا اناج۔ ۲-کھیت میں لگا

ہوا اناج۔

۴ بر م گھلا میدان۔

بر یا بوز م ۱-صفائی۔ ۲-میل صاف کرنے والی کوئی

چیز جو درخت میں سے پیدا ہوتی ہے

مثلاً ریتھا۔

ברית ת میل صاف کرنے والی کوئی چیز جو
درخت میں سے پیدا ہوتی ہے مثلاً
ریتھا۔

בְּרִבְרִים מ (صیغہ جمع) ہنس (سفیدی کے سبب)۔

בְּשׂוּרָה | בְּשׂוּרָה ———— بشر۔

בשם خوشبودار ہونا۔

בְּשָׁם اور בְּשָׁם מ ۱-خوشبو۔ ۲-خوشبودار مصالح۔
۳-بلسان۔

בְּשָׁם اور بְּשָׁם م بلسان۔

בשׂר قل-خوش ہونا۔

پعیل ۱-خوشخبری دینی۔ ۲-خبر دینی۔

ہشׂעיל-خوشخبری پانی۔

בְּשָׂר اور בְּשָׂר מ ۱-گوشت۔ ۲-بدن۔ ۳-جانداروں

کا مجموعہ۔ ۴-خصوصاً بنی آدم۔

۵-رشتہ دار۔ ۶-مرد کا عضو مخصوص۔

בְּשָׂרָה اور בְּשׂוּרָה ת ۱-خوشخبری۔ ۲-خوشخبری

لانے کا اجر۔

בנשׂל قل-پکنا۔

پعیل ۱-پکانا۔ ۲-خصوصاً اُبالنا۔

پُעל-پکایا جانا۔

ہפעיל-پکانا۔

בְּנִשָּׁל מ اور בְּנִשָּׁלָה ת اُبلا ہوا کھانا۔

בְּבִנְשָׁלָה ת چوہا۔

בְּשָׂנָה ———— بوش۔

בشם پوعیل-روندنا۔

بشٲ ————— بوش.

۱ بت ————— بٲه.

۲ بت | بٲه | بٲه ————— بتت.

بتولٲه ————— بتل.

بتل الگ ركهٲا.

بتولٲه ت كنوارى. [كا نشان.

بتولٲم (صیغه جمع) ۱-كنوارى ٲن. ۲-كنوارى ٲن

بتك ٲعیل-كات دالنا.

بتر قل-كاتنا.

بٲر م ۱-كتنا. ۲-حصه.

بٲرون م وادى.

بٲر ————— اتر.

بتت كاتنا.

۲ بت م سیال چیزوں كا ایك ٲیمانہ.

بٲه اور بٲه ت ویرانى.

ن

نآه ————— نآه.

نآه قل-۱-بزهٲا. ۲-بزرگ هونا.

نآه مغرور.

نآه ۱-بلند. ۲-مغرور.

نآه ت غرور.

نآه ت ۱-بزرگى. ۲-رونق. ۳-غرور.

نآون م ۱-بزرگى. ۲-رونق. ۳-غرور.

نאות ت ۱- (دُھویں کا) اُتھنا. ۲- بزرگی. ۳- رونق. ۴- غرور.

نایون مغرور.

۱ نودا ت ۱- سرفرازی. ۲- غرور.

نایوت ———— نیا.

۱ نامل قل ۱- بیچی ہوئی چیز کو پھر مول لینا. ۲- دام دیکر چھڑانا. ۳- چھڑانا.

نفعل ۱- یک کر پھر خریدا جانا. ۲- دام دیکر چھڑایا جانا. ۳- اپنے دام دیکر چھوٹنا.

نیل م ۱- دام دیکر چھڑانے والا. ۲- چھڑانے والا. ۳- خون کا مُنتقم. ۴- نزدیک رشتہ دار.

ناملہ ت ۱- بیچی ہوئی چیز کا پھر مول لینا. ۲- ایسا کرنے کا حق. ۳- ایسی خریدی ہوئی چیز. ۴- ایسا خریدنے کے دام. ۵- نزدیک رشتہ داری.

۲ نامل قل- پلید کرنا.

پعیل- پلید کرنا.

پُعل ۱- پلید ہونا. ۲- پلید تھہرنا.

نفعل- پلید ہونا.

ہفعیل- پلید کرنا.

ہشپعیل- اپنے تئیں پلید کرنا.

نامل م پلید کرنا.

نبا ا نب ———— نبا.

نبا ا نب ———— نبا.

۲ نبا ———— نبا.

نبا جمع ہونا.

גבב מ ۱-تالاب. ۲-دل دل.

גבب ۱-خم هونا. ۲-گھدنا.

גב م ۱-پیت. ۲-سپر کے باہر کا رُخ. ۳-پُشتہ

۴-کھپریل نما چھت والا کمر. ۵-پہئے کا آون.

۶-بھون. ۷-سطح.

גב م شیر کے واسطے ایک طرح کا گڑھا بنایا ہوا.

גבה زمین سے نکلنا.

۲ گب م تَدِّي.

גوب اور גوبא م تَدِّي.

גבה قل ۱-بلند هونا. ۲-سرفراز هونا. ۳-مغرور هونا.

هفعیل-بلند کرنا.

גבה اور גבה ۱-بلند. ۲-مغرور.

גבה م ۱-بلندی. ۲-غرور.

גבהות ת غرور.

גבול | גבולה ————— גבל.

גבור | גבורה ————— גبر.

גבה ۱-بلند هونا. ۲-بلند پیشانی هونا.

גבה جسکی پیشانی بے بال هو.

גבהות ת ۱-پیشانی کا بے بال هونا. ۲-کپڑے کی

اوپر وار کی ایسی جگہ جہاں سے رُواں اُزا
هوا هو.

גבینه ————— גבו.

גביע ————— גבע.

גבیر | גבירה ————— גبر.

גביש ————— גבش.

۱ دبل رسي وغيره کا بتنا يا گونتھنا.

دبلوت ت بتي هوئي چيز.

دبلا ت رسي.

دبول اور دبل م ۱-دوري. ۲-حد. ۳-محدود زمين.

۴-مُلک. ۵-کنارا.

دبلا ت حد.

۲ دبل قل ۱-کسي کي حد هونا. ۲-حد کے طور

پر تھهرا نا. ۳-همکنار هونا.

هفعليل-کسي کي حدیں باندھني.

دبن ۱-گبزا هونا. ۲-سکرنا. ۳-پهتنا دوده کا.

دبن گبزا.

دبنيم م (صيغه جمع) پهاري چوتياں.

دبنا ت دهی.

دبلا گول هونا.

دبلا ت چهوتا پهاري.

دبلا م پيالہ.

دبلا م پهول کي پنکھري.

دبلا ت عام کاهنوں کي پگري.

دبر قل ۱-زور آور هونا. ۲-غالب هونا.

پعيل-زور آور کرنا.

هفعليل ۱-مضبوط کرنا. ۲-غالب هونا.

هتپعيل ۱-اپنے تئیں زور آور دکھانا. ۲-تکبر کرنا.

دبر اور دبر م ۱-پهلوان. ۲-مرد. ۳-هر ايک.

دبر م پهلوان.

دبر ۱-زور آور. ۲-پهلوان. ۳-سردار.

دَدِش ————— دَدِش.

دَدَل قَل ۱- بَتْنَا. ۲- مضبوط کرنا. ۳- بَرَا هونا. ۴- بَرَا

تَہرنا. ۵- گراں قدر ہونا.

پَعِیل ۱- بَرہانا. ۲- بَرَا کرنا. ۳- پالنا. ۴- گراں

قدر تہرانا.

پُعل- پالنا.

ہَفْعِیل ۱- بَرَا کرنا. ۲- بَرے بَرے کام کرنا. ۳- غالب

ہونا. ۴- اُتھانا.

ہَشِیْعِیل ۱- اپنی بَرائی دکھانی. ۲- تکبّر کرنا.

دَدَل ۱- بَرَا. ۲- بَرہنے والا.

دَدَل م ۱- بَرائی. ۲- تکبّر.

دَدَل یا دَدَل بَرَا.

دَدَلَا اور دَدَلَا اور دَدَلَا ت ۱- بَرائی. ۲- بَرَا کام.

دَدَل اور دَدَل م ۱- بٹی ہوئی جھال. ۲- ستون پر کی مالا.

دَدَل م ۱- بُرج. ۲- ممبر. ۳- اُبھری ہوئی کیاری.

دَدَلَا قَل ۱- تَوَرْنَا. ۲- کات ڈالنا.

نَفْعَل ۱- تَوَتْنَا. ۲- کات ڈالا جانا.

پَعِیل- تَوَر ڈالنا.

پُعل- کات ڈالا جانا.

دَدَر قَل- کاتنا.

پَعِیل ۱- سخت باتوں سے دل پر چوت لگوانی.

۲- لعن طعن کرنا.

دَدَر م اور دَدَرَا ت لعن طعن.

دَدَر قَل ۱- احاطہ باندھنا. ۲- دیوار بنانی.

دَدَر م اور ت ۱- دیوار. ۲- احاطہ بند جگہ.

גדר מ احاطه.

גדרה ת ۱- احاطه. ۲- احاطه بند جگہ.

גدش دھیر کرنا.

גدش م ۱- پُولیوں کا دھیر. ۲- مقبرہ.

גה ایک لفظ جو کسی ناقل نے גה کی عوض غلط لکھا ہوگا.

גדה نکالنا.

גדה ת ۱- زخم سے پٹی کا نکالنا. ۲- تندرست کرنا.

גדר قل- جھکنا.

גו | גوا | גوا ————— | גוہ.

גوب قل ۱- کھودنا. ۲- هل جوتنا. ۳- کاتنا.

גب م ۱- تختہ. ۲- کنواں.

גوب ————— | گבה.

גود قل- حملہ کرنا.

גود اور גوی أبهرا ہوا ہونا.

גو اور گو اور گوا م ۱- پیٹھ. ۲- پیت. ۳- بیچ.

۲ | گوا ت ۱- پیت. ۲- بدن.

گوا ت ۱- بدن. ۲- نعش.

گوی م ۱- بدن. ۲- غول. ۳- قوم. ۴- خصوصاً بنی

اسرائیل کے سوا اور کوئی قوم. ۵- غیر مذہب

والی قوم.

۱ | گوا ————— | گاہ.

גוז قل ۱- گذرنا. ۲- گذارنا. ۳- اُتھا کر پہنچانا.

گوز م سنبھالنے والا.

گوزل ————— | ۲ | گول.

نور اور نور قل ۱- پھوت نکلنا. ۲- پھوڑ کر نکالنا.

ہفجیل- نکل آنا.

نور م ندي.

نور ا نورہ ——— نور.

نور ——— نور.

نورہ ——— نورہ.

نورم ——— نورم.

نور قل- اپنا دم دیدینا.

نور قل ۱- کھوکھلا ہونا. ۲- چھپانا.

ہفجیل- بند کرنا.

نور ت ۱- بدن. ۲- نعل.

۱ نور قل ۱- راہ سے ہٹ جانا. ۲- تکانا. ۳- پردیسی یا

مہمان ہو کر رہنا. ۴- رہنا. ۵- ہٹنا. ۶- ڈرنا.

ہٹیل- مہمان ہو کر رہنا.

نور یا نور م پردیسی. [رہتا ہو.

نور اور نور یا نور م شیر کا بچہ جو اپنی ما کے پاس

نور ت رہنے کی جگہ.

نور م ۱- پردیسی ہو کر رہنا. ۲- مسکن.

نور م اور نور ت ڈر.

۱ نور ت ۱- ڈر. ۲- ڈر کی بات.

۲ نور قل ۱- جمع ہونا. ۲- جمع کرنا.

ہٹیل- جمع ہونا.

۲ نور ت کہتا.

نور ایک گھر جس میں بہت سے کہتے ہوں.

نور ——— نور.

گوش اور گوش م دھیلا.

گوشا ————— گوش.

گوشگر ————— گوش.

گوشا کاتنا.

گوش ت ۱-چیرنا. ۲-کاتے ہوئے پتھر.

گوشا قَل ۱-کاتنا. ۲-کترنا. ۳-موندنا.

نَفَعَل ۱-کت جانا.

گوش م ۱-کتري ہوئی اُون. ۲-کتی ہوئی گھاس.

۳-کتی ہوئی گھاس کا میدان.

گوشا ت کتري ہوئی اُون.

۱ گوشا قَل ۱-چھیلنا. ۲-کھال نکالنا ۳-چھیننا. ۴-کوتنا.

گوشا اور گوشا م اور گوشا ت کُوت.

۲ گوشا چھپھانا.

گوشا م چڑیا کا بچہ.

گوشا تور لینا.

گوشا م تَدِي.

گوشا کات دالنا.

گوشا م کتے ہوئے درخت کا تنہ.

گوشا قَل ۱-کاتنا. ۲-تھاننا. ۳-چیرنا. ۴-چھیننا.

۵-گھت جانا.

نَفَعَل ۱-کت جانا. ۲-نیست ہونا. ۳-تھانا جانا.

هَثْبَعِيل-کت جانا.

گوشا م حصہ.

گوشا ت ۱-کتی ہوئی یعنی ویران زمین.

۲-تقدیر.

نورہ ت ۱- ایک مقام جو ہیکل کے نزدیک ہے لیکن
 اُس سے الگ۔ ۲- صورت۔
 نور ت ۱- مُنصف۔ ۲- جھوٹے مُنجم۔
 نور نور م (صیغہ جمع) مُنصفان شریف۔
 نور ت گلہاری۔

نور ——— نور۔

نحل جانا۔

نحلت ت (جمع نحلیم) انکارا۔

نحز جھکنا۔

نحز م رینگنے والے جانوروں کا پیت۔

نی ——— نی۔

نی بڑھکر مل جانا۔

نی اور نی اور نی اور نی م اور ت (جمع نیوات اور
 نیوات) ایک طرح کی وادی جس میں پانی دونوں
 طرف سے آکر مل جاتا ہے۔

نور باندھنا۔

نور م ۱- قوری۔ ۲- نس۔

نور ——— نور۔

نور اور نور قل ۱- چکر کھانا۔ ۲- خوشی کے مارے اُچھلنا۔

نور م ۱- نور۔ ۲- نور۔ ۳- خرمی۔

نور ت خرمی۔

نور اُبلنا۔

نور یا نور م چونا۔

نور ——— نور۔

نور ——— نور۔

دَلَّح اِذَل ————— دَلَّح.

دَلَّح مُوَنَدَنَا.

دَلَّح م حَجَّام.

دَلَّح اِذَل اِذَل اِذَل اِذَل ————— دَلَّح.

دَلَّح نَنگَا هُونَا.

دَلَّح م اَدَمِي كِي جَلَد.

دَلَّح اور دَلَّح قَل ۱- نَنگَا كَرْنَا. ۲- ظَاهِر كَرْنَا. ۳- كَهُولْنَا.

۴- اِپْنِي زَمِيْن كُو چَهوَرْنَا. ۵- اَسِيْر هُو كَر چَلَا جَانَا.

فَعَل ۱- ظَاهِر كِيَا جَانَا. ۲- كَهُولَا جَانَا. ۳- اَسِيْر هُو كَر چَلَا جَانَا.

پَعِيْل ۱- نَنگَا كَرْنَا. ۲- كَهُولْنَا. ۳- ظَاهِر كَرْنَا. يُعَل- نَنگَا هُونَا.

هَفْعِيْل- اَسِيْر كَر كِي جَلَا وَطْن كَرْنَا.

هَفْعَل- اَسِيْر كَر كِي جَلَا وَطْن كِيَا جَانَا. [كَهُولْنَا.

هَثِيْعِيْل ۱- اِپْنِي تَتِيْبِيْن نَنگَا كَرْنَا. ۲- اِپْنِي تَتِيْبِيْن

دَلَّح يَا دَلَّح ث ۱- اَسِيْرِي اور جَلَا وَطْنِي. ۲- اَسِيْر جَلَا وَطْنُوْن كَا غُوْل.

دَلَّح ث ۱- اَسِيْرِي اور جَلَا وَطْنِي. ۲- اَسِيْر و جَلَا وَطْنُوْن كَا غُوْل. [۲- اَتِيْنَه.

دَلَّح م (جَمْع دَلَّحِيْم) ۱- لَكُهْنِي كِي وَاَسَطِي سَادَه تَخْتَه.

دَلَّح اِذَل ————— دَلَّح.

دَلَّح ————— دَلَّح.

دَلَّح قَل ۱- نَنگَا هُونَا. ۲- بِيْبَال هُونَا.

پَعِيْل ۱- مُوَنَدَنَا. ۲- اِپْنِي تَتِيْبِيْن مُنَدَانَا. ۳- وِيْرَان كَرْنَا.

يُعل-مُوندَا جانا.

هَشِيْعِيْل-اِنِے تَتِيں مُنْدَا نا.

دَلَّ ا دَلَّ ا دَلَّ ا — دَلَّ.

دَلَّ قَل-لُرْكَانَا.

نَفْعَل ۱-لهر مار كر بهنا. ۲-لپيتا جانا.

يُعل-لپيتا جانا.

هَشِيْعِيْل ۱-لوتنا. ۲-سمت كر حمله كرنا.

پَلِپِيْل-لُرْكَانَا.

هَشِيْلِپِيْل-سمت كر حمله كرنا.

هَفْعِيْل-لُرْكَانَا.

دَلَّ م ۱-دهير. ۲-چشمه. ۳-لهر.

دَلَّ م پيالہ.

دَلَّ م ۱-پيا. ۲-بگولا. ۳-بگولے ميں اُرتي ہوئي گرد.

دَلَّ م پيا.

دَلَّ ث ت كهوپري.

دَلَّ ث ۱-چشمه. ۲-پيالہ. ۳-ستون كا گولا.

دَلَّ م ۱-لكري كا كُندا. ۲-بُت.

دَلَّ ا گھومنے والا.

دَلَّ م ۱-انگوٹھي. ۲-چاروں سمت كي زمين.

دَلَّ ث اطراف.

دَلَّ م ۱-فضله (كُل جانداروں كا). ۲-سبب.

دَلَّ كے سبب سے.

دَلَّ م لُرْكَايَا جانا.

دَلَّ م فضله خصوصاً آدمي كا گھ.

دَلَّ ا اور دَلَّ ا ث طومار.

گلام قل- لپیتنا۔

[ہیں۔

گلام م جنین (کیونکہ اُسکے عضو سب لپتے ہوئے ہوتے

گلام م اور ہنے کی چیز۔

گلامود ۱- سخت۔ ۲- بانجھ۔ ۳- دُبالا۔ (عربی الفاظ جلد

اور جمد سے ماخوذ ہے)۔

گلا قل- جھگڑنا۔

ہتّیعیل- غصہ سے بے خون ہو جانا۔

گلا قل- بیتھ جانا۔

گم — گم۔

گم پعیل- نگلانا۔

ہتّعیل- پلانا۔

گم م ایک قسم کی دریائی نئے جو مصر میں ہوتی ہے۔

گم کاتنا۔

گم م بہادر سپاہی۔

گم م ۱- چھڑی۔ ۲- ہاتھ (پیمائش کا)۔

گم اول | گم اولہ — | گملا۔

گم اول — | گملا۔

۱ گملا قل ۱- کسی سے نیک سلوکی یا بد سلوکی کرنی۔

۲- خصوصاً نیک سلوکی کرنی۔ ۳- بدلا دینا۔

گم اول م اور گم اولہ ت ۱- نیک سلوکی یا بد سلوکی۔ ۲- بدلا۔

ت گم اول م نیک سلوکی۔

۲ گملا قل ۱- بچہ کا دودھ چھڑانا۔ ۲- اپنا میوہ پکانا۔

۳- پکانا۔

نفعّل- کسی کا دودھ چھڑایا جانا۔

گم اول م دودھ چھڑایا ہوا بچہ۔

گنم م اور ت اُونت یا اُونتني . (ماخذ مشتبه).

گنم جمع ہونا.

گم ۱-بھی . ۲-بلکہ . ۳-مگر .

گنم ت جمع کر کے کہا لینا .

گنم کھودنا .

گنم م گزھا .

گنم قل ۱-بندوبست کرنا . ۲-پورا کرنا . ۳-موقوف ہونا .

گنم کامل .

گن ————— گن .

گنم قل ۱-چرانا . ۲-فریب دینا .

گنم فعل-چرایا جانا .

گنم فعل-چرانا .

گنم فعل ۱-چرایا جانا . ۲-چھپا کر دیا جانا .

گنم فعل-چوری سے کوئی کام کرنا .

گنم م چور .

گنم ت چوری کی چیز .

گنم ا گنہ ————— گن .

گنم خزانہ کے طور پر رکھنا .

گنم م ۱-خزانہ . ۲-خزانہ کا صندوق .

گنم م مخزن .

گنم اور گنم م خزانچی (گنم فارسی وار سے ماخوذ ہے) .

گنم قل ۱-اپنے پروں سے چھپانا . ۲-محفوظ رکھنا .

گنم فعل ۱-اپنے پروں سے چھپانا . ۲-محفوظ رکھنا .

گنم م اور ت باغ (کیونکہ چاروں طرف سے محفوظ رہتا ہے) .

گنم اور گنم ت باغ .

نَفَرًا م اور ت ۱- سپر. ۲- حافظ.

نَفَرًا ت تاریکی.

نَعَا قَل- بمبانا (بیل کی آواز).

نَعَلًا قَل- نفرت کرنی.

نَفَعَل- نفرت سے رو کرنا.

نَفَعِيل- کھو دینا.

نَعَلًا م نفرت.

نَعَّرَ قَل ۱- دانتنا. ۲- دھمکانا.

نَعَّرًا ت ۱- دانت. ۲- دھمکی.

نَعَّرًا ت دھمکی.

نَعَّسَ قَل ۱- دھکا دینا. ۲- دھکا کھانا.

نَعَّسَ قَل- دھکا کھانا.

نَعَّسِيل- دھکا کھانا.

نَعَّسِيل- لڑ پڑانا.

نَفَر ————— نَفَر.

نَفَرٌ جُھکنا.

نَفَرًا م اور ت ۱- بیل. ۲- خصوصاً انگور کا درخت.

نَفَرًا خم ہونا.

نَفَرًا م ۱- پیت. ۲- بازو (پرفندوں کا). ۳- بدن. ۴- سطح.

نَفَرًا م (صیغہ جمع) ۱- فوج کے بازو. ۲- فوج.

نَفَرًا لپینا.

نَفَرًا م رال.

نَفَرًا ت ۱- رال. ۲- گندک.

نَفَرًا ————— نَفَر.

نَفَرًا ————— نَفَر.

نرب کھجلانا۔

نرب م کھجلی۔

نرب ———— نرب۔

نربروت ———— نرب۔

نرب قل-کھجلانا۔

ہشپعیل-اپنے تئیں کھجلانا۔

نربہ قل-کھردرا ہونا۔

پعیل-جھگڑا برپا کرنا۔

ہشپعیل ۱-اپنا غصہ بڑھانا۔ ۲-حملہ کرنا۔

نربو م اور ت گلا (کیونکہ کھردرا ہوتا ہے)۔

نربروت ت (صیغہ جمع) گلا۔

نربہ ت جھگڑا۔

نربہ ———— نرب۔

نربوت ———— نرب۔

نربو قل-کات ڈالنا۔

نربو فعل-کات ڈالا جانا۔

نربو م گلہاری۔

نربو کھردرا ہونا۔

نربو غصہ والا۔

نربو م ۱-کنکر۔ ۲-قرعہ (بني اسرائیل اس کی جگہ

چھوٹے چھوٹے پتھروں کا استعمال کرتے تھے)۔

۳-میراث۔

نربم م (رہنہ) ۱-ہدی۔ ۲-خود۔

نربم قل-ہدیاں چبانی۔

پعیل-ہدیاں چبانی۔

גרן صاف کرنا.

גרן מ ۱- صاف اور کھلی جگہ. ۲- خصوصاً کھلیان.

גרם قل- پسننا.

ہفعیل- پیسننا.

גרע قل ۱- گھرچ کر نکالنا. ۲- باز رکھنا. ۳- گھٹانا.

۴- رکھ لینا.

پعیل- کھینچ نکالنا.

נפעל ۱- باز رکھا جانا. ۲- گھٹایا جانا.

מגרעה ת گھتتی.

גרף قل- پکڑ لے جانا.

אגרף מ گھوسا.

מגרפה ת دھیلا.

גרר قل ۱- گھردرا ہونا. ۲- گھسیت لے جانا. ۳- چیرنا.

۴- جگالی کرنی. ۵- لڑکانا.

נפעל- گھسیت کر اکتھا کیا جانا.

פועל- چیرا جانا.

השפיעל- گھسیت لے جانا

גרה ת ۱- جگالی. ۲- دانہ (کیونکہ لڑکایا جاتا ہے).

۳- ایک قسم کا وزن. ۴- ایک قسم کا سکہ.

גרר מ ایک قسم کا میوہ.

מגרה ת ازہ.

גרש پیسننا.

גרש מ پسی ہوئی چیز.

גרש قل ۱- دھکیلنا. ۲- نکال دینا. ۳- لوتنا. ۴- نکالنا.

پعیل- نکال دینا.

یُعل - نکال دیا جانا.
 نَفَعَل ۱ - نکال دیا جانا. ۲ - بہایا جانا. ۳ - مارا جانا.
 دِشَم م حاصل.
 دِشَم ت نکال دینا.
 دِشَم م ۱ - کُوتنا. ۲ - چراگاہ (کیونکہ اُس میں مویشی
 ہانکی جاتی ہیں). ۳ - گھر یا شہر کے سامنے
 گھلا میدان.

دشَم قَل - برسنا.

یُعل - بارش سے سیچا جانا.

ہَفَعیل - برسانا.

۱ دِشَم اور دِشَم م زور کی بارش.

۲ دِشَم — دِشَم.

دِشَم پَعیل - تَتولنا.

دِشَم ت (جمع دِشَم) انگور کا کولہو. (ماخذ مشتبه).

د

دَاہ — دَاہ.

دَاہ قَل - مَرجھانا.

دَاہ ت دہشت.

دَاہ م پڑمردگی.

دَاہ — دَاہ.

دَاہ قَل - دہشت کرنی.

دَاہ ت دہشت.

دَاہ تیزی سے اُرنا.

دَاہ ت ایک قسم کا شکاری پرندہ.

دبا ت ایک اور قسم کا شکاری پرندہ۔

دبا — دبر۔

دب — دب۔

دبا آرام کرنا۔

دبا م آرام۔

دبب قل — آہستہ آہستہ چلنا۔

دب یا دوب م ریچھ۔

دبا ت ۱ — چُغل خوری۔ ۲ — چُغلی۔

دبا بہنا۔

دبا — دبر۔

دبا | دبا — دبا۔

دبا — دبا۔

دبا — دبر۔

دبا اکتھا دبا دینا۔

دبا ت سوکے انجیروں کا بہنتہ۔

دبا قل ۱ — چمتنا۔ ۲ — پہنچنا۔

دبا — چمتنا۔

دبا ۱ — چمتنا۔ ۲ — زور سے رگیدنا۔ ۳ — پہنچنا۔

دبا — چمتنا۔

دبا چمتنے والا۔

دبا م ۱ — جہال (دھات جوڑنے کا)۔ ۲ — جوڑ (بکتر کا)۔

دبا قل ۱ — سلسلہ وار رکھنا۔ ۲ — رہبری کرنی۔ ۳ — ہانکنا۔

۴ — دباننا۔ ۵ — پیچھے ہو لینا۔ ۶ — گھات لگانا۔

۷ — ہلاک کرنا۔ ۸ — بولنا (گویا اپنی باتیں سلسلہ وار

نکالنی)۔

پعیل ۱- بولنا. ۲- ہلاک کرنا.

پُعل - عورت کی منگنی ہونی.

نُفعل - آپس میں بولنا.

ہُفعیل - دباننا.

ہُتعیل - بولنا.

دڙر م ۱- قول. ۲- بات. ۳- معاملہ. ۴- سبب.

دڙر م ۱- ہلاکت. ۲- وبا.

دڙر م چراگاہ (کیونکہ مویشی اُس میں ہانکی جاتی ہیں).

دڙرہ ث بیڑا (کیونکہ سیدھا چلایا جاتا ہے).

دڙرہ ث بات.

دڙرہ ث ۱- معاملہ. ۲- سبب. ۳- طور.

دڙرہ ث شہد کی مکھی (کیونکہ بہت سی نکلتی

ہیں گویا ہانکی جاتی ہیں).

دڙر م اندرونی حصہ (ہیکل کا).

دڙر م ۱- چراگاہ. ۲- بیابان جہاں گھاس کے سوا اور

کچھ نہیں ہوتا. ۳- دھن.

دڙر م وزیر.

دڙر م شہد.

دڙرہ ث اُونت کا کوہان (شاید شہد کی مکھیوں کے

لئے بنائے ہوئے گھر کی مُشابہت کے سبب).

دڙر ————— دگہ.

دگہ قل - کثرت سے بڑھنا.

دڙر م اور دڙرہ ث مچھلی.

دڙر اور دڙر مچھلی پکڑنا.

دڙر اور دڙر م ماہی گیر.

دڊڊا ن ماھي گيري۔ [تھا۔

دڊڊا م فلسطينوں کا ايک ديوتا جو مچھلي کے مُشابہ

دڊڊا م اناج۔

دڊڊل م بڑا جھنڊا۔

دڊل قل ۱- جھنڊا کھڑا کرنا۔ ۲- جھنڊے کي طرح کھڑا هونا۔

نفعَل- جھنڊوں سے آراسته هونا۔

دڊر قل- اپنے اندوں يا بچوں کو سينا۔

دڊر ————— دڊا۔

دڊر ————— دڊو۔

دڊا هڻپييل ۱- آهسته آهسته چلنا۔ ۲- آهسته آهسته

امامت کرني۔

دڊب ————— دڊب۔

دڊم نفعَل- پريشان هونا۔

دڊر قل ۱- چکر کھانا۔ ۲- تيزي سے چلنا۔ ۳- پايدار هونا۔

دڊر ن تيزروي۔

دڊر م ايک قسم کا درخت۔

دڊب ————— دڊب۔

دڊب قل- پڙمرد هونا۔

هفعيل- پڙمرد کرنا۔

دڊا | دڊا | دڊا ————— دڊا۔

دڊر ابلنا۔

دڊ م ۱- ديگ۔ ۲- توکرا (کيونکه ديگ کے مُشابہ ہے)۔

دڊ يا دڊ م ۱- محبت۔ ۲- خصوصاً عشق۔ ۳- يار۔

۴- چچا۔

دڊا ن ۱- پھپھي۔ ۲- چچي۔

دوہی م (جمع دوہایم) ۱- توکرا۔ ۲- ایک قسم کا میوہ جو عوام کی رائے میں عشق پیدا کرتا ہے۔

دوہ ۱- بیمار ہونا۔ ۲- حیض میں مبتلا ہونا۔ ۳- غمگین ہونا۔

دوہ (ث دوہ) ۱- حائضہ۔ ۲- غمگین۔

دوہ ث حیض کا لٹا۔

دوہی م ۱- بیماری۔ ۲- مکروہ چیز۔

دوہی غمگین۔

مدوہ م بیماری۔

دوہ ہفعل ۱- پھینک دینا۔ ۲- صاف کر ڈالنا۔

دوہ پيسنا۔

مدوہ م اوکھلی۔

دوہی ث ایک قسم کا ناپاک پرندہ۔ (ماخذ مشتبه)۔

دوہ خاموش ہونا۔

دوہ ث خاموشی۔

دوہی خاموش۔

دوہی ث ۱- خاموشی۔ ۲- خاموشی سے۔

دوہ ۱- خاموش۔ ۲- چپ چاپ۔

دوہ اور دوہ قل ۱- عدالت کرنی۔ ۲- مقدمہ کرنا۔

نفعل-مقدمہ کرنا۔

دوہ اور دوہ م ۱- عدالت۔ ۲- مقدمہ۔ ۳- انصاف۔

دوہ م منصف۔

مدوہ م (جمع مدوہیم) ۱- جھگڑا۔ ۲- جھگڑے کا باعث۔

مدوہ م ۱- جھگڑا۔ ۲- جھگڑے کا باعث۔

مدوہ م جھگڑا۔

مدینه ت ۱- عملداری. ۲- صوبہ. ۳- ملک.

دوگ | دوگ ————— دنگ.

دوم قل- گودنا.

۱ دوک تاکنا.

دیک م دیدگا.

۲ دوک قل- تکرے تکرے ہونا. [کرنی]

دور ۱- چکر کھانا. ۲- اترنا (کسی گھر میں). ۳- بود و باش

دور م ۱- دائرہ. ۲- گرد. ۳- چتا.

دور یا در اور در م ۱- عمر. ۲- پشت. ۳- خاندان.

مدور اور مدر م مسکن.

مدورہ ت چتا.

مدیرا ت دائرہ.

بمدیرا پے درپے.

دوش اور دیش قل ۱- پیس ڈالنا. ۲- داونا.

دوش م داونے کا موسم.

دیش م ایک قسم کا ہرن (شاید کودنے کے سبب

ماخون).

مدوشہ اور مدوشہ ت ۱- داؤا جانا. ۲- داوے ہوئے

اناج کا دھیر. ۳- سزایافتہ قوم.

دحا قل ۱- دھکیلنا. ۲- گرا دینا.

دحا م گرایا جانا.

دحا م گرا دینا.

دحا م گرا دینا.

דחודה ת معنے مشتبه لیکن غالباً باجے کو کہتے ہیں۔

מדחה מ گرایا جانا۔

דחל قل-دَرنا۔

پعیل-دَرانا۔

دחیل دَرانا۔

דחן מ باجرا۔

דחק قل ۱-دھکیلنا۔ ۲-جلدی کرانی۔

نفعل-جلدی کرنی۔

מדחפה ת دھکا (دیا ہوا)۔

דחק ۱-دھکیلنا۔ ۲-ظلم کرنا۔

די (مضاف די) م ۱-کفایت یعنی جتنا کافی ہو۔ ۲-مقدور۔

די جب کبھی۔

די ۱-جب کبھی۔ ۲-جتنا کافی ہو۔ ۳-محض

(فلاں چیز) کے واسطے۔

די مطابق۔

די جتنا کافی ہے۔

די ———— ڈہ۔

דיג | דיג ———— دגہ۔

דיה کالا ہونا۔

דיو م سیاہی (جس سے لکھتے ہیں)۔

דיה ת ایک قسم کا شکاری پرند۔

דין | دין ———— دון۔

דיק ———— | دוק۔

דיש | دישון ———— دوش۔

די ———— | دکد۔

دکاء اور دکاء قَل ۱- پسناء ۲- دبنا۔

پعیل- تور دالنا۔

پعل- کچلا جانا۔

نفعل- توتنا۔

هتپعیل- کچلا جانا۔

دکاء کچلا ہوا۔

دکاء م لہروں کے توتنے کا شور۔

دکاء پیس دالنا۔

دکاء کچلا ہوا۔

دکاء ت پیس دالنا۔

دکاء ————— دکاء۔

دکاء | دکاءون | دکاءون ————— دکاء۔

۱ دکاء ————— دلہا۔

۲ دکاء ————— دلہا۔

دلہا قَل- گودنا۔

پعیل ۱- گودنا۔ ۲- اچھلنا۔

دلہا قَل ۱- لتکانا۔ ۲- پانی کھینچنا۔

پعیل- گویا گنویں میں سے کھینچنا۔

۱ دکاء م کوار (دروازہ کا)۔

دلہا اور دلہا ت واحد- کوار۔

تثنیہ ۱- دونو کوار۔ ۲- دروازہ۔

۳- صفحہ کے کالم۔

دلہا اور دلہا م قول۔

دلہا ت شاخ۔

دلہ ————— دلہ.

دلہ قَل - بدلا کرنا.

دلہ دلہا دلہا دلہا ————— دلہا.

دلہ قَل ۱- لٹکنا. ۲- کمزور ہونا. ۳- گھٹنا.

نَفَعَل - کمزور ہونا.

۲ دل ۱- کمزور. ۲- دُبالا. ۳- غریب.

دلہ ت ۱- پتلی ڈوری. ۲- بال.

دلہ ت (صیغہ جمع) غربا.

دلہ قَل ۱- چونا (تپکنا). ۲- رونا.

دلہ م چونا (تپکنا).

دلہ قَل ۱- جلنا. ۲- تیز ہونا. ۳- تیزی سے رگیدنا.

هَتَّيْعِيل - جلانا.

دلہ ت شدت کی تپ.

دلہ ————— دلہ.

۱ دَم م بصیغہ واحد ۱- خون. ۲- رس.

بصیغہ جمع خونریزی.

۲ دَم ————— دما.

۱ دما قَل - مُشابہ ہونا.

نَفَعَل - مُشابہ ہونا.

پعیل ۱- تشبیہ دینی. ۲- تمثیل کہنی. ۳- خیال

کرنا. ۴- منصوبہ باندھنا.

هَتَّيْعِيل - اپنے تئیں مُشابہ بنانا.

۱ دَمَات ت ۱- مُشابہت. ۲- صورت. ۳- نمونہ.

۲ دَمَات مانند.

دَمِوَن م شکل.

דמה ۲ قل ۱- خاموش هونا. ۲- تهمنا. ۳- نيست کرنا.
 ففعل- نيست هونا.

دמי اور دمي م ۱- خاموشي. ۲- دو پهر گا وقت.
 ۳- اقبال مندي.

دس م اقبال مندي.

دמה ————— دم.م.

دמם قل ۱- خاموش هونا. ۲- حيران هونا. ۳- تهمنا.
 پوعيل- خاموش کرنا.

هفعل ۱- خاموش کرنا. ۲- هلاک کرنا.

ففعل ۱- هلاک هونا. ۲- برباد هونا.

دמה ت برباد شهر.

دمמה ت خاموشي.

دמן م کهاد.

دمدמה ت کهاد گا دهير.

دمع قل- آنسو بهانا.

دمع م زيتون اور انگور گا رس.

دمעה ت آنسو.

دا ————— دها.

دנג گلنا.

دوڻ اور دوڻ م سوم.

دعا | دעה ————— دلا.

دעד قل- بجهنا.

ففعل- سوکھ جانا.

فعل- بجه جانا.

دعت ————— دلا.

دفا دهکیلنا.

دفا م دهگا.

دفا قل ۱- کھتکھتانا. ۲- زور سے هانکنا.

هتھتھیل- باهم کھتکھتانا.

دفا دفا ————— دفا.

دفا قل ۱- پیس دالنا. ۲- پسنا.

هتھتھیل- پیس دالنا.

هتھتھیل- پسنا.

۱ دفا ۱- مہین. ۲- پتلا. ۳- دُبالا. ۴- دھیما.

۲ دفا م دزہ.

دفا م مہین کپرا.

دفا قل- چھیدنا.

نفعل- چھدنا.

یعل- چھدنا.

مدفنا ث چوت.

دفا ————— دفا.

دفا دفا ————— دوا.

دفا نفرت کرنی.

دفا م نفرت.

دفا م مکروہ چیز.

دفا تیز ہونا.

دفا م آر (بیل هانکنے کا).

دفا ث آر.

دفا بتدریج چلنا.

مدفنا ث ۱- سیرھی. ۲- اونچا پہار.

דָּרַךְ | דָּרוֹם | דָּרוֹר ————— דָּרַר.

דָּרַךְ قَل ۱- روندنا. ۲- دبانا. ۳- چلنا.

هَفْعِيل ۱- چلانا. ۲- روندنا. ۳- دبانا. ۴- جا پکڑنا.

دָּרַךְ م اور ث ۱- سفر. ۲- رستہ. ۳- روش. ۴- مذہب.

دָּרַךְ م (تثنيه). دو دلی.

مَدْرַךְ م جس جگہ پر چلتے ہیں.

دָּרַع ————— دָּרِיעַ.

دָּרַךְ ۱- چکر کھانا. ۲- چاروں طرف پھوت نکلنا. ۳- چمکنا.

۴- جلدی جلدی بڑھنا (پودے کی طرح).

دָּר م موتی.

دָּרוֹם م دکھن طرف (کیونکہ سورج اکثر ادھر رہتا ہے).

دָּרוֹר م ۱- ابابیل (کیونکہ چکر کھا کھا کر اُرتی ہے).

۲- کثرت سے بہ نکلنا. ۳- آزادی.

دָּרַךְ م ایک قسم کا نکمّا پودا.

דָּרַשׁ قَل ۱- کسی جگہ اکثر جانا. ۲- خصوصاً درخواست

کرنے کے لئے کسی کے پاس جانا. ۳- تلاش کرنا.

۴- دریافت کرنا. ۵- مانگنا. ۶- طلب کرنا.

۷- کسی بات میں مشغول ہونا. ۸- کسی چیز

کی فکر کرنی.

נִפְעַל ۱- دوسرے کو اپنے پاس درخواست کے لئے آنے

دینا. ۲- تلاش کیا جانا. ۳- طلب کیا جانا.

פְּעִיל - تحقیقات کرنی.

מְדַרְשׁ מ تفسیر.

דָּרַשׁ قَل - سرسبز ہونا.

هَفْعِيل - اپنے میں سے سبزی نکالنی.

دش (ر دت) م چھوٹی چھوٹی گھاس.

۱ دش قل-فربہ ہونا.

پعیل ۱-فربہ کرنا. ۲-مسح کرنا. ۳-فربہ یعنی

لذیذ سمجھکر قبول کرنا.

پعل-موتنا ہونا.

ھشعل-چکنایا جانا.

دش ۱-چکنا. ۲-زرخیز. ۳-شاداب. ۴-دولت مند.

دش م ۱-چربی. ۲-زرخیزی. ۳-قربانیوں کی چربی

کی راکھ.

۲ دش پعیل-راکھ نکالکر صاف کرنا.

دت | دتبر ———— یدہ.

دتا ———— دش.

ه

ه | ه | ه | ه | ه ———— هل.

هہ اور هہ دیکھو.

ههه چہ خوش.

هههه ———— یدہ.

۱ هبل سانس لینا اور نکالنا.

۱ هبل اور هبل م ۱-دم. ۲-باطل چیز. ۳-بطالت.

۲ هبل باطلاً.

۲ هبل قل ۱-باطل ہونا. ۲-باطل کام کرنا.

هفعیل-باطل کام کرانا.

ههہہ ———— ہہہہ.

הבר قل - تقسیم کرنی۔

הגג گرم ہونا۔

הגג מ ۱ - دل کی سوزش۔ ۲ - شدت آمیز فریاد۔

۱ הגה قل ۱ - کسی طرح کی دھیمی آواز نکالنی۔ ۲ - بولنا۔

۳ - بیان کرنا۔ ۴ - غور کرنی۔ ۵ - منصوبہ باندھنا۔

پوعیل - بولنا۔

هفعیل - دھیمی آواز سے بولنا۔

הגה מ ۱ - گرجنے کی آواز۔ ۲ - آہ۔ ۳ - غم آمیز غور۔

הגות ת غور۔ [۳ - منصوبہ۔

הגיון (مضاف הגיון) م ۱ - دھیمی اور سنجیدہ آواز۔ ۲ - غور۔

۲ הגה قل ۱ - اُتھ جانا۔ ۲ - اُتھا لے جانا۔

הגן مناسب ہونا۔

הגין شایان۔

הד ————— הדד۔

הדדר ————— دבר۔

הدد خوش آوازی کرنی۔

הד اور הדד م ۱ - فصل کاٹنے والوں کی للکار۔ ۲ - چڑھنے

والے سپاہیوں کی للکار۔

הדה قل - بڑھانا۔

הדך قل - روندنا۔

הדם تکرے تکرے کرنا۔

הדם م تکرنا۔

הדם م پانوں تلے کی چوکی۔

הדם م مہندی کا درخت۔

[دینا۔

הדר قل ۱ - دھکیلنا۔ ۲ - گرا دینا۔ ۳ - ہٹا دینا۔ ۴ - نکال

הדר قل ۱- پھول جانا. ۲- رونق دیني. ۳- کسی کی عزت کرنی.

نَفَعَلَ - عزت دار ہونا.

پَعِيل - کسی کی عزت کرنی.

هَتَّيْعِيل - تکبر کرنا.

הדר اور הדר م ۱- رونق. ۲- بزرگی.

הדר م اور הדרה ت رونق.

הה هاء!

הז ————— הזי.

הוא (ت היא) ۱- وہ. ۲- خود. ۳- یہہ. ۴- یعنی.

הזבני ————— הזב.

הוד ————— נהד.

הודה قل ۱- سانس لینا. ۲- جینا. ۳- ہونا. ۴- چاہنا. ۵- دہوندنا.

הנה ت ۱- خواہش. ۲- بدی. ۳- ضرر. ۴- آفت.

הנה ت آفت.

הנה ت آفت.

יהודה (اعراب مشتبه لیکن غالباً יהודה یا יהודה) م ۱- ہونے

والا. ۲- خدا کا وہ نام جو اُس نے بنی اسرائیل کو بتایا.

یہ خدا کا نام جو اوپر کے لفظ سے مختصر کیا

ہوا ہے.

הזי اور הז ۱- ہاے! ۲- ارے.

הוד قل - چلنا.

הזילה | הזילות ————— הלל.

הום قل - گھبرا دینا.

נִפְעַל - گھبرا جانا.

هَفْعِيل - گونجنا.

מְהוּמָה תּ כְּהִבְרָהֵת.

[گڑھا.

תְּהוֹם מ אור ת ۱ - لہر. ۲ - گھرا پانی. ۳ - بحر. ۴ - گھرا

הוּן

قَل ۱ - ہلکا ہونا. ۲ - آرام سے رہنا.

هَفْعِيل - ناچیز جاننا.

הוּן מ ۱ - دولت. ۲ - بس.

הוּר ————— הָר.

הוּזָה قַל - خواب دیکھنا.

הוּי ————— נָהָה.

הוּיָא ————— הוּיָא.

הוּיָד ————— הוּדָה.

הוּיָדָה ————— יָדָה.

הוּיָה قַל ۱ - ہونا. ۲ - ہو جانا. ۳ - بننا. ۴ - رہنا.

נִפְעַל ۱ - بنایا جانا. ۲ - پورا ہونا. ۳ - وقوع میں آنا.

۴ - جاتا رہنا.

הוּיָה ————— הוּהָה.

הוּיָה ————— כָּהָה.

הוּיָכַל ————— יָכַל.

הוּיָלַל ————— הוּלַל.

הוּיָ מ סִיָּאָל چيزوں کا ایک پیمانہ. (ماخذ مشتبه).

הוּכַר هَفْعِيل - ظلم کرنا.

הוּכָרָה ————— נָכַר.

הוּלָא اسکی دو قسم کی صورتیں ہوتی ہیں. ۱ - ہا اور ہ اور

ہ ۱ - یہہ. ۲ - آل تعریفیہ ۲ - ہ اور ہ اور ہ لفظ استفہام.

۲. הל اور הל اور הל اور הל (صیغہ جمع).
הל نَفَعَل - دُور ہونا.

הלّאה ۱- دُور. ۲- آگے. ۳- پرلي طرف.

הלול ————— הלל.

הלום ————— הלם.

הלّ | הלّوا | הלّوا ————— |.

הלّ | הלّכה ————— הלך.

הלך قَل ۱- چلنا. ۲- چلا جانا. ۳- برہنا.

نَفَعَل - جاتا رہنا.

پعیل ۱- چلنا. ۲- چلا جانا. ۳- رهن ہونا.

هَفَعِيل ۱- چلانا. ۲- لے جانا.

هَتَّيْعِيل ۱- ادھر ادھر چلنا. ۲- زندگی گذارنی.

۳- رهن ہونا.

הלך م ۱- سفر. ۲- مسافر. ۳- ندی.

הלך م رستہ کا محصول.

הלّ م قدم.

הלّכה ث ۱- روش. ۲- قافلہ.

מהלך م ۱- چلنے کی جگہ. ۲- رستہ.

תהלוקה ث جانے والوں کا غول.

הלל قَل ۱- چمکنا. ۲- خوشی کی آواز کرنی. ۳- تکبر

کرنا. ۴- احمق ہونا.

پعیل ۱- ستائش کرنی. ۲- فخر کرنا.

پُעَل ۱- کسی کی حمد کیجانی. ۲- گیت میں

کسی کی تعریف کیجانی.

پועیل ۱- احمق کر دینا. ۲- احمق تہرانا.

پوعل ۱- دیوانه هونا. ۲- دیوانه کی طرح ستانا.
 هفعیل ۱- چمکانا. ۲- روشنی دینی.
 هثعیل ۱- کسی کی تعریف کیجانی. ۲- فخر کرنا.
 هثپوعیل ۱- دیوانه هونا. ۲- دیوانه بننا.

הלול م خدا یا دیوتا کی ستایش.

הیلل م زهره.

הیلלה اور هیلלות ت حماقت.

מהلل م تعریف.

[مورد.]

תהלה ت ۱- ستایش. ۲- ستایش نامہ. ۳- حمد کا

תהלה ت حماقت.

הלם قل ۱- مارنا. ۲- تورنا. ۳- توتنا.

יהלם م ایک قسم کا سخت جواہر.

מהלמה ت ضرب.

הלמות ت هتوزی.

הלם یا הלום ۱- ادھر. ۲- یہاں. ۳- اب. (ماخذ مشتبه).

הם —————

הם (ت הו) اور ההמה (ت ההה) اور המון اور המון اور המון
 (ت המון) وہ (صیغہ جمع).

המה قل ۱- گونجنا. ۲- کسی طرح کی دھیمی آواز نکالنی.

۳- بھیڑ کی آواز نکالنی. ۴- شور مچانا. ۵- گھبراننا.

המה ت شهر کی سڑک.

המון یا המון اور המון م اور ت ۱- انبوه کی آواز.

۲- انبوه. ۳- گھبراہٹ. ۴- دولت (کیونکہ

گھبراہٹ سے حاصل ہوتی ہے).

הם م دولت.

המיה ת באچه كي آواز.

המל انبوه كي آواز نکالني.

המלה اور המולה ت انبوه كي آواز.

המם قل ۱- گھبرا دینا. ۲- هانکنا. ۳- هلاک کرنا.

המניہ اور המנוہ م طوق. (ماخذ مشتبه).

המם دهيمي آواز نکالني.

המסים م (جمع) جهاري.

המר بهنا.

מהמרה ت پاني کا گڑھا.

۱ هو ————— הם.

۲ הן ۱- دیکھو. ۲- آیا. ۳- اگر.

להן ۱- اس لئے. ۲- مگر. ۳- اگر نہ.

הנה دیکھو.

۱ הנה ۱- ادھر. ۲- یہاں. ۳- اب.

۲ הנה ————— הם.

הנחה ————— נוח.

הם ۱- چپ رہو. ۲- چپ چاپ.

הסה פעיל- چپ ہونا.

הפעיל- چپ کرنا.

הפונה ————— פוג.

הפך قل ۱- گھمانا. ۲- گھومنا. ۳- ألت دینا. ۴- بدل

دینا. ۵- بدل جانا. ۶- آينتهانا. ۷- کجرو ہونا.

هفعل- حملہ کرنا.

هتפעيل ۱- گھومنا. ۲- بدل جانا ۳- لڑکنا.

הפך اور הפך م ألتی بات.

הַפְּכָה ת אֲלֵתָו.

הַפְּכָה כְּجَرَو.

מִהַפְּכָה ת אֲלֵתָו.

מִהַפְּכָת ת קֹתֶה (جس میں پاؤں تھونکا جاتا ہے).

תִּהְיוּכָה ת כְּجَرَوِي.

הַצָּלָה ——— נצלו.

הַצָּן מִضْبُوط הוֹנָא.

הַצָּן מ סלח.

הָר אור הָר אור הָר אור הָר יא הָר מ ۱-پہاڑ. ۲-کوہستان.

הָרֵאֵל ——— ۲ אול.

הָרַג قتل-قتل کرنا.

نَفَعَلَ-قتل کیا جانا.

يُفَعَل-قتل کیا جانا.

הָרַג מ אור הָרַה ת قتل.

הָרַה قتل-حامله هونا.

يُفَعَل-پیت میں پڑنا.

הָרַה (ت هَرَا) اور هَرِي (ت هَرِيَا) حامله.

הָרוּן אור הָרִיוּן מ حمل.

הָרַהֵר ——— הרר.

הָרִיסָה | הָרִיסוֹת ——— הרם.

הָרַם בלנד هونا.

הָרַמוֹן מ قلعه.

[(آدمي گا)]

הָרַם قتل ۱-دھانا. ۲-گرا دینا. ۳-اُکھارنا. ۴-توت پڑنا

نَفَعَلَ-دھایا جانا.

يُفَعَل-دھانا.

זאת ————— זיה.

זבב گونجنا.

זבוב م مگھی.

زبد قل - بخشنا.

زبد م انعام.

زبب ————— زبب.

زبول ————— زبول.

[کرنا.

זבח (ר זבח) قل ۱- ذبح کرنا (جانور کو). ۲- خصوصاً قربانی پعیل - قربانی کرنا.

זבח (ר זבח) م ۱- ذبح کرنا. ۲- ضیافت. ۳- قربانی. מזבח (ר מזבח) قربان گاه.

זבל قل ۱- بودوباش کرنی. ۲- کسی کے ساتھ رھنا. زبل یا زبول م مسکن.

זבן قل ۱- خریدنا. ۲- اپنے کام میں لانا. زנג شفاف ہونا.

זג م انگور کا چھلکا.

זד | זדון ————— זוד.

זיה اور זה اور זו اور זו (ث זאת) ۱- یہہ. ۲- جوہ. ۳- یہاں. ۴- آب.

זיה اور הזיה اور הזיה یہہ.

זיה اور זיה اور זיה (ث זיה) یہہ.

زיה اور زיה یہہ.

زדי ۱- جوہ. ۲- مضاف کی علامت. ۳- کہہ. ۴- اس لئے کہہ. ۵- تاکہ.

זהב چمکنا.

זָהַב (ר זָהַב) ۱- سونا. ۲- سونے کی سی چمک.

מִדְהָבָה ת סونے کا تھیر.

זדה چمکنا.

זָיָה יָא ۱۱ م ۱- رونق. ۲- بنی اسرائیل کا دوسرا مہینا

(کیونکہ اُس میں پُھول بہت ہوتے ہیں).

זֵית מ ۱- زیتون کا درخت. ۲- زیتون کا پھل.

זָהָם قَل- بدبودار ہونا.

پَعِیل- مکروہ جاننا.

זָהַר قَل- چمکنا.

הִפְעִיל ۱- روشن کرنا. ۲- سمجھانا. ۳- روشنی دینا.

נִפְעַל- عبرت پکرنی.

זָהַר م چمک.

זָהַר خَبَر دَار.

۱۱ ————— זדה.

זָבַב قَل- بہنا.

זָבַب م جریان.

זָבַב أَوْر زِد قَل ۱- اُبلنا. ۲- شیخی کرنی.

نִفְעַל- اُبالا جانا.

הִפְעִيل ۱- اُبالنا. ۲- شیخی کرنی. ۳- عمداً کرنا.

זָد م شیخی باز آدمی.

זָد ۱۱ م شیخی.

זָد ۱۱ اُمندتا هوا.

זדה چھپانا.

זָوּהָה ת ۱- کونا. ۲- کونے کا ستون.

זָوּ م انبارخانہ.

۲۶۶ ۱- جھولنا۔ ۲- نکلنا۔

۱۱ م ۱- متحرک چیز۔ ۲- پستان پر (جس سے دودھ بہ نکلتا ہے)۔

۱۲ م ۱- ت دروازہ کا بازو (کیونکہ کوار اسپر جھولتا ہے)۔

۲۶۷ ۱- بہانا۔ ۲- نکالنا۔

ہفعل- ناچیز جانا۔

۱۳ م ۱- نکالنا۔ ۲- سوا۔

۲۶۸ ۱- کھلانا۔

ہفعل- پیت بھر کر کھانا۔

ہشعیل- کھلایا جانا۔

۱۴ م کھانا۔

۱۵ م ———— انا۔

۲۶۹ ۱- ہلنا۔ ۲- کانپنا۔

پلپیل- کانپنا۔

۱۶ م اور اور انا ت کانپنی۔

۲۷۰ ۱- دباننا۔ ۲- نچورنا۔

۱۷ م ۱- دباؤ۔ ۲- پھورنا (کیونکہ دبایا جاتا ہے)۔

۲۷۱ ۱- ہٹنا۔ ۲- تکانا۔ ۳- پردیسی ہونا۔ ۴- انوکھا ہونا۔ ۵- غیر ہونا۔ ۶- غیر مقرر ہونا۔ ۷- مکروہ ہونا۔

۱۸ م ۱- ہٹنا۔

۱۹ م ۱- ہٹنا۔

۲۰ م ۱- ہٹنا۔

۲۱ م ۱- ہٹنا۔

۲۲ م ۱- ہٹنا۔

۲۳ م ۱- گمراہی۔ ۲- پھندا۔

זחה קל-هتانا.

نفعل-هتنا.

זחל קל ۱-رينگنا. ۲-دَرنا.

זידון ———— זוד.

זיו ———— زهه.

זיז ———— زو.

זיקה ———— זנק.

זית ———— زهه.

זך | זך ———— זכ.

זכה קל-پاک هونا.

پعیل-پاک کرنا.

هشپعیل-اپنے تئیں پاک کرنا.

زکوت پاکي.

زکویت ———— זכ.

זכור ———— זכ.

זכך קל-پاک هونا.

هفعیل-صاف کرنا.

زך اور زך ۱-صاف. ۲-پاک.

زکویت ت بلور.

۱ زכר (ر ذکر) קל ۱-یاد کرنا. ۲-یاد رکھنا.

نفعل ۱-یاد کیا جانا. ۲-یاد رکھا جانا.

هفعیل ۱-یاد دلانا. ۲-ذکر کرنا. ۳-ذکر

کرانا. ۴-یاد کرنا. ۵-یاد دلائیو الی

قربانی چڑھانی.

زכר اور زכرم ۱-یادگاری. ۲-ذکر. ۳-شہرت.

زَكَرُو (ر د ج ر و) م ۱- یاد گاری. ۲- یاد گار. ۳- کھاوت.
(کیونکہ وہ یاد رھتی ہے).
أَزْكَرُ ت یاد دلانے والی قربانی.

دَجَرُو م تواریخ.

زَكَرْ اور زَكَو (ر د ج ر) م ۱- نر. ۲- خصوصاً میندھا. (ماخذ
مشتبه).

زَكَرْ نَفَعَل- نر پیدا ہونا.

زَلَّ کھینچ نکالنا.

مَزَلَّ م گانتا (جس سے کھاتے ہیں).

مَزَلَّ ت گانتا (جس سے کھاتے ہیں).

زَلَّ ا زَلَّ ——— زَلَّ.

زَلَّ قَل ۱- کنپانا. ۲- اُنْدِيلِنَا. ۳- فضول خرچ ہونا.
۴- ذلیل ہونا.

نَفَعَل- کانپنا.

هَفْعِيل- ذلیل جاننا.

زَلَّ ت (جمع) ۱- ذلت. ۲- خرابی.

زَلَّ م شاخچہ.

زَلَّ ا زَلَّ ——— زَلَّ.

زَمَّ ——— زَمَمَ.

زَمَّرَ ا زَمَّرَ ——— زَمَّرَ.

زَمَمَ قَل ۱- ارادہ کرنا. ۲- منصوبہ باندھنا.

زَمَّ ت ۱- ارادہ. ۲- منصوبہ. ۳- شدید گناہ.

زَمَمَ م منصوبہ.

مَزَمَّ ت ۱- ارادہ. ۲- حکمت. ۳- منصوبہ. ۴- دغا.

۵- خیال.

زمن

پعیل-مقرّر کرنا.

پُعل-مقرّر ہونا.

ہتّیعیل-آپس میں صلاح کر کے بنا لینا.

زمن م ۱-معین وقت. ۲-دفعہ.

زمر قل ۱-تور لینا. ۲-چھانتنا.

نفعّل-چھانتنا جانا.

پعیل ۱-شعر بنا کر گانا. ۲-گانا. ۳-بجانا. ۴-ناچنا.

زمر م ایک قسم کا ہرن.

زمر م انگور چھانتنے کا موسم.

زمر ت گیت.

زمرہ ت ۱-انگور کی ڈالی. ۲-ڈالی.

زمر م باجا.

زمر م گانے والا.

زمرہ ت ۱-گانا. ۲-بجانا. ۳-جو کچھ تعریف کے

لائق ہے یعنی عمدہ تر حصہ.

زمرہ ت وہ جسکا بیان گیت میں گایا جاتا ہے.

مزمور م مزمور.

مزمورہ ت ہنسوا یا درانتی.

مزموروت ت (جمع) گلگیر.

ز م جنس.

زب ت دم.

زب پعیل-دم کات لینا.

زنا قل-حرامکاری کرنی (خصوصاً عورت کی).

پُعل-حرامکاری کیجانی.

ہتّیعیل-حرامکاری کرانی.

زنگہ ت کسبی.

زنگہ م (جمع) ۱- حرامگاری. ۲- زناگاری.

زنگہ اور زنگہ ت ۱- حرامگاری. ۲- زناگاری.

زنگہ

قل ۱- بدبودار ہونا. ۲- نفرت سے رد کرنا.

ہفعیل ۱- بدبودینا. ۳- نفرت سے رد کرنا. ۳- ناپاک کر دینا.

زنگہ

قل- تیر مارنا.

پعیل- زور سے گود پڑنا.

۱- زنگہ (جمع زنگہ) م تیر.

زنگہ ت لکتی.

زنگہ ————— زنگہ.

زنگہ ————— زنگہ.

زنگہ ————— زنگہ.

زنگہ

نفعل- بچھنا.

زنگہ قل ۱- کف نکالنا. ۲- بہت غصہ ہونا. ۳- لعنت کرنی.

نفعل- اداس ہونا.

زنگہ م ۱- کف. ۲- بڑا غصہ.

زنگہ ۱- جلنا. ۲- غصہ ہونا. ۳- اداس ہونا.

زنگہ م غصہ.

زنگہ غضبناک.

زنگہ اور زنگہ ت ۱- شدید گرمی. ۲- نہایت رنج.

زنگہ

قل ۱- چلانا. ۲- فریاد کرنی.

نفعل ۱- پکارا جانا. ۲- جمع ہونا.

ہفعیل ۱- پکروانا. ۲- بلانا. ۳- چلانا.

زنگہ م اور زنگہ ت ۱- چلاہت. ۲- فریاد.

زعر چھوٹا ہونا۔

زعر ۱- چھوٹا۔ ۲- تھوڑا۔

موزر م کمی۔

زفہ بزہنا۔

زفت ت رال۔

۱ زک ——— زک۔

۲ زک ——— زک۔

زکو م اور ت دازھی۔

زکو قل- بُوْرھا ہونا۔

ہفعیل ۱- بُوْرھا ہونا۔ ۲- پُرانا ہونا۔

زکو ۱- بُوْرھا۔ ۲- بزرگ۔

زکو م اور زکو ت بڑھاپا۔

زکوم (صیغہ جمع) بڑھاپا۔

زکف قل ۱- اُتھانا۔ ۲- صلیب دینی۔

زکف قل ۱- باندھنا۔ ۲- نچورنا۔ ۳- چھاننا۔ ۴- صاف کرنا۔

۵- نچورکر بہانا۔

پعیل- صاف کرنا۔

پُعل- صاف ہونا۔

۲ زک اور زک م زنجیر۔

زک ——— ۱ زک۔

زک ——— ۲ زک۔

زکب پُعل- گھٹنا۔

زکف قل ۱- تتر پتر کرنا۔ ۲- اُسانا (اناچ کو)۔ ۳- پھیلانا۔

پعیل ۱- پراگندہ کرنا۔ ۲- اُسانا۔ ۳- خوب دریافت کرنا۔

پُعل ۱- پراگندہ ہونا۔ ۲- پھیلا یا جانا۔

زَر م بالشت.

مَزَر م اُسانے کا پنکھا.

مَزَر م ۱- پراگندہ کرنے والا. ۲- اُتر کي هوا (کیونکہ باد لُونکو پراگندہ کرتی ہے).

زَر اور زَر (ر دَر اور زَر) م اور ت ۱- بازو. ۲- خصوصاً گھنی سے پہنچے تک. ۳- زور. ۴- فوج. ۵- جبر.

زَر ————— زَر.

زَر ————— زَر.

زَر ————— زَر.

[نکلنا.

زَر قَل ۱- طلوع ہونا. ۲- اُگنا. ۳- پیدا ہونا. ۴- پھوٹ زَر م طلوع.

مَزَر م ۱- اپنی خاص زمین میں لگا ہوا درخت. ۲- اپنی زمین میں رہنے والا آدمی.

مَزَر م مشرق.

زَر قَل- بہا لیجانا.

پوعیل- اُنڈیلنا.

زَر م بترے زور کي بارش.

زَر ت انزال.

زَر قَل ۱- بونا. ۲- لگانا.

نَفَعَل ۱- بویا جانا. ۲- حاملہ ہونا.

نُفَعِل- بویا جانا.

نَفَعِل ۱- اپنے میں سے بیج نکالنا. ۲- حاملہ ہونا.

نَفَعِل اور نَفَعِل م ۱- بونا. ۲- بونے کا موسم. ۳- لگایا ہوا

درخت. ۴- بیج. ۵- کھیت کا حاصل. ۶- اولاد.

יִרְעִים اور يِرْعַים اور יִרְעָנִים מ (جمع) ساگ پات.
 מִזְרַע م كهيت.

זרף بهنا.

יִרְזֵף م شدت كي بارش.

זרק قل-چهرکنا.

يُزِع - چهرکا جانا.

מִזְרֵק م وه برتن جس سے قربانيوں كا لھو چهرکا جاتا تھا.

۱ زرك باندھنا.

يَر م خوبصورت کناره.

يִرְזֵף م کمر بستہ.

۲ زرك پوعیل-چھینکنا.

يִرְזֵף م ———— זרה.

ח

חב ———— חב.

חבא اور חבה قل-چھینا.

نَفَعَل ۱-چھینا. ۲-چھپکر کوئی کام کرنا.

يُفَعِّل - کسی کو چھیننے كي ضرورت هوني.

هَفَعِيل - چھپانا.

هَفَعَل - چھینا.

هَشْفَعِيل - چھینا.

חביו م پوشیدگی.

מחבא اور מחבא م چھیننے كا مقام.

חבب قل-پیار کرنا.

חב م گود.

חבולה ————— חבל.

חבורה اور חבורה ————— חבר.

חבט قتل ۱- میوہ جھارت لینا. ۲- اناج کو چھڑی سے داؤنا.
نفعل- چھڑی سے داوا جانا.

حבל قتل ۱- باندھنا. ۲- کسی سے گرو لینا. ۳- گرو کے
طور پر لینا. ۴- مڑوڑنا. ۵- کجروی کرنی.

پعیل ۱- درد زہ میں مبتلا ہونا. ۲- جننا. ۳- دہانا.

۴- برباد کرنا. ۵- نقصان کرنا.

پعل ۱- ہلاک ہونا. ۲- تور دالا جانا.

نفعل- ہلاک ہونا.

ہتپعیل- نیست ہونا.

חבל מ درد زہ.

חבל ۱- توری. ۲- توری سے نپا ہوا کھیت. ۳- حصہ

بخرة. ۴- اطراف. ۵- غول. ۶- ہلاکت

חבל מ اور חבלה ת گرو.

חבל اور חבל م نقصان.

חבל מ مستول.

חבל מ מلاح

חבולה ת شرارت.

תחבולות یا תחבולות ת (جمع) ۱- حکمرانی. ۲- ملک

کا انتظام. ۳- حکمت.

חבצלת ת ایک قسم کا خوبصورت پھول جو میدان میں

ہوتا ہے. (ماخذ مشتبه).

חבק قتل- گلے لگانا.

پعیل ۱- گلے لگانا. ۲- ہاتھ ملنا.

חֶבֶק מ ہاتھوں کا ملنا۔

حبر قَل ۱- بندھنا۔ ۲- جُتَنا۔ ۳- باہم سازش کرنی۔
۴- جادو کرنا۔

پَعِیل ۱- جوڑنا۔ ۲- باہم سازش کرنی۔

يُעَل ۱- جُتَنا۔ ۲- شریک ہونا۔

هَفْعِیل- باندھنا۔

هَشْفِعیل- باہم سازش کرنی۔

חֶבֶר اور חֶבֶר اور חֶבֶר م ۱- شریک۔ ۲- مُصاحب۔

חֶבְרָה اور חֶבְרָת ת ۱- مُصاحِبہ۔ ۲- دوسری۔

חֶבֶר م ۱- شرکت۔ ۲- جادو۔

חֶבְרָה اور חֶבְרָה ת مار پتنے کا لمبا نشان۔

חֶבְרָה ת لگڑ بگڑ کے جسم کی دھاری۔

חֶבְרָה ת شرکت۔

חֶבְרָת ת جوڑ۔

מִחֶבְרָת ת پیوند ہونے کا مقام۔

מִחֶבְרָה ת ۱- شہتیر (کیونکہ دو دیواروں کو ملاتا ہے)۔

۲- دیواروں کے باندھنے کے لئے لوہا۔

חבש قَل ۱- باندھنا۔ ۲- باندھ لینا۔ ۳- لپیٹنا۔ ۴- چنگا

کرنا۔ ۵- زمین کسنا۔ ۶- بند کرنا۔ ۷- حکومت کرنی۔

پَعِیل ۱- باندھنا۔ ۲- روکنا۔

يُעَل- بندھنا۔

حבת پکانا۔

חֶבְתִים מ (جمع) پکائی ہوئی چیزیں۔

מִחֶבֶת ת توا۔

חג א חג ————— حג۔

حنگا ا حنگه ————— حنگ.

حنگب م ایک قسم کی تندی. (ماخذ مشتبه).

حنگر قل ۱- چکر کھانا. ۲- ناچنا. ۳- عید منانی.

حنگ اور حنگ م ۱- عید. ۲- عید کی قربانی. ۳- قربانی.

حنگا اور حنگه ت ۱- سرگھومنا. ۲- ہول.

حنگہ پناہ لینی.

حنگو م چھپنے کا مقام.

حنگور ا حنگوره ————— حنگر.

حنگر قل- کمر باندھنا.

حنگور م ۱- کمر بند. ۲- کمر بستہ آدمی.

حنگوره ت ۱- کمر بند. ۲- دھوتی.

مخزرت ت پیٹی.

۱ حدر ————— احد.

۲ حدر ————— حدر.

حدر قل ۱- تیز ہونا. ۲- تیز رو ہونا.

هفعلیل- تیز کرنا.

هفعل- تیز کیا جانا.

۲ حدر (ت حدره) تیز.

حدر م فکیلاپن.

حدره قل- خوش ہونا.

پعیل- خوش کرنا.

حدره ت خوشی.

حدری ————— حدرہ.

حدرل قل ۱- کام کو چھوڑنا. ۲- موقوف ہونا. ۳- باز آنا.

۴- باز رہنا. ۵- چھوڑ دینا.

حداق ۱- ناپایدار. ۲- باز رہنے والا. ۳- شمار میں نہ آنی والا.

حداق م عالم فانی.

حداق چبھنا.

حداق اور حداق م ایک قسم کا خاردار درخت.

حداق قل- گھیرنا.

حداق م ۱- کوتھری. ۲- خصوصاً اندرونی کوتھری.

حداق اور حداق قل- نیا ہونا.

حداق ۱- نیا کرنا. ۲- مرمت کرنی.

حداق- نیا بننا.

حداق اور حداق ۱- نیا. ۲- تازہ.

حداق م ۱- نیا چاند. ۲- مہینا.

حواہ ————— حواہ.

حواہ قل ۱- قرضدار ہونا. ۲- قصوروار ہونا.

حداق- قصوروار تھیرانا.

حواہ م قرض.

حواہ قل- دائرہ کھینچنا.

حواہ م ۱- دائرہ. ۲- گنبدِ فلک.

حواہ ت پرگار.

حواہ ۱- پھیلی بوجھنی. ۲- تمثیل کھنی.

حواہ اور حواہ ت ۱- پھیلی. ۲- تمثیل.

حواہ اور حواہ قل ۱- سانس نکالنا. ۲- جینا.

حداق- بتانا.

حداق- بتانا.

حواہ ت ۱- زندگی. ۲- خانہ بدوشوں کا خیمہ گاہ.

حواہ ت قول.

أَحْوِيَّة ت تفصيل.

حوت ————— حنح.

حوت قل-سینا.

هَفْعِيل-مرمت کرئی.

حوت م ۱-تاگا. ۲-توری.

حوت اور حوت قل ۱-سرورآ جانا. ۲-گھومنا. ۳-ناچنا.

۴-سرورکر پھینکا جانا. ۵-درد زہ میں

مبتلا ہونا. ۶-جننا. ۷-تھرتھرانا.

۸-مضبوط ہونا. ۹-صبر کرنا.

هَفْعِيل-درد زہ میں مبتلا کرنا.

هَفْعَل-جنا جانا.

يَعْلِيل ۱-ناچنا. ۲-جننا. ۳-پیدا کرنا.

۴-جنانا. ۵-تھرتھرانا. ۶-صبر کرنا.

يُعَلَل-جنا جانا.

هَثِيْلِيل ۱-لپکنا. ۲-درد کھانا. ۳-صبر کرنا.

هَثِيْلِيل-بہت غمگین ہونا.

حوت م بالو.

حوت م ۱-زور. ۲-فوج. ۳-دولت. ۴-لیاقت.

۵-نیکی.

حوت یا حوت م اور حوت ت ۱-فوج. ۲-شہر پناہ.

حوت م اور حوت ت درد زہ.

حوت ت درد زہ.

مَحْوَل م اور مَحْوَلَة یا مَحْوَلَة ت ناچ.

حوت کالا ہونا.

حوت کالا.

حومہ ——— حوما.

حوس قَل ۱- ترس کھانا. ۲- دریغ کرنا.

حوف ——— حوف.

حویم گھیرنا.

حویم م دیوار.

۱ حویم م ۱- باہر کی دیوار. ۲- باہر کی جگہ. ۳- سڑک. ۴- میدان.

۲ حویم ۱- باہر. ۲- سوا.

حویم باہر کی طرف.

حویم ۱- باہر کا. ۲- ملکی.

حوک گلے لگانا.

حوک یا حوک اور حوک م ۱- گود. ۲- دل. ۳- اندر.

۴- کھوکھلی جگہ. ۵- گاری کا پا انداز.

حور قَل ۱- سفید ہونا. ۲- زردرو ہونا.

حور سفید.

۱ حوری م سفید روتی.

۱ حور اور ۱ حور یا حور م ستھرا سفید کپڑا.

۲ حور اور ۲ حور اور ۲ حور م ۱- پل. ۲- چھید. ۳- غار.

۴- خانہ.

۲ حوری م غار کا رهنے والا.

۲ حور ——— حور.

حوش اور حوش قَل ۱- جلدی کرنی. ۲- متحرک ہونا.

ہفعیل ۱- جلدی کرانی. ۲- جلدی کرنی.

حوش جلدی سے.

حوش ——— حوش.

حزہ قَل ۱- تاکنا. ۲- دیکھنا. ۳- دیکھ لینا. ۴- چُننا. ۵- جاننا.

حزہ (ر ح د ی) م حیوانوں کی چھاتی (کیونکہ سامنے ہوتی ہے).

حزہ م ۱- دیکھنے والا. ۲- خصوصاً رویاؤں کا دیکھنے والا. ۳- ملاقات. ۴- عہد.

حز م ۱- رویا. ۲- صورت.

حز م ۱- رویا. ۲- الہامی کلام.

حزوت اور حزوت ث ۱- رویا. ۲- نظر.

حزوت ث ۱- صورت. ۲- خوبصورتی. ۳- رویا.

۴- ملاقات. ۵- عہد.

حز م رویا.

حز م رویا.

حز ث کھڑکی.

حز چھیدنا.

حز م بجلی.

حز م سور. (ماخذ مشتبه).

حزق قَل ۱- کسنا. ۲- کسا جانا. ۳- اٹک جانا. ۴- قائم

ہونا. ۵- مضبوط ہونا. ۶- سخت ہونا. ۷- مضبوط

کرنا. ۸- زور کرنا.

پعیل ۱- کسنا. ۲- مضبوط کرنا. ۳- سخت کرنا.

ہفعیل ۱- کسنا. ۲- ملانا. ۳- پکڑنا. ۴- قابض ہونا.

۵- قبول کرنا. ۶- پکڑے رہنا. ۷- مضبوط کرنا.

۸- مضبوط ہونا.

ہشعیل ۱- ہمت باندھنی. ۲- مضبوط ہونا.

חִזַּק ۱- مضبوط. ۲- سخت.

חִזַּק زور پکرتا هوا.

חִזַּק اور حִזַּק م زور.

חִזְקָה ت مضبوطي.

חִזְקָה ت ۱- زور. ۲- جبر. ۳- مرمت.

חָח | חָחִי ————— חנח.

חטא قَل ۱- چوکنا. ۲- خطا کرنا. ۳- گناہ کرنا. ۴- قصور

وار ہونا.

پَعِیل ۱- قصوروار ہونا. ۲- خطا کی قربانی گذرانے.

۳- گناہگاری سے پاک کرنا.

هَفْعِیل ۱- چوکنا. ۲- گناہ کرنا. ۳- قصوروار تہرانہ.

هَشْطِعیل ۱- گمراہ ہونا. ۲- اپنے تئیں گناہگاری سے

پاک کرنا.

חָטָא م ۱- گناہ. ۲- گناہ کی سزا.

חָטָא م گناہگار.

חָטָאָה ت گناہ.

חָטָאָה ت ۱- گناہگار عورت. ۲- گناہ. ۳- خطا کی

قربانی.

חָטָאת ت ۱- گناہ. ۲- خطا کی قربانی. ۳- گناہ کی سزا.

חָטִי م گناہ.

חָטִיָא ت خطا کی قربانی.

חשב قَل- لکڑی کا تنی.

پُעל- تراشا جانا.

חֲטוּבָה ت دھاریدار کپڑا.

חָטָה ————— حنٹ.

חמם قَل - اپنے تئیں روکنا۔

חמר قَل - چھیننا۔

חמר دְהִילָה ہونا۔

חמר מ کونپل۔

חי ————— حיה۔

חידה ————— حود۔

חיה قَل ۱- جینا۔ ۲- جیتا رہنا۔ ۳- تازہ دم ہونا۔

۴- تندرست ہو جانا۔

پעיל ۱- جلانا۔ ۲- پیدا کرنا۔ ۳- بونا۔ ۴- جیتا

رکھنا۔ ۵- مرمت کرنی۔

ہפעיל ۱- جلانا۔ ۲- جیتا رکھنا۔ ۳- جیتا رہنے دینا۔

۱ حی (ث חיה) ۱- زندہ۔ ۲- زور آور۔ ۳- پنپتا ہوا۔ ۴- تازہ۔

۵- کچّا۔ ۶- کچّا (زخم کا گوشت)۔

۲ حی م (واحد میں) زندگی۔

(جمع میں) ۱- زندگی۔ ۲- روزی۔

חיה زور آور۔

חיה ث ۱- جاندار۔ ۲- خصوصاً حیوان۔ ۳- خصوصاً

چار پایہ۔ ۴- خصوصاً درندہ۔ ۵- جھنڈ۔

۶- زندگی۔ ۷- جان۔ (بصیغہ واحد اکثر بمعنی

جمع مُستعمل)۔

חיות ث زندگی۔

חיות ث جانور۔

מחיה ث ۱- زندگی کی حفاظت۔ ۲- کھانا۔ ۳- جو

گوشت زخم میں بھر آتا ہے (کیونکہ وہ

زندگی کے زور سے بھرتا ہے)۔

חיל | חיל | חיל | חיל ————— חול.

חין ————— חנו.

חיץ | حیצון ————— חוץ.

חיק ————— חוק.

חיש ————— חוש.

חד | חפה ————— חנד.

חכה قل-صبر کرنا.

پعیل-صبر کرنا.

חכים ————— חכם.

חכל تاریک ہونا.

חכלیل، دُھندلا.

חכלילות ت دُھندلاپن.

חکم قل-دانا ہونا.

پعیل-دانا کرنا.

پعل-دانا ہو جانا.

ہفعیل-دانا کرنا.

ہشپعیل ۱- اپنے تئیں دانا تہہرانا. ۲- دانش

ظاہر کرنی.

חקم دانا.

חקמה ت دانائی.

חקמות اور حکמות ت دانائی.

حکیم م حکیم.

חל ————— חול.

חל ————— חلل.

حلا اور حلا قل ۱- گھسنا. ۲- کمزور ہونا. ۳- بیمار ہونا. ۴- فکرمند ہونا.

نفعل ۱- تھک جانا. ۲- بیمار ہونا. ۳- بے علاج ہونا. ۴- فکرمند ہونا.

پعیل ۱- گھسنا. ۲- گرگرا کر منت کرنی. ۳- بے آرام کر دینا. ۴- کمزور ہونا. پُعل- کمزور ہو جانا.

ہفعیل ۱- بیمار کر دینا. ۲- بے آرام کر دینا. هُفعل- زخمی ہونا.

ہثپعیل- اپنے تئیں بیمار بنانا.

حلا ت زنگ (کیونکہ گھسکر نکالا جاتا ہے).

حلا م (جمع حلا) طوق (کیونکہ مصقل ہوتا ہے). حلا ت طوق.

حلا م ۱- بیماری. ۲- بلا.

احلا اور احلا کاشکے.

محل ت ایک قسم کا تاروالا باجا.

محل م اور محل ت بیماری.

محل م بیماری.

محل م بیماری.

حلا چکنا ہونا.

حلا اور حلا م ۱- چربی. ۲- عمدہ تر حصہ.

حلا م دود.

حلا ت لونگ.

حلا گذر جانا.

حلا م ۱- عمر. ۲- عالم فانی.

חָלַד פּאני.

חָלַד מ אیک قسم کا تیزرو رینگنے والا جانور.

חלה ————— חלא.

חלה | חלון ————— חلل.

חלום ————— חלם.

חלوف ————— חلف.

חלושה ————— חلش.

חלחה ————— חول.

חלט قل- نکالنا.

ہفعیل- کسی کا مطلب اُس سے ظاہر کرانا.

חלי | חלי | חلیה ————— חלה.

חلیل ————— חلل.

חلیפה ————— חلف.

חلیצה ————— חلیز.

חלך ناچار ہونا.

חלקا اور חלקہ ناچار.

۱- حلل قل ۱- چھیدنا. ۲- چھدنا. ۳- کھولنا.

پعیل ۱- زخمی کرنا. ۲- کھولنا. ۳- توڑنا. ۴- عام

استعمال میں لانا. ۵- ناپاک کر دینا.

پُعل ۱- زخمی ہونا. ۲- ناپاک ہونا.

پوعیل- زخمی کرنا.

پوعل- زخمی ہونا.

نפעل- ناپاک ہونا.

ہفعیل ۱- ناپاک کرنا. ۲- توڑنا (اپنے قول کو).

۳- شروع کرنا (گویا کھولنا).

هَفْعَل - شروع ہونا۔

حَلَم م کوئی عام چیز۔
حَلَمَ ت ایک روٹی جسکے بیچ میں چھید ہو۔
۱ حَلَمَ م بانسلی۔

۲ حَلَمَ قَل اور پَعِیل - بانسلی بجانے۔
۲ حَلَمَ م ناپاک۔

حَلَمَ یا حَلَمَ ۱ - ناپاک ہو۔ ۲ - خدا نکرے۔

حَلَمَ ۱ - چھدا ہوا۔ ۲ - جنگ میں سرا ہوا۔ ۳ - ناپاک۔
حَلَمَ م اور ت کھڑکی۔

حَلَمَ ت غار۔

حَلَمَ ت بانسلی۔

حَلَمَ ت شروع۔

حلم قَل ۱ - موتا ہونا۔ ۲ - خواب دیکھنا (شاید اسواسطے
کہ موتے آدمی زیادہ سوتے ہیں)۔

هَفْعِیل ۱ - موتا تازہ کرنا۔ ۲ - خواب دکھانا۔

حلم اور حلم م خواب۔

حلم ت کسی قسم کا بے مزہ کھانا۔

حلم ت ایک قسم کا جواہر (شاید خواب دکھانے
کے خیال سے)۔

حلم م چقماق۔ (ماخذ مشتبه)۔

حلم قَل ۱ - پھسلنا۔ ۲ - گذر جانا۔ ۳ - عُدول کرنا (حکم کا)۔

۴ - چرہ جانا۔ ۵ - اُگنا۔ ۶ - بدل جانا۔ ۷ - چھیدنا۔

پَعِیل - بدل لینا۔

هَفْعِیل ۱ - بدل دینا۔ ۲ - اُگنا۔ ۳ - زور پیدا کرنا۔

حلم م بدلا۔

حَلَوْف م والدین کا گذر جانا.
 حَلِيفَة ث ۱- تبدیل. ۲- باری. ۳- کپڑوں کا ایک جوڑا.
 مَحَلْف م چھری.

مَحَلْفُوت ث (صیغہ جمع) بال کی لتیں.

حَلَمَ قَل ۱- نکالنا. ۲- تیار کرنا. ۳- چلا جانا.
 پَعِيل ۱- نکالنا. ۲- چھڑانا. ۳- کسی کو اُسکے مقام
 یا عہدہ سے خارج کرنا.
 نَفَعَل ۱- چھڑایا جانا. ۲- اپنے تئیں تیار کرنا.
 هَفَعِيل- تیار کرنا.

حَلِيظَة ث وہ مالِ غنیمت جو لاش سے نکالا جاتا ہے.

مَحَلِظُوت ث (جمع) نئی پوشاک.

حَلَمَ م (بصیغہ تثنیہ) کمر.

حَلَمَ م کمر.

۱ حَلَقَ قَل- صاف اور چکنا ہونا.

هَفَعِيل- صاف اور چکنا کرنا.

حَلَقَ ۱- صاف اور چکنا. ۲- پھسلنا (صفت). ۳- صاف.

حَلَقَ صاف اور چکنا.

۱ حَلَقَة ث چکنائی.

حَلَقُوت ث (جمع) چکنی چپڑی باتیں. [باتیں.

حَلَقُوت ث (جمع) ۱- چکنے مقامات. ۲- چکنی چپڑی

۱ مَحَلَقَة ث ۱- پھسلنا. ۲- مشکل سے بچ نکلنا.

حَلَقَ م ۱- چکنائی. ۲- صاف جگہ. ۳- ایسا چھوتا

چکنا پتھر جو قرعہ کی جگہ کام میں لایا جاتا

تھا. ۴- حصہ بخرہ. ۵- میراث. ۶- کھپت.

۷- لُوت.

۲ חלק قل ۱- بانٹ دینا. ۲- بانٹ لینا. ۳- لوت لینا.

نُفَعَلَ ۱- بنٹنا. ۲- اپنے تئیں کئی حصوں میں تقسیم کرنا. ۳- بانٹ لینا.
پَعِيل ۱- بانٹ دینا. ۲- بانٹ لینا.
۳- پراگندہ کرنا.

يُعل - بنٹنا.

هَفَعِيل - اپنا حصہ بانٹ لینا.
هَشِيعِيل - اپنا حصہ بانٹ لینا.

חלק מ حصہ.

۲ חלקה ת حصہ.

חלקה ת تقسیم.

۲ מחלקת اور מחלקה ת اپنی اپنی باری سے خدمت کرنے والوں کی جماعت.

חלש قل ۱- شکست دینا. ۲- بے زور ہونا.

חלש بے زور.

חלשה ת ۱- شکست. ۲- قتل.

۱ חם מ خسر.

חמות ת ساس.

۲ חם | חם ————— حمם.

חמא جم جانا.

חמא اور ۲ חמה ۱- دھی. ۲- پنیر.

مחמא ת شیریں کلامی.

חما | حما | حما ————— یحם.

חמד قل ۱- چاہنا. ۲- لالچ کرنا. ۳- پسند کرنا.

نفعَل - پسند کیا جانا.

يعیل - چاہنا.

حמד م پسندیدگی.

حمدہ ت ۱- آرزو. ۲- مرغوب چیز. ۳- پسندیدگی.

حمودت یا حمدوت ت (جمع) پسندیدگی.

محمدم م ۱- جسے کوئی چاہتا ہو. ۲- پسندیدگی.

محمדים م (جمع) مرغوب چیزیں.

حما گھیرنا.

حوما ت ۱- دیوار. ۲- خصوصاً شہر پناہ.

حما ————— یحس.

۲ حما ————— حما.

حما ————— حمس.

حموز ————— حمز.

حموک ————— حموک.

حمور | حموزہ ————— حمور.

حموت ————— حوس.

حما زمین پر لیتنا.

حما م ایک قسم کی چھپکلی.

حما ————— حمز.

حماشی ————— حماش.

حما قل ۱- ترس کھانا. ۲- دریغ کرنا.

حما ت تحمل.

محملا م جس پر کوئی ترس کھائے.

حما قل- گرم ہونا.

نفعَل - گرم ہو جانا.

בעייל-گرم کرنا.

הִתְעַיֵּיל-اپنے تئیں گرم کرنا.

חם گرم.

חם م گرمی.

חמה ת ۱-گرمی. ۲-آفتاب.

חמן م آفتاب کا بت.

חמם قل ۱-ظلم کرنا. ۲-چھیننا.

נפעל-مظلوم ہونا.

חמם م ظلم.

תחמם מ کسی قسم کا پرند جو اپنے بچوں پر ترس نہیں

کہاتا. (غالباً شتر مرغ).

חמץ قل ۱-تیز ہونا. ۲-کھٹا ہونا. ۳-نمکین ہونا.

۴-چمکنا. ۵-لال ہونا. ۶-جبر کرنا.

הִתְעַיֵּיל-اپنے تئیں تلخ کرنا.

חמץ م خمیری روٹی.

חמץ م سرکہ.

חמוץ مظلوم.

חמין نمکین.

מחמצת ת خمیری چیز.

חמק قل ۱-گھومنا. ۲-پھر جانا.

הִתְעַיֵּיל-گھومتے پھرنا.

חמוק م گھیرا.

۱-חמר قل ۱-اُبلنا. ۲-خمیر اُٹھنا. ۳-لال ہونا. ۴-پھولنا.

۵-جوش و خروش میں ہونا. ۶-بالکل

لال ہونا.

חמר اور حمر م شراب.
 حمر م ۱- جوش و خروش. ۲- متي. ۳- گچ. ۴- دھير.
 حمر م گارا.
 ۲ حمر قل- گارا لگانا.

حمر م اور ث ۱- گدھا يا گدھي. ۲- دھير.
 حمر ث دھير.

حمر م ايک قسم کا لال ھرن.

۱ حمر موتا ھونا.

۱ حمر م پيتا.

۲ حمر قل- جنگ کے لئے مستعد ھونا.

حمر (مضاف حمر) ث (م حمر مضاف حمر) پانچ.

حمر پچاس.

۲ حمر م پانچواں حصہ.

۳ حمر پيعيل- کسی سے پانچواں حصہ لینا.

حمر اور حمر پانچواں.

حمر اور حمر پانچواں حصہ.

حمر م شيشہ. (ماخذ مشتبه).

حمر ————— حمر.

حנה قل ۱- جھکنا. ۲- دھلنا. ۳- بيٺھ جانا. ۴- خيمہ

کھڑا کرنا. ۵- محاصرہ کرنا.

حנות (جمع حנות) ث تھخانہ.

حנות ث برچھي (کيونکہ لچکدار ھوتی ہے).

مقنا م اور ث ۱- خيمہ گاہ. ۲- لشکر. ۳- جھنڈ.

تقنات ث (صيغہ جمع) خيمہ گاہ.

قنا | قنن ————— حمر.

חנות ————— חנה.

חנה تنگ هونا.

חוח מ ۱- کانتا. ۲- خاردار درخت. ۳- آنکڑا.

۴- آنکڑے والی زنجیر.

חח اور החי מ ۱- ناتھ. ۲- گھنڈی تکہ.

חנה قل ۱- مصالح دالنا. ۲- خوشبو بھرنا. ۳- پکنا.

חנמים م (جمع) لاشوں میں خوشبو بھرنے کا زمانہ.

חפה ת گیہوں.

חמים (و חמיו) م (صیغہ جمع) گیہوں.

חניף ————— חנד.

חניף ————— חنو.

חנית ————— חנה.

۱ حנד تنگ هونا.

חח م ۱- دونو جبرے. ۲- منہ کا اندرونی حصہ.

۳- تالو.

۲ حנד قل ۱- چکھانا. ۲- تجربہ کرانا. ۳- استعمال

میں لانا. ۴- مخصوص کرنا (گھر وغیرہ کو).

חניף تجربہ کار.

חנפה ת ۱- تخصیص (گھر وغیرہ کی).

۲- تخصیص کی قربانی.

חפה ת کانتا (مچھلی پکرنے کا).

חפם ————— חنو.

חנמל ایک مشتبه لفظ جسکے معنی قرینہ سے کوئی ایسی چیز

معلوم ہوتے ہیں جس سے درخت برباد ہو سکتے ہیں.

(ماخذ مشتبه).

חנן **חנן** ۱-رحم کرنا۔ ۲-فضل کرنا۔ ۳-فضل کر کے دینا۔
 نفعَل-مرحوم ہونا۔
 پعیل-رحم آمیز (آواز) بنانی۔
 پوعیل ۱-فضل سے دینا۔ ۲-ترس کھانا۔
 هُفَعَل-مرحوم ہونا۔
 هִתְפַּעֵל-اپنے لئے رحم مانگنا۔
 חן ۱-فضل۔ ۲-فضیلت۔ ۳-خوبی۔
 חנם ۱-رحم سے۔ ۲-مفت۔ ۳-بے ضرورت۔ ۴-بے
 سبب۔ ۵-بے فائدہ۔

חן ۱ م خوبصورتی۔
 חֲנִינָה ת رحمت۔
 תְּחַנֶּה ת ۱-فضل۔ ۲-رحم کے واسطے فریاد۔
 תְּחַנֵּן מ اور ت رحم کے واسطے فریاد۔
 חנף **חנף** ۱-کفر کرنا۔ ۲-ناپاک کرنا۔ ۳-ناپاک ہونا۔
 هُفَعֵל ۱-کافر بنانا۔ ۲-ناپاک کرنا۔

חנף کافر۔

חנף م کفر۔

חֲנִפָה ת کفر۔

חנק **חנק** ۱-تنگ ہونا۔

پعیل-گلا گھونٹنا۔

نفعَل-اپنے تئیں پھانسی دینی۔

מְחַנֵּק מ پھانسی پانی۔ [کرنا۔

חסد **חסد** ۱-خواہشمند ہونا۔ ۲-محبت کرنی۔ ۳-حسد

پعیل-بے عزت کرنا۔

هִתְפַּעֵל-اپنے تئیں محب ظاہر کرنا۔

חסד م ۱- محبت. ۲- خصوصاً والدین اور اولاد کی محبت. ۳- مہر (گویا باپ کی). ۴- ادب آمیز محبت (گویا اولاد کی). ۵- خوبصورتی. حסید ۱- محبت والا. ۲- باپ کی طرح مہربان. ۳- اولاد کی طرح ادب اور محبت کرنے والا. حسیדה ت لگ لگ (کیونکہ اپنے بچوں پر مہربان ہوتا ہے)

חסہ قل ۱- چھینا. ۲- پناہ لینا.

חסות ت پناہ گاہ.

مחסہ اور محסה م پناہ گاہ.

חסون ————— حסן.

חסید | حسیדה ————— حسد.

חסیل ————— حسل.

חסین ————— حسن.

חסیر ————— حسد.

حسل قل- کھا جانا.

חסیل م ایک قسم کی تدی.

حسم قل ۱- منہ بند کرنا. ۲- ناک بند کرنا.

مחסوم م چھینکا (بیل وغیرہ کے منہ کا).

חסن قل ۱- زور آور ہونا. ۲- دولت مند ہونا. ۳- خزانہ

جمع کرنا.

ففعَل- خزانہ کے طور پر جمع کیا جانا.

هفعلیل- کسی پر قابض ہونا.

חסو م زور.

חסو م ۱- دولت. ۲- مخزن.

חסון زور آور.

חסون زور آور.

חסر قل - چهیلنا.

یُعلع - چهلکسا هونا.

חסر م برتنوں کی مٹی.

חסر قل ۱- محتاج هونا. ۲- گهتتا. ۳- کسی چیز کی

حاجت هونی.

پعیل - کم کرنا.

هفعیل ۱- گهتانا. ۲- محتاج هونا.

חסر محتاج.

חסر اور حسر م حاجتمندی.

חסیر کم.

חסرون م کمی.

مחסور م حاجت.

حرف ا حرف — حرف ۲ حفر.

حفا اور حفا قل - دھانکنا.

پعیل ۱- مندھنا. ۲- چهپکر کرنا.

نُفعل - مندھا جانا.

حفا قل ۱- درکر بهاگ جانا. ۲- پھرتی کرنی.

نُفعل ۱- گھبرا کر بهاگ جانا. ۲- پھرتی کرنی.

حفاون م گھبراہت سے بهاگنا.

حفا م (بصیغہ تثنیہ) دونو لپ بھر.

۱ حفر قل - دھانکنا.

حفا ت ۱- دھنکنا. ۲- شامیانہ.

۲ حفر ۱- رگڑ کر چھڑانا. ۲- پونچھ ڈالنا.

حَفِز یا حِزف م سمندر کا کنارہ۔

حَفِز پاک۔

حَفِز قَل ۱-جھکانا۔ ۲-جھکنا۔ ۳-مائل ہونا۔ ۴-آرزومند

ہونا۔ ۵-خوش ہونا۔

حَفِز خوش۔

حَفِز م ۱-میلان۔ ۲-آرزو۔ ۳-خوشی۔ ۴-خوشی کا

باعث۔ ۵-معاملہ۔

۱ حَفِز قَل ۱-کھودنا۔ ۲-دھونڈنا۔ ۳-تحقیقات کرنی۔

حَفِز م بل۔

حَفِز ت چھپھوندنا۔

۲ حَفِز قَل-شرمندہ ہونا۔

ہٹھیل ۱-شرمندہ کرنا۔ ۲-شرمندہ ہونا۔

حَفِز قَل-دھونڈنا نکالنا۔

نَفَعَل-دھونڈنا نکالا جانا۔

پَعِیل-تلاش کرنا۔

پَعِل ۱-دھونڈنا جانا۔ ۲-دھونڈنا نکالا جانا۔

ہٹھیل ۱-اپنی تئیں دھونڈنا۔ ۲-اپنی صورت بدلتی۔

حَفِز م پکی تدبیر۔

حَفِز قَل ۱-چھوٹنا۔ ۲-دھیلا ہونا۔ ۳-بچھنا۔

پَعِل-چھرا یا جانا۔

حَفِز م بچھونا۔

حَفِز م آزاد۔

حَفِز ت آزادی۔

حَفِز اور حَفِز ت علحدگی۔

حَفِز ————— حَفِز۔

חצב قَل ۱- تراشنا. ۲- چیرنا.

نَفَعَل- تراشا جانا.

يُفَعِّل- تراشا جانا.

هَفَعِيل- چیرنا.

مَحْبَب م تراش.

مَحْبَبَةٌ ————— مَحْبَبَةٌ.

حצה قَل ۱- تکرے تکرے کرنا. ۲- خصوصاً آدھا آدھا کرنا.

نَفَعَل ۱- تکرے تکرے ہونا. ۲- خصوصاً آدھا آدھا ہونا.

حِزِي اور حِزِي م ۱- نصف. ۲- تیر.

حِزوت ت ۱- نصف. ۲- اوسط.

مَحِزَةٌ اور مَحِزِيَت ت ۱- نصف. ۲- اوسط.

حِزِير ————— حِزِير.

حِزِين اور حِزِين م کپڑے کی گود.

حצר قَل- جلدی کرنی.

هَفَعِيل- جلدی کرانی.

۱ حِزِيم قَل- مُنْقَسَم ہونا.

يُفَعِّل- مُنْقَطِع ہونا.

حِز ۱- تیر. ۲- تیر کا گھاؤ. ۳- بھالے کی نوک.

۲ حِزِي پَعِيل- تیرانداز ہونا.

حِزِي م ۱- کنکر. ۲- تیر.

مَحِزَةٌ یا مَحِزِيَةٌ ت سیدھی ٹرٹی. (ماخذ مشتبه).

حِزِير پَعِيل- ٹرٹی بجانا.

۱ حِزِير احاطہ باندھنا.

حِزِير م اور ت ۱- احاطہ. ۲- صحن. ۳- گانو. ۴- خانہ

بدوشوں کا خیمہ گاہ.

۱ حَزَقَ م مسکن.

۲ حَزَقَ سَرَسَبز هونا.

۲ حَزَقَ م ۱-گھاس. ۲-لہسن.

حَق ————— حَوَق.

حَق | حَقَا ————— حَقَا.

حَقَا پُعل ۱-گھدنا. ۲-کھینچا جانا (تصویر کی طرح).

هَثَيَعِيل-احاطہ بندھنا.

حَقَا قَل ۱-کھودنا. ۲-کھینچنا (تصویر کی طرح).

۳-لکھنا. ۴-مقرر کرنا. ۵-حکومت کرنی.

پُعل-مقرر هونا.

هَفَعَل-لکھا جانا.

پوعیل ۱-مقرر کرنا. ۲-حکومت کرنی.

حَق م ۱-مقرر حصہ. ۲-حد. ۳-مقرر وقت.

۴-قانون. ۵-قاعدہ.

حَقَا ن قاعدہ.

حَقَا م ۱-قانون. ۲-قصد.

حَقَا قَل ۱-تلاش کرنا. ۲-دریافت کرنا.

پُعِيل-تحقیقات کرنی.

نُفَعَل-دریافت هونا.

حَقَا م ۱-دریافت. ۲-غور. ۳-اندرونی پوشیدہ حصہ.

مَحَقَا م اندرونی پوشیدہ حصہ.

۱ حَر ————— حَرَا.

۲ حَر | حَرَا ————— حَوَرَا.

حَرَا پاخانے جانا.

حَرَا م اور حَرَا م (جمع) گواہ.

مَحْرَبَةٌ ت پاخانہ.

حرب قل ۱- سوکھنا. ۲- ویران ہونا. ۳- برباد ہونا.

۴- برباد کرنا. ۵- حیران ہونا.

نُفَعِلَ ۱- ویران کیا جانا. ۲- ایک دوسریکو ہلاک کرنا.

يُجَلُّ- سوکھ جانا.

هَفَعِيلٌ ۱- سُکھانا. ۲- ویران کرنا. ۳- برباد کرنا.

هَفَعِلٌ- ویران ہونا.

حرب ۱- خشک. ۲- ویران.

حرب ت ۱- تلوار (کیونکہ برباد کرتی ہے). ۲- چھری.

۳- تراشنے کا اوزار. ۴- گلہاری.

حرب م ۱- خشکی. ۲- دُھوپ. ۳- ویرانی.

حرب ت ۱- خشکی. ۲- ویرانہ.

حرب ت خشکی.

حرب م گرمی.

حرب قل- کانپنا.

حرب م ایک قسم کی تدی.

حرب قل ۱- کانپنا. ۲- ڈرنا. ۳- فکر مند ہونا.

هَفَعِيلٌ- ڈرانا.

حرب ڈرنے والا.

حرب ت ۱- تھرتھراہٹ. ۲- فکر.

حرب قل ۱- جلنا. ۲- غصہ ہونا.

نُفَعِلٌ- غصہ ہونا.

هَفَعِيلٌ ۱- غصہ دلانا. ۲- سرگرمی سے کوئی کام کرنا.

تَفَعِيلٌ ۱- اپنے تئیں کسی کے برابر بنانے کی کوشش

کرنی. ۲- کسی کا مقابلہ کرنا.

חרוז م ۱- گرمي . ۲- غصه .

חרی م گرمي .

تحرأ بكثر .

חרוז ————— حروز .

חרول ————— حزل .

חרیظ ————— حریظ .

חרוז پرونا .

חרוז م موتیوں وغیرہ کی مالا .

חרحر ————— حره .

חרط کھودنا .

חרط م ۱- تراشنے کا اوزار . ۲- لوہے کا قلم .

חרطم م مصر اور بابل کا پندت (کیونکہ وہاں

یہی لوگ لکھنے والے تھے) .

חרیت تھیلی (روپے پیسے کی) .

חרی ————— حרה .

۱ حری ————— ۱ حور .

۲ حری ————— ۲ حور .

חרیت ————— حרט .

חרیم ————— حرا .

חרیظ ————— حریظ .

חרیش | حریشی ————— حرش .

חרך قل- پکڑنا .

ھشپعیل ۱- پکڑا جانا . ۲- جھاس جانا .

חרکیم م (جمع) ۱- جال . ۲- جالی .

חרل جانا .

חָרַף מ בچھوا (ایک قسم کا پودا).
 חָרַם قَل ۱- بند کرنا. ۲- سمیٹنا. ۳- عوام کے استعمال
 سے روک رکھنا. ۴- پاک استعمال میں لگانا.
 هَفِיעِل ۱- خدا ہی کے کام میں لگانا. ۲- خدا کے حکم
 سے نیست و نابود کرنا.
 هُفَعَلَ ۱- خدا ہی کے کام میں لگایا جانا. ۲- خدا کے
 حکم سے نیست و نابود ہونا.
 חָרַם اور حָרַם م ۱- جال. ۲- نیستی و نابودی.
 حָרוּם چھوٹی ناک والا.
 חָרַם מ درانتی. (ماخذ مشتبه).
 حָرַם اور حָرַץ ۱- کھجلانا. ۲- جلنا.
 حָرַם م ۱- خارش. ۲- آفتاب.
 حָرַץ م ۱- تھیکرا. ۲- مٹی (برتنوں کی).
 חָרְסוֹת ת کُמہار خانہ.
 ۱ حَرَفَ قَل ۱- نوچنا. ۲- توڑنا (میوہ). ۳- لعن طعن کرنا.
 پِعیل ۱- لعن طعن کرنا. ۲- ناچیز جاننا.
 نَفَعَلَ ۱- ناچیز جانا جانا. ۲- کسی عورت کی
 مذگنی ہونی.
 حَرַף م ۱- میوہ توڑنے کا موسم. ۲- جازا. ۳- نوجوانی
 (کیونکہ بنی اسرائیل کا مُلکی سال جازے کے آغاز
 سے شروع ہوتا تھا اور جازے میں گویا اُس کی
 نوجوانی ہوتی تھی).
 ۲ حَرַף قَل- جازا کاٹنا.
 حَرְفָה ת ۱- لعن طعن. ۲- رسوائی.

۱- کاتنا. ۲- کھودنا. ۳- تیز کرنا. ۴- فتویٰ دینا.

۵- مقرر کرنا.

فَعْل - مقرر ہونا.

۱- خرد م ۱- خندق. ۲- داؤنے کی کل. ۳- عدالت.

۴- سونا.

۲- خرد م ۱- کتا ہوا. ۲- چالاک.

خرد م ۱- تکرار. ۲- داؤنے کی کل.

خرد م انگور کا بیج.

خرد ————— خرد.

خرد ت باندھنے کی کوئی چیز.

خرد قل - دانت پیسنا.

خرد قل ۱- جلنا. ۲- خشک ہونا. ۳- روشن ہونا.

فَعْل ۱- جل جانا. ۲- سوکھ جانا.

پلپیل - جلانا.

۱- خرد اور ۳- خرد م امیر (گویا رونق دار).

خرد م شدت کی تپ.

خرد م (جمع) خشک مقامات.

خرد ————— خرد.

۱- خرد قل ۱- کھودنا. ۲- ہل جوتنا. ۳- لکھنا. ۴- بنانا

۵- تدبیر کرنی. ۶- الجھنا.

فَعْل - جوتا جانا.

فَعْل - تدبیر کرنی.

خرد م ۱- ہل کا جوتنا. ۲- ہل جوتنے کا موسم.

خرد م ۱- سنگ تراش. ۲- کسی طرح کا کاریگر.

۱- خرد م ۱- کاریگری. ۲- تدبیر. ۳- جادو.

חַרַשׁ מ גھن کا بن۔
 חַרַשׁת ת کارِیگری۔
 مَحْرַשָּׁה اور مَحْرַשֶׁת ت کھیتی کے دو قسم کے دھاردار
 اوزار جن میں سے ایک ہل کی پھال ہوگی۔
 حַרַش ۱-کتا ہوا۔ ۲-گونگا۔ ۳-بہرا۔
 ۲ حַרַش قَل-چُپ ہونا۔
 هُفְעִיל ۱-چُپ ہونا۔ ۲-باز آنا۔ ۳-باز
 رھنا۔ ۴-چُپکا کرنا۔
 هִתְפַּעֵיל-چُپ رھنا۔
 ۲ حַרַשׁ چُپ چاپ۔

חרת قَل-تراشنا۔

חַשִּׁיף ————— חַשֵּׁף۔

חַשֵּׁף قَل ۱-روکنا۔ ۲-محفوظ رکھنا۔ ۳-دریغ کرنا۔

نִפְעַל ۱-رکنا۔ ۲-محفوظ رکھا جانا۔

חַשֵּׁף قَل ۱-چھیلنا۔ ۲-ننگا کرنا۔ ۳-کھینچنا (پانی)۔

חַשֵּׁף یا חַשֵּׁף م چھوتا جھنڈا (گویا اوروں سے کھنچا ہوا)۔

מִחַשֵּׁף م چھیلنا۔

חַשַּׁב قَل ۱-حساب کرنا۔ ۲-سوچنا۔ ۳-تدبیر کرنی۔

۴-ارادہ کرنا۔ ۵-سمجھنا۔ ۶-کسی چیز کی قدر

کرنی۔ ۷-منسوب کرنا۔

نִפְעַל ۱-حساب کیا جانا۔ ۲-سمجھا جانا۔ ۳-منسوب

کیا جانا۔

פְּעִיל ۱-حساب کرنا۔ ۲-سوچنا۔ ۳-تجویز کرنی۔

۴-ارادہ کرنا۔

הִתְפַּעֵיל-اپنے تئیں گنا۔

חשב מ ۱- کاریگر. ۲- خصوصاً رنگ برنگ کا کپڑا بُنے والا.

חשב م ایک خاص رنگ برنگ کی پیتی.

חשבון م ۱- سمجھ. ۲- دانش.

חשבון م ۱- تدبیر. ۲- دشمن کے قلعہ وغیرہ پر پتھر

پھینکنے کی کل.

מחשבה اور מחשבת ת ۱- تدبیر. ۲- ارادہ. ۳- خیال.

۴- کاریگری.

חשה قل- چپ رہنا.

هفعیل ۱- چپکا کرنا. ۲- چپ رہنا.

חשוד ————— חשד.

חשוק ————— חשק.

חשה قل ۱- ضرور ہونا. ۲- ضرور جاننا.

חשחות ת ضرورت.

חשיכה ————— חשך.

חשך قل- تاریک ہونا.

هفعیل ۱- تاریک کرنا. ۲- تاریک ہونا.

חשד م تاریکی.

חשד ۱- تاریک. ۲- گمنام.

חשוד م تاریکی.

חשקה یا חשיכה ת تاریکی.

חשקה ת تاریکی.

מחשד מ ۱- تاریکی. ۲- تاریک جگہ.

חשל قل- پیسنا.

נפעל- تھک جانا.

חשם موتا ہونا.

- חנשמן מ ۱-موتنا. ۲-امیر.
 חנשמל מ תיתי هوئي دهات. (ماخذ مشتبه).
 حنشن خوبصورت هونا.
 حنشن م ایک خاص چپراس.
 حنشق قل ۱-جَرنا. ۲-بَري محبت رکھنی. ۳-پسند کرنا.
 یعیل-جورنا.
 یعل-جَرنا.
 حنشق م خوشی.
 حنشق یا حنشق ستونوں کے اوپر کے دونو سروں کو
 چورنے والی لکڑی.
 حنشق م پیّے کے چکر اور دُھرے کے بیچ کی لکڑیاں.
 حنشر جمع کرنا.
 حنשרה ت مجموعه.
 حنشر م پیّے کا دُھرا.
 حنشنش سوکھنا.
 حنشنش سوکھی گھاس.
 حת | חתה ————— حתת.
 חתה قل ۱-پکَرنا. ۲-خصوصاً آگ یا انگاروں کو پکَرنا.
 מחתה ת ۱-انگاروں کے لیجانے کا برتن. ۲-گُلگیر.
 חתול ————— חתל.
 חתחת | חתית ————— חתת.
 חתך قل-کاتنا.
 نفعل-مقرّر هونا.
 حתل قل-نومولود کو کپڑے میں لپیٹنا.
 نفعل-لپیٹنا جانا.

هَفْعَل - لپیٹا جانا.

חַתְּלָהּ ת وہ کپڑا جس میں نومولود لپیٹا جائے.

חַתּוּל מ پتی.

חתם قَل ۱- مہر کرنی. ۲- روکنا. ۳- چھپکر کوئی کام کرنا.

نَفْعَل - مہر کیا جانا.

پَعِیل - احاطہ باندھنا.

هَفْعِیل - بند کرنا.

חֹתֵם یا חָתֵם م ۱- مہر. ۲- نگینہ.

חֹתֶמֶת ת ۱- مہر. ۲- نگینہ.

חתן قَل ۱- اپنی بیٹی کی شادی کرنی. ۲- کسی کی

بیٹی سے شادی کرنی. ۳- کسی سے نکاح کرنا.

הִתְפַּעֵיל - اپنی اپنی بیٹی ایک دوسرے کو دینی.

חֵזָן מ خسر.

חֹתָנָת ת ساس.

חתן م ۱- داماد. ۲- دُولہا. ۳- سسرال کا کوئی رشتہ دار.

חַתְּנָה ת نکاح.

חתף قَل - شکار کرنا.

חֹתֵף מ شکار.

חתר قَل ۱- نقب لگانا. ۲- زور سے کھیونا.

מְהַחֲרֵת ת نقب کا لگانا.

חתת قَل ۱- توتنا. ۲- پریشان ہونا.

نَفْعَل ۱- توتنا. ۲- پریشان ہونا.

پَعِیل ۱- توت جانا. ۲- پریشان کرنا.

هَفْعِیل ۱- تکرے تکرے کرنا. ۲- پریشان کرنا.

۱ حַת ۱- توتنا ہوا. ۲- پریشان.

חַתּ אור חַתּ מ דהشت.
 חֲתָה אור חֲתִית ת דהشت.
 חֲתִית בְּזֹדל.
 מְחַתָּה ת ۱- شکست. ۲- هلاکت. ۳- پَریشانی.

ט

טאב קל-خوش هونا.

טָב ————— טוב.

טָבוֹל ————— טבל.

טָבוֹר ————— טבר.

טבח קל ۱-قتل کرنا. ۲-خصوصاً جانور کو ذبح کرنا.

טָבַח מ ۱-باورچی. ۲-جلاد.

טָבַחָה ת باورچن.

טָבַח מ اور טָבַחָה ת ۱-قتل. ۲-ضيافت.

מְטַבַּח מ قتل.

טָבִיחַ (טָבִיחַ کي عوض) م خریزه. عربي لفظ طبخ
 (پکانا) سے نکلا ہے.

טבל קל ۱-دَبونا. ۲-دَوَبنا.

נִפְעַל-דָּבוּיָא جانا.

טָבוֹל מ پگڑی (شاید اس واسطے کہ رنگی ہوئی ہوتی ہے).

טבע קل-دهسنا.

יִעַל-دهسنا.

הִפְעַל-دهسنا.

טבעת ת ۱-مہر. ۲-نگینہ. ۳-چھلا.

טבר דהیر کرنا.

טבור מ بلند مقام.

טבת מ יהודیوں کا دسواں مہینا. (ماخذ غالباً مصري).

טהור ————— טהר.

טהר قل ۱-چمکنا. ۲-صاف ہونا. ۳-پاک ہونا.

پعیل ۱-صاف کرنا. ۲-پاک کرنا. ۳-پاک تہرانا.

پُعل-پاک کیا جانا.

ہתפעיל-اپنے تئیں پاک کرنا.

טהר מ ۱-صفائی. ۲-پاکیزگی.

טהר اور טהר מ ۱-رونق. ۲-پاکي.

טהרה ת ۱-پاکي. ۲-تطهير.

טהור ۱-صاف. ۲-پاک.

טוב قل ۱-اچھا ہونا. ۲-خوبصورت ہونا. ۳-خوش ہونا.

הפעיל ۱-اچھا کرنا. ۲-کسی کا بہلا کرنا. ۳-خوبصورت

کرنا. ۴-خوش کرنا.

۱ טוב (ر טוב) ۱-اچھا. ۲-خوبصورت. ۳-خوش.

۴-خوشحال. ۵-خوشنما.

טוב מ ۱-بھلائی. ۲-عمدہ چیز. ۳-عمدہ حصہ. ۴-مال.

۵-خوبصورتی. ۶-خوشی. ۷-خوشحالی.

۲ טוב מ ۱-خوبی. ۲-خوشحالی.

טובה ת ۱-بھلائی. ۲-مال. ۳-خوشحالی.

טובה قل ۱-مروڑنا. ۲-بُننا. ۳-پیچش ہونی. ۴-فاقہ کرنا.

טות ת فاقہ.

מטובה מ بُني ہوئی چیز.

טובה قل-لیپنا.

נפעל - ليپا جانا.

טיח מ كهگل.

טחזות ט (صيغه جمع) گردے (کيونکه چربي سے گویا لپے ہوئے ہیں).

טחזפה ————— טوف.

[پھینکا.]

טورل قل - لمبا هونا.

هفعیل ۱ - لمبا کرنا. ۲ - هاتھ لمبا کر کے کسی چیز کو دور هفعل ۱ - لمبے هاتھ سے دور پھیکا جانا. ۲ - زمین پر لمبا پڑنا.

پلپیل - لمبے هاتھ سے دور پھینکا.

טחזלה ט لمبے هاتھ سے دور پھیکا جانا.

טورف گھیرنا.

טחזפה (טחזפה کی عوض) ט ایک قسم کا فیتہ جو هاتھ یا پیشانی پر باندھا جاتا تھا.

טورر گھیرنا.

۱ تورر م ۱ - احاطه. ۲ - سلسله.

טירה ט ۱ - احاطه. ۲ - قلعه. ۳ - خانه بدوشوں کا خیمہ گاہ.

۲ تورر ————— צور.

טورני قل - شکار پکڑنے کے لئے اُر آنا.

טوت ————— טوه.

טחה פעیل - تاننا.

טחון ————— טחן.

טחורים ————— טחר.

טחזות ————— טוח.

טחז قل - پیسنا.

טחון מ چکي.

טחנה ת چکي.

טחנות ת (صيغه جمع) تارهيں.

טחר דיئا.

טחורים מ (صيغه جمع) بواسير.

טיח ————— טוח.

מזמ (ר טו) מ ۱- کیچر. ۲- مٹی.

טאט پعلیغ ۱- کیچر نکالنا. ۲- چهار ڈالنا.

מבטיחא מ چهارو.

טיקה ————— טור.

טל ————— ۱ טלל.

טלא قل ۱- تانکنا. ۲- برے داغوالا کرنا.

پُعل- تانکا جانا.

טלה تازه هونا.

טלה اور טלה م بهیر کا بچہ.

טלילה ————— טול.

۱ טلל سینچنا.

טل م اوس.

۲ טלל قل- چھانا.

پعیل- پاتنا.

هفعیل- سایه تله آرام کرنا.

טמא اور טמא قل- ناپاک هونا.

נפעל- اپنے تئیں ناپاک کرنا.

پعیل ۱- ناپاک کرنا. ۲- ناپاک تھیرانا.

پُعل- ناپاک هونا.

הִתְפַּעֵיל - اپنے تئیں ناپاک کرنا.
הִתְפַּעֵיל - اپنے تئیں ناپاک کرنا.

טמא נاپاک.

טמאָה اور טמאָה ט ناپاکی.

טמזן قَل - چھپانا.

נִפְעַל - چھپنا.

הִתְפַּעֵיל - چھپانا.

מִטְמָזוֹן מ ۱ - چھپا ہوا خزانہ. ۲ - گرا ہوا خزانہ.
۳ - تہ خانہ.

טפא מ ٹوکری.

טפא پعیل - میلا کرنا.

טפא הִתְפַּעֵיל - گمراہ کرنا.

טפא قَل ۱ - چکھنا. ۲ - مزہ جاننا.

پعیل - چکھانا.

טפא م ۱ - مزہ. ۲ - تمیز. ۳ - عقل. ۴ - فتویٰ. ۵ - فرمان.

טפא م ۱ - مزہ. ۲ - فتویٰ. ۳ - مقدسہ. ۴ - فرمان.

۵ - حساب. ۶ - دل.

מִטְפָּחִים מ (صیغہ جمع) مزہ دار کھانا.

۱ טפאן پُעַל - چھدنا.

۲ טפאן قَل - لادنا.

טפא ————— טפא.

۱ טפח پعیل - تاننا.

טפח م ۱ - ہتھیلی. ۲ - بالشت. ۳ - عمارت میں

ایسا نکلا ہوا پتھر جس پر شہتیر تیکا جائے.

۲ טפח پعیل - ہتھیلی پر لئے پھرنا.

مرفحيم م (جمع) هتهپياي پر ليا جانا.

مرفح م بالشت.

مرفحت ت عورتون كي چادر.

مرفل قل ۱- تانکنا. ۲- جھوت موت بناانا.

مرفس م گورنر. (ماخذ زند).

مرفق قل- نازک خرامي کرني.

مرف م ۱- بچہ. ۲- عيال و اطفال.

مرفر ————— ۲ صفر.

مرفن قل- موتا هونا.

مرفد قل ۱- دھکيلنا. ۲- نکال دينا. ۳- پے درپے هونا.

مرفه تازہ هونا.

مرفي تازہ.

مرفوم ————— مرفوم.

مرفه هفعليل- لادنا.

مرفح م بوجه.

مرفي ————— مرفه.

مرفم اور مرفوم ۱- آغاز. ۲- ابتيک نهين. ۳- اُس سے پيشترکه.

مرفم اور مرفم اُس سے پيشترکه.

مرفق قل ۱- تور لينا. ۲- پھار دالنا.

مرفعل- پھارا جانا.

مرفعل- پھارا جانا.

مرفعيل- کھلانا.

مرفق تازہ تورًا هوا.

مرفق م ۱- تازہ توري هوئي پتي. ۲- شکار. ۳- طعام.

مرفده م پھارا هوا جانور.

۶

یاء قَل - آرزومند ہونا.

یاء قَل - پہننا.

یاء ————— یاء.

۱ یاء نَفَعَل ۱ - بیوقوفی کرنی. ۲ - بیوقوف بننا.

۲ یاء هَفْعِيل ۱ - چاہنا. ۲ - اپنے ذمہ لینا. ۳ - راضی ہونا.

یاء یا یاء م (بصیغہ واحد) ۱ - دریاے نیل. ۲ - اور کوئی

دریا. (ایک ہی مقام میں ہے).

— (بصیغہ جمع) دریاے نیل کی شاخیں.

(ماخذ مصری.)

یاء نَفَعَل ۱ - ناامید ہونا. ۲ - باطل ہونا.

پَعِيل - ناامید کر دینا.

یاء پَعِيل - چلانا.

یاء ————— یاء.

۱ یاء قَل ۱ - بہنا. ۲ - چلنا.

هَفْعِيل ۱ - چلانا. ۲ - دھوم دھام سے پہنچانا.

۳ - پیدا کرنا.

هَفَعَل ۱ - پہنچایا جانا. ۲ - خصوصاً دھوم دھام سے.

یاء اور یاء اور یاء یا یاء م دریا.

یاء م حاصل (خصوصاً زمین کا).

یاء م ۱ - بارش. ۲ - آتھواں مہینا. (جس میں فلسطین

کی طرف بارش ہوتی ہے). ۳ - نباتات. ۴ - تہ.

یاء جس میں سے پیپ نکلتی ہو.

مَبُولٌ م نوح کا طوفان.

تَبِلَتْ ۱- نباتات. ۲- آبادی. ۳- دُنیا.

۲ وَبَلَّ خوش ہونا.

وَبِلَّ یا وَبِلَّ م اور ت ۱- خوش آوازی. ۲- خوش آواز ترئی.

۳- آزادی کا سال جو ہر پچاسواں برس

ہوتا تھا اور جس کی خبر خوش آواز

ترئیوں سے دیجاتی تھی.

۱ بَمَّ م دیور جیتھ.

بَمَّ پَعِيل- مرے ہوئے بھائی کی بیوی سے شادی کرنی.

بَمَّتْ ت ۱- بھاوج. ۲- دیورانی جتھانی.

۱ وَبَشَّ قَل- سوکھنا.

پَعِيل- سکھانا.

۱ هَفَعِيل ۱- سکھانا. ۲- سوکھنا. ۳- نیست ہونا.

۱ بَشَّ خشک.

۱ بَشَّ اور ۱ بَشَّ ت خشکی.

۲ وَبَشَّ هَفَعِيل ۱- شرمندہ کرنا. ۲- شرمندہ ہونا. ۳- شرم

انگیز کام کرنا.

۱ وَبَّ قَل- ہل جوتنا.

۱ وَبَّ م کھیت.

۱ وَنَدَّ قَل- غمگین ہونا.

پَعِيل- غمگین کرنا.

۱ هَفَعِيل- غمگین کرنا.

نَفَعَل- غمگین ہونا.

۱ وَنَدَّ م غم.

۱ وَنَدَّ ت غم.

תודה ת ۱- اقرار. ۲- شکرگذاری. ۳- شکرگذاری کی
قربانی. ۴- شکرگزاروں کی جماعت.

תודה ת شکرگذاری کا گیت.

דת ת ۱- فرمان. ۲- قانون. ۳- مذہب.

דתבר מ قانون داں. (דת اور فارسی لفظ ور سے).

ידד پیار کرنا.

ידد پیارا.

ידדות یا ידות ת پیاری.

ידד قل-دالنا.

ידה ————— ידא.

ידע قل ۱- جاننا. ۲- جان لینا. ۳- دریافت کرنا.

۴- کسی سے ہم بستر ہونا. ۵- کسی کی طرف توجہ

کرنی. [کرنا.]

یفعل ۱- معلوم ہونا. ۲- سکھایا جانا. ۳- اپنے تئیں ظاہر

پہیل-جتانا.

یعل-پہچانا جانا.

پوعیل-جتانا.

هפעیل ۱- جتانا. ۲- سکھانا.

هפעل-معلوم ہونا.

هتפעیل-اپنے تئیں ظاہر کرنا.

ידלני מ ۱- دانا آدمی. ۲- دیووں کے ذریعہ سے خبریں

بتانے والا. ۳- ایسا دیو.

דע م ۱- علم. ۳- رائے.

דעה ת جاننا.

דעת ת ۱- علم. ۲- دانش.

مَدَع اور مَدَع یا مَدَع ۱- علم. ۲- عقل. ۳- دل.
 مَدَع (مَدَع کی عوض) کیوں.
 مَدَع اور مَدَع یا مَدَع م جان پہچان مرد.
 مَدَع ت جان پہچان عورت.

یہا ————— ہوا.

یہا قَل-۱- دینا. ۲- سونپ دینا. ۳- تہہ رانا. ۴- رکھنا.
 ہتّیعیل-سونپا جانا.

یہا م سونپی ہوئی چیز.

یہا چلو.

یہا م نذر.

یہا حضرت یعقوب کا چوتھا بیٹا.

یہا ہتّیعیل-یہودی بننا.

یہا اور یہودی م یہودی.

یہا ت یہودن.

یہا یہودی زبان میں.

یہا م مُلکِ یہودیہ.

یہا ————— ہوا.

یہا ————— ہوا.

یہا ————— ہوا.

یہا شیخی کرنی.

یہا شیخی باز.

یہا ————— ہوا.

یہا ————— ہوا.

یوم گرم ہونا.

یوم م (جمع) گرم پانی کے چشمے.

یوم م (جمع یومیم) بصیغہ واحد. ۱- دن. ۲- روز.
 بصیغہ جمع. ۱- چند روز. ۲- سال.
 ہیوم ۱- آج. ۲- اسوقت. ۳- اسوقت.
 ہیوم ۱- اس وقت. ۲- اس وقت.
 یوم ۱- دن کو. ۲- دن کو آنیوالا.

یوم اُبلنا.

۱۱۱ م چکنی مٹی.

۱۱۱ م ۱- مے. ۲- مستی.

یومہ ث فاخثہ. (ماخذ مشتبه).

دب یومیم م (جمع) فاخثاؤں کی بیت (دبا سے).

یونگ | یونگت ————— یونگ.

یوزر ————— یوزر.

یورہ ————— یورہ.

یوتر | یوترت ————— یوتر.

یوزل بہنا.

۱۱۱ م اور یوزل ث پسینا.

۱۱۱ قل ۱- ایک ہونا. ۲- اکتھا ہونا.

پعیل- ایک کرنا.

۱۱۱ م یگانگی.

۱۱۱ ۱- اکتھے. ۲- سب کے سب. ۳- بالکل.

۴- مطلق.

۱۱۱ اور ۱۱۱ ۱- اکتھے. ۲- آپس میں. ۳- ایک

ہی وقت.

۱۱۱ ۱- اکیلا. ۲- اکلوتا. ۳- وحید.

۱۱۱ ————— ۱۱۱.

יחל

قل-صبر کرنا.
 یعیل ۱- اُمید آمیز انتظار کرنا. ۲- اُمید بندھانی.
 هفعیل-انتظار کرنا.
 نفعل-صبر کرنا.
 یחיל صابر.

תוחלת ת صبر آمیز انتظار.

יחם

قل ۱- گرم ہونا. ۲- گرمی معلوم ہونی.
 یعیل ۱- گرم ہونا. ۲- شہوت سے مست ہونا.
 ۳- پیت میں لینا.
 חמה اور חמה اور חמה ت ۱- گرمی. ۲- غصہ.
 ۳- زھر.

יחמור ————— חמר.

יחף

فنگے پانو چلنا.
 یחף فنگے پانو.

יחר

قل-تاخیر کرنی.
 هفعیل-تاخیر کرنی.

יחש

م خاندان. (جو پشت در پشت سے چلا آتا ہو).
 יחש هثیعیل-اپنا نام نسب نامہ میں لکھوانا.
 החיחש م نسب نامہ.

יטב

قل ۱- اچھا ہونا. ۲- خوش ہونا.
 هفعیل ۱- کوئی کام اچھی طرح سے کرنا. ۲- سلوک
 کرنا. ۳- خوشی منانی ۴- سنوارنا. ۵- اچھا
 معلوم ہونا.

מיטב م اچھے سے اچھا حصہ.

وڪھ

ڦل ۱- سامڻي هونا. ۲- ظاهر هونا.
هڻجڻ ۱- ظاهر ڪرنا. ۲- ثابت ڪرنا. ۳- قائل ڪرنا.
۴- ڏانتنا. ۵- تنبيه ڪرني. ۶- فيصله ڪرنا.
۷- بحث ڪرني.

هڻجڻ - سزا پاني.

هڻجڻ ۱- قائل هونا. ۲- مباحثه ڪرنا.

هڻجڻ - مباحثه ڪرنا.

توڏيڪه اور توڏيڪه ت ۱- ثبوت. ۲- قائل ڪرنا.

۳- ملامت. ۳- تنبيه.

وڪھ

ڦل ۱- سڪنا. ۲- سهه سڪنا. ۳- سهجه سڪنا.
۴- غالب هونا.

هڻجڻ ۱- سڪنا. ۲- سهه سڪنا. ۳- سهجه سڪنا.
۴- غالب هونا.

ڦل م اور ت ۱- محل (گنجائش ڪي سبب). ۲- هيڪل.

۳- خصوصاً هيڪل ڪا درمياني حصه. ۴- بتيخانه.

وڪھ

ڦل ۱- جننا. ۲- انده ڏيئا. ۳- جنانا. (باپ ڪا).
هڻجڻ - پيدا هونا.

هڻجڻ - جنانا. (ڏائي ڪا).

هڻجڻ - پيدا هونا.

هڻجڻ ۱- جنانا. (ڪسي ڪا). ۲- اڳوانا.

هڻجڻ - پيدا هونا.

هڻجڻ - اپني پيدايش لکھوئي.

ڦل م ۱- فرزند. ۲- لڙڪا (باعبار عمر). ۳- جوان.

ڦل ت لڙڪي.

ڦل ت ۱- جواني. ۲- جوانن ڪي جماعت.

ילוד پیدا ہوا (مولود).

יליד پیدا ہوا (مولود).

מוֹלֵדוֹת ת ۱-پیدائش. ۲-زادبوم. ۳-اولاد. ۴-خاندان.
(جو پشت در پشت چلا آتا ہو).

תולדות ת (جمع) ۱-خاندانہا. ۲-تواریخ. ۳-پیدائش.

ילך یہہ הלך کا بالکل مرادف ہے.

הלל هفعليل ۱-واویلا کرنا. ۲-للكارنا.

הלל م اور הללה ت واویلا.

תולל מ واویلا کرانیوالا.

הלע قل-بے سوچے سمجھے بولنا.

הלך چمتنا.

הלפת ת زخم کا انگور.

הלک چاتنا.

הלک م ایک قسم کی تدی.

הלכות ————— لکنا.

ים (جمع ימים) م ۱-سمندر. ۲-کوئی بڑا دریا. ۳-مغرب

(کیونکہ کنعان کے مغرب کی طرف سمندر ہے)

יםים ————— یوم. [طرف.]

ימין م اور ת ۱-داهنی طرف. ۲-داهنا ہاتھ. ۳-دکھن

ימני اور ימینی داهنا.

ימן هفعليل ۱-داهنی طرف جانا. ۲-اپنے داهنے ہاتھ

کو کام میں لانا.

תימן م ۱-دکھن طرف. ۲-دکھنی ہوا.

ימר هفعليل-بدل دینا.

השתעيل-اپنا بدلا پانا.

یمنش ہفعیل - تتولوانا.

ینہا قل - ظلم کرنا.

ہفعیل ۱ - ظلم کرنا. ۲ - ظلم کر کے نکال دینا.

ینکہا ————— ینک.

ینک قل - چوسنا.

ہفعیل ۱ - چسانا. ۲ - خصوصاً اپنا دُود پلانا.

یمنک م اور یمنکہت اور ینکہت ت کونپل.

مینکہت یا مینکہت ت اپنا دُود پلانیوالی.

ینشورہ | ینشورہ ————— ینشورہ.

یسد قل ۱ - کسیکی بُنیاد دالنی. ۲ - قائم کرنا. ۳ - مقرر کرنا.

نفعل ۱ - کسی کی بُنیاد پرنی. ۲ - اکتھے بیتھنا.

۳ - آپس میں مشورہ کرنا.

یعیل ۱ - کسی کی بُنیاد دالنی. ۳ - مقرر کرنا.

یعل - کسی کی بُنیاد پرنی.

ہفعل ۱ - کسی کی بُنیاد پرنی. ۲ - خوب قائم ہونا.

یسود م اور یسودہ ت بُنیاد.

یسد م آغاز.

موسد اور موسد م ۱ - بُنیاد. ۲ - بُنیاد کا دالنا.

موسدہ ت ۱ - بُنیاد. ۲ - تقرّر.

مسد م بُنیاد.

سود م ۱ - بیتھنا. ۲ - مجلس. ۳ - مشورہ. ۴ - راز.

۵ - جان پہچان.

یسور ————— یسر.

یسور ————— سور.

یسد قل - دالا جانا.

یسر قَل اور هُفَعِيل ۱- بَرَهانا. ۲- بَرَهنا. ۳- کوئی کام پھر

کرنا. ۴- کوئی کام آور کرنا.

نُفَعَل ۱- بَرهَایا جانا. ۲- بَرهَنا. ۳- ملنا. ۴- اور ہونا.
هُفَعَل- بَرهَایا جانا.

یسر قَل پَعِيل اور هُفَعِيل ۱- سیدھا کرنا. ۲- تعلیم دینی.

۳- تربیت کرنی. ۴- تنبیہ کرنی.

نُفَعَل ۱- تنبیہ قبول کرنی. ۲- عبرت پکرنی.

یسر م تنبیہ کرنیوالا.

میسر م ۱- تربیت. ۲- تنبیہ. ۳- عبرت انگیز بات.

۴- تعلیم.

میسر تربیت.

یعد ————— یعد.

یعد قَل ۱- مقرر کرنا. ۲- کسی عورت سے منگنی کرنی.

نُفَعَل ۱- باہم ملنے کی جگہ اور وقت مقرر کرنا.

۲- مقرری وقت اور جگہ ملنا. ۳- ملنا.

هُفَعِيل- مقرری جگہ اور وقت کے لئے طلب کرنا.

هُفَعَل ۱- مقرر ہونا. ۲- متوجہ ہونا.

میسر م ۱- مقرری وقت. ۲- عید. ۳- عید کی قربانی.

۴- زمانہ. ۵- ملاقات. ۶- مجلس. ۷- مجلس

کا مکان.

میسر م ۱- مجلس. ۲- غول.

میسر ت ۱- مجلس. ۲- غول.

میسر ت مقرری پناہ گاہ.

یعد ت ۱- مجلس. ۲- جماعت. ۳- گھرانہ. ۴- غول.

یعد قَل- اُتھا لیجانا.

١٥٤ م كفچه يا پهاورزا.

١٥٤ ————— ١٥٤.

١٥٤ نَفَعَل ١- زور آور هونا. ٢- گردن کش هونا.

١٥٤ قَل-پهنا نا.

٢١٥٤ ————— ١٥٤.

١٥٤ قَل ١- چرهننا. ٢- مفيد هونا.

١٥٤ هَفْعِيل ١- مفيد هونا. ٢- ترقي ديني. ٣- فائده اُتھانا.

١٥٤ م ايک قسم کا پهازي بکرا.

١٥٤ ت ايک قسم کي پهازي بکري.

١٥٤ م ١- بيغائنگي. ٢- خرابي. ٣- خراب آدمي.

١٥٤ کھاؤ هونا.

١٥٤ اور ١٥٤ ماده شتر مرغ.

١٥٤ ————— ١٥٤.

١٥٤ قَل-تهکنا.

١٥٤ هَفْعَل-تهکنا.

١٥٤ تهکا هوا.

١٥٤ م تيزروي.

١٥٤ ت (جمع) ١- تکان. ٢- تيزروي. ٣- محنت.

١٥٤-چرھائي.

١٥٤ (و ١٥٤) قَل ١- صلاح ديني. ٢- مشوره کرنا. ٣- تدبير

کرنی. ٤- خبر ديني.

١٥٤ نَفَعَل ١- صلاح ليني. ٢- آپس ميں مشوره

کرنا. ٣- صلاح ديني.

١٥٤ هَفْعِيل-آپس ميں مشوره کرنا.

١٥٤ ت تدبير.

۲ یצה ت (ر یظا) ۱-صلاح . ۲-تدبیر . ۳-هوشیاری .

یعر ابلنا .

یعر اور یعر م ۱-بہتا ہوا شہد . ۲-جنگل .

یفا قل ۱-چمکنا . ۲-خوبصورت ہونا .

یعیل-سنوارنا .

یعیال-نہایت خوبصورت ہونا .

ہتیعیل-اپنے تئیں سنوارنا .

یفا ۱-خوبصورت . ۲-خوب .

یفا ذرا خوبصورت .

یفا اور یفا م ۱-خوبصورتی . ۲-جمال .

مؤفت ت ۱-جلالی کام . ۲-معجزہ . ۳-نشانی .

یفا قل-پھونکنا .

ہتیعیل-تہندا سانس بہرنا .

یفا اپنے سانس کے ساتھ نکالنے والا .

یفا قل-چمکنا .

ہتیعیل ۱-چمکنا . ۲-جلوہ گر ہونا .

یفا ت رونق .

یعا قل ۱-نکلنا . ۲-طلوع ہونا . ۳-خرچ ہونا .

۴-تمام ہونا .

[کرنا .

ہتیعیل ۱-نکلنا . ۲-خرچ کرنا . ۳-مشتہر کرنا . ۴-پیدا

ہفعل-نکالا جانا .

یعا نکلا ہوا .

مؤفا م ۱-خروج . ۲-اشتہار . ۳-نکلنے کی جگہ .

۴-مشرق . ۵-جو کچھ نکلتا ہے . ۶-دسوری

مال جو جاتا ہے .

מוציא ת ۱-خروج. ۲-پایخانہ.
 תוציא ת ۱-خروج. ۲-نکلنے کی جگہ. ۳-تمام
 ہونے کی جگہ.

זצה ת بیت.

יצה ת گوہ.

יצאים م (جمع) ۱-نباتات. ۲-اولاد.

צאה ת ۱-گوہ. ۲-کسی طرح کا میل.

צاه گوہ میں بہرا ہوا.

ניצין تمام.

יצב قل ۱-کھڑا کرنا. ۲-قائم ہونا. ۳-سجھ ہونا.

יעیل-تحقیقات کرنی.

התיעیل ۱-اپنے تئیں کھڑا کرنا. ۲-کھڑا ہونا.

۳-کھڑا رہنا.

יצב ۱-قائم. ۲-سچا.

יצב قل-کھڑا ہونا.

הפעیل ۱-کھڑا کرنا. ۲-تھہرانا. ۳-رہنے دینا.

הפעל-رہنے دیا جانا.

יצב ————— צاہر.

יצב ————— یضاب.

יצب قل-بچھانا.

הפעیل-بچھانا.

הפעל-بچھنا.

יצب اور یضاب م ۱-بچھونا. ۲-پلنگ. ۳-منزل (مکانکی)

۴-کوٹھریوں کا مجموعہ.

יצب م بچھونا.

יצק

قل ۱- دالنا. ۲- اُنْدِيلنا. ۳- دھالنا. ۴- بہنا.

پعیل- اُنْدِيلنا.

هَفْعِيل ۱- اُنْدِيلنا. ۲- تھہرانا.

هَفْعَل ۱- اُنْدِيلنا جانا. ۲- دھالا جانا. ۳- برقرار ہونا.

יצוקה ת דھالنا.

מוצק מ دھالی ہوئی چیز.

מוצקה ת نلی.

מצקות ת دھالنا.

יצר قل ۱- کمہار کی طرح بنانا. ۲- بنانا. ۳- تدبیر کرنی.

نَفْعَل- بننا.

يُعل- بننا.

هَفْعَل- بننا.

יצר م کمہار.

יצر م ۱- بنائی ہوئی چیز. ۲- حقیقت. ۳- تدبیر.

۴- خیال.

יצور م عضو.

יצر قل ۱- تنگ ہونا. ۲- تنگی ہونی.

יצت قل ۱- جلانا. ۲- جلنا.

نَفْعَل ۱- جلنا. ۲- بھڑکنا.

هَفْعِيل- جلانا.

יבב کھوکھلا کرنا.

יבב م ۱- انگور کا رس جمع ہونے کے لئے کولہو کے بیجے

جو خانہ ہوتا ہے. ۲- انگور کا کولہو.

יבד قل- جلانا.

هَفْعَل- جلنا.

يکدآ ت سوزش.

يکود م سوزش.

مؤکد م ۱-سوزش. ۲-لکتي.

مؤکده ت انگيتهي.

يکھا فرمانبردار هونا.

يکده ت فرمانبرداري.

يکوم ————— کوم.

يکوش | يکوش ————— يکش.

يکير ————— يکر.

يکلا قل ۱-اکهيز ليا جانا. ۲-چرھنا (پتھے کا). ۳-کسيکا

دل کسی سے پھر جانا.

هفعليل-پھانسي ديني.

هفعل-پھانسي پاني.

قل-جاگنا.

يکھ

يکھ

قل ۱-گراں قدر هونا. ۲-معزز هونا. ۳-عزیز هونا.

هفعليل-شان و نادر کرنا.

يکر ۱-گراں قدر. ۲-معزز. ۳-عزیز. ۴-رونق دار.

۵-شان و نادر.

يکر م ۱-گراں قدري. ۲-عزت. ۳-رونق. ۴-قيمت.

يکير ۱-پيارا. ۲-معزز.

يکش قل ۱-پرفندوں کے لئے پھندے لگانے. ۲-پھندے لگانے.

نفعل-پھندے میں پھنسا.

يکش اور يکش م چريمار.

يکش پھنسا هوا.

مؤکش م پھندا.

ירא قَل-دَرْنَا. [هونا]

نَفَعَل ۱-دَرکا باعث هونا. ۲-دَرَاؤْنَا هونا. ۳-عجیب
پَعِیل-دَرَانَا.
یَرَا دَرْنِیوَالَا.

یَرָאָה ت ۱-دَر. ۲-دَرْنَا.

مזְרָא اور مוֹרָה ت ۱-دَر. ۲-دَرکا باعث. ۳-دَرَاؤْنَا کام.
יִרְב ——— רִיב.

ירד قَل ۱-اُتَرْنَا. ۲-دَهْلْنَا. ۳-بَهْنَا. ۴-گَر پَرْنَا.

هَفْعِیل ۱-اُتَارْنَا. ۲-اُتَار دینَا. ۳-گَرادینَا. ۴-بہا
دینَا. ۵-نیچے لانا یا پہنچانا.
هَفْعَل-اُتَارَا جانا.

مזְרַד م ۱-اُتَار. ۲-دروازہ پر تنگی ہوئی پھول بونٹے
کی کوئی چیز.

یرה قَل ۱-پہینکنا. ۲-دَالْنَا. ۳-سینچنا.

نَفَعَل-تیر وغیرہ سے مارا جانا.
هَفْعِیل ۱-دَالْنَا. ۲-خصوصاً تیر وغیرہ مارنا. ۳-سینچنا.
۴-ہاتھ برہانا. ۵-دکھانا. ۶-سکھانا.

יִזְרָה م اول برسات.

مזְרָה م ۱-تیر انداز. ۲-اول برسات. ۳-اُستاد.

תוֹרָה ת اور תוֹר מ ۱-تعلیم. ۲-شریعت. ۳-توراة.

یرה قَل-دَر جانا.

יִרְזַק ——— ז ירם.

יִרְחַח מ چاند.

יִרַח اور יִרַח م مہینا.

ירמ قَل ۱-پتک دینا. ۲-ہت جانا.

יריב ———— ריב.

יריעה ———— ירע.

ירך ث ران.

ירכה ث (واحد میں) ۱-ران. ۲-پیچھا.

(تثنیہ میں) ۱-پیچھا. ۲-اندرونی حصہ.

یرع قل ۱-کانپنا. ۲-شور و غل کرنا. ۳-بُرا ہونا.

۴-بُرا معلوم ہونا. ۵-ناخوش ہونا.

یرיעה ث پردہ.

۱ یرק قل-تھوکننا.

۲ یرק سرسبز ہونا.

یرق م ۱-سبزی. ۲-خصوصاً ساگ پات.

یرق م سبزی.

یرقو م ۱-سبزی. ۲-زرد روئی. ۳-لیندھا (اناج کے

لئے ایک قسم کی آفت).

یروک م سبزی.

یروک م زردی.

یرוש قل ۱-کسی چیز پر قابض ہونا. ۲-پہلے مالک کو

نکال دینا. ۳-میراث میں لینا. ۴-وارث ہونا.

یفعل ۱-اپنی ملک سے نکالا جانا. ۲-مُغلس ہونا.

پعیل-قبضہ میں لانا.

یفعیل ۱-قابض کرنا. ۲-مالک کو نکال دینا.

۳-بے میراث کر دینا. ۴-مُغلس کر دینا.

۵-میراث میں لینا.

یرשה اور یرשה ث میراث.

مורש م اور مورשה ث میراث.

תירש یا תירוש מ נئی سے (کیونکہ جادی آدمی کو بیخود کر دیتی ہے)۔

ישת ת جال۔

ישם قل ۱- رکھنا۔ ۲- رکھا جانا۔

יש اور یش اور یش (و یش) ۱- ہستی۔ ۲- حقیقت۔ ۳- ہے۔ ہیں۔ ہو۔

ישב (و یش) قل ۱- بیٹھنا۔ ۲- بیٹھا رہنا۔ ۳- رہنا۔

۴- بسنا۔ ۵- بسایا جانا۔ ۶- نزدیک رہنا۔

نפעل- بسایا جانا۔

پعیل- بٹھانا۔

ہפעیل ۱- بٹھانا۔ ۲- بسانا۔ ۳- کسی عورت

سے شادی کرنی۔

מושב م ۱- نشستگاہ۔ ۲- مجلس۔ ۳- مسکن۔ ۴- باشندوں

کا مجموعہ۔ ۵- جگہ۔

מושب م ۱- باشندہ۔ ۲- پردیسی۔

۱- یشבה ت باشش۔

۲- یشבת ت ۱- بیٹھنا۔ ۲- بیٹھنے کی جگہ۔ ۳- جگہ۔

یشہ کھڑا ہونا۔

מושבה ت ۱- کھڑا کرنا۔ ۲- مدد۔ ۳- تدبیر۔

۴- دانش۔

یشועה ————— یشع۔

یشח ————— یشחה۔

ישם ہפעیل- برہانا۔

یشیمون | یشیمہ ————— یشם۔

یشیش ————— یشش۔

دشم قل-ويران هونا.

دشيمون م صحرا.

دشيمه ت بربادي.

دشور قل ۱-تهک جانا. ۲-سو جانا. ۳-سويا رهنا.

دشور نفعل ۱-سوکھ جانا. ۲-پُرانا هونا.

دشور پيعيل-سلانا.

دشور سوتا هوا.

دشور پُرانا.

دشور اور نشور اور نشور ت فيند.

دشور قل-چهوتنا.

دشور هفيعيل ۱-چهرانا. ۲-بچانا. ۳-نجات ديني.

دشور نفعل ۱-بچنا. ۲-نجات يافته هونا.

دشور اور يشلا م ۱-چهتکارا. ۲-نجات. ۳-نجات ديني.

دشور نشور ت نجات.

دشور نشور ت نجات کا کام.

دشور اور نشور م زبرجد. (ماخذ مشتبه).

دشور قل ۱-سیدھا هونا. ۲-سیدھا چلنا. ۳-دوست هونا.

دشور پيعيل ۱-سیدھا بنانا. ۲-سیدھا چلانا. ۳-دوست

دشور تهرانا. ۴-هموار کرنا.

دشور پُعل-هموار کیا جانا.

دشور هفيعيل ۱-سیدھی راه بناني. ۲-هموار کرنا.

دشور ۱-سیدھا. ۲-دوست. ۳-هموار.

دشور م ۱-سیدھاپن. ۲-دوستي.

دشور ت سیدھاپن.

دشور م سیدھا آدمي.

میشور م ۱-درستی. ۲-هموار میدان.
 میشر م ۱-سیدهاپن. ۲-درستی. ۳-صلح.
 دشمن سر سفید هونا.

دشمن اور دشمن م بدھا آدمی.

یت ——— ا ات.

یتب ——— یشب.

یتد پایدار کرنا.

یتد م اور ت ۱-گھونٹا. ۲-میخ. ۳-بیلچہ.

یتوم ——— یتس.

یتور ——— تور.

یتح مارنا.

توتح م مگدر.

یتیر ——— یتر.

یتس تنها هونا.

یتوم م یتیم.

یتن پایدار هونا.

ایتن ۱-پایدار. ۲-بارھوں ماسی (بارہ مہینے بہنے
 والی). ۳-زور آور. ۴-سخت.

یتد قل ۱-زیادہ هونا. ۲-بچنا. ۳-غالب هونا.

ہفعیل ۱-زیادہ دینا. ۲-بچانا. ۳-غالب هونا.

ففعل ۱-بچنا. ۲-باقی رہنا. ۳-غالب هونا.

یوتر یا یتد م ۱-بقیہ. ۲-نفع. ۳-زیادہ. ۴-سوا.

۵-چونکہ.

یوترت یا یترت ت ۱-بقیہ. ۲-کسی چیز کا

ناکارہ حصہ. ۳-جہلی.

یتیر خاص.

یتیرה ت نهایت.

یتیر ۱- زیادتی. ۲- بقیہ. ۳- خصوصیت. ۴- خاص

چیز. ۵- رسی (کیونکہ اکثر زیادہ ہوتی ہے).

یتیرہ ت بقیہ.

یتیرو م ۱- نفع. ۲- فوقیت.

میتیر م ۱- رسی. ۲- خصوصاً چلہ.

موتیر م ۱- زیادتی. ۲- فوقیت.

ک

ک ——— کو.

کتاب قل ۱- درد کرنا. ۲- غمگین ہونا.

ہفعیل ۱- دکھ دینا. ۲- خراب کرنا.

کاب م ۱- درد. ۲- غم.

مکاب یا مکابوب م درد.

کאה نفعل- اداس ہونا.

ہفعیل- اداس کرنا.

کآہ اداس.

کار ——— اور.

کاب گول کرنا.

کوکب (کوکب کی عوض) م کوکب.

کاب قل ۱- بہاری ہونا. ۲- معزز ہونا. ۳- شدت سے ہونا.

۴- سست ہونا. ۵- سخت ہونا.

پعیل ۱- کسیکی عزت کرنی. ۲- سخت کرنا.

يُعل - معزز ہونا۔
 هُفَعِيل ۱ - بهاري کر دینا۔ ۲ - عزت دینی۔ ۳ - عزتدار
 ہونا۔ ۴ - سست کرنا۔ ۵ - سخت کرنا۔
 نَفَعَل ۱ - معزز ہونا۔ ۲ - اپنی عزت ظاہر کرنی۔
 ۳ - شدت سے ہونا۔

هَشْتَعِيل ۱ - فخر کرنا۔ ۲ - اپنے تئیں بڑھانا۔
 ۱ كَبِد ۱ - بهاري۔ ۲ - بڑا۔ ۳ - مشکل۔ ۴ - سست۔
 ۲ كَبِد م جگر (کیونکہ پیت کے اعضا میں یہ بہاری
 ہوتا ہے)۔

كَبِد (ث كَبِدَة) ۱ - جلالی۔ ۲ - بیش قیمت۔
 كَبِد م ۱ - بهاري پن۔ ۲ - شدت۔ ۳ - بڑائی۔ ۴ - سختی۔
 كَبِدَات ث دشواری۔

كَبُود م اور ث ۱ - عزت۔ ۲ - جلال۔ ۳ - باعثِ فخر۔

دبہ قل - بچھنا۔

پعیل - بچھانا۔

كَبِير | كَبِير — دبر۔

دبلا باندھنا۔

كَبَل م بیڑی۔

دربلا پعیل - پہنا۔

يُعل - ملبس ہونا۔

كَبَلَا ث اوپر کا کپڑا۔

دبہ قل اور پعیل ۱ - روندنا۔ ۲ - کپڑے دھونا۔

يُعل اور هُفَعَل - دھویا جانا (کپڑونگا)۔

دوبہ م دھوبی۔

دبلا گول اور بلند ہونا۔

دوبلا م خود.

دبر قل ۱-بتنا. گونتھنا. ۲-مضبوط ہونا. ۳-دائم ہونا.

۴-بڑا ہونا.

ہفعیل-برہانا.

دبر ۱-دیر سے. ۲-اس سے پیشتر.

دبر ۱-بڑا. ۲-بہت.

دبرہ ت ایک خاص فاصلہ کا نام.

دبرہ ت چھلنی.

دبر م بُنی ہوئی گدی.

مَدبر م کثرت.

مَدبر م جالی.

مَدبر م ایک قسم کا موتا کپڑا.

دبش ۱-روندنا. ۲-جفتی کرنی.

دبش اور دبش م بھیڑ کا بچہ.

دبشہ اور دبشہ اور دبشہ ت بھیڑ کا مادہ بچہ.

دبش قل ۱-روندنا. ۲-قبضہ میں لانا. ۳-کسی پر

جبر کرنا.

پعیل-قبضہ میں لانا.

فُعَل-قبضہ میں آنا.

دبش م پاندا.

دبش م بھٹی (جس میں دھات گویا مضحل ہوتی ہے).

دب ————— ددر.

دب ا دب ————— دب.

ددر ۱-مارنا. ۲-چنگاری نکالنی. ۳-محنت کرنی.

۴-پانی کھینچنا.

כד ת گهزا.

כیدود م چنگاری.

کیدد م لعل.

כדר بیقرار هونا.

کیدور م هلتز

כזה (ر کזה) ۱- اس طرح. ۲- ادھر. ۳- یہاں ۴- اب.

ایکذا اور ایکہ اور ایڈ اور ایڈ ۱- کس طرح. ۲- کہاں.

کڈہ اس اس طرح.

ایکڈہ کس طرح.

כזה قل ۱- کمزور هونا. ۲- دُھندلا هونا.

پعیل ۱- زردرو کرنا. ۲- دانتنا. ۳- زردرو هونا.

۴- اداس هونا.

کڈہ ۱- دُھندلا. ۲- زردرو.

کڈہ ت زخم کا درد کم کرنا.

כהל قل-سکنا.

כهن قل-مقرر هونا.

כהن (ر کهن) م ۱- کوئی حاکم. ۲- خصوصاً حاکم دین

یعنی کاهن.

۲ کهن پعیل ۱- کاهن هونا. ۲- کاهن کا کام کرنا.

۳- کاهن کا سا تاج سر پر رکھنا.

כדהن ت کهنانت یعنی کاهن کا عہدہ اور کام.

כו ————— ۲ כזה.

כובע ————— כבע.

כזה قل-جلانا.

نفعل-جلنا.

ڪوڙا ت جَلنا (بدن ڪا).
 ۲ ڪو (ڪوڙي ڪي عوض) م داغ.
 ڪوڙا ت سوزش.

ڪوڙا ڪهه ڪهه هونا.

ڪو م ڪهه ڪي.

ڪوڙا ————— ڪوڙا.

ڪوڙا ————— ڪوڙا.

ڪوڙا ڪل-ماپنا.

پلپيل ۱-ڪسي ڪي گنجائش رڪهني. ۲-برداشت
 ڪرني. ۳-سنبهالنا. ۴-پرورش ڪرني.

پُلپَل-پرورش پاني. [ڪرني]

هَفْعِيل ۱-ڪسي ڪي گنجائش رڪهني. ۲-برداشت

ڪوڙا ڏهه ڪرنا.

ڪوڙا ت ۱-ڏهه. ۲-گچها. ۳-ٿريا.

ڪوڙا ————— ڪوڙا.

ڪوڙا ڪل-قائم هونا.

پَعْلِيل ۱-قائم ڪرنا. ۲-تيار ڪرنا.

پَعْلَل ۱-قائم هونا. ۲-تيار هونا.

هَفْعِيل ۱-قائم ڪرنا. ۲-مقرر ڪرنا. ۳-تيار ڪرنا.

۴-متوجهه ڪرنا.

هَفْعَل ۱-قائم هونا. ۲-تيار هونا. ۳-مقرر هونا.

نَفْعَل ۱-قائم هونا. ۲-مناسب هونا. ۳-تيار هونا.

هَشْتَعِيل ۱-قائم هونا. ۲-اپني ٿيڻ تيار ڪرنا.

ڪوڙا م ايڪ قسم ڪي جهوٽي روٽي.

ڪوڙا م بُت ڪي چوڪي.

۱۔ ۱۔ قائم۔ ۲۔ سیدھا۔ ۳۔ درست۔ ۴۔ درستی سے۔
۵۔ اُس طرح۔ ۶۔ اُس قدر۔ ۷۔ اُتني دير تک۔
۸۔ اُتني دفعة۔ ۹۔ وُهيں۔

اختر۔ ۱۰۔ اور آخر۔ ۱۱۔ اُس کے بعد۔

۱۲۔ اُس حال میں۔

۱۳۔ ۱۔ اُس سبب سے۔ ۲۔ تو بھی۔

۱۴۔ ۱۵۔ اُس سبب سے۔

۱۶۔ ۱۷۔ اُس وقت تک۔

۱۸۔ اور ۱۹۔ ۱۔ جس طرح۔ ۲۔ جس قدر۔ ۳۔ جس

وقت۔ ۴۔ مانند۔ ۵۔ لگ بھگ۔

۶۔ موافق۔ ۷۔ وقت بتانے کا حرف۔

۸۔ قدر و اندازہ بتانیوالا حرف۔

۱۹۔ اب۔

۲۰۔ ۲۱۔ ایسا۔

۲۲۔ اور ۲۳۔ اور وغیرہ۔

۲۴۔ ۱۔ في الحقيقة۔ ۲۔ لیکن۔

۲۵۔ ۱۔ في الحقيقة۔ ۲۔ صرف۔ ۳۔ بالکل۔

۴۔ تو بھی۔

۲۶۔ م۔ ۱۔ مضبوط مقام۔ ۲۔ بُنیاد۔

۲۷۔ م۔ ۱۔ مبنیہ یا مبنیہ ت بُنیاد۔

۲۸۔ م۔ ۱۔ حقیقت۔ ۲۔ دو پہر۔

۲۹۔ ت۔ ۱۔ درستی۔ ۲۔ سچائی۔

۳۰۔ ت۔ ۱۔ تکیہ ت مقام۔

۳۱۔ کوس ————— کوس۔

۳۲۔ کور اور کور قل ۱۔ کھودنا۔ ۲۔ چھیدنا۔

כָּרַם (جمع کرم) جلاں۔

مَكَرًا ث تلوار۔

مَكْرًا اور مَكْرًا ث ۱- کھان۔ ۲- مبداء۔ ۳- پیدائش۔

۲ کور پکانا۔

کور م بہتی۔

کيور يا کور م اور ث ۱- بڑی انگیتھی۔ ۲- ہاتھ پانو

دھونے کا حوض۔ ۳- ایک طرح کا منبر۔

کور م (تثنیہ میں) ایک قسم کی دیگ۔

کور ————— کور۔

کوشرة ————— کور۔

کوتרת ————— کور۔

כזב (ר כזב) قل-جھوت کہنا۔

پعیل-جھوت کہنا۔

ہفعیل-جھٹلانا۔

نفعل-جھوٹا تھہرنا۔

כזב م ۱- جھوت۔ ۲- باطل چیز۔

כזב جھوٹا۔

כזב م سوکھنے والی ندی۔

כזר تورنا۔

כזר اور כזری ۱- سنگدل۔ ۲- بیرحم۔ ۳- مہلک۔

כזریوت ث بیرحمی۔

כח ————— کح۔

כחד پعیل ۱- چھپانا۔ ۲- انکار کرنا۔

ہفعیل ۱- چھپانا۔ ۲- نیست کرنا۔

نفعل ۱- انکار کیا جانا۔ ۲- نیست کیا جانا۔

כחח زور کرنا.

כח یا כוח م ۱- زور. ۲- جبر. ۳- لیاقت. ۴- دولت. ۵- ایک قسم کی بڑی چھپکلی.

כחל قُل - سُرْمَه لگانا.

כחש قُل ۱- جھوٹا ہونا. ۲- گھٹنا.

כחש ۱- جھوٹ کہنا. ۲- افکار کرنا. ۳- اُمید کے برخلاف تھہرنا. ۴- جھوٹ موت تابعدار بنا.

כחש מ ۱- جھوٹ. ۲- دُבלاپن.

כחש جھوٹا.

כי ۱- جو. ۲- کہ. ۳- تاکہ. ۴- یہاں تک کہ. ۵- جب.

۶- اگر. ۷- چونکہ. ۸- کیونکہ. ۹- ضرور.

יעו כי اور על כי اس لئے کہ.

עד כי جب تک.

כי ————— کודה.

כיד پہنسانا.

כיד מ آفت.

כידון م ایک قسم کا لوہے کا تیر.

כידور ————— کدد.

כידور ————— کدر.

כיון ————— کون.

כיור ————— ۲ کور.

כילי ————— نکل.

כילפה ————— کلہ.

כימה ————— کوس.

כיס ————— کنس.

ביר ——— ۲ כור.

בישור ——— כשר.

בקה ——— כה.

בכר | בכר ——— כר.

כל ——— כלל.

כלא اور ۱ כלה قل ۱- بند کرنا. ۲- روکنا. ۳- منع کرنا.
نفعل- بند ہونا.

כלא م قیدخانہ.

כלאים م (صیغہ تثنیہ) دو الگ الگ چیزیں (گویا
ایک دوسرے سے رُکي ہوئی).

כלוא اور כלیاء م قیدخانہ.

مכלא اور مכלה ث بھیڑ خانہ.

כלב گونتھنا.

כלوب م ۱- توکری. ۲- پنجرہ.

כלب م گٹا.

כלה اور ۲ כלה قل ۱- تمام ہونا. ۲- پورا ہونا. ۳- تیار
ہونا. ۴- نیست ہونا. [کرنا.

پعیل ۱- تمام کرنا. ۲- تیار کرنا. ۳- نیست
پُعل- پورا ہونا.

כלה تھکا ماندہ.

۱ כלה ث ۱- تمامی. ۲- نیستی.

۲ כלה اور כלّה بالکل.

כלی (جمع כלים) م ۱- جو کچھ تیار ہوتا ہے. ۲- خصوصاً

برتن. ۳- پوشاک. ۴- سنگار. ۵- جہاز.

۶- آؤزار. ۷- باجا. ۸- سلح.

دلّیہ ت ۱- گُردہ (گویا پیشاب کا ظرف). ۲- باطن.

دلّیون ۱- ماندگی. ۲- نیستی.

۲ مکّلا ت کمال.

تکّلا ت کمال.

تکّلیت ت ۱- کمال. ۲- انتہا.

کّلا ا کلّلت ——— دلّ.

کّلا ——— ا کلا.

دلّہ کامل ہونا.

کّلا م بُرہا پیا.

کّلا ——— ا کلا.

کّلا ا کّلا ا کّلیون ——— کلا.

کّلا ——— کلا.

کّلا ——— کلا.

دلّ قَل ۱- تمام کرنا. ۲- کامل کرنا. ۳- کسی کے سر پر

تاج رکھنا.

شغیل- تمام کرنا.

دلّ یا دلّ (مضاف دلّ اور دلّ) کُل.

کّلا ۱- کامل. ۲- کُل. ۳- کُل سوختنی قربانی.

مکّلا اور مکّلا کمال.

مکّلا م (صیغہ جمع) عمدہ پوشاک.

کّلا ت ۱- جس عورت کی منگنی ہوئی وی ہو. (کیونکہ

اُس کے سر پر تاج رکھا جاتا تھا). ۲- بہو.

کّلا ت (جمع) منگنی ہوئی وی عورت کی حالت.

دلّ قَل- زخمی کرنا. [کرنا.

شغیل ۱- ملامت کرنا. ۲- بے عزت کرنا. ۳- شرمندہ

הִשְׁמַד ۱- بے عزت ہونا. ۲- شرمندہ ہونا.
 نִשְׁמַד ۱- بے عزت کیا جانا. ۲- شرمندہ کیا جانا.
 כְּלָפָה اور כְּלָפוֹת ۱- بے عزتی. ۲- شرمندگی.

כלף مارنا.

כִּלְפָה کُلְהָרִי.

כְּמָה ۱- بے آرام ہونا.

כְּמָה ۱- کְמוֹ —————

כְּמוֹ گول کرنا.

כְּמוֹ م سونے کا طوق.

כִּמְן ۱- چھپا رکھنا. ۲- نمکین کرنا.

כִּמְנִים م (جمع) خزانہ.

כִּמְן م زبیرہ جو نمک کے ساتھ کھایا جاتا ہے.

כִּמְס ۱- خزانہ کے طور پر رکھنا.

כִּמְר ۱- گرم ہونا. ۲- جل جانا. ۳- کالا ہونا.

۴- جوش مارنا.

כִּמְר מ بُت پرستوں کے پجاری (کیونکہ وہ کالے کپڑے پہنتے تھے).

כִּמְרִים م (جمع) کسوف و خسوف.

כִּמְר گونتھنا.

כִּמְר اور כִּמְר מ شکاری کا جال.

כִּמְרֵת ۱- ماہیگیر کا جال.

۱ כו ————— כו.

۲ כו ————— ۱ כו.

۳ כו ————— ۲ כו.

دندہ پعیل ۱- کسی کی صفتیں بیان کرنی۔ ۲- اپنا لقب بیان کرنا۔ ۳- چاپلوسی کرنی۔
 دنت م (جمع دنتوں- و دنتوں) ۱- نام۔ ۲- ہمنام۔ ۳- ہم خدمت۔

دندہ ————— ۱ دندو۔

دندور ————— دندر۔

دندس ————— ۲ دندو۔

دندما ————— امر۔

۱ دند قائم کرنا۔

۲ دند م (جمع دندس) ۱- مقام۔ ۲- پایہ۔

دندہ ت پودا۔

۲ دند چٹکی لینی۔

۳ دند م (جمع دندس) مچھرو۔

دندس ت مچھروں کا جھنڈ۔

دندس قل ۱- جمع کرنا۔ ۲- چھپانا۔

پعیل- جمع کرنا۔

ہتپعیل- اورہ لینا۔

دندس م جانگیا (جس سے اندام نہانی چھپایا جاتا ہے)۔

دوس (دندس کی عوض) ت ۱- پیالہ۔ ۲- ایک قسم کا حرام

پرند جس کے گلے سے پیالہ سا لٹکتا ہے۔

دیس (دندس کی عوض) م تھیلی۔

دندس (دندس کی عوض) ت انبار خانہ۔

دندلا قل- خم ہونا۔

ہتپعیل ۱- خم کرنا۔ ۲- سمیٹنا۔

نفل ۱- خم کیا جانا۔ ۲- اپنے تئیں خم کرنا۔

دنگه ت گتھري.

۱ دنگو م ۱- حضرت نوح کا ایک پوتا (کنعان). ۲- اُسکي اولاد کا مُلک. (ماخذ مشتبه).

۲ دنگو اور دنگوي م سوداگر (کیونکہ کنعان کي اولاد اکثر سوداگري کرتی تھی).

دنگ قَل-دھانکنا.

نَفَعَل- اپنے تئیں چھپانا.

دنگ ت ۱- بازو (پرند کا). ۲- دامن. ۳- کنارہ.

دنگر تَن تَن کرنا.

دنگور م بربط.

دنگو قَل-جمع کرنا.

هتپعیل- اپنے تئیں جمع کرنا.

دنگت ————— دنگہ.

دس ————— دسہ.

دسہ اور دسہ م پورن ماسی (پورے چاند کا دن). (ماخذ مشتبه).

دسہ ————— دسہ.

دسہ اور دسہ قَل ۱- چھپانا. ۲- دھانکنا. ۳- پہننا.

پُعل اور نَفَعَل- دھکنا.

هتپعیل- اپنے تئیں دھانکنا.

دسہ اور دسہ اور دس (و دسہ) م شامیانہ دار تخت.

دسوی م اور دسوت ت اور دسوت م ۱- دھکنا. ۲- پوشاک.

دسوت ت تکیہ.

دسہ اور دسہ م ۱- دھکنا. ۲- پوشاک. ۳- جھلی.

دسہ قَل-کات دالنا.

כסיל | כסילות ————— כסל.

כסל قَل ۱- فربه هونا. ۲- مضبوط هونا. ۳- بهروسا کرنا.

۴- اپنے زور پر بهروسا کرنا. ۵- احمق هونا.

כסל מ (بصیغہ واحد) ۱- کمر کیونکہ اُس میں چربی ہوتی ہے. ۲- بهروسا. ۳- حماقت

(بصیغہ جمع) کمر کے اندرونی پتھے.

כסלה ת ۱- بهروسا. ۲- حماقت.

כסיל מ ۱- احمق. ۲- جبّار یا جوزا (ستاروں کا ایک گچھا ہے).

כסילות ת حماقت.

כסלו יהودیوں کا نواں مہینا. (ماخذ مشتبه).

כסם قَل- مُوندنا.

כסמת ת اور כסמים מ (جمع) ایک قسم کا گیہوں.

כסם פעיל-ویران کرنا.

כסם قَل- بانٹ دینا.

כסם اور כסם م ۱- محصول ۲- بیگاری.

כססה ת ۱- شمار. ۲- دام.

כסת (כסת کی عوض) کے حساب سے.

כסף قَل ۱- زردرو هونا. ۲- خواہش مند هونا.

נפעל ۱- چاہا جانا. ۲- خواہش مند هونا.

כסף اور כסף م ۱- روپا. ۲- روپیہ.

כסת ————— כסה.

כעז | כענת ————— כז.

כעס قَل- ناراض هونا.

פעיל- ناراض کرنا.

הִפְעִיל ۱- ناراض کرنا. ۲- خصوصاً خدا کو ناراض کرنا.

כעס اور کעش م ۱- ناراضی. ۲- ناراض کرنا.

כָּעַת ————— כּוּ.

כָּף ————— כּפָה.

כָּף מ چٹان. (ماخذ مشتبه).

כפה قَل-دبانا.

כָּפָה ————— כּפָה.

כפور | כפורים ————— כפר.

כָּפִים ————— כּפֵס.

כפיר ————— כפר.

כפלָ قَل-دوتہ کرنا.

نَفْعَل-دوہرایا جانا.

כָּפַל م (بصیغہ واحد و تثنیہ) دوہراپن.

כפן قَل ۱- بھوکا پیاسا ہونا. ۲- بڑی آرزو سے بڑھانا.

כָּפַן מְفִלְסִי.

כפס جورنا.

כָּפִים م چہت کا شہتیر.

כפה قَل ۱- جھکانا. ۲- جھکنا.

نَفْعَل-جھکنا.

כָּף ث ۱- کھوکھلی ہتھیلی. ۲- ہتھیلی. ۳- تلوا.

۴- ایک قسم کا پیالہ. ۵- کسی چیز کا اندرونی

حصہ. ۶- ہڈی کا خانہ جو جور پر ہوتا ہے.

۷- کھجور کی ڈالی.

כָּפָה ث ۱- کھجور کی ڈالی. ۲- کسی پیر کی ڈالی.

כפר قَل ۱-دہانکنا۔ ۲-لیپنا۔
 پَعِیل ۱-دہانکنا۔ ۲-خصوصاً گناہ کو اپنی نظر سے
 چھپانا۔ ۳-کفارہ دینا۔ ۴-منانا۔
 یُعَل ۱-دہانکا جانا۔ ۲-متایا جانا۔ ۳-کسی کے
 واسطے کفارہ دیا جانا۔ ۴-مغفرت پانی۔
 هُتְעِیل اور نְתַעِیل ۱-کسی کے واسطے کفارہ دیا جانا۔
 ۲-مغفرت پانی۔
כפר م گانو (جس میں باشندے پناہ پاتے ہیں)۔
כפר م ۱-گانو۔ ۲-رال۔ ۳-سرو۔ ۴-فدیہ۔
כפרים یا **כפורים** م (جمع) کفارہ۔
כפרת ת صندوق مقدس کا دھکنا جو کفارہ گاہ بھی تھا۔
כפור م ۱-دھکنے دار پیالہ۔ ۲-پالا (جو جارے میں
 پرتا ہے)۔
כפיר م ۱-جوان شیر ببر (کیونکہ پشم سے دھکا ہوتا ہے)۔
 ۲-گانو۔
כפתר م ۱-ستون کا اوپر کا سرا۔ ۲-شمعدان کا کلمہ۔
כפש هُفְעِیل-دہانکنا۔
כפת قَل-باندھنا۔
 پَعِیل-باندھنا۔
 כר | כר ————— כרה۔
 כר ————— כور۔
כרא هُتְעِیل-اُداس ہونا۔
 כרבلا | כרבلا ————— کربلا۔
כרה قَل ۱-کھودنا۔ ۲-پھندے لگانا۔
 نְفَعَل-کھودا جانا۔

۱ کرہ ت حوض.

مکرہ م گڑھا.

۲ کرہ قل ۱- خریدنا. ۲- ضیافت کرنی.

۲ کرہ ت ضیافت.

کرہ م ایک قسم کا فرشتہ. (ماخذ مشتبه).

کرہ — کرہ.

کرہ قل- منادی کرنی.

کرہ م منادی.

کرہ ت | کرہ توت — کرہ.

کرہ گھیرنا.

تکرہ م اوپر کی پوشاک.

کرہ م چاروں طرف کا کنارہ.

کرہ م زعفران. (ماخذ مشتبه).

کرہ — کرہ.

کرہ شریف ہونا.

کرہ م اور ت ۱- ایسی زمین جس میں اچھے اچھے

درخت لگائے گئے ہوں. ۲- خصوصاً انگور

کا باغ.

کرہ م انگور کے باغ کا مالی.

کرہ م ۱- آبادی. ۲- باغ. ۳- باغ کا حاصل.

۴- خصوصاً باغ میں پکا ہوا اناج.

کرہ م ۱- قرمزی رنگ. ۲- قرمزی کپڑا. (ماخذ

فارسی لفظ کرم).

کرہ — کرہ.

کرہ — کرہ.

درع قل ۱- جھکنا. ۲- خصوصاً گھٹنے تیکنے. ۳- گھٹنا تگنا.
ہفعل ۱- جھکانا. ۲- گرا دینا. ۳- تنگ کرنا.
درעים ث (تثنیہ) دونو تانگیں.

درع م عمدہ سوتی کپڑا. (ماخذ سنسکرت کرپاس).

درع قل ۱- چکر کھانا. ۲- ناچنا. ۳- دورنا.

پعيل- ناچنا.

در یا دور م ۱- گول برتن. ۲- ایک قسم کا پیمانہ.

در م ۱- بھیڑ کا بچہ (کیونکہ ناچتا ہے). ۲- چرا گاہ.

۳- ایک قسم کی جنگی کل جس کا منہ بھیڑ کا

ساتھا. ۴- کجاوہ (کیونکہ اونٹ اُسے نچاتا ہے).

در اور در ث ۱- دائرہ. ۲- گول روٹی. ۳- ایک

خاص تعداد روپیوں کی جو تین ہزار

نچل کی ہوتی تھی.

دردرہ ث بُختی.

درع جھکنا.

درع م پیت.

درت قل ۱- کات دالنا. ۲- عہد باندھنا (جس میں جانور

ذبح کر کے دو دو حصے کئے جاتے تھے).

نفعل ۱- کت جانا. ۲- محروم ہونا. ۳- چبھویا جانا.

پعل- کت جانا.

ہفعل ۱- کات دالنا. ۲- محروم کرنا.

ہفعل- محروم ہونا.

درتوت ث (جمع) کتے ہوئے شہتیر.

درتی م جلا.

درتوت یا درتوت ث طلاق.

כָּשַׁב | כְּשָׁבָה ————— כבש.

כִּשָּׁה | כָּל - فربه هونا.

כִּשִּׁיל ————— کشل.

כִּשִּׁיל | כָּל ۱ - تھوکر کھانی. ۲ - کمزور هونا.

[دینا] نَفَعَل - تھوکر کھانی.

پَعِیل اور هَفْعِیل ۱ - تھوکر کھلانی. ۲ - کمزور کرنا. ۳ - گرا

هَفْعَل - تھوکر کھلایا جانا.

כִּשִּׁיל م کلهارا.

כִּשְׁלוֹן م پاخورد.

מְכִשִּׁיל م تھوکر.

מְכִשְׁלָה ת ۱ - تھوکر. ۲ - ویرانه.

כִּשַׁף | پَعِیل - جادو کرنا.

כִּשַׁף م جادو.

כִּשַׁף م جادوگر.

כִּשַׁף | כָּל ۱ - سیدھا هونا. ۲ - درست هونا. ۳ - کامیاب هونا.

هَفْعِیل - کامیاب کرنا.

כִּשְׁרוֹן م ۱ - کامیابی. ۲ - نفع.

כִּשְׁוֹר م وه آله جس میں روئی یا اُون کی پونی رکھکر

دهاگا کھینچتے ہیں.

כִּשְׁרָה ת کامیابی.

כָּתַב | כָּל - لکھنا.

نَفَعَل - لکھا جانا.

پَعِیل - لکھنا.

כָּתַב م ۱ - خط. ۲ - حروف فونسی. ۳ - کتاب. ۴ - دستاویز

کی نقل. ۵ - فہرست. ۶ - حکم.

כתבת ת خط.

מכתב ת ۱-نوشتہ. ۲-خط.

כתית ————— כת.

כתל دبا دینا.

כתل اور כתل م ۱-مٹی کی دیوار. ۲-کوئی دیوار.

כתם قل-پوشیدہ کرنا.

نפעل-محفوظ رہنا.

כתם م ۱-خزانہ. ۲-خصوصاً سونا.

مכתם م پوشیدہ مطلب والا گیت.

כתן پہننا.

כתנת اور כתנת ت گرتا.

כתף ت ۱-کندھا. ۲-ایک طرف. ۳-کنارہ. ۴-تلاوے

(گاری میں جو ڈھری کے اوپر ہوتے ہیں).

כתר פעیل ۱-گھیرنا. ۲-صبر کرنا.

هפעیل ۱-گھیرنا. ۲-تاجدار ہونا.

כתר م تاج.

כתרת (جمع כתרות) یا כותרת ت ستون کا اوپر کا سرا.

כתש قل-کوٹنا.

מכתש م ۱-اوکھلی. ۲-گڑھا.

כתת قل اور פעیل ۱-کوٹنا. ۲-کچلنا. ۳-شکست دینا.

פעל-توت پڑنا.

هפעیل-شکست دینا.

هפעل-کچلا جانا.

[نکلنا ہے.]

כתית ت جو تیل اوکھلی میں کوٹے ہوئے زیتون سے

מכתה ت شکستگی.

لَا

لَا — ۳ — لَا

لَا یا لَا یا لَا اور لَا (ر لَا اور لَا) ۱- نہیں۔ ۲- بغیر۔

۳- نا۔ ۴- ہیچ۔ [کہ نہیں۔

بَلَا ۱- میں نہیں یعنی باہر۔ ۲- بغیر۔ ۳- یہاں تک

بَلَا ۱- بغیر۔ ۲- گویا نہیں۔ ۳- اُس کو جو نہیں۔

اَلَا ۱- اگر نہ۔ ۲- شاید۔ (اَلَا اور لَا سے مرکب)۔

لَا اور لَا اگر نہ۔

اَلَا اور اَلَا کاشکے (اَلَا اور لَا سے مرکب)۔

لَاب پیاس سے جلنا۔

تَلَاوَدَا ت پیاس۔

لَا قَل-تھکنا۔

فَعَل ۱- تھکنا۔ ۲- ناخوش ہونا۔

هَفَعِيل-تھکا دینا۔

تَلَاَدَا ت ۱- تکان۔ ۲- مشقت۔

لَا قَل-لپیتنا۔

لَا — لَا

لَا — لَا

لَا کسی کو کسی کام پر بھیجنا۔

مَلَاَدَا اور مَلَاَدَا م ۱- قاصد۔ ۲- پیغمبر۔ ۳- فرشتہ۔

مَلَاَدَا (مضاف مَلَاَدَا) ت ۱- کوئی سپرد کیا ہوا کام۔

۲- خاص پیشہ کا کام۔ ۳- خصوصاً کاریگری۔

۴- ملک کا کاروبار۔ ۵- انتظام۔ ۶- مال۔

۷- خصوصاً مواشی۔

ملاکوت ت پیغام.

لأام (جمع لأامیم) م قوم.

لأب اور لأبب اور لأبب م اور لأبب ت ۱-دل. ۲-عقل. ۳-بیچ.

۱ لبب نفعل-بے عقل ہونا.

پعیل-کسی کا دل چھیننا.

لأببب ت ایک قسم کی روتی جس کی شکل دل

کی سی ہو.

۲ لبب پعیل-ایسی روتیاں پکانی.

لأبا گرچنا.

لأبیا اور لأبی اور لأبا م شیرببر.

لأبیا اور لأببا ت ببر شیرنی.

لأبب ————— ۱ برب.

لأبب ————— لب.

لأبب ————— لهاب.

لأببب ————— لبب.

لأببب ————— لبب.

لأبب قل-پتک دینا.

نفعل-پتک دیا جانا.

لأبب | لأبیا ————— لبب.

لأبببب ————— لبب.

لأبن قل-سفید ہونا.

ہفعیل ۱-سفید کرنا. ۲-سفید ہونا.

ہشعیل-اپنے تئیں سفید کرنا.

لأبب اور لأبب سفید.

لأببب ت چاند.

لَبَّيْهَا ت اِئْتِ.

۲ لَبُو قَل - اِئْتِ پَکَانَا.

مَلَبُو م اِئْتِ کَا پَزَاوَة.

لَبَّيْهَا م اِئْتِ قَسْم کَا دَرَخْت جَس کَ پَتے سَفِيْدے
هُوتے هِيں.

لَبَّيْهَا ت سَفِيْدِي.

لَبَّيْهَا يَا لَبُوْهَا ت لُبْنَان.

لَبَش قَل - پَهْنَا.

يُعَل - مُلَبَّس هُونَا.

هَفْعِيْل - پَهْنَانَا.

لَبَش يَا لَبُوْش م پُوْشَاک.

مَلَبُوْش م پُوْشَاک.

تَلَبَّشْت ت پُوْشَاک.

لَبَّيْهَا گَهْرَا هُونَا.

لَبَّيْهَا م سِيَّال چِيْزُوں کَا اِئْتِ بَهْت چَهوْتَا پِيْمَانَة.

لَا هَا لَاهَا ——— لَا.

لَاهَب شَعْلَة زَن هُونَا.

لَاهَب م اَوْر لَاهَبْهَا اَوْر لَاهَبْت ت ۱ - شَعْلَة. ۲ - پَهْل کَسِي

هَتِيَار کَا.

لَاهَبْهَا (لَاهَبْهَا کِي عَوْض) ت شَعْلَة.

شَلَاهَبْتْهَا ت بَهْت سَخْت شَعْلَة.

لَاهَب مَشْغُوْل هُونَا.

لَاهَب م عِلْم کَا شَغْل.

لَاهَا قَل - بے زور هُو جَانَا.

لَاهَا هَتِيْپِيْل - دِيْوَانَة هُونَا.

۱ لَاہٹ قَل - جلنا۔

پَعِیل - جلانا۔

لَاہٹ م شعلہ۔

۲ لَاہٹ جادو کرنا۔

لَاہٹیم م (جمع) جادو۔

لَاہم نکلنا۔

مَتَلَاہم م لذیذ نوالہ۔

لَاہو ————— ۲ ہو۔

لَاہקה ————— کھل۔

لَاہ اور لَوَا ۱ - اگر۔ ۲ - کاشکے۔

بَلَاہ اگر۔

لَاہ ————— لَہ۔

لَاوہ قَل ۱ - کسی سے چمتا۔ ۲ - قرض لینا (کیونکہ

قرضخواہ قرضدار سے چمتا رہتا ہے)۔

نَفَعَل - چمتا جانا۔

ہَفَعِیل - قرض دینا۔

لَاوہ ت مالا۔

لَاوہو م ۱ - دریاے نیل کا مگر۔ (کیونکہ اُس کے چہلکے

باہم پیوستہ ہوتے ہیں)۔ ۲ - بحری مگر مچھ۔

لَاوہ یا لَوہ ت مالا۔

لَوہ ساتھ۔

لَاوہ قَل - ہٹنا۔

ہَفَعِیل - ہٹنا۔

نَفَعَل - کجرو ہونا۔

لَاوہ ت کجروی۔

لوح م بادام کا درخت. (ماخذ مشتبه).

لوح هموار ہونا.

لوح م ۱- لوح. ۲- تختہ.

لوح قل ۱- چھپانا. ۲- چھپکر کرنا.

ہفعلیل- چھپانا.

لوح م ۱- چھپانے والا. ۲- پردہ.

لوح یا لوح م ۱- پوشیدگی. ۲- جادو.

لوح | لوح | لوح

لوح لپٹنا.

لوح چکر دار زینہ.

لوح یا لوحات ت (جمع) ٹکے.

لوح | لوح | لوح

لوح اور لوح قل ۱- رات گزارنی. ۲- بُود و باش کرنی.

نفعل ۱- ضد کرنی. ۲- گزرانا.

ہفعلیل ۱- رهنے دینا. ۲- ضد کرنی.

ہشپعلیل- اپنے لئے رات گزارنے کی جگہ پانی.

ملاو م سرائے.

ملاو ت جھونپڑی.

ملاو ت گزراہت.

لوح قل- نگلنا.

لوح م گلا.

لوح قل ۱- تٹلانا. ۲- غیر زبان بولنی. ۳- تھتھا کرنا.

ہفعلیل ۱- ترجمہ کرنا. ۲- متوسط ہونا. ۳- تھتھا

کرنا.

ہشپعلیل- تھتھا مارنا.

لُحز م تہتھا۔

مُلُوذہ ت ۱- پھیلائی (کیونکہ اُس کے لئے گویا مترجم چاہئے)۔ ۲- تمسخر آمیز گیت۔

لُوش قَل ۱- گوندھنا۔ ۲- مضبوط کرنا۔

لُوش م شیرببر۔

لُوت ——— لُوح۔

لُح | لُح ——— لُوح۔

لُوحس ——— لُوحس۔

لُوح اور لُوح تروتازہ ہونا۔

لُح تازہ۔

لُح م تازگی۔

لُوح ت ۱- گال (کیونکہ تندہرست آدمی کے گال تروتازہ معلوم ہوتے ہیں)۔ ۲- جبراً۔

لُوح قَل-چات جانا۔

پعیل-چات جانا۔

لُوح قَل ۱- کھانا۔ ۲- ہلاک کرنا۔ ۳- لُوح۔
نُفَعَل-لُوح۔

لُوح م اور ت ۱- کھانا۔ ۲- خصوصاً روٹی۔ ۳- وہ اناج جس سے روٹی پکتی ہے۔

لُوح م ضیافت۔

لُوح م لُوحی۔

لُوحس ۱- کھانا۔ ۲- گوشت۔

مُلُوحہ اور مُلُوحہ ت لُوحی۔

لُوح شہوت پرست ہونا۔

لُوحہ ت حرم۔

لَحْمٌ قَل ۱- دبانا. ۲- ظلم کرنا.

نَفَعَل- دینا.

لَحْمٌ م ۱- ظلم. ۲- تنگ حالی.

لَحْمٌ یَعِیْل ۱- پُھس پُھسانا. ۲- جادو کرنا.

هَشِيْعِيْل- آپس میں پُھس پُھسانا.

[۴- تعویز.

لَحْمٌ م ۱- پُھس پُھسہت. ۲- دھیمی آواز. ۳- جادو.

لُح ——— لُح.

لُح م ایک قسم کا مصالحہ. (ماخذ مشتبه).

لُح رینگنا.

لُح ت ایک قسم کی چھپکلی.

لُح قَل ۱- مارتول سے مارنا. ۲- تیز کرنا.

يُحَل- تیز کیا جانا.

لُح ——— لُح.

لُح اور لُح اور لُح اور لُح م رات.

لُح ت ایک قسم کا جنگلی جانور جو رات کو نکلتا ہے.

لُح ——— لُح.

لُح قَل ۱- پکڑنا. ۲- کسی پر قابض ہونا. ۳- چُننا.

[جانا.

نَفَعَل- پکڑا جانا.

هَشِيْعِيْل ۱- ایک دوسرے کو پکڑے رہنا. ۲- چمت

لُح م گرفتاری.

مَلَذَذَت ت پھندا.

لُح ——— لُح.

لُح قَل- سیکھنا.

یَعِیْل- سکھانا.

يُحَل- سکھایا جانا.

لَمُود م ۱- شاگرد۔ ۲- عادت پذیرفتہ۔
مَلْمَد م آر (کیونکہ اُس سے گویا بیلوں کو سکھاتے
ہیں)۔

تَلْمِید م شاگرد۔

لَمُو ————— مَدَا۔

لَعَا ————— لَوَا۔

لُعِبَ هُفْعِيل - تَهْتَهَا کرنا۔

لُعِنَ قَل ۱- تَتَلَانَا۔ ۲- تَهْتَهَا کرنا۔

نَفَعَل - غیر زبان بولنی۔

هُفْعِيل - تَهْتَهَا کرنا۔

لُیَد ۱- غیر زبان بولنے والا۔ ۲- تَهْتَهَا کرنے والا۔

لُیَد م ۱- تَهْتَهَا۔ ۲- کُفِر۔

لُعِدَا قَل - بے سوچے سمجھے بولنا۔

لُعِزَ قَل - غیر زبان بولنی۔

لُعِنَ قَل - نَکَلْنَا۔

هُفْعِيل - نَکَلْنَا۔

لُعِنَ لَعْنَت بَهِیجَنِي۔

لُیَدَا ث افسنتین۔

لُفِدَ چمکنا۔

لُفِید م مشعل۔

لُفِنِي ————— فَنَدَا۔

لُفَتَ قَل - جُھکانا۔

نَفَعَل ۱- گُھومنا۔ ۲- هَتْنَا۔

لُذِی ————— لَوِی۔

لُذِی قَل - تَهْتَهَا کرنا۔

لُكَا قَل ۱-لینا. ۲-لے لینا. ۳-لے جانا. ۴-لے آنا. ۵-پانا.

۶-قبول کرنا.

نُفَعَل ۱-لے لیا جانا. ۲-پہنچایا جانا.

يُعَل اور هُفَعَل ۱-لیا جانا. ۲-لے لیا جانا.

۳-پہنچایا جانا.

هَثِيْعِيْل-اپنے تئیں پکڑنا یعنی لپت جانا.

مُكَا م لینا.

مُكَا ت بکری کی چیز.

مُلُكُوْا م (بصیغہ واحد) لوت.

(بصیغہ تثنیہ) دونو جبرے.

مُلُكُوْا اور مُلُكُوْا م (تثنیہ) ۱-دست پناہ. ۲-کُلگیر.

لُكَا م ۱-علم. ۲-تلقین. ۳-پہسلاہت.

لُكَا قَل-جمع کرنا.

يُعَل-جمع ہونا.

هَثِيْعِيْل-جمع ہونا.

لُكَا م خوشہ چینی.

يُلُكُوْا م تھیلی.

لُكَا قَل-چاٹنا.

يُعِيْل-چاٹنا.

لُكَا قَل-دیر میں تیار ہونا.

يُعِيْل-دیر میں پکا ہوا اناج کاٹنا.

لُكَا م گھاس کی دوسری فصل.

مُلُكُوْا م دوسری برسات یعنی بہار کی.

لُشَد چوسنا.

لُشَد م ۱-رس. ۲-شیرمال.

لشון (ر لَشון) م اور ت ۱- زبان ۲- بولي ۳- بدزباني.

۴- کسی خاص زبان بولنیوالوں کا مجموعہ۔ ۵- سونے

کی اینت۔ ۶- شعلہ۔ ۷- تنگ خلیج۔

لشון پوعیل اور پعیل اور ہفعیل- چغلی کہانی،

لشקה اور نَشקה ت کوٹھری۔ (ماخذ مشتبه)۔

لشام م ایک قسم کا جواہر۔ (ماخذ مشتبه)۔

لتاح اچھ اچھ کپڑے پہننے۔

مלתחה ت توشک خانہ۔

لتך اُنڈیلا جانا۔

لتך م اناج کا ایک پیمانہ۔

لتع دانت سے کاٹنا۔

مלתעות اور ملتעות ت (جمع) دانت۔

מ

מא ———— מה۔

מאבוס ———— ابس۔

מאד מ زور۔

۱- ۲- ۳- نهایت۔ ۴- جلدی۔

במאד نهایت۔

עד מאד ۱- نهایت۔ ۲- بالکلیہ۔

מאדה اور מאדה ت ۱- سو۔ ۲- سو بار۔ ۳- سواں حصہ۔

מאוי ———— اودہ۔

מאوس ———— ماس۔

מאומה ———— مہ۔

مَنْعَرَت ————— غەر.	مَنْعَرَت ————— غەر.
مَنْفَا ————— نڦا.	مَنْفَا ————— نڦا.
مَنْر قَل — پتک دینا.	مَنْر قَل — پتک دینا.
مَنْعِل — پتک دینا.	مَنْعِل — پتک دینا.
مَنْرَا ————— نر.	مَنْرَا ————— نر.
مَنْرَعَا ————— نرعا.	مَنْرَعَا ————— نرعا.
مَنْرَفَت ————— نرڦا.	مَنْرَفَت ————— نرڦا.
مَنْرَش ————— نرش.	مَنْرَش ————— نرش.
مَد ————— مدد.	مَد ————— مدد.
مَدْبَح ————— زبح.	مَدْبَح ————— زبح.
مَدْبَر ————— دبر.	مَدْبَر ————— دبر.
مَدَد قَل ۱- پھیلا نا. ۲- ما پنا.	مَدَد قَل ۱- پھیلا نا. ۲- ما پنا.
پَعِل ۱- پھیل جانا. ۲- ما پ دینا.	پَعِل ۱- پھیل جانا. ۲- ما پ دینا.
پوعیل- ما پ دینا.	پوعیل- ما پ دینا.
فَعَل- ما پا جانا.	فَعَل- ما پا جانا.
هَئِیوعیل- اپنے تئیں پھیلا دینا. (تھیں پھیلا دینا) [۳- فرش.	هَئِیوعیل- اپنے تئیں پھیلا دینا. (تھیں پھیلا دینا) [۳- فرش.
مَد م ۱- پیمایش. ۲- کپڑا (کیونکہ پھیلا جاتا ہے).	مَد م ۱- پیمایش. ۲- کپڑا (کیونکہ پھیلا جاتا ہے).
مَدَا اور مَدَدَا ت ۱- پھیلاؤ. ۲- قد. ۳- پوشاک.	مَدَا اور مَدَدَا ت ۱- پھیلاؤ. ۲- قد. ۳- پوشاک.
۴- پیمایش. ۵- محصول.	۴- پیمایش. ۵- محصول.
مَد م اندازہ.	مَد م اندازہ.
مَدَا پھیلا نا.	مَدَا پھیلا نا.
مَدُو م پوشاک.	مَدُو م پوشاک.
۲ مَدُو م قد.	۲ مَدُو م قد.
مَدَدَا ————— زہب.	مَدَدَا ————— زہب.
مَدُو ۲ مَدُو م ————— مدد.	مَدُو ۲ مَدُو م ————— مدد.

موزق يا موزق بھوسي (كيونكه دانه سے الگ كي جاتي ہے).

موزقا | موزقا | ————— | يزا.

موزقا | موزقا | ————— | يزا.

موزقا | ————— | يزا.

موزق | هفعليل - تهتها مارنا.

موزقا | موزقا | ————— | يزا.

موزقا | ————— | يزا.

موزق | ————— | يزا.

موزق | هفعليل ۱ - بدل دينا. ۲ - بدل جانا.
فعل - بدل جانا.

توزقا ث ۱ - تبديل. ۲ - معاوضة. ۳ - قيمت. ۴ - بدلا.

موزقا | ————— | يزا.

موزقا | ————— | يزا.

موزقا | ————— | يزا.

۱ موزقا | ————— | يزا.

۲ موزقا | ————— | يزا.

موزقا | ————— | يزا.

موزقا | ————— | يزا.

موزقا | موزقا | ————— | يزا.

۱ موزق قل ۱ - هتنا. ۲ - هتنا.

هفعليل ۱ - هتنا. ۲ - هتنا.

۲ موزق قل - چھونا.

هفعليل - چھونا.

موزق | ————— | يزا.

موزقا | ————— | يزا.

موتِ شَعْبَانِ ————— يَسَعُ.

موتِ قَلْبِ ————— مَرِنَا.

يَعْلِيْلُ ————— مَارِدَانَا.

هَقْعِيْلُ ————— مَارِدَانَا.

هَقْعَلُ ————— مَارِدَالَا جَانَا.

موت ۱- مُرْدَةٌ. ۲- مَرْنِيوَالَا. ۳- بِي جَانِ.

موتِ (مضاف موت) ث ۱- موت. ۲- مُرْدُكِي. ۳- مَرِي.

موتِ ث موت كا سايه.

موت م ۱- جبر كي موت. ۲- مارا هوا آدمي.

موتِ ث مقتولي.

موتِ ————— يَتَر.

موتِ ————— زَبَح.

موتِ ملانا.

موتِ م مصالح ملائي هوئي سے.

موتِ چوسنا.

موتِ بے زور کیا هوا.

موتِ ————— زود.

موتِ ————— زود.

موتِ ————— زود.

۱ موتِ ————— زور.

۲ موتِ ————— زور.

موتِ کمر باندھنی.

موتِ اور موتِ م کمر بند.

موتِ ————— نزل.

موتِ ۱ موتِ ————— نزل.

مؤمہ ————— زمم.

مؤمور | مؤمّره | مؤمّروت ————— زمر.

مؤّقر ————— زعر.

مؤرر علّحدہ ہونا.

مؤمور م حرمزادہ (کیونکہ اوروں سے علّحدہ رکھا جاتا ہے).

مؤرہ | مؤرّہ ————— زره.

مؤروت ————— نول.

مؤرّح ————— زرح.

مؤرّع ————— زرع.

مؤرّق ————— زرق.

مّح | مّح ————— مّحح.

مّحّا قّل ۱- مارنا. ۲- بجانا (تالي).

مّعیل ۱- مارنا. ۲- بجانا (تالي).

مّحبّا | مّحبّا ————— حبا.

مّحبّرت | مّحبّرتہ ————— حبر.

مّحبت ————— حبت.

مّحّرت ————— حر.

۱ مّحّہ قّل ۱- پونچھنا. ۲- پونچھ ڈالنا.

نّفعل - پونچھ ڈالا جانا.

ہفّعیل - پونچھ ڈالنا.

مّحّہ (ث مّحّہ) ہلاک کرنیوالا.

۲ مّحّہ قّل - مارنا.

مّحّی م لگاؤ.

۳ مّحّہ ————— مّحّح.

مّحّوّنہ ————— حوّن.

مَحْوُومٌ بِبَدْرٍ كَا. (ماخذ مشتبه).

מחול | מחולה | מחלה | חול.

מחזה | מחזה | חזה.

מתח פרבہ ہونا.

مَحْفَرِبَةٌ.

مَحْمُودٌ.

۳ מחہ پُعل - پُرمغز ہونا.

مَحِي ————— ۲ מתה.

مَحِيَّة ————— חיה.

مَحِيْر ————— مחר.

مَحْلَةٌ | مَحْلَةٌ | حלה.

مَحْلَةٌ ————— חלל.

مَحْلَوِي ————— חלה.

مَحْلَفَةٌ | مَحْلَفَوْتٌ ————— חלף.

مَحْلُذَوْتٌ ————— חליץ.

مَحْلَقَتٌ | مَحْلَقَةٌ ————— חלק.

مَحْلَتٌ ————— חלה.

مَحْمَأَةٌ ————— חמא.

مَحْمَدٌ | مَحْمَدِيْمٌ ————— חמד.

مَحْمَلٌ ————— חמל.

مَحْنَةٌ ————— חנה.

مَحْنَقٌ ————— חנק.

مَحْسَةٌ | مَحْسَةٌ ————— חסה.

مَحْسُوْمٌ ————— חסם.

مَحْسُوْرٌ ————— חסר.

مخز قل ۱- هلانا. ۲- مارنا.

مخز م چوت.

مخزب ————— حصب.

مخزہ | مخزیت ————— حצה.

مخك قل- كچل دالنا.

مخكر ————— حكر.

مخدر ليين دين كرنا.

مخير م ۱- قيمت. ۲- مزدوري.

مختر م اور مخترت ت ۱- كل (آنيوالي). ۲- دوسرا دن.

۳- آينده كو.

مخزآه ————— حرا.

مخزשה | مخزشت ————— حرش.

مخزف ————— حشف.

مخزبہ | مخزبت ————— حشب.

مخزفد ————— حشفد.

مخزها ————— حتها.

مخزها ————— حتت.

مخزترت ————— حتر.

مضا اور مضا قل ۱- آنا. ۲- پهنيچنا. ۳- واقع هونا.

مضاضا ————— مضا.

مضبا ————— مباح.

مضا | مضا | مضا | مضا ————— نضا.

مضوا ————— مضا.

مضيل ————— مضا.

مضا لوها پيتنا.

مبیل م آگل (کواروں کے پیچھے جو ایک بڑی سی آری لکڑی مضبوطی سے بند رهنے کے واسطے لگا دیتے ہیں).

مبمון ————— م.م.

مطع ————— ن.ع.

مطعمים ————— ط.ع.م.

مطاحت ————— ط.ح.ا.

مطر قل-برسنا.

مفعیل-برسانا.

مفعل-کسی پر بارش هوني.

مطر م منہم.

مطرأ | مطرأه ————— ن.ط.ر.

میر م (بصیغہ جمع) پانی.

میر م پانی.

میر ۱-کون. ۲-جو کوئی. ۳-کون هوکر.

میٹب ————— ی.ط.ب.

میکل ————— م.ک.ل.

میز صورت دکھانی.

میز م ۱-صورت. ۲-جنس یا نوع.

تمونہ ث صورت.

مینکت ————— ی.ن.ک.

میسد ————— س.ک.د.

میض ————— م.و.ض.

میشور | میشر ————— ی.ش.ر.

میتار ————— ی.ت.ر.

مکاب | مکأوب ——— کا.ب.

مکبیر | مکبیر | مکبیر ——— ک.ب.

مکہ ——— نکا.

مکوه ——— ک.وہ.

مکون | مکونہ | مکونہ ——— ک.ون.

مکورہ | مکورہ ——— ک.ور.

مکد قل - پست حال ہونا.

نفعَل - پُرانا ہو جانا.

هفَعَل - پُرانا ہو جانا.

مکل آہستہ آہستہ بہنا.

میکل م چھوتی ندی.

۱ مکلا | مکلا ——— ک.لا.

۲ مکلا ——— ک.لا.

مکلول | مکلا | مکلا ——— ک.لا.

مکلات ——— ا.ک.ل.

مکمנים ——— ک.م.ن.

مکمر | مکمر | مکمر ——— ک.م.ر.

مکنس ——— ک.ن.س.

مکس | مکسا ——— ک.س.س.

مکسا | مکسا ——— ک.س.ہ.

مکر قل - بیچنا.

نفعَل اور هثپعیل ۱- بکنا. ۲- اپنے تئیں بیچ دالنا.

مکر م ۱- بکری کی چیز. ۲- قیمت.

مکر م ۱- فروخت. ۲- بیچی ہوئی چیز.

۳- بکری کی چیز.

ממכרת ט فروخت.

מקר ————— נכר.

מכרה ————— כרה.

מכרה ————— כור.

מכשול | מכשלה ————— כשל.

מכתב ————— כתב.

מכתה ————— כתת.

מכתם ————— כתם.

מכתש ————— כתש.

מלא قل ۱-بهر دینا. ۲-بهر جانا. ۳-سیر ہونا.

۴-پورا ہونا.

نفعل-بهر جانا.

پعیل ۱-بهر دینا. ۲-پورا کرنا. ۳-سیر کرنا.

۴-کوئی کام بالکل کرنا. ۵-جڑنا.

یعل-جڑا جانا.

هتפעیل ۱-بهر جانا. ۲-ایک دوسرے کی مدد کرنی.

۱ ملا ۱-بهر دینے والا. ۲-بهر پور.

۲ ملا م ۱-بهر پوری. ۲-بالکل. ۳-پورا شمار.

ملا یا ملوا اور ملو م ۱-بهر پوری. ۲-بهر. ۳-وہ

شے جس سے کوئی ظرف بھرا ہو.

۴-کثرت.

ملاھا ט ۱-بهر پوری. ۲-فصل کا عمدہ سے عمدہ

اناچ وغیرہ.

ملاھا ט جڑنا.

ملاات ט جڑنا.

هَفْعِيل ۱- چھڑانا. ۲- جننا. ( )
 نَفْعَل ۱- چھوٹنا. ۲- چھڑایا جانا. ۳- جلدی جانا.
 هَشْتَعِيل- چھوت جانا.

مِلٹ م گچ.

مَلِيْطَا ————— ۲ ملل.

مَلِيْطَا ————— ۲۱۰.

[لینے]

مَلِك ۱- بادشاہت کرنی. ۲- بادشاہ ہونا. ۳- صلاح

هَفْعِيل- بادشاہ مقرر کرنا.

هَفْعَل- بادشاہ مقرر ہونا.

نَفْعَل- مشورہ کرنا.

مَلِك م بادشاہ.

مَلِك م صلاح.

مَلِك اور مَلِك اور مَلِك م بني عمّون کا خاص دیوتا.

مَلِك اور مَلِك ت مَلِك.

مَلِك اور مَلِك ت ۱- بادشاہت. ۲- شاہی لباس.

۳- مُلک.

مَلِك ت ملکہ.

مَلِك یا مَلِك ت بادشاہت.

مَلِك اور مَلِك ت ۱- بادشاہت. ۲- مُلک.

مَلِك ————— لک.

۱ مَلِك قَل- بولنا.

پَعِيل- کہنا.

مَلِك ت ۱- قول. ۲- کہوت. ۳- بات.

۲ مَلِك قَل ۱- کات ڈالنا. ۲- کت جانا.

پوعیل- کات ڈالنا.

مَلَأَ اناج کي بال.

مَلَمَد ————— لَمَد.

مَلَأَ نَفَعَل - مِيَّتْهَا هَوْنَا.

مَلَأَ م بابل کي سرکار کے کسی عہدہ دار کا نام (شاید یہہ لفظ مال سر فارسی ہو).

مَلَأَ قَل - كُجَلْنَا.

مَلَقُوْا | مَلَقُوْا | مَلَقُوْا ————— لَقَا.

مَلَقُوْش ————— لَقَش.

مَلَقُوْا ————— لَقَا.

مَلَقُوْا ————— لَقَا.

مَلَقُوْا ————— لَقَا.

مَلَقُوْا ————— لَقَا.

مَلَقُوْا ————— لَقَا.

مَلَقُوْا ————— لَقَا.

مَلَقُوْا | مَلَقُوْا ————— مَلَقَا.

مَلَقُوْا | مَلَقُوْا ————— مَلَقَا.

مَلَقُوْا ————— مَلَقَا.

مَلَقُوْا ————— مَلَقَا.

مَلَقُوْا ————— مَلَقَا.

مَلَقُوْا ————— مَلَقَا.

مَلَقُوْا | مَلَقُوْا ————— مَلَقَا.

مَلَقُوْا ————— مَلَقَا.

مَلَقُوْا ————— مَلَقَا.

مَز ۱- کون. ۲- کیا. ۳- جو. ۴- مَنّ جو ایک قسم کا اعجازی کھانا تھا.

منا ————— من.

منا اور منہ قل ۱- بانٹنا. ۲- انتظام کرنا. ۳- گنا.

پعیل ۱- بانٹ دینا. ۲- مقرر کرنا.

یعل- مقرر ہونا.

نفعل- گنا جانا.

منا گنا ہوا.

منہ ت حصہ.

منہ م روپیوں کا ایک خاص وزن.

منہ م بار (دفعہ).

منا م قسمت کا دیوتا.

منات یا منت اور منہ ت حصہ.

منن م حصہ.

منینہ ————— نین.

منہ ————— مدد.

مندع ————— يدع.

منہ | منہ | منہ | منہ ————— منا.

منہگ ————— نہگ.

منہرہ ————— نہر.

منود ————— نود.

منوت | منوتہ ————— نوح.

منون ————— نون.

منوس | منوسہ ————— نوس.

منور ————— نیر.

منورہ ————— نور.

منور ————— نور.

منקה ————— نחה.

منی ————— منا.

منی ————— منن.

منیه | منین ————— منا.

منله ————— نله.

منن بانت دینا.

من اور ا من م ۱-حصہ. ۲-ساز کا تار.

منین ۱-کی طرف سے. ۲-سے.

منی اور منی اور ۲ من (جو من کا مضاف ہے) اور من.

اور من اور من ۱-میں سے. ۲-سے. ۳-کے سبب.

۴-کے موافق. ۵-سے دور. ۶-بغیر. ۷-سوا.

۸-کی طرف. ۹-بعد. ۱۰-کی نسبت.

۱۱-کہ نہ.

لمن سے لیکر.

منع قل ۱-روکنا. ۲-باز رکھنا.

نفعل ۱-رکنا. ۲-لے لیا جانا.

منعول | منعول ————— نعل.

منعمیم ————— نعم.

منعمیم ————— نوع.

منکیت ————— نקה.

منکت ————— ینک.

منت ————— منا.

مس ————— مسس.

مس ————— کسس.

مسب ————— سنب.

مسنر | مسنרת ————— سگر.

مسد ————— يسد.

مسدرؤن ————— سدر.

مסה قَل-كلنا.

هفعليل-كلنا.

مסה ————— نסה.

مסה ————— كسم.

مسوہ م نقاب. (ماخذ مشتبه).

مسوكة ————— سؤد.

مסה ————— نסה.

مسحر ————— سحر.

مسد قَل ۱-ملانا. ۲-خصوصاً مصالح ملانا.

مسد اور مسد م مصالح ملي هوئي سے.

مسد | مسكة ————— سكد.

۱ مسكة ————— ۱ نكد.

۲ مسكة ————— ۲ نكد.

مسكن | مسكنوت ————— سكن.

مسكنا ————— كنس.

مسكت ————— ۲ نكد.

مسلا | مسلول ————— سلل.

مسمر ————— سمر.

مسم قَل اور نفعَل ۱-پگل جانا. ۲-گر جانا. ۳-دُبلا هونا.

هفعليل-درانا گویا پگلانا.

مسم م وه آدمي جو دکھوں سے گویا پگل جاتا ہے.

مسم م گدازي.

מִסַּע | מִסַּע ————— נסע.

מִסְעָד ————— סעד.

מִסְפָּד ————— ספד.

מִסְפּוֹא ————— ספא.

מִסְפַּחַת | מִסְפַּחָה ————— ۲ ספח.

מִסְפָּר ————— ספר.

מסר **قَل-الگ هونا.**

نُفَعَل-الگ کیا جانا.

מִסְרַת ————— אסר.

מִסָּר ————— יסר.

מִסְתּוֹר | מִסְתָּר ————— סתר.

מִעֲבָד ————— עבד.

מִעֲבָה ————— עבה.

מִעֲבָר | מִעֲבָרָה ————— עבר.

מִעֲבָל | מִעֲבָלָה ————— עבל.

מעד **قَل-لغزش كهاني.**

هَفْعِيل-لغزش كهلاني.

۱ מִעֲדָה ————— עדן.

۲ מִעֲדָה ————— ענד.

מִעֲדָר ————— עדר.

מעדה اور **מעדה** م (بصیغہ جمع) ۱- پیت. ۲- رحم.

۳- انتریاں. ۴- دل.

מעדה سنگریزه.

מִעוּג ————— עוג.

מִעוּז ————— עוז.

מַעוֹן | מְעוֹנָה ——— עוֹן.

מַעוֹף ——— עוֹף.

מַעוֹרִים ——— ۲ עוֹר.

מַעוֹ ——— עוֹו.

מעט קל ۱- نُכִילָה הוֹנָא. ۲- גִּהְסָא יָנָא. ۳- צְהוֹתָא הוֹנָא.

۴- תְּהוֹרָא הוֹנָא.

יַעֲיִיל-תְּהוֹרָא קֵר דִּינָא.

הִפְעִיל ۱- גִּהְתָּא דִּינָא. ۲- קוּוֹי גַּם תְּהוֹרָא קֵרנָא.

מעט ۱- נְכִילָה. ۲- תִּיז.

מעט אור מעט ۱- צְהוֹתָא. ۲- תְּהוֹרָא. ۳- תְּהוֹרֵי דִיר קֵ

לְתֵי. ۴- תְּהוֹרֵי דִיר בַּעַד.

מעט ۱- תְּהוֹרָא קֵר יַעֲנִי קֵרִיב קֵרִיב. ۲- תְּהוֹרֵי

דִיר בַּעַד. ۳- בְּהֵת תְּהוֹרָא.

מַעֲטָה ——— עֲטָה.

מַעֲטָפָה ——— עֲטָף.

מַעֲי ——— עוּה.

מַעֲיִל ——— מַעֲל.

מַעֲוִן ——— עוֹו.

מעד קל ۱- דְּבָנָא. ۲- גַּרְנָא.

יַעֲל-דְּבָיָא יָנָא.

מעל קל ۱- דִּהַנְכְּנָא. ۲- צְהִינָא. ۳- בִּיּוֹפֵאֲי קֵרנִי.

מעל מ איק قسم کا لمبا چوڑا بن آستین کا گرتا.

۱ מעל م بیوفائی.

۲ מעل | מעل | מעלה | מעלה | מעלה ——— علا.

מעل ——— ۲ علا.

מעליל		מעלל	_____	1	עלל.	
מעמד		מעמד	_____	1	עמד.	
מעמסה	_____	עמס.				
מעמקים	_____	עמק.				
מען		מענה	_____	1	ענה.	
מענה		מענית	_____	2	ענה.	
מענה	_____	עון.				
מעצבה	_____	עצב.				
מעצד	_____	עצד.				
מעצור		מעצר	_____		עצר.	
מעקה	_____	עקה.				
מעקשים	_____	עקש.				
מער	_____	ערה.				
1 מערב	_____	1	ערב.			
2 מערב		מערבה	_____	2	ערב.	
מעה	_____	ערה.				
מערה	_____	14	עור.			
מערין	_____	ערין.				
מערד		מערקה		מערקת	_____	ערד.
מערם	_____	ערם.				
מערצה	_____	ערין.				
מעשה	_____	עשה.				
מעשר	_____	עשר.				
מעשקות	_____	עשק.				
מפגע	_____	פגע.				

מפח | מפח ————— נפח.

מפיץ ————— פוץ.

מפל | מפלה | מפלה | מפלת ————— نفل.

مفلّأه ————— فلا.

مفلّأه ————— فلغ.

مفلّط ————— فלט.

مفلّطت ————— فلّظ.

مفلّش ————— فلس.

مفعل | מפעלה ————— פעל.

مفّץ | מפّץ ————— نפّץ.

مفّقد ————— فكد.

مفّرّץ ————— فرّץ.

مفّرّكت ————— فرّك.

مفّرّش ————— فرّش.

مفّشّعه ————— فشّعه.

مفّتح | مفتح ————— فتح.

مفّتحن ————— فتحن.

مّץ ————— مّوץ.

מצא قل ۱- پهنچنا. ۲- پانا. ۳- خصوصاً دَهوندَه کر پانا.

۴- نفع پانا. ۵- کسی حال میں گرفتار هونا.

۶- کافی هونا.

نَفَعَل ۱- پایا جانا. ۲- موجود هونا.

هَفَّجِل ۱- پهنچانا. ۲- دینا.

مّضب | مّضب | مّضب | مّضب | مّضب | مّضب ————— نضب.

مّضد ————— ضد.

מצה قَل ۱- چوسنا. ۲- چوس دالنا. ۳- نچورنا.
نَفَعَل- نچورا جانا.

۱ مَظָה ————— مَظֵץ.

۲ مֶظָה ————— נצה.

מֶצְהָלָה ————— צהל.

מְצוֹד | מְצוֹדָה | מְצוֹדָה ————— צוד.

מֶצָוָה ————— צוה.

מְצוּלָה | מְצוּלָה ————— צול.

מְצוּק | מְצוּקָה ————— ۱ צוק.

מְצוּק ————— ۲ צוק.

מְצוֹר | מְצוֹרָה ————— צور.

מְצוֹת ————— נצה.

מצה מ پیشانی.

مَظָה ث جرموق (کیونکہ پیروں پر سامنے دکھائی
دیتے ہیں).

مَظָلָה | مَظָلָت ————— ۱ צلل.

مَظָلָה ————— ۳ צلل.

مَظְנֶפֶת ————— צنف.

مֶצַע ————— یצע.

مֶצְעָד ————— צעד.

مֶצְעִירָה | مֶצְעֵר ————— צער.

מֶצְפָּה ————— צפה.

מֶצְפֵּן ————— צפן.

מצץ قَل ۱- چوس لینا. ۲- میٹھا ہونا.

۱ مَظָה ث فطيري روتني (بدون خمير کے).

מַצְקָת ————— יצק.

מַצֵּר ————— צרר.

מַצְרֵף ————— צרף.

מַק ————— מקק.

מַקְבָּה | מַקְבֵּת ————— נקב.

מַקְדָּשׁ ————— קדש.

מַקְהֵל | מַקְהֵלָה ————— קהל.

מַקְנֶה | מַקְנֶה ————— קנה.

מַקּוּם ————— קום.

מַקּוּר ————— קור.

מַקְחָה | מַקְחָה ————— לקח.

מַקְטֵר | מַקְטֵרֶת ————— קטר.

מַקְלָט چھڑی. (ماخذ مشتبه).

מַקְלָט ————— קלט.

מַקְלַעַת ————— קלע.

מַקְנָה | מַקְנָה ————— קנה.

מַקְסָם ————— קסם.

מַקְצוּעַ | מַקְצוּעָה ————— קצע.

מַקְצָת ————— קצה.

מַקְק نَفَعَل ۱ - پِگَل جانا. ۲ - سَر جانا.

هَفْعِيل - سَرَا دینا.

م م سَرَاهَت.

מַקְרָא ————— ۱ קרא.

מַקְרָה | מַקְרָה ————— ۲ קרא.

۱ מַקְשָׁה ————— ۱ קשה.

۲ مَرَشَا | مَرَشَا ————— ۲ مَرَشَا.

مَر | مَر ————— مَر.

۱ مَرَا قَل-مَرْنَا.

هَفْعِيل-اِنْبِي تَتِيں دَوْرَانَا.

۲ مَرَا مَوْتَا هَوْنَا.

مَرِيَا ۱-مَوْتَا. ۲-خِصُوصَا جَانُور قَابِلِ ذَبْحِ.

مَرَاة ت پوْتَا.

مَرَا م ۱-امِير. ۲-مَالِك.

۳ مَرَا ————— ۱ مَرَا.

مَرَاة | مَرَاة ————— رَاة.

مَرَاة شُوت | مَرَاة شُوت ————— رَاة شُ.

مَرَبَد ————— رَبَد.

مَرَبَا | مَرَبَا | مَرَبَا ————— رَبَا.

مَرَبِي ————— رَبِي.

مَرَبِك ————— رَبِك.

مَرَد جَلْدِي كُرَايَا جَانَا.

مَرَد م اِيك قِسمِ كِي دَاؤُنِي وَالِي كَارِي.

مَرَدِي | مَرَدِي ————— رَدِي.

مَرَدِي | مَرَدِي ————— رَدِي.

مَرَدِي ————— رَدِي.

مَرَد قَل-بَغَاوتِ كَرْنِي.

مَرَد م بَغَاوتِ.

مَرَد م بَاغِي.

مَرَدِي ت بَغَاوتِ.

مَرَدِي ————— رَدِي.

۱ مَرَاة اور ۳ مَرَاة قَل ۱-کَرُوا هونا. ۲-ضد کرنی.

۳-بغاوت کرنی.

هَفْعِيل ۱-ضد کرنی. ۲-بغاوت کرنی.

مَرَاة باغی.

مَرِي م ۱-کَرَوَاهِت. ۲-ضد.

مَرَاتِم م (تثنية) نہایت بغاوت (گویا دوهري).

۲ مَرَاة رَکَرْنَا.

۲ مَرَاة م اُسْتَرَا.

مَرَاة | مَرَاة ————— مَرَاة.

مَرُوْد ————— رُوْد.

مَرُوْح ————— مَرَاة.

مَرُوْس ————— رُوْس.

مَرُوْز | ۱ مَرُوْزَاة ————— ۱ رُوْز.

۲ مَرُوْزَاة ————— ۲ رُوْز.

مَرُوْکِيْم ————— مَرَاة.

مَرُوْح ————— رُوْح.

مَرَاة قَل-رَکَرْنَا.

مَرُوْح رَکَرْنَا سے کُجَلَا هُوا.

مَرَاة ————— رَاة.

مَرَاة ————— رَاة.

مَرَاة ————— رَاة.

[نوچ لینا.]

مَرَاة قَل ۱-هَمُوَار کَرْنَا. ۲-تِيْز کَرْنَا. ۳-بَال يَا رُوَاں يَا پَر

فَعَل-کَسِي کَ بَال کَرْنَا.

يُجَل ۱-جَلَا هونا. ۲-تِيْز کِيَا جَانَا.

مَرَاة بَال يَا رُوَاں نُوْجَا هُوا.

- מְרִי ————— ۱ מרה.
 מְרִיא ————— ۲ מרא.
 מְרִיבָה ————— ריב.
 מְרִירוֹת | מְרִירִי ————— מרר.
 מְרִד ————— רכך.
 מְרַבֵּב | מְרַבֵּבָה ————— רכב.
 מְרַפֵּלֶת ————— רכל.
 מְרַמָּה ————— רמה.
 מְרַמֵּס ————— רמס.
 מְרַע ————— רעה.
 מְרַעֵה | מְרַעֵית ————— רעה.
 ۱ מְרַפֵּא | מְרַפֵּה ————— ۱ רפא.
 ۲ מְרַפֵּא ————— ۲ רפה.
 מְרַפֵּשׁ ————— רפס.

מרץ نَفَعَلَ ۱- زور آور ہونا۔ ۲- بهاري ہونا۔
 هَفَعِيل - غصه دلانا۔

مَرِيع ————— رצע۔

مَرِيعَت ————— رצה۔

مرق قَل ۱- رگڑنا۔ ۲- جلا کرنا۔ ۳- صاف کرنا۔
 يُعَل - جلا ہونا۔

مَرِوּקִים م (جمع) طہارتیں۔

مَرِک م شوربا (کیونکہ روٹی کے ٹکڑوں پر ڈالا
 جاتا ہے)۔ [باعث۔]

تَمْرِوּק اور تَمْرِوּק م ۱- طہارت۔ ۲- دفع ہونے کا

مَرְקַח | مَرְקַחָה | مְרַמַחַת ————— رמח۔

۱ مرد تپکنا.

۱ مر م بوند.

مر یا مور م مَرَّ (کیونکہ تپکتا ہے).

مَرَدًا ت پَت (کیونکہ تپکتا ہے).

۲ مرد قل ۱- کزوا ہونا. ۲- بہت دلگیر ہونا.

پَعِیل ۱- کزوا کر دینا. ۲- غصہ دلانا.

هَفَعِیل ۱- کزوا کر دینا. ۲- بہت دلگیر کرنا.

۳- بہت دلگیر ہونا. ۴- ضد کرنی.

هَثَلِیل- نہایت غصہ ہونا.

۲ مر کزوا.

مَرَدًا اور مَرَدًا ت دلگیری.

مَرَدًا ۱- کزوا. ۲- مہلک.

مَرَدًا ت دلگیری.

مَرَدًا م دلگیری.

مَرَدًا م (جمع) کزواہت.

تَمَرَدًا م (جمع) کزواہت.

مَرَدًا ت ۱- کزواہت. ۲- زہر.

مَرَدًا م (جمع) کزوی ترکاری.

مَرَدًا ————— رسع.

مَرَدًا | مَرَدًا | مَرَدًا | مَرَدًا ————— نسا.

مَرَدًا ————— سنب.

مَرَدًا | مَرَدًا ————— سود.

مَرَدًا ————— نسر.

مَرَدًا ————— مَسَر.

مَرَدًا ————— سوش.

משחק ————— שחק.

משטמה ————— שטם.

משפית ————— שכה.

משפרת ————— שפר.

משמר ————— סמר.

משפח ————— שפח.

משור تقسیم کرنا.

משודה ث سیال چیزوں کا ایک پیمانہ.

משרה ————— שרה.

משرفה ————— שرف.

משרת ————— שרה.

משא | משאה ————— ۲ نשא.

משاب ————— شاب.

משאון ————— ۱ نשא.

משאות ————— شوا.

משאלה ————— شال.

משארת ————— ۲ שאר.

משבצת ————— שבץ.

משבר | משבר ————— שבר.

משבת ————— שבת.

משנה ————— שנה.

۱ **משדה** قل-کھینچکر نکالنا.

هفعلیل-کھینچکر نکالنا.

مشده م چھڑانیوالا.

مشي م نہایت باریک کسی قسم کا سوتی کپڑا.

۲ منشہ شام کو کوئی کام کرنا۔

۱- کل شام کو۔ ۲- کل (گذرا ہوا)۔ ۳- رات۔

منشہ ————— ۲ نسا۔

منشواہ | منشواہ ————— نسا۔

منشوبہ ————— شوب۔

منشونہ ————— شون۔

منشوت | منشوت ————— شوت۔

منشوسہ ————— شسس۔

[مسح کرنا۔

۱ منشہ قل ۱- مانا۔ ۲- خصوصاً تیل سے مانا۔ ۳- خصوصاً

نفعل-مسح ہونا۔

منش م تیل۔

۱ منشہ اور ۱ منشہ ت مسح کرنا۔

منش م ۱- مسح شخص۔ ۲- خصوصاً مسیح۔

۲ منشہ ۱- پھیلانا۔ ۲- ناپنا۔

منش م پھیلاؤ۔

۲ منشہ اور ۲ منشہ ت حصہ۔

منشیت | منشیت | منشیت | منشیت ————— شحت۔

منشہر ————— شہر۔

منشہ ————— شہ۔

منشہر ————— شہر۔

منشی ————— ۱ منشا۔

منشد قل ۱- کھینچنا۔ ۲- بڑھانا۔ ۳- مضبوط کرنا۔

۴- پھیلنا۔ ۵- چھیننا۔ ۶- پکڑنا۔

نفعل- بڑھایا جانا۔

۱- کھینچنا جانا۔ ۲- بڑھایا جانا۔

منشد م ۱- برهانا. ۲- قابض هونا. ۳- مقبوضه چیز.
 موشکہ ث و سّی.

منشدب | منشدب ———— شوب.

منشدن | منشدن ———— شون.

۱ منزل قل ۱- مشابہہ تہرانا. ۲- مثال یا مثل پیش کرنا.
 نفعل- مشابہہ تہرنا.

پعیل- تمثیلیں دیکر بولنا.

ہفعیل- مشابہہ تہرانا.

ہثعیل- مشابہہ تہرنا.

منشل م ۱- مثال. ۲- تمثیل. ۳- مثل.

۱ منزل م تشبیہہ.

منشل م مثل.

۲ منزل قل- سلطنت کرنی.

ہفعیل- سلطنت دینی.

۲ منزل اور منشل م اور منشلہ ث سلطنت.

منشلح | منشلح | منشلحت ———— شلح.

منشما ———— شمم.

منشمن ———— شمن.

منشمع | منشمعت ———— شمع.

منشمر | منشمرت ———— شمرا.

منشנה ———— شنا.

منشہ ———— شسم.

منشعول ———— شعول.

منشعی ———— شعہ.

منشعن | منشعن | منشعنا | منشعنت ———— شعن.

משפחה — שפח.

משפט — שפט.

משפטים — שפת.

משק قابض هونا.

משק م مال.

משק م ملك.

משק — שק.

משקה — שקה.

משקול — שקל.

משקוף — שקוף.

משקל | משקלת | משקלת — שקל.

משקע — שקע.

משרה — שרה.

משרוקיתא — שרק.

משש قل - چھونا.

يعيل - تتولنا.

هغيعيل - تتولنا.

משטה — שתה.

מת — מות.

מת م مر.

מתבן — תבן.

מתג م باگ (گھوڑے کی).

מתה قانگنا.

مתי كب.

لمتی اور عد متی كب تك.

מתוק ————— מתק.

מתח קל - پهیلانا.

امتحت ث بورا.

מתכנת ————— תכן.

מתלעות ————— לתע.

מתם ————— תמם.

מתן زور آور هونا.

מתנים م (تثنیه) کمر.

امتنی زور آور.

מתן | מתנה | מתנה ————— נתן.

מתק קל ۱ - چوسنا. ۲ - میٹھا هونا.

هفعیل ۱ - میٹھا کرنا. ۲ - میٹھا هونا.

מתק اور מתק م متھاس.

מתוק میٹھا.

מתקים م (جمع) شیرینیاں.

מתת ————— נתן.

נ

۱ נא מנת یا آرزو یا عاجزی کا لفظ.

נא اور נא مנת یا آرزو یا عاجزی کا لفظ.

۲ נא ————— ניא.

נאד ————— נود.

נאה קל ۱ - بیٹھنا. ۲ - رھنا.

پعلیل ۱ - پھبنا. ۲ - خوبصورت هونا.

نָאָהַ ת ۱-مسکن. ۲-خصوصاً بیابان کے بیچ میں آبادی.

נָאָהַ ۱-شایستہ. ۲-خوبصورت.

נָאָהַ قَل-الہام سے کہنا.

נָאָהַ מ الہامی قول.

נָאָהַ قَل اور پَعِیل-زنا کرنا.

נָאָהַ اور נָאָהַ (صیغہ جمع) زناکاریاں.

۱ نָאָהַ قَل-حقارت سے رو کرنا.

پَعِیل ۱-حقارت سے رو کرنا. ۲-گُفَر بکوانا.

هَشِیْعِیل-حقیر سمجھا جانا.

נָאָהַ اور נָאָהַ ת گُفَر آمیز حقارت.

۲ نָאָהַ ————— نָا.

נָאָהַ قَل-آہ مارنا.

נָאָהַ ת آہ.

נָאָהַ پَعِیل-نفرت کرنی.

נָאָהַ قَل ۱-أبالذنا. ۲-قدرتِ الہی سے بھر پور کرنا.

נָאָהַ ۱-قدرتِ الہی سے بھر کر اُسے کلام یا فعل سے

ظاہر کرنا. ۲-نبی بننا. ۳-نبی بنکر

بات کرنی.

هَشِیْعِیل ۱-نبی بنکر بات کرنی. ۲-دیوانہ سا بننا.

נָאָהַ اور נָאָהַ מ نبی.

נָאָהַ ת نبیہ.

נָאָהַ ת نبی کا کلام یا کتاب.

נָאָہַ چھیدنا.

נָאָہַ ۱-کھوکھلا. ۲-باطل.

נָאָہַ ת ۱-چھید. ۲-دروازہ. ۳-آنکھ کی پتلی.

دبھہ ث انعام. (ماخذ مشتبه).

دبھ قل-بھونکنا.

دبھ پعیل اور ہفعیل ۱- تاکنا. ۲- دیکھنا. ۳- کسی کا

لحاظ کرنا. ۴- دیکھتا رہنا.

دبھ م ۱- جو تاکا جاتا ہے. ۲- جس کی امید کی

جاتی ہے. ۳- امید.

دبھ پھوت نکلنا.

دبھ م چشمہ.

دبھ قل ۱- مَرَجھانا. ۲- ضعیف ہونا. ۳- احمق ہونا.

پعیل ۱- حقیر جاننا. ۲- ذلیل کرنا.

دبھ ۱- احمق. ۲- کافر.

دبھ اور دبھ ۱- مشک (دھیلے پن کے سبب). ۲- گھڑا.

۳- ایک قسم کا تاردار باجا جو گھڑے کے

کچھ ہمشکل ہوتا تھا.

دبھہ ث ۱- حماقت. ۲- کفر کا فعل.

دبھہ ث لاش.

دبھوت ث ۱- شرم. ۲- شرم گاہ.

دبھ قل-اُبلنا.

ہفعیل ۱- کثرت سے بہا دینا (گویا اُبال کر).

۲- خوشی سے بیان کرنا. ۳- سَرانا (کیونکہ

بہت سی چیزیں سرکر اُبلتی ہیں).

دبھ م چشمہ.

دبھہ ث شمعدان (شاید دبھ اور دبھ سے مرکب ہے).

دبھ خشک ہونا.

دبھ م ۱- دکھن طرف. ۲- خصوصاً کنعان کا دکھنی حصہ.

دند قَل ۱- سامنے ہونا. ۲- ظاہر ہونا. ۳- بہنا.

ہَفْعِیل ۱- ظاہر کرنا. ۲- بیان کرنا.

هَفْعَل- بیان کیا جانا.

دند ۱- سامنے. ۲- طرف.

دند کے موافق.

دند ۱- سامنے. ۲- مقابلہ میں. ۳- کے لئے.

دند ۱- سامنے سے. ۲- پاس سے. ۳- سامنے.

۴- مقابلہ میں.

دند م ۱- پیشوا. ۲- سردار. ۳- شریف.

دند قَل- روشن ہونا.

ہَفْعِیل ۱- روشن کرنا. ۲- روشنی دینا.

دند ث ۱- چمک. ۲- جلال. ۳- صبح کی روشنی.

دند ث چمک.

دند قَل- سینگ مارنا.

پَعِیل- سینگ مارنا.

هَثْپَعِیل- لڑائی کرنی.

دند سینگ مارنیوالا.

دند ————— دند.

دند کاتنا.

دند م درافتی.

دند قَل اور پَعِیل- تاردار باجا بجانا.

دند ث ۱- تاردار باجا. ۲- ایسے باجے کی آواز.

۳- ایسے باجے کے ساتھ گایا ہوا گیت.

۴- خصوصاً تمسخر کا گیت.

دند ث تمسخر کا گیت.

دڙا قل ۱- چُهونا. ۲- پهنچنا. ۳- کسي پراثر کرنا. ۴- مارنا.

۵- بیمار کر دینا.

نفعَل- شکست کھانا.

پعیل- مارنا.

پُعل- مارا جانا.

هفُعیل ۱- چُهوانا. ۲- پهنچانا. ۳- لگانا. ۴- چُهونا.

۵- پهنچنا.

دڙا م ۱- چوت. ۲- مار. ۳- بیماری. ۴- خصوصاً برص.

دڙا قل ۱- مارنا. ۲- بیمار کر دینا. ۳- شکست دینا.

۴- سینگ مارنا. ۵- دھکیلنا. ۶- تھیس کھانی.

دڙا م ۱- مار. ۲- مرض. ۳- تھیس.

دڙا ت ۱- قتل. ۲- وباء مہلک.

دڙا نفعَل ۱- بہ جانا. ۲- پھیل جانا.

هفُعیل ۱- اُندیلنا. ۲- گرا دینا. ۳- سونپ دینا.

هفُعَل- بہا دیا جانا.

دڙا قل ۱- دھکیلنا. ۲- هانکنا. ۳- بیگار میں کام کرانا.

۴- قرض طلب کرنا. ۵- محصول طلب کرنا.

۶- حکومت کرنی.

نفعَل ۱- مظلوم ہونا. ۲- مجبور ہونا. ۳- ایک

دوسرے پر ظلم کرنا.

دڙا قل ۱- نزدیک آنا. ۲- ہت جانا (گویا اپنے نزدیک آنا).

نفعَل- نزدیک آنا.

هفُعیل ۱- نزدیک لانا. ۲- گذراننا. ۳- نزدیک آنا.

هفُعَل ۱- پهنچایا جانا. ۲- گذرانا جانا.

هفُعیل- نزدیک آنا.

ددا — ددا.

ددا اور ددا قُل هتّنا.

پعیل ۱- هتّانا. ۲- خارج کرنا.

ددا قُل ۱- اُبھارنا. ۲- خوشی سے مُستعد ہونا. ۳- خوشی سے دینا.

هتّعیل ۱- اپنے تئیں اُبھارنا. ۲- اپنی خوشی سے اپنے تئیں سونپ دینا. ۳- اپنی خوشی سے کچھ دیدینا.

ددا ت ۱- مُستعدی. ۲- خوشی سے گذرانی ہوئی قربانی.

ددا ۱- خوشی سے مُستعد. ۲- سخی. ۳- شریف. ۴- سردار.

ددا ت ۱- شرافت. ۲- اقبال مندی.

ددا م پتھروں کی دیوار. (ماخذ مشتبه).

ددا قُل ۱- چلانا. ۲- چلنا. ۳- گھومنا. ۴- آوارہ پھرنا. ۵- بھاگ جانا.

پوعل- بھاگ جانا.

هتّعیل- بھاگ دینا.

هتّعل- بھاگ دیا جانا.

هتّپوعل- بھاگ جانا.

ددا م (جمع) لوٹنا.

ددا ت ۱- الگ کئے ہوئے شخص کا حال. ۲- خصوصاً

حیض والی کا حال. ۳- حیض. ۴- کوئی مکروہ میل.

۵- ناپاکی.

ددا ت مکروہ چیز.

۱ نדה ————— نדה.۴

۲ نדה سخي هونا.

نדה اور نדה م بڑا انعام.

ندדה قَل ۱-دھکیلنا. ۲-نکال دینا. ۳-مارنے کے لئے اُتھانا.

نُفَعَل ۱-نکال دیا جانا. ۲-آوارہ پھرنا. ۳-بھاگ

جانا. ۴-بھتکایا جانا. ۵-مارنے کے لئے

اُتھایا جانا.

پُעَل-دھکیل دیا جانا.

هَفْعِيل ۱-دھکیل دینا. ۲-نکال دینا. ۳-پراگندہ

کرنا. ۴-بھتکانا. ۵-زور سے پہنچانا.

هَفْعَل-آوارہ پھرایا جانا.

מְדוּחִים م (جمع) گمراہیاں.

נְדִיב | נְדִיבָה ————— נדב.

۱ נִדְוָן מ میان (تلوار وغیرہ کا).

נִדְוָה م ۱-میان. ۲-بدن.

۲ נִדְוָן ————— ۲ نדה.

ندדה قَل ۱-هانک دینا. ۲-بھگا دینا. ۳-اُرا دینا.

نُفَعَل ۱-هانک دیا جانا. ۲-اُرا دیا جانا.

ندده قَل-مَنْت ماننی.

نִדְר اور نִדְر م ۱-مَنْت. ۲-مَنْت کی چیز.

נד ————— نדה.

ندده قَل ۱-هانکنا. ۲-لے چلنا. ۳-لے جانا. ۴-رہنمائی

کرنی.

پَعِيل ۱-هانپنا. ۲-آہ مارنا. ۳-ھنکانا. ۴-لے جانا.

۵-لے چلنا.

مِنْدَد م ہنکاؤ۔

نہد باند ہونا۔

ہود (نہود کے عوض) م ۱- بلندی۔ ۲- عظمت۔ ۳- جمال۔

نہہا قَل- نوحہ کرنا۔

نَفَعَل- فریاد کرنا۔

نہی اور ہی اور ہی م نوحہ۔

نہیہا ت نوحہ۔

نہور | نہیر | نہیرہ ————— ۲ نہر۔

نہل پعیل ۱- فرمی سے لے چلنا۔ ۲- حفاظت کرنی۔

۳- پرورش کرنی۔

ہتپعیل- فرمی سے چلنا۔

نہل م چراگاہ۔

نہم قَل ۱- گرجنا۔ ۲- شور مچانا۔ ۳- آہ مارنی۔

نہم م گرج۔

نہما ت ۱- شور۔ ۲- آہ۔

نہک قَل- گدھے کا بولنا۔

۱ نہر قَل- کثرت سے بہنا۔

نہر اور نہر م ۱- بڑا دریا۔ ۲- خصوصاً فرات۔ ۳- دھار۔

مِنْدَرہ ت دریا کا مقام۔

۲ نہر قَل- روشن ہونا۔

نہرہ ت نور۔

نہور اور نہیر م نور۔

نہیرہ ت دانش۔

نہا قَل اور ہفعیل ۱- انکار کرنا۔ ۲- باطل کر دینا۔

۳- منع کرنا۔

دردنوازا ت ۱- کسی سے دل پھیرنا۔ ۲- دل پھرنے یعنی ناراضی کا سبب۔

درب قل ۱- اگنا۔ ۲- پیدا کرنا۔
پعلیل- اگانا۔

درب اور دب م ۱- زمین کا حاصل۔ ۲- پھل۔

دردنوازا ت خرگوش (۱ اردہ اور دب سے مرکب)۔

دردنوازا ت ۱- زمین کا حاصل۔ ۲- پھل۔

درد قل ۱- هلنا۔ ۲- آوارہ پھرنا۔ ۳- بھاگنا۔ ۴- سر هلانا۔

۵- ماتم کرنا۔ ۶- ماتم پرسی کرنی۔

هفعل ۱- آوارہ پھرانا۔ ۲- سر هلانا۔

هفعل- خارج کیا جانا۔

هتدعیل ۱- دگمگانا۔ ۲- سر هلانا۔ ۳- ماتم کرنا۔

د م دھیر (کیونکہ ہلایا جاتا ہے)۔

د م آوارگی۔

د م ماتم پرسی۔

د م هلانے کا باعث۔

د م شیشہ۔

درد قل ۱- بیتھنا۔ ۲- گھر میں رہنا۔ ۳- پہننا۔

هفعل ۱- رونق بخشنی۔ ۲- کسی کی تعظیم کرنی۔

۱ درد ۱- رہنے والا۔ ۲- پہننے والا۔

۲ درد اور درد ت ۱- مسکن۔ ۲- بیابان کے بیچ میں آبادی۔

درد رونق دار ہونا۔

درد م رونق۔

درد قل ۱- آرام کرنا۔ ۲- بیتھ جانا۔ ۳- بیتھا رہنا۔

هُفَعِيلُ كِي دُو صُورَتِيں پائِي جَاتِي هِيں يِعْنِي

(۱) هِنِيحَ اَرَامُ دِيْنَا

(۲) هِنِيحَ ۱- رَكْهَ دِيْنَا. ۲- رَهْنِي دِيْنَا.

۳- چَهْوَرَّ دِيْنَا. ۴- كُوئِي كَامُ
كِرْنِي دِيْنَا.

هُفَعَلَ كِي بَهِي دُو صُورَتِيں پائِي جَاتِي هِيں يِعْنِي

(۱) هَوْنِحَ اَرَامُ دِيَا جَانَا.

(۲) هِنِيحَ ۱- رَكْهَ دِيَا جَانَا. ۲- رَهْنِي دِيَا

جَانَا.

نَوْحَ اَوْر نَحَ مَ اَرَامُ.

نَحَت ت ۱- اَرَامُ. ۲- رَكْهَ دِيَا جَانَا.

نَحَت قَل- اُتْرَ جَانَا.

نَفَعَلَ- دَهْسَ جَانَا

پَعِيَل- دَبَا دِيْنَا.

هُفَعِيلُ ۱- اُتَارَ دِيْنَا. ۲- اُتَارَ لِي جَانَا.

۳- رَكْهَ دِيْنَا.

هُفَعَلَ- گَرَايَا جَانَا.

نَحَت اُتْرَنِي وَالَا.

نَحَت ت اَرَامُ دَهِي.

مَنْوَحَ مَ اَوْر مَنْوَحَت ت ۱- اَرَامْگَا. ۲- اَرَامُ.

نِيحُوْحَ مَ ۱- اَرَامُ. ۲- رِضَامَنْدِي.

نوم قَل- كَانِيْنَا.

نوم پَعِيَل- پَلِيْدَ كِرْنَا.

نوم اَوْر نَمِي ت پِيخَانَه.

نوم قَل- اُونْگَهْنَا.

دوّمہ ت اُونگہ۔

تدوّمہ ت نیند۔

درف

نَفْعَل - پَنپنا۔

هَفْعِيل - پَنپنا۔

مِن م اولاد۔

مِن م بيتا۔

درف

قَل - بھاگ جانا۔

هَفْعِيل ۱ - بھاگ دینا۔ ۲ - بچانا۔

دیس بھاگنے والا۔

مِن م اور مَدوّمہ ت ۱ - بھاگنا۔ ۲ - پناہ گاہ۔

درف قَل ۱ - دَگمگانا۔ ۲ - تھرتھرانا۔ ۳ - جھولنا۔ ۴ - هلنا۔

۵ - آوارہ پھرنا۔

نَفْعَل - هلایا جانا۔

هَفْعِيل ۱ - هلانا۔ ۲ - کنپانا۔ ۳ - آوارہ پھرانا۔

مَدوّمہ م (جمع) ایک قسم کا باجا جو هلایا

جاتا ہے۔

درف

قَل ۱ - جھلانا۔ ۲ - خصوصاً ہاتھ کو جھلانا۔ ۳ - ہاتھ

سے چھڑکنا۔

هَفْعِيل ۱ - جھلانا۔ ۲ - هلانا۔

هَفْعَل - جھلایا جانا۔

پعلیل - هلانا۔

درف م بلندی (کیونکہ بلند چیزیں اکثر ہلتی ہیں)۔

درف ت ۱ - چھلنی۔ ۲ - بلند مقام۔

درف ت بلند مقام۔

درف ت ۱ - تپکاؤ۔ ۲ - تپکتا ہوا شہد۔

تَنْوِظَا ت ۱-جھلاؤ۔ ۲-ھلاؤ۔

دَرَمَز اور ۲ نَاۡز قَل ۱-چمکنا۔ ۲-بھاگنا۔
ہَفْعِیل-پُھولنا۔

نَوَظَا ————— نَاۡز۔

دَرَمَز قَل-چوسنا۔

ہَفْعِیل-اپنا دُود پِلانا۔

دَرَمَز روشن ہونا۔

دَرَمَز ت آگ۔

۱ دَرَمَز اور دَرَمَز اور دَرَمَز اور دَرَمَز چراغ۔
مَنْوِظَا ت شمعدان۔

تَنْوِظَا م ۱-تنور۔ ۲-بھٹی (۲ تَنْوِظَا اور دَرَمَز سے مرکب)۔

دَرَمَز قَل-بیمار ہونا۔

دَرَمَز اُبالنا۔

دَرَمَز م لپسی۔

دَرَمَز قَل-چہرکا جانا۔

ہَفْعِیل-چہرکنا۔

دَرَمَز ————— دَرَمَز۔

دَرَمَز قَل ۱-بہنا۔ ۲-اُترنا۔

ہَفْعِیل-بہانا۔

مَنْوِظَا اور مَنْوِظَا ت (جمع) ۱-اُترنے کے مقام۔

۲-منطقة البروج۔

دَرَمَز م ۱-نتہہ۔ ۲-بالی۔ (ماخذ مشتبه)۔

دَرَمَز قَل-نقصان اُتھانا۔

ہَفْعِیل-نقصان پہنچانا۔

دَرَمَز م نقصان۔

نذر نَفَعَل ۱- الگ ہونا۔ ۲- پرہیز کرنا۔ ۳- اپنے تئیں
مقدس کرنا۔

ہَفَعِيل ۱- الگ کرنا۔ ۲- پرہیز کرانا۔ ۳- مقدس کرنا۔
نِزْر م ۱- تقدیس۔ ۲- لمبے بال۔ ۳- تاج (کیونکہ
اُسکے سبب عوام سے الگ ہو جاتے ہیں)۔

نِزْر ۱- مقدس آدمی۔ ۲- خصوصاً ایک قسم کی مَنّت
ماننے والا جو نازیر کہلاتا ہے۔

نِزْر م تاج دار۔

نح ——— نح۔

نحہا قَل اور ہَفَعِيل ۱- لے چلنا۔ ۲- ہدایت کرنی۔
۳- پہنچانا۔

نِحْهَہ ث ۱- نذر۔ ۲- خصوصاً خدا کے لئے۔ ۳- محصول۔

نحמים ——— نحس۔

نحوش ۱ نحوشہ ——— ۲ نحش۔

نحیلا ——— حلال۔

نحیرہم ——— نحہ۔

۱ نحلا قَل ۱- قبضہ میں لینا۔ ۲- خصوصاً میراث میں
لینا۔ ۳- قابض کر دینا۔

پعیل- قابض کر دینا۔

ہَفَعِيل ۱- قبضہ میں دینا۔ ۲- خصوصاً میراث
میں دینا۔

ہَفَعَل- قابض کیا جانا۔

ہَفَعِيل- اپنے قبضہ میں لینا۔

نِحْلَہ اور نِحْلَت ث ۱- قبضہ۔ ۲- مقبوضہ۔ ۳- خصوصاً

میراث۔ ۴- بخرہ۔

۲ دھل بہنا۔

دھل اور دھلہ ت ۱-ندی۔ ۲-وادی (یعنی نالا)۔

دھم نفعل ۱-افسوس کرنا۔ ۲-ترس کھانا۔ ۳-پچتانا۔

۴-تسلی پذیر ہونا۔ ۵-انتقام لینا۔

پعیل-تسلی دینی۔

یعل-تسلی پانی۔

[ہونا۔

ہڈپعیل ۱-ترس کھانا۔ ۲-پچتانا۔ ۳-تسلی پذیر

دھم م پچتاوا۔

دھمہ ت تسلی۔

دھومیم یا دھومیم م (جمع) ۱-تسلیاں۔ ۲-پچتاوے۔

تدھومیم م اور تدھومہ ت تسلی۔

دھنو ————— ہڈو۔

دھن قل-پھرتی کرانی۔

دھر خرخرانا۔

دھر م اور دھرہ ت خرخراہت۔

دھیریم م (تثنیہ) قتھے۔

۱ دھش قل-پھسپھسانا۔

پعیل ۱-جادو کرنا۔ ۲-شگون کرنا۔ ۳-قیاس کرنا۔

۴-شگون کی طرح قبول کرنا۔

دھش م ۱-جادو۔ ۲-شگون۔

دھش م سانپ۔

۲ دھش پیتل یا تانبے سے بننا۔

دھش پیتل کا۔

دھش م اور دھشت اور دھشہ ت ۱-پیتل یا تانبا۔

۲-پیسا۔ ۳-پیتل کی بیڑی۔

نحشہن م پیتل کا تکرار۔

نحت | نحت | نحت ————— نوح۔

نماہ قل ۱- پھیلانا۔ ۲- لمبا کرنا۔ ۳- پھیلنا۔ ۴- جھکانا۔
۵- جھکنا۔ ۶- دہلنا۔ ۷- پھسلنا۔ ۸- پھیرنا۔
۹- پھرنا۔

نفعَل ۱- پھیلا یا جانا۔ ۲- پھیلنا۔ ۳- لمبا ہونا۔
نفعیل ۱- پھیلا نا۔ ۲- جھکانا۔ ۳- پھیرنا۔ ۴- بہتکانا۔
۵- بگاڑنا۔ ۶- الگ رکھنا۔ ۷- بہتکانا۔

نمّہ م ۱- شاخ۔ ۲- عصا۔ ۳- چھڑی (سزا دینے کی)۔
۴- بنی اسرائیل کا ایک سبط۔

نمّہ ت ۱- پلنگ۔ ۲- پالکی۔ ۳- جنازہ۔
نمّہ نیچے۔

نمّہ ۱- نیچے کی طرف۔ ۲- نیچے۔
نمّہ نیچے۔

نمّہ ت ۱- پھیلاؤ۔ ۲- پھیرنا۔
نمّیل ————— نمّل۔

نمّیّہ ————— نمّہ۔

نمّیّہ ————— نمّش۔

نمّل قل ۱- اُتھانا۔ ۲- رکھ دینا۔ ۳- لادنا۔
نمّیل- اُتھانا۔

نمّیل لدا ہوا۔

نمّیل م بوجھ۔

نمّعل قل ۱- لگانا (درخت وغیرہ)۔ ۲- گار دینا۔
۳- نصب کرنا۔

نمّعل- لگایا جانا۔

دکلا قَل پَعِيل هَثِیَعِيل ۱- فریب کرنا. ۲- فریب دینا.

دکلا م مکر.

دکلا اور دکلا فریبی.

دکس جمع کرنا.

دکس اور دکس م دولت.

دکر قَل- اجنبی ہونا.

پَعِيل ۱- اجنبی کرنا. ۲- انکار کرنا. ۳- ناواقف ہونا.

۴- تاکنا (کیونکہ جس چیز سے ناواقف ہوتے ہیں اُسی کو تاکتے ہیں).

هَثِیَعِيل ۱- تاکنا. ۲- لحاظ کرنا. ۳- پہچاننا. ۴- جاننا.

۵- خبر لینا.

نَفَعَل هَثِیَعِيل ۱- اپنے تئیں ناواقف بنانا. ۲- معلوم

ہونا.

دکر اجنبی.

دکر اور دکر م عجیب حال.

دکری اجنبی.

دکرہا ہا پرائی عورت.

دکرہا ہا صورت (کیونکہ اُسی سے کوئی چیز پہچانی

جاتی ہے).

دکر جان پہچان.

دکلا ————— دکلا.

دکلا هَثِیَعِيل ۱- تمام کرنا. ۲- حاصل کرنا.

دکلا م دولت.

دکلا ————— دکلا.

دکلا کات دکلا.

نمלה ت چيونتي.

نمر چتلا هونا.

نمر اور نمر م لگربگا (تیندوا).

نم ——— نمس.

نمکه ——— نمب.

نسن قل-هت جانا.

هفعل ۱-هتانا. ۲-لے جانا.

هفعل-هت جانا.

نسه پعیل ۱-آزمانا. ۲-کوشش کرنی.

نسه ت ۱-آزمایش. ۲-امتحان.

نسه قل-اکهار دینا.

نفعل-اکهارا جانا.

هتپعیل-اکهارا جانا.

نسه م بچاؤ.

نسه ——— ا نسد.

ا نسد قل ۱-اندیلنا. ۲-تپاون کرنا. ۳-دھالنا.

۴-مسح کرنا.

نفعل-ممسوح هونا.

پعیل-تپاون کرنا.

هفعل-تپاون کرنا.

هفعل-تپاون کیا جانا.

نسد اور نسد اور نسد م ۱-تپاون. ۲-دھالی ہوئی صورت.

نسد م ۱-تپاون. ۲-دھالی ہوئی صورت. ۳-ممسوح

شخص. ۴-خصوصاً بادشاہ. ۵-کوئی حاکم.

ا نمکه ت ۱-دھالنا. ۲-دھالی ہوئی صورت.

دسک ۱- گوتھنا. ۲- دہانکنا.

دسک ۲ ماسکہ ت دھنکنا.

دسک ۳ تانا.

دسک ۴ قل- بلند کرنا.

دسک ۵ ہتھیل- اپنے تئیں بلند کرنا.

دسک ۶ م ۱- جھنڈا. ۲- نشانی.

دسک ۷ قل ۱- اُکھیرنا. ۲- خیمہ اُکھیرنا. ۳- روانہ ہونا.

دسک ۸ جھکانا.

دسک ۹ نفعل- اُکھیرا جانا.

دسک ۱۰ ہفعل ۱- خیمہ اُکھروانا. ۲- روانہ کرنا. ۳- اُکھیرنا.

دسک ۱۱ تراشنا.

دسک ۱۲ م ۱- خیمہ کا اُکھیرنا. ۲- روانگی. ۳- منزل.

دسک ۱۳ م ۱- تیر. ۲- پتھر کی کان.

دسک ۱۴ قل- چرہ جانا.

دسک ۱۵ ہفعل- چرہانا.

دسک ۱۶ ہفعل- چرہایا جانا.

دسک ۱۷ دعویریم | دعویروت ————— دعر.

دسک ۱۸ دعیم ————— دعہم.

دسک ۱۹ قل ۱- اربنگے سے بند کرنا. ۲- جوتی پہنانی.

دسک ۲۰ ہفعل- جوتی پہنانی.

دسک ۲۱ ت جوتی.

دسک ۲۲ م اور م دعل اور م اربنگا (اگل).

دسک ۲۳ قل- پسند ہونا.

دسک ۲۴ م ۱- پسندیدگی. ۲- خوبصورتی.

دسک ۲۵ م پسندیدگی.

دَعَىمْ پسنديده

دَعَىمْ م (جمع) مزيدار کھانا.

دَعَىمْ چُبھنا.

دَعَىمْ م خاردار درختوں کا مجموعہ.

۱ دَعَى قَل - گرجنا (شیر کا).

۲ دَعَى قَل - جھار ڈالنا.

نَفَعَلْ هَثْبَعِيل ۱ - جھار ڈالا جانا. ۲ - کوئی چیز اپنے

پر سے جھار کر چھوٹ جانا.

بَعِيل - جھار ڈالنا.

۱ دَعَى م آوارہ پھرنے والا.

دَعَى ت ۱ - سَن کا پات (کیونکہ سَن سے جھارا جاتا ہے).

دَعَى م ۱ - لَرکا. ۲ - بچّہ. ۳ - جوان. ۴ - خادم. ۵ - لَرکی.

دَعَى م لَرکپن.

دَعَى ت ۱ - لَرکی. ۲ - لونڈی.

دَعَى م (جمع) اور دَعَى ت (جمع) ۱ - لَرکپن.

۲ - جوانی.

دَعَى اَتْھانا.

۲ دَعَى (دَعَى کے عوض) اور دَعَى م ۱ - جنازہ. ۲ - ستاروں کا

ایک گچھا جو عربی میں نَعَش کہلاتا ہے.

دَفَا ————— دَفَا.

دَفَا قَل ۱ - پھونکنا. ۲ - دم چھوڑنا.

دَفَا - پھونکا جانا.

دَفَا ۱ - آھیں کروانی. ۲ - اپنے دم سے ہانک دینا.

دَفَا م دم کا چھوڑنا.

دَفَا م دھونکنی.

תפוח מ ۱-سیب (کیونکہ خوشبو کے سبب وہ سونگھا جاتا ہے)۔ ۲-سیب کا درخت۔

דפיל ————— دفل۔

דפד מ ایک قسم کا گوند۔ (ماخذ مشتبه)۔

דפל قتل ۱-گرنا۔ ۲-پڑا رہنا۔ ۳-سوکھ جانا۔ ۴-ہلاک

ہونا۔ ۵-واقع ہونا۔ ۶-ادنی تھہرنا۔ ۷-لپکنا۔

۸-اُترنا۔ ۹-خیمہ لگانا۔ ۱۰-دُشمن کی طرف

چلا جانا۔ ۱۱-اُداس ہونا۔ ۱۲-پیش ہونا۔

הפעיל ۱-گرانا۔ ۲-جَن دالنا۔ ۳-سکھا دالنا۔

۴-اُداس کرنا۔ ۵-پیش کرنا۔ ۶-کرنے دینا۔

۷-کوئی کام چھوڑنا۔

התפעיל ۱-سجدہ کرنا۔ ۲-لپکنا۔

פעיל-گرنا۔

דפל מ سقطہ۔

דפיל מ پہلوان (یا تو آوروں کو گرانے کے سبب یا خدا

سے برگشتہ ہونے کے سبب)۔

דפל מ ۱-چھلکا (کیونکہ گر جاتا ہے)۔ ۲-دھیلا چمڑا۔

דפלה اور דפלה ت ویرانہ۔

דפלת ت ۱-گرنا۔ ۲-پڑی ہوئی چیز۔ ۳-خصوصاً لاش۔

דפל قتل ۱-پھوڑ دالنا۔ ۲-پراگندہ کرنا۔ ۳-پراگندہ ہونا۔

פעיל ۱-پھوڑ دالنا۔ ۲-پراگندہ کرنا۔

פעל-توڑ دالا جانا۔

דפל מ سیلاب۔

דפל מ پراگندگی۔

דפל מ پھوڑ دالنا۔

נצב מ مارتول.

נפק قل - نكلنا.

هفعليل - نكالنا.

نפקا ت خرچ.

نפש نفعل - دم لینا.

نפש م اور ت ۱- دم. ۲- خوشبو. ۳- جان. ۴- نفس.

۵- دل. ۶- خود. ۷- غرور. ۸- صبر. ۹- جاندار.

۱۰- خصوصاً آدمي. ۱۱- لاش.

نפת | نפת ————— نو.

نפתوليم ————— فتل.

ن ————— ن.

נצא قل - أر جانا.

נצב قل - رکھ دینا.

نفعل ۱- رکھا جانا. ۲- مقرر هونا. ۳- حاضر هونا.

۴- کھڑا هونا. ۵- قائم هونا.

هفعليل ۱- کھڑا کرنا. ۲- نصب کرنا. ۳- مقرر کرنا.

۴- رکھ دینا. ۵- تیز کرنا.

هفعل ۱- رکھا جانا. ۲- لگایا جانا. ۳- مقرر هونا.

نצב م قبضه (تلوار وغیرہ کا).

نצبا ت مضبوطي.

نצب م ۱- سردار. ۲- ستون. ۳- چوکي (سپاہیوں کي).

نצب م ۱- کھڑے ہونے کي جگہ. ۲- عہدہ. ۳- چوکي.

نצب م چوکي.

نצبا اور نצبا ت چوکي.

نצبا ت ۱- ستون. ۲- ایک قسم کا بُت.

مِزَابَت ت ۱-ستون۔ ۲-تندہ (درخت کا)۔

نِزَاہ قَل ۱-اُرنا۔ ۲-جھگڑنا (شاید اسواسطے کہ پرند

پر اُتھا کر لرتے جھگڑتے ہیں)۔ ۳-ویران کرنا۔

۴-ویران ہونا۔

نِزَاہ نَفْعَل ۱-جھگڑنا۔ ۲-ویران ہونا۔

ہَفْعِیل-جھگڑنا۔

۱ نِزَاہ یا نِزَاہ ت پرند کا ایک پر۔

۲ مِزَابَت اور مِزَابَت ت جھگڑنا۔

نِزَاہ ————— نِزَاہ۔

۲ نِزَاہ ————— نِزَاہ۔

نِزَاہ نِزَاہ ————— نِزَاہ۔

۱ نِزَاہ قَل-چمکنا۔

نَفْعَل-دائم ہونا۔

پَعِیل-سرداری کرنی۔

ہَشِیْعِیل-غالب ہونا۔

۱ نِزَاہ اور نِزَاہ م ۱-رونق۔ ۲-حق۔ ۳-دوام۔

۲ نِزَاہ چھڑکنا۔

۲ نِزَاہ م رَس۔

نِزَاہ ————— نِزَاہ۔

نِزَاہ ————— نِزَاہ۔

نِزَاہ پَعِیل ۱-چھیننا۔ ۲-کوتنا۔ ۳-چھڑانا۔

ہَفْعِیل ۱-چھیننا۔ ۲-چھڑانا۔

ہَفْعَل-چھڑایا جانا۔

نَفْعَل ۱-چھڑایا جانا۔ ۲-چھوت جانا۔

ہَشِیْعِیل-اپنے سے چھڑا پھینکنا۔

دڙا ت چھتکارا.

دڙا ————— دڙا.

دڙا قل ۱- چمکنا. ۲- پھولنا. ۳- اَرنا.

۱ دڙا اور دڙا م اور دڙا ت پھول.
۲ دڙا م گد.

دڙا م چنگاري.

۱ دڙا قل ۱- نظر کرني. ۲- پاسباني کرني. ۳- حفاظت
کرنی. ۴- چھپا رکھنا. ۵- لحاظ کرنا.
۶- محاصره کرنا.

دڙا محفوظ.

دڙا ت چوکي (سپاھيون کي).

۲ دڙا سرسبز هونا.

دڙا م ۱- کونپل. ۲- شاخ.

دڙا ————— دڙا.

دڙا قل ۱- کھوکھلا کر دینا. ۲- چھیدنا. ۳- خاص بيان

کرنا. ۴- نام ليکر بيان کرنا. ۵- لعنت بھیجني.

نفعل- نام سے مذکور هونا.

دڙا م نگينه کا خانہ.

دڙا ت ۱- پتھر کي کان. ۲- مارتول.

دڙا ت مارتول.

دڙا ت ماده.

دڙا ت جگالي کرنے والے جانوروں کا پیت.

دڙا ت يا تو رحم يا مقعد.

دڙا قل ۱- چبھونا. ۲- مخصوص کرنا.

دڙا نقطوں سے بھرا هوا.

نקה م ۱- ایک قسم کی بھیڑوں کا جو عربی میں نقد کہلاتی ہیں گذریا۔ ۲- کوئی گذریا۔

نקה ث ایک قسم کا زیور جو نقطہ سا ہے۔

نקה م (جمع) ۱- روٹی کے تکرے۔ ۲- ایک قسم کی روٹی۔

نקה قل- پاک ہونا۔

نفعَل ۱- بے عیب ہونا۔ ۲- بے قصور تھہرنا۔ ۳- آزاد

ہونا۔ ۴- خالی ہونا۔ ۵- نیست ہونا۔

پعیل- بے قصور تھہرانا۔

نקה اور نקה اور نקה ۱- پاک۔ ۲- بے قصور۔ ۳- آزاد۔

نקה م ۱- پاک۔ ۲- صفائی۔

نקה ث تپاون کرنے کا برتن۔

نקה قل- نفرت کرنی۔

نקה ————— نקה۔

نקה قل- انتقام لینا۔

نفعَل- اپنا انتقام لینا۔

پعیل- انتقام لینا۔

یعل- کسی سے انتقام لیا جانا۔

ہثعیل- اپنا انتقام لینا۔

نקה م اور نקה ث انتقام۔

نקה قل- دل میں کسی سے پھر جانا۔

نקה قل ۱- کاٹنا۔ ۲- مارنا۔ ۳- لگانا۔ ۴- چکر کھانا۔

پعیل ۱- کات ڈالنا۔ ۲- نیست کرنا۔

ہثعیل ۱- چکر کھانا۔ ۲- گھیرنا۔ ۳- تمام ہونا

نקה م جہاز ڈالنا۔

نקה ث غلام کے باندھنے کی رسی۔

دکھ چھیدنا.

دکھ م دَرَارَ.

دکھ قَل ۱- چھیدنا. ۲- نوچنا.

پَعِيل- چھیدنا.

فَعَلَ- کودا جانا.

دکھ ت دَرَارَ.

دکھ قَل ۱- پھندا لگانا. ۲- لگ جانا.

فَعَلَ- پھندے میں پھنسنا.

پَعِيل- پھندے لگانا.

هَتَّيْعِيل- پھندے لگانا.

دکھ ————— دکھ.

دکھ بکنا.

دکھ ۱- بکواسی. ۲- چُغَل خور.

دکھ م سَنَبَل. (ماخذ سنسکرت).

دش قَل ۱- اُتھانا. ۲- اُتھنا. ۳- زبان پر لانا. ۴- اُبھارنا.

۵- تولنا. ۶- اُتھا لے جانا. ۷- لانا. ۸- سہنا.

۹- اُتھا دینا. ۱۰- معاف کرنا. ۱۱- لینا.

۱۲- قبول کرنا. ۱۳- جوڑنا.

فَعَلَ ۱- اُتھایا جانا. ۲- بلند ہونا. ۳- لیجایا جانا.

پَعِيل ۱- اُتھانا. ۲- مدد کرنی. ۳- نذر پیش کرنی.

۴- لے جانا.

هَفَّعِيل ۱- اُتھوانا. ۲- لگانا.

هَتَّيْعِيل ۱- اپنے تئیں بلند کرنا. ۲- بلند ہونا.

دش م ۱- سردار. ۲- بخار (جو زمین سے اُتھتا ہے).

دش ت بوجھ.

دش ث انعام.

دش م ۱- اُتھا لے جانا. ۲- بوجھ. ۳- مرغوب چیز. ۴- قول. ۵- نذر. ۶- محصول. ۷- گیت.

دش م رُو داری.

دش ث شعلہ (کیونکہ اُوپر کی طرف جاتا ہے).

دش ث (جمع دش) ۱- اُتھانا. ۲- بلند نشان. ۳- بوجھ. ۴- قول. ۵- انعام. ۶- ضیافت. ۷- حصہ. ۸- کوئی

دش اور دش ث ۱- اُتھانا. ۲- اُبھرا ہوا داغ. ۳- کوئی داغ. ۴- حشمت. ۵- فرمان.

دش م بلندی.

دش قل- ہٹنا. [کرنا.]

دش ۱- ہٹانا. ۲- پہنچانا. ۳- پہنچنا. ۴- حاصل

دش ہٹنا. ۱- ہٹانا. ۲- پہنچانا. ۳- پہنچنا. ۴- حاصل

دش ہٹنا. ۱- ہٹانا. ۲- پہنچانا. ۳- پہنچنا. ۴- حاصل

دش چیرنا.

دش م آرا.

دش اور دش قل- بھولنا.

دش ہٹنا. ۱- ہٹانا. ۲- پہنچانا. ۳- پہنچنا. ۴- حاصل

دش ہٹنا. ۱- ہٹانا. ۲- پہنچانا. ۳- پہنچنا. ۴- حاصل

دش ہٹنا. ۱- ہٹانا. ۲- پہنچانا. ۳- پہنچنا. ۴- حاصل

دش ث فراموشی.

دش م فریب.

دش اور دش قل ۱- قرض دینا. ۲- قرض لینا.

دش ہٹنا. ۱- قرض دینا. ۲- قرض لینا.

- دְשִׁי מִقְרֻז.
 מִשָּׂא מִ ۱- قرض. ۲- سود.
 מִשָּׂאָה اور מִשָּׂאָה ט قرض.
דִּשְׁב قَل-چلنا (ہوا کا).
 هَفْعِيل ۱-چلانا (ہوا کو). ۲-ہوا سے اُزانا.
 دְשָׁה מִ רֵאן כִּי אֶיֶךְ רֵג. (ماخذ مشتبه).
 דְּשִׁיקָה ————— دִּשְׁק.
דִּשְׁךְ قَل ۱-دانت سے کاٹنا. ۲-دُکھ دینا. ۳-سود پر
 قرض دینا.
 پَعِيل-دانت سے کاٹنا.
 هَفْعِيل-سود لینا.
 دְשָׁד מִ سוּד.
 דְּשָׁדָה ————— דְּשָׁדָה.
דִּשְׁלָ قَل ۱-کھینچ کر نکالنا. ۲-نکل جانا. ۳-جھڑ جانا.
 پَعِيل-نکال دینا.
דִּשֵׁם قَل-هانپنا.
 דְּשָׁמָה اور דְּשָׁמָה ט ۱-دم. ۲-جان. ۳-جاندار.
 תְּדִשְׁמַת ט ایک قسم کی چھپکلی جو عوام کی راے
 میں صرف ہوا ہی کہاتی ہے.
דִּשְׁף قَل-پھونکنا.
 דְּשָׁף מִ ۱-شام (کیونکہ اُسوقت ہوا زیادہ ہوا کرتی ہے)
 ۲-رات. ۳-بھور.
 יִדְשֹׁף اور יִדְשֹׁף מִ ایک قسم کا پرند جو زور سے بولتا ہے.
דִּשְׁק قَل ۱-ملانا. ۲-ہتھیار باندھنا. ۳-بوسہ لینا.
 ۴-اپنا انتظام کر لینا.

پعیل ۱- بوسہ لینا۔ ۲- قدمبوسی کرنی۔

ہفعیل-ملنا۔

دشہ اور دشہ م ۱- سلح۔ ۲- سلح خانہ۔

دشہ ت بوسہ۔

دشہ ہار دالنا۔

دشہ اور دشہ م عقاب۔

دشہ قل-سوکہ جانا۔

دشہ-سوکہ جانا۔

دشہ م چتھی۔ (ماخذ فارسی نوشتن)۔

دشہ روندنا۔

دشہ م اور دشہ ت ۱- عام رستہ۔ ۲- خصوصاً پگدندی۔

دشہ پعیل-لاش کو تکرے تکرے کرنا۔

دشہ م گوشت کا تکرہ۔

دشہ قل ۱- اُمنڈنا۔ ۲- اُندیلا جانا۔

دشہ قل ۱- اُندیلا جانا۔ ۲- گلکر بہ جانا۔

دشہ پعیل ۱- اُندیلنا۔ ۲- گلانا۔

دشہ-گلایا جانا۔

دشہ م گلنا۔

دشہ قل ۱- دینا۔ ۲- سپرد کرنا۔ ۳- منسوب کرنا۔

دشہ ۴- دکھانا۔ ۵- نکالنا۔ ۶- بجانا۔ ۷- رکھ دینا۔

دشہ ۸- مقرر کرنا۔ ۹- باندھنا۔ ۱۰- لگانا۔ ۱۱- دالنا۔

دشہ ۱۲- کرنا۔ ۱۳- بنانا۔ ۱۴- تھہرانا۔

دشہ نفعل ۱- دیا جانا۔ ۲- سپرد کیا جانا۔ ۳- کیا جانا۔

دشہ-دیا جانا۔

נתון מ ۱- دیا ہوا آدمی . ۲- خصوصاً جو خدا کی خدمت میں مشغول رہتا ہے .

נתון מ ۱- انعام .

נתון اور נתון ۱- انعام . ۲- رشوت . ۳- نذر .

נתון ۱- انعام . ۲- نذر .

נתם قل- کھود کر خراب کرنا .

נתע قل- اُکھیڑنا .

נפעל- اُکھیڑا جانا .

נתץ قل ۱- دھا دینا . ۲- اُکھیڑ ڈالنا . ۳- ہلاک کرنا .

פעיל- دھا دینا .

נפעל פעל هفعل ۱- دھایا جانا . ۲- اُکھیڑا جانا .

נתק قل ۱- زور سے نکالنا . ۲- الگ کرنا .

פעיל ۱- اُکھیڑنا . ۲- تور پھینکنا . ۳- زخمی کرنا .

هפעيل- الگ کرنا .

נפעל ۱- تورا جانا . ۲- توتنا . ۳- زور سے نکالا جانا

۴- الگ ہو جانا .

هפעל- الگ ہو جانا .

נתוק ایک طرح کا خصی .

נתוק מ ۱- زخم کا ہرا نشان (سریا ڈاڑھی میں) . ۲- ایسے

نشان والا آدمی .

נתוק اور נתוק מ گھر کی اوپر والی منزل کا ایسا برآمدہ

جسکے نیچے برآمدہ نہ ہو بلکہ نیچے والی منزل ہی

کا ایک حصہ ہو .

נתר قل- تھرتھراانا .

פעيل- کودنا .

הפעיל ۱- کنپوانا. ۲- جھارنا. ۳- تور پھینکنا.

۴- چھڑانا. ۵- چھوڑنا.

נתש מ סגיי (کیونکہ پانی میں ملنے سے ابلتی ہے).

נתש قل ۱- اکھیرنا. ۲- دھا دینا.

نפעל ۱- اکھیرا جانا. ۲- دھایا جانا. ۳- سوکھ جانا.

هفعل - اکھیرا جانا.

ס

סאה پھیلنا.

סאה מ ۱- پیمایش. ۲- اناج کا ایک خاص پیمانہ.

סאה ת اندازہ.

סאות ——— סאות.

סאות سپاہیانہ جوتی پھٹی.

סאות מ سپاہیانہ جوتی.

סבא حد سے زیادہ پینا.

סבא מ شرابی آدمی.

סבא מ ۱- شراب. ۲- شراب کی ضیافت.

סבב قل ۱- گھومنا. ۲- لوٹنا. ۳- لوٹکر آنا. ۴- نزدیک

آنا. ۵- گھیرنا. ۶- کھانے پر بیٹھنا (کیونکہ

کھانے کے وقت گھر بھر کے لوگ میز یا دسترخوان

کو گھیرتے ہیں). ۷- بدل جانا. ۸- سبب ہونا.

نפעل ۱- گھومنا. ۲- پھر کر پہنچنا. ۳- گھیرنا.

פעיל - بدل دینا.

פעיל ۱- گھومنا. ۲- گھیرنا.

הִפְעִיל ۱- گھمانا. ۲- پھیرنا. ۳- پھیر دینا.
 ۴- گھیرنا. ۵- بدل دینا. ۶- گھومنا.
 הֻפְעַל ۱- گھومنا. ۲- گھیرا جانا. ۳- بدلا جانا.
 סבָּה اور סבָּה ת واقعات کا انقلاب.
 ۱ סבִּיב מ اور סבִּיב ת ۱- گھیرا. ۲- چاروں طرف کے
 لوگوں میں سے ایک. ۳- چاروں طرف کے
 مقاموں میں سے ایک.

۲ סבִּיב اور סבִּיבִי اور סבִּיבוֹת اور סבִּיבִיב چاروں طرف.
 ۱ מסב מ کھانے پر بیٹھنے کے پلنگ.
 ۲ מסב اور מסבִיב چاروں طرف.

מסבִיב م گھیرا.

סבך قל-گونتھنا.

יُעַל-گونتھا جانا.

סבָּד اور סבָּד اور שׂוּבָד מ ۱- جھاری. ۲- خارستان.
 סבָּבָה یا שׂוּבָבָה ת ایک قسم کا باجا. (ماخذ مشتبه).
 סבל قل-بوجھ کے طور پر اُتھانا.

יְעִיל-پھنانا.

יְעַל-لڈنا.

הִשְׁפִּיעִיל-بوجھل بنا.

יְעוּעַל-کھرا کیا جانا.

סבָּל מ باربردار.

סבָּל اور סבָּל م بوجھ.

סבָּלָה ת باربرداری.

סבָּלָיו (سبلیوں کی عوض) لمبا اور ڈھیلا پاجامہ.

סבָּלָת ————— سבל.

סבר قتل - امید کرنی۔

סגור - سونگ۔

סגור قتل - سجدہ کرنا۔

סגור - سونگ۔

סגور حاصل کرنا۔

סגור کسی کا خاص مال۔

סגור اور סגור م ۱ - نائب۔ ۲ - حاکم۔ (عربی شحنه)۔

۱ סגר پانی سے بھرنا۔

סגרیر م بارش۔

۲ סגר قتل - بند کرنا۔

נפעל ۱ - بند ہونا۔ ۲ - اپنے تئیں بند کرنا۔

פעיל - حوالہ کرنا۔

פעיל - بند ہونا۔

הפעיל ۱ - بند کرنا۔ ۲ - حوالہ کرنا۔

סגור ۱ - بند۔ ۲ - عمدہ۔ ۳ - خالص۔

סגור م ۱ - احاطہ۔ ۲ - خالص سونا۔

סוגر شیر وغیرہ درندوں کا پنجرہ۔

מסגר م ۱ - قفل بنانے والا۔ ۲ - لہار۔ ۳ - قید خانہ۔

מסגרת ת ۱ - محکم شہر۔ ۲ - کنارہ۔ ۳ - چوکھٹے

کے بیچ میں جو کچھ پردہ کے طور پر لگایا جائے۔

סד - סדר۔

סדר بند کرنا۔

סד מ کاتھ (قیدی کے واسطے)۔

סדיו - סدون۔

سدر ڈھيلا کرنا۔

سدر م ایک قسم کا ڈھيلا لباس۔
سدر سلسلہ وار رکھنا۔

سدر م (بصيغہ واحد) سلسلہ۔
(بصيغہ جمع) انتظام۔

سدرہ ت سلسلہ۔

مسدرؤن م برآمدہ۔

سدر گول ہونا۔

سدر م گولائی۔

سدر م بُرج۔

۱ سدر اور سدر قل-ہتتا۔

نفعل-پیچھے ہتتا۔

سدر اور سدر م ۱-دھات کا میل۔ ۲-سونے چاندی

کے ساتھ جو ادنی دھات پائی جاتی ہے۔

سدر م ہتتا۔

۲ سدر قل-کسی کا احاطہ باندھنا۔

سدر ————— ۲ سدر۔

سدر ————— ۲ سدر۔

سدر پونچھ ڈالنا یا جھار ڈالنا۔

سدرہ ت کوزا۔

سدر قل-تیل ملنا۔

ہفعل-اپنے بدن پر تیل ملنا۔

سدر ایک خوشبودار مرکب ہے جو بدن پر ملتے ہیں۔

سدر اور سدر ایک قسم کا باجا (یونانی سُم فونیا

سے ماخوذ)۔

سورس اُچھلنا۔

سورس م ۱- گھوڑا۔ ۲- ابا بیل۔

سورسہ ت گھوڑی۔

سورس م ابا بیل۔

سورس م کیرا (کپڑے کا)۔

سورق قل ۱- چھین لے جانا۔ ۲- کوئی کام چھوڑنا۔ ۳- پورا ہونا۔

ہفعیل ۱- اُتھا دینا۔ ۲- تمام کر ڈالنا۔

سورق م ۱- آخر۔ ۲- پیچھا۔

سورقہ ت بگولا۔

سورق م ۱- کئی قسم کی کائی جو سمندر میں پائی جاتی ہے۔

۲- ایک قسم کی نے۔

سور قل ۱- ہٹنا۔ ۲- چھوڑ جانا۔ ۳- برگشتہ ہونا۔ ۴- گذر

جانا۔ ۵- اُتھا دیا جانا۔ ۶- ایک سے ہتکر دوسرے

کے نزدیک جانا۔

ہفعیل ۱- ہٹانا۔ ۲- ٹالنا۔ ۳- نکالنا۔ ۴- نزدیک لانا۔

ہفعل- ہٹایا جانا۔

پعلیل- ہٹانا۔

سورقہ ت ۱- برگشتگی۔ ۲- قصور۔ ۳- ناغہ۔

سور ۱- نکالا ہوا۔ ۲- برگشتہ۔ ۳- بگڑا ہوا۔

یسور برگشتہ۔

سوت ہفعیل ۱- رغبت دلانی۔ ۲- اُکسانا۔ ۳- خارج کرنا۔

۴- چھڑانا۔

سوت ————— کسدہ۔

سحاب قل- گھستنا۔

سحابہ ت پہاڑ ڈالنا۔

סחה קל-جهاز دالنا.
 סחיש اور נחיים מ جو نباتات اُفتاده زمين کي نباتات سے
 خود بخود پيدا ہوتی ہے، (ماخذ مشتبه)

סחה קل-جهاز دالنا.

نفعل-گرایا جانا.

סחר קل-گھومتے پھرنا.

يَعْلَعَل-زور سے دھڑکنا.

סחר م سوداگر.

סחרת ת سوداگرني.

סחר م ۱-تجارت گاہ. ۲-جو دولت تجارت سے
 حاصل ہو.

סחר م ۱-تجارت کا حاصل. ۲-کسی طرح کا نفع.

סחרת ת سوداگروں کي جماعت.

סחרת ת سپر یا بکتر (کیونکہ بدن کو گویا گھیرے
 رھتا ہے).

מסחר מ تجارت.

סחרת ת ایک قسم کا عمدہ پتھر. (ماخذ مشتبه).

סט — شוט.

סיג — سוג.

סיון מ یہودیوں کا تیسرا مہینا. (ماخذ مشتبه).

סים — سوس.

סיפניה — סומפניה.

סיר اُبلنا. [بڑھتا ہے].

סיר م ۱-دیگ. ۲-لگن. ۳-کانتا (کیونکہ زور سے

סָךְ | סָךְ | סָךְ | סָךְ | סָךְ | סָךְ | סָךְ | סָךְ | סָךְ | סָךְ |

סכך قَل ۱- گونتھنا. ۲- کھپاچوں کا بُنکر احاطہ بنانا.

۳- دھانکنا. ۴- چھپنا. [کرنی]

هَفْعِيل ۱- احاطہ باندھنا. ۲- دھانکنا. ۳- حفاظت

پَلِيل ۱- ہتھیار بندھوانا. ۲- اُکسانا.

סָךְ מ ایسا چھپر جس کو محاصرین اپنے سر پر دھر کر
اُس کی پناہ میں رفتہ رفتہ آگے بڑھیں.

סָךְ מ اور סָךְ ת ۱- جھونپڑی. ۲- دُرنده کی

جھاڑی.

סָךְ מ ۱- جھاڑی. ۲- بھیڑ.

סכות ת جھونپڑی.

מָסָךְ מ ۱- دھکنا. ۲- پردہ.

מָסָךְ ת دھکنا.

מוסָךְ اور מוסָךְ מ برآمدہ.

סכל قَل- بیوقوف ہونا.

پَعِيل- بیوقوف تھہرانا.

هَفْعِيل- بیوقوفی کرنی.

نَفَعَل ۱- بیوقوفی کرنی. ۲- بُرائی کرنی.

סכל بیوقوف.

סכל م اور סכלות یا סכלות ת بیوقوفی.

סכך قَل ۱- بیٹھنا. ۲- سکونت کرنی. ۳- برتاو رکھنا.

۴- اچھا سلوک کرنا. ۵- فائدہ اُٹھانا.

نَفَعَل- ایک ہی مقام میں پایا جاتا ہے جسکے معنی

صاف نہیں ہیں مگر قرینہ سے معلوم ہوتا ہے

کہ چوت لگنی ہونگے.

הִפְעִיל ۱- برقاو رکھنا۔ ۲- واقف ہو جانا۔ ۳- کوئی

کام دستور کے طور پر کرنا۔

يُעَل ۱- بیٹھنا۔ ۲- مغلّس ہونا۔

מסבין מסکین:

מסבנות ט מסکیني.

۱ סדר قَل- بند کرنا۔

نَفَعَل- بند ہونا۔

پَعِیل- حوالہ کرنا۔

۲ סדר قَل- مزدوری پر رکھنا۔

סכת הִפְעִיל- خاموش ہونا۔

סל ———— סلל۔

סלא اور ۱ סלה قَل ۱- اُتھانا۔ ۲- ناچیز جاننا۔

پَعِیل- ناچیز جاننا۔

يُעَل- تولا جانا۔

סלד پَعِیل- اُچھلنا۔

۲ סלה خاموش ہونا۔

סלה خاموش ہو (یعنی گانا تھوڑی دیر کے لیے بند ہو

صرف باجا بجتا رہے)۔

סלון ۱ | סלון ———— סلל۔

סלה قَل- معاف کرنا۔

نَفَعَل- معاف کیا جانا۔

סלה غفور۔

סליחה ט مغفرت۔

סלל قَل ۱- بلند کرنا۔ ۲- خصوصاً بلند اور ہموار رستہ

بنانا۔ ۳- جھولنا۔

پلپیل - تعظیم کرنی۔

ہٹپوعیل - اپنے تئیں بلند کرنا۔

سَلָה ت ۱ - پُشتہ۔ ۲ - دمدمدہ۔

سَلَم م سیرہی۔

مَسَلָה ت اور مَسَلُول م شاہراہ۔

سَل م ۱ - پتلی شاخ (کیونکہ جھولتی ہے)۔ ۲ - بید

وغیرہ کی توکری۔

سَلَو اور سَلَو م کانتا (کیونکہ کھجور کی پتلی

شاخ پر ہوتا ہے)۔

سَلَسَلָہ ت توکری۔

سَلَع م پہار کا سیدھا رُخ۔

سَلَعَم م ایک قسم کی تَدی (ماخذ مشتبہ)۔

سَلَف پَعیل ۱ - تیرھا کرنا۔ ۲ - اَلت دینا۔

سَلَف م کجروی۔

سَلَق قَل - چرھنا۔

سَلَت ت بہت مہین آتا۔ (ماخذ مشتبہ)۔

سَم ————— سَمَم۔

سَمَد م اسکے معنی اور ماخذ دونو مشتبہ ہیں۔ بعض اُس

کو انگور کے درخت کا پُھول سمجھتے ہیں۔ بعض

کچے انگور اور بعض ایک خاص قسم کے انگور

کا درخت۔

سَمَد قَل ۱ - تیکنا۔ ۲ - تَکنا۔ ۳ - سنبھالنا۔ ۴ - نزدیک ہونا۔

نَفَعَل ۱ - سنبھالا جانا۔ ۳ - سنبھلنا۔

پَعیل - تازہ کرنا۔

سَمِيكَة یا سَمِيكَة ت رضائی۔

סמל اور סملا م بُت (ماخذ مشتبه لیکن شاید پلام کا بگڑا ہوا ہے)۔

סמם سونگھنا۔

סם م (بصیغہ جمع) خوشبودار مصالح۔

סמן قل-مقرر کرنا۔

נפעל-مقرر ہونا۔

סמר قل اور پعیل-رونگتے کھڑے ہونا۔ (قشعیرۃ)۔

סמר جس کے رونگتے کھڑے ہوں۔

מסמר اور מסמר م کیل۔

סנה م ایک قسم کی جنگلی کانتے دار جھاری۔ (ماخذ مشتبه)۔

סנורים م (جمع) اندھاپن۔ (ماخذ مشتبه)۔

סנן جھولنا۔

סנסנים م (جمع) کھجور کی ڈالیاں۔

סנפיר م مچھلی کا بازو۔ (ماخذ مشتبه)۔

סס ————— סוס۔

סעד قل-سنبھالنا۔

מסעד م ٹیکن۔

סעה قل-تیزرو ہونا (خصوصاً ہوا کا)۔

סעיה ————— סעה۔

١ סעף تقسیم کرنی۔

סעיה م ١-دراز۔ ٢-شاخ۔

٢ סעה پعیل-شاخیں چھانتنی۔

סעה ١-منقسم۔ ٢-دودلہ۔

סעפה اور שפעפה ٹ ١-ایک طرف۔ ٢-خیال۔

סַעַרָה اور סַרְעַפָּה یا שַׂרְעַפָּה ת ۱-شاخ. ۲-خیال.

סַעַר قَل ۱-طوفان کی طرح چڑھنا. ۲-طوفان سے اُچھالا جانا.

نִפְעַל-گویا طوفان سے اُچھالا جانا.

پִּעִיל-گویا طوفان سے پراگندہ کرنا.

پֻעַל-طوفان سے پراگندہ ہونا.

סַעַר מ اور סַעַרָה ת طوفان.

סַעַר ——— סַפָּה.

סַפָּה کھلانا.

מִסְפּוֹחַ מ چارا.

סַפַּד قَل ۱-غم سے چھاتی پیتنی. ۲-غم سے رونا.

نִפְעַל-غم کا باعث ہونا.

מִסְפֵּד מ چھاتی کا پیتنا.

סַפָּה قَل ۱-جمع کرنا. ۲-برہانا. ۳-گھرجنا. ۴-ہلاک

کرنا. ۵-ہلاک ہونا.

نִפְעַל ۱-اپنے تئیں چھپانا. ۲-ہلاک ہونا.

הִפְעִיל-دھیر لگا کر رکھنا.

סַפּוֹן ——— סַפָּה.

סַפּוֹרָה ——— סַפָּה.

۱ סַפָּח قَل-جمع کرنا.

نִפְעַל اور הִתְפַּעֵיל-اپنے تئیں کسی سے ملانا.

פְּעַל-جمع ہونا.

۲ סַפָּח قَل ۱-اُندیلنا. ۲-مسح کرنا. ۳-پھیلانا.

פִּעִיל-اُندیلنا.

סַפִּיחַ מ ۱-سیلاب. ۲-خودرُو نباتات.

ספּחת اور מספּחת ת هرے زخم کا نشان (کیرنکھ اُس سے رُواں گر جاتا ہے).

مَسْفَحَة ت گدی

سَفِيحَة ————— سَفِن.

سَفِير ————— سَفَر.

ספּל نیچا ہونا.

ספּל م ایک قسم کا اُتھلواں طباق.

ספּן قَل ۱-دھانکنا. ۲-چھت پاتنا. ۳-شہتیر دالنا. ۴-رکھ چھوڑنا.

ספּן م چھت. [سفینہ].

ספּינָה ת ایسی کشتی جس میں چھت لگی ہو. ۱ ספּר پھیلانا.

ספּ م ۱-چلمچی. ۲-دھلیز.

۲ ספּر ہٹپوعیل-دربانی کرنی.

۱ ספּק قَل-مارنا.

ہفْعیل-عہد باندھنا (کیونکہ قول کرنے میں ہاتھ پر ہاتھ مارتے ہیں).

۲ ספּק قَل ۱-اُمندنا. ۲-قے کرنا. ۳-کافی ہونا.

ספּק م کفایت.

ספּر قَل ۱-گھرچنا. ۲-لکھنا. ۳-گنا.

نَفَعَل-گنا جانا.

پَعِيل ۱-گنا. ۲-بیان کرنا.

يُעَل-بیان کیا جانا.

ספּر اور ספּر م ۱-کاتب. ۲-فوج کی گنتی کرنیوالا.

۳-سپہ سالار. ۴-فقیہ.

سفر اور سفر م ۱- لکھنا پڑھنا. ۲- خط. ۳- دستاویز.
۴- نامہ. ۵- کتاب.

سفر م شمار کرنا.

سفرہ ت کتاب.

سفرہ یا سفرہ ت شمار.

سفر م نیلم (کیونکہ گھر چنے سے خوبصورت ہو جاتا ہے).

مسفر م ۱- شمار. ۲- بیان.

سکلا قل- سنگسار کرنا.

نفعل- سنگسار کیا جانا.

[نکالنا.

پعیل ۱- کسی پر پتھر پھینکنا. ۲- کسی جگہ سے پتھر

پُعل- سنگسار کیا جانا.

سر ————— سر.

سرب باغي ہونا.

سرب م باغي.

سربلین ————— سبل.

سרה ————— سور.

سرح قل ۱- اُندیلنا. ۲- پھیلانا. ۳- پھیلنا. ۴- لٹانا.

۵- فالتو ہونا.

نفعل- اُندیلا جانا.

سرح م جو کچھ فالتو ہو.

سریون ————— ۲ سرہ.

سریس ————— سرس.

سرد م ایک فارسی وزیر (شاید فارسی سر سے ماخون).

سرو م ۱- ڈھری. ۲- سردار. (ماخذ مشتبه).

سرس اُکھارنا.

سرف م ۱-خوجه. ۲-بادشاه کا مصاحب.
 سرف عفا ————— سعفا.
 سرف پعیل ۱-جلانا. ۲-خصوصاً لاش کو پھونکنا.
 سرف م ایک قسم کا جنگلی درخت. (ماخذ مشتبه).
 سرف قل ۱-سرکش ہونا. ۲-گردنکش ہونا. ۳-شریر ہونا.
 سرف ۱-شریر. ۲-اُداس.

سرف جازا کاتنا.

سرف اور سرف م جازے کا موسم.

سرف قل ۱-بند کرنا. ۲-پوشیدہ کرنا.
 سرف نفعل-بند کیا جانا.
 سرف پعیل-بند کرنا.

سرف قل-چھپانا.

سرف نفعل ۱-چھپنا. ۲-چھپا رہنا.

سرف پعیل ۱-چھپانا. ۲-برباد کرنا.

سرف فعل-چھپنا.

سرف ہفعیل-چھپانا.

سرف ہثعیل-اپنے تئیں چھپانا.

سرف م ۱-پوشیدگی. ۲-آر.

سرف ث پناہ گاہ.

سرف م پناہ گاہ.

سرف م گھات کی جگہ.

ع

۱ عب | عب ————— عبب.

۲ عب ————— عوب.

لعب دھانکنا۔

۱۔ لعب اور لاہ م دھلیز۔

لعبد قل ۱۔ محنت کرنی۔ ۲۔ خصوصاً کھیتی کرنی۔

۳۔ خدمت کرنی۔ ۴۔ غلام کا کام کرنا۔

۵۔ تابعداری کرنی۔ ۶۔ عبادت کرنی۔ ۷۔ قربانی

کرنی۔ ۸۔ (ج کے ساتھ) غلام کے طور پر خدمت

کرانی۔ ۹۔ بنانا۔ ۱۰۔ کرنا۔ ۱۱۔ برتاو رکھنا۔

فُعَل ۱۔ کسیکی کھیتی کی جانی۔ ۲۔ کسی کی

خدمت کی جانی۔

يُعل ۱۔ کسیکی کھیتی کی جانی۔ ۲۔ (ج کے ساتھ)

غلام کے طور پر خدمت کرائی جانی۔

هَفْعِيل ۱۔ محنت کرانی۔ ۲۔ غلام کے طور پر خدمت

کرانی۔ ۳۔ غلام بنانا۔ ۴۔ عبادت کرانی۔

هَفْعَل۔ عبادت کرائی جانی۔

عَبَد اور عَبَد م ۱۔ غلام۔ ۲۔ خادم۔ ۳۔ بندہ۔ ۴۔ عابد۔

عَبَد م کام۔

عَبَدَا ت ۱۔ محنت۔ ۲۔ خدمت۔ ۳۔ عبادت۔

۴۔ کام۔ ۵۔ اجر۔ ۶۔ کھیتی۔ ۷۔ آوزار۔

عَبَدَا ت ۱۔ محنت۔ ۲۔ کاروبار۔

عَبَدَا ت نوکر چاکر۔

عَبَدَا ت غلامی۔

مَعْبَد م کام۔

لعبه قل ۱۔ موتا ہونا۔ ۲۔ گھنڈار ہونا۔

عَبِي م مُتَائِي۔

عَبِي م کھنپن۔

مِעְבָה م گھناپن۔

عَبَوْتُ ————— عَبَت۔

عَبُورَ ا عَبُورَ ————— عَبَر۔

عَبَت قَل ۱- بدل دینا۔ ۲- گرو لینا۔ ۳- گرو دینا۔

پَعِیل- بدل دینا۔

هَفْعِیل- گرو لیکر قرض دینا۔

عَبَوْتُ م گرو۔

عَبَت م بہت سے قرضداروں کی گرویاں اپنے پاس

جمع کرنی (اس لفظ میں ۲ عَب اور عَبَت کی

طرف اشارہ ہے گویا کیچڑ کی کثافت)۔

عَبِي ا عَبِي ————— عَبَا۔

عَبِيَا ————— عَبَا۔

عَبَر قَل ۱- پار جانا۔ ۲- گذرنا۔ ۳- اُمنَدَنَا۔ ۴- عدول

کرننا۔ ۵- چلنا (نقدي کا)۔ ۶- ہلاک ہونا۔ ۷- بَرَّه

جانا۔ ۸- داخل ہونا۔ ۹- دَبَانَا۔ ۱۰- لپکنا۔

۱۱- سپرد ہونا۔

فَعَل- پار اُتارا جانا۔

پَعِیل ۱- گذارنا۔ ۲- بند کرنا۔ کیونکہ آگل کے گذارنے

سے بند ہوتا ہے۔ ۳- حاملہ ہونا (گویا تخم کو

اپنے رحم میں گذرنے دینا)۔

هَفْعِیل ۱- گذارنا۔ ۲- پار اُتار دینا۔ ۳- لے جانا۔

۴- عدول کرنا۔ ۵- گذرنے دینا۔ ۶- ہر جگہ ہونے

دینا۔ ۷- آگے بڑھانا۔ ۸- طرح دینی۔ ۹- گذارنا۔

۱۰- جلانا (کیونکہ قربانیاں جلائی جاتی تھیں)۔

۱۱- دُور کرنا۔

הַתְּעִיל ۱- غصه سے بے خود ہونا (گویا اُمندنا).

۲- مغرور ہونا.

עָבַר اور עָבַר מ ۱- پار. ۲- اُس پار کا مُلک وغیرہ.

۳- طرف.

עָבְרָה ث گھات کی کشتی.

עָבְרָה ث ۱- نہایت غصہ. ۲- غرور.

עָבְרִי מ ۱- پاروالا. ۲- بنی ابراہیم کا ایک نام جو

دوسری قوم کے لوگوں نے رکھ چھوڑا تھا اِس لئے

کہ وہ فرات کے پار سے آئے تھے.

עָבַר מ زمین کا حاصل (گویا زمین اُسے گذرانتی ہے).

עָבַר ۱- گذر. ۲- سبب. ۳- قیمت. ۴- مقصد.

בְּעָבַר ۱- جب تک. ۲- کے سبب. ۳- کے لئے.

۴- اِس لئے کہ. ۵- تاکہ.

מְעַבֵּר מ ۱- گذر. ۲- دریا کا گھات. ۳- پہاڑوں کی گھاٹی.

מְעַבְרָה ث ۱- دریا کا گھات. ۲- پہاڑوں کی گھاٹی.

עבש قل- سر جانا.

עבת قل- گونتھا جانا.

יעیل- تیرھا کرنا.

עבת جسکی شاخیں آپس میں گنتھی ہوئی ہوں.

עבת م اور ث ۱- رستی. ۲- سونے وغیرہ کا تار. ۳- بہت

سے پتوں والی شاخ.

עגב قل ۱- پھونکنا. ۲- محبت کرنی. ۳- خصوصاً

عشق کرنا.

עגבים م (جمع) ۱- محبت. ۲- پسندیدگی.

עגבה ث عشق.

عَوَّب م بانسلي.

عَفَا | عَفَا — عَوَّج.

عَوَّر — عَوَّر.

عَوَّل — عَوَّل.

عَدْل كُرْكَانَا.

عَدْل كُول.

عَوَّل م ۱-جَهْلًا. ۲-خصوصاً بالي.

عَوَّل م ۱-يک سالہ بچہ را (کیونکہ سال اُس پر سے گردش

کرتا ہے). ۲-جوان بیل.

عَوَّلَا ت ۱-بچھیا. ۲-جوان گئے.

عَوَّلَا ت گَارِي (کیونکہ اُسکے پیٹے لڑکتے ہیں).

۱ مَعَوَّل م ۱-گَارِي کے پیٹوں کا نقش. ۲-رستہ.

۳-روش.

۲ مَعَوَّل م اور مَعَوَّلَا ت گَارِيوں کا مصمصہ.

عَدَم قَل-غم کرنا.

عَدَن نَفَعَل-بے شوہر رہنا.

عَدَر چکر کھانا.

۱ عَدَر چکر کھانے والا.

۲ عَدَر م ابا بیل.

عَد — عَدَا.

عَد | عَد — عَوَّد.

عَدَا اور عَدَا قَل ۱-گذر جانا. ۲-منسوخ ہونا. ۳-پاس

آنا. ۴-کسی پر چڑھنا. ۵-زیور پہننا.

ہَفْعِيل ۱-اُتروانا. ۲-زیور پہنانا. ۳-لے جانا.

۴-معزول کرنا.

۱ عَد م ۱-وقت. ۲-ابد. ۳-لُوت.
 ۲ عَد اور عَدِي ۱-تک. ۲-جب تک نہ. ۳-جب تک.
 ۴-یہاں تک کہ. ۵-کے لئے.
 بَلَعَدِي اور بَلَعَدِي ۱-تک نہیں. ۲-پاس نہیں.
 ۳-سوا. ۴-اسکے سوا کہ. ۵-بغیر.
 مَبَلَعَدِي ۱-سوا. ۲-بغیر.

عَدُو اور عَدُوہ ابتک.
 عَدِيم م (جمع) حیض (مقررہ وقت کے معنی سے
 لیا گیا ہے).

عَدُو م زمانہ.
 عَدِي م ۱-زیور. ۲-اُمنگ. ۳-کُلیل.
 عَت (عَدَت کی عوض) ت ۱-وقت. ۲-خصوصاً عین
 وقت. ۳-اب.

دَعَت ۱-وقت پر. ۲-اِسِي وقت.
 عَفَا اور عَفَا ۱-اب. ۲-ابھی. ۳-چلو. ۴-بولو.
 عَفِي وقت پر موجود.
 ۲ عَوَت قَل-عین وقت پر سنبھالنا.

۱ عَدَا ————— یعد.

۲ عَدَا | عَدَات ————— عود.

عَدِي | عَدِيم ————— عدا.

عَدِي ————— عدو.

عَدَن قَل-ملائم ہونا.

ہَشِيْعِيل-عیش و عشرت سے رھنا.

عَدُو م اور عَدُوہ ت عشرت.

مَعَدُوہ ت ۱-خوشي. ۲-مزد دار کھانا.

עדין ۱-عیاش. ۲-ایک سمویل ۲۳-۸ میں جہاں
 עדינו ה'ע'دנו پایا جاتا ہے ان دونوں لفظوں کے کچھ
 معنی نہیں گھلتے اور غالب ہے کہ جو ایک
 تواریخ ۱۱-۱۱ میں پایا جاتا ہے یعنی עודף את
 ה'ע'תו وہ صحیح ہے۔ اور اسی سے الفاظ مذکور ناقل
 نے بگاڑ دیے ہیں۔

עדין | ע'ד | ע'ד | ע'د | ————— | ע'د.

עודף قل-فالتو ہونا۔

ہ'פע'یل-فالتو پانا۔

עודף قل-صف باندھنا۔

ن'פע'ل ۱-غیر حاضر ہونا (کیونکہ صف باندھنے کے وقت
 غیر حاضر آدمی معلوم ہو جاتا ہے)۔ ۲-نلائی کرنی۔
 پ'عی'یل-غیر موجود ہونے دینا۔

ע'ד'ر م گلہ۔

م'ע'ד'ر م گھریا۔

ע'ד'ש م مسور کا درخت۔ (ماخذ مشتبه)۔

ע'ד'ב ہ'פע'یل-تاریک کر دینا۔

ע'ד'ב م اور ت ۱-تاریکی۔ ۲-بادل۔ ۳-گھنڈا جنگل۔

ع'د'ب چکر کھانا۔

ע'ד'ה اور ע'ד'ה ت اور م'ע'د'د م باقی۔

ع'د'د م اور قل-باقی پکانی۔

ע'ד'ב ————— | ع'د'ب۔

עודף قل ۱-کوٹنا۔ ۲-کوئی کام پھر کرنا۔ ۳-اپنی بات

دھرائی۔ ۴-تاکید سے کہنا۔

پ'عی'یل-گھیرنا۔

هَفْعِيل ۱- تاکید سے کہنا. ۲- گواہ بنکر کہنا (کیونکہ
گواہ تاکید سے کہتا ہے). ۳- گواہ تہرانا.
هَفْعَل- تاکید سے کہا جانا.

پَعْلِيل ۱- کوتانا. ۲- بحال کرنا.
هَثِپَعْلِيل- بحال ہوکر کھڑا ہونا.

لَوْدَا م ۱- تاکید سے کہنے والا. ۲- گواہ. ۳- گواہی.
لَوْدَا ث ۱- تاکید کی بات. ۲- گواہی. ۳- گواہ عورت.
لَوْدَات (جمع لَوْدَات) ث تاکید کی بات.
لَوْدَات ث ۱- تاکید کی بات. ۲- دستور.
لَوْدَا يَآ لَوْدَا ۱- پھر. ۲- پھر پھر. ۳- اور. ۴- اب تک.
بَلَوْدَا ۱- جب تک. ۲- تک.
مَلَوْدَا جب سے.

لَوْدَا قَل اور هَفْعِيل ۱- تیرھا کرنا. ۲- کجروی کرنی.
فَعْعَل ۱- گویا دردزہ سے دردناک ہونا. ۲- کجرو ہونا.
پَعِيل- اُلْت دینا.

لَوْدَا ث اَلْتَاؤ.

لَوْدَا يَآ لَوْدَا م ۱- کجروی. ۲- گُناہ. ۳- قصور واری.
لَوْدَا م (جمع) کجرویاں.
لَوْدَا (جمع لَوْدَا) م کجروی.

لَوْدَا (لَوْدَا کی عوض) اور لَوْدَا (لَوْدَا کی عوض) م ویرانہ.
لَوْدَا ————— لَوْدَا.

لَوْدَا قَل- پناہ لینی. [رکھنا.

هَفْعِيل ۱- پناہ میں رکھنا. ۲- اپنا اسباب پناہ میں

لَوْدَا لکھنا.

لَوْدَا م قلم.

۱ عویل — ۱ عول.

۲ عویل — ۲ عول.

۱ عول قَل - تیرھا کرنا.

پعیل - کجروی کرنی.

عول کجرو.

عول اور عول م کجروی.

عولہ اور عولہ اور ۱ عولہ ت کجروی.

۱ عویل کجرو.

۲ عول قَل - اپنا دُود پلانا.

عول اور ۲ عویل م ۱ - دُود پیتا بچہ. ۲ - کوئی بچہ.

۱ عولہ — ۱ عول.

۲ عولہ — عولہ.

عولل | عولل | عوللوت — عولل.

عولم — عولم.

۱ عولن بود و باش کرنی.

عولہ ت ہم بستری.

عولن م اور عولنہ یا عولنہ ت مسکن.

۲ عون — عون.

عون | عون | عونیم — عولہ.

۱ عورف قَل ۱ - دہانکنا. ۲ - خصوصاً اپنے پروں سے بچوں کو دہانکنا.

۳ - دہکنا. ۴ - خصوصاً تاریکی سے دہکنا. ۵ - غش کھانا.

عورف م ۱ - بازو (پرنڈ کا). ۲ - پرنڈے.

۲ عورف قَل ۱ - اُرنا. ۲ - اُر جانا.

پعلیل ۱ - اُرنا. ۲ - اُرانا. ۳ - ہتھیار کو دشمن

کے سامنے ہلانا.

هفعليل - اُرانا.

هتپعليل - اُر جانا.

لפעלים م (تثنيه) پپوتے.

لپפה يا لپפה ت تاريخي.

معاور اور معاور م تاريخي.

لعلف م چمگادَر (عربي لفظ غطل (تاريك هونا) اور

لور سے مرکب).

عوز قَل - مشوره کرنا.

عوز قَل - دینا.

هفعليل - دبانا.

لظها ت ظلم.

مواظها ت بهاري بوجه.

۱ عوز قَل - اندھا ہونا.

پعيل - اندھا کر دینا.

عوز اندھا.

عوز م بھوسا (شاید اسواسطے کہ آنکھ اُس سے بند

ہو جاتی ہے).

لوزو م اور لوزو ت اندھاپن.

۲ عوز قَل ۱ - جاگنا. ۲ - جاگتے رہنا. ۳ - جگانا.

نفعل ۱ - جاگ اُتھنا. ۲ - اُتھنا.

پعليل ۱ - جگانا. ۲ - برپا کرنا. ۳ - اُبھارنا.

۴ - ہتھیار کو دشمن کے سامنے ہلانا.

هفعليل ۱ - جگانا. ۲ - اُبھارنا. ۳ - جاگتے رہنا.

هتپعليل ۱ - اپنے تئیں اُبھارنا. ۲ - خوش ہونا.

۲ عوز م پاسبان.

۳ عور نفعَل - ننگا ہونا۔

عور م آدمی کی جلد۔

مَعْوَرِים م (جمع) اندام نہانی۔

۴ عور کھودنا۔

مَعْرَدَا ت غار۔

عورثا قَل - جمع ہونا۔

۱ عورت پعیل ۱ - تیرھا کرنا۔ ۲ - گمراہ کرنا۔

عَوْرَتَا ت ۱ - جھکاؤ۔ ۲ - ظلم۔

۲ عوت ————— عدا۔

عوا | عوا ————— عوا۔

عوا ت (بصیغہ واحد) بکری۔

(بصیغہ جمع) بکریوں کی پشم۔

عَوَائِل ————— عوا۔

عوا قَل ۱ - چھوڑنا۔ ۲ - کھولنا۔

نفعَل - چھوڑا جانا۔

پَعَل - چھوڑا جانا۔

عَوْرَدَا ت ویرانہ (کیونکہ مکان یا ملک کے چھوڑ دئے

جانے سے ہوتا ہے)۔

عَوْبُو م ۱ - تجارت (کیونکہ بیچنے والا اپنے مال کو چھوڑ

دیتا ہے)۔ ۲ - بازار۔ ۳ - تجارت کا نفع۔

عوا | عوا ————— عوا۔

عوا قَل ۱ - زور دینا۔ ۲ - زور آور ہونا۔ ۳ - غالب ہونا۔

ہفَعِيل - سخت بنانا۔

۱ عوا ۱ - زور آور۔ ۲ - مضبوط۔ ۳ - سخت۔

۲ عوا اور عوا یا عوا م ۱ - زور۔ ۲ - سختی۔ ۳ - جلال۔

عزل زور آور۔

عزل م زور۔

عزل یا عزل م مضبوط مقام۔

عزل ت ایک قسم کا عقاب۔

عزل ہٹا لے جانا۔

عزل م ۱- جس کو لوگ ہانک دیتے ہوں۔

۲- خصوصاً ابلیس۔

عزل قل- کھودنا۔

عزل ت نگینہ۔

عزل قل ۱- گھیرنا۔ ۲- مدد کرنی۔

نفعل- مدد پانی۔

ہفعل- مدد کرنی۔

عزل م اور عزل ت مدد۔

عزل ت ۱- کنارہ۔ ۲- صحن۔

عص ————— عص۔

عصا ————— عصا۔

عصا قل ۱- دہانکنا۔ ۲- پہننا۔ ۳- اورہنا۔ ۴- لپٹنا۔

۵- غش کھانا (کیونکہ اُس میں آنکھیں گویا

دھک جاتی ہیں)۔

ہفعل- دہانکنا۔

عصا م پوشاک۔

عصا ————— عصا۔

عصا ————— عصا۔

عصا ————— عصا۔

عصا پانی کے پاس بیٹھ جانا۔

عطار م پانی کے پاس مواشی کے بیٹھنے کا مقام.
عطار قل ۱-دھانکنا. ۲-دھکننا. ۳-چھپنا. ۴-غش کھانا.

۵-کمزور ہونا.

نفعل-غش کھانا.

ہفعل-کمزور ہونا.

ہشفعیل-غش کھانا.

مِعَطَّافَا ت اوپر کا برا گرتا.

عطار قل-گھیرنا.

ہفعل اور پعیل-تاج کسی کے سر پر دھرنا.

عطار ت تاج.

عطار چھینکنا.

عطار ت چھینک.

عی — عود.

عطار قل-لپکنا.

عطار م شکاری پرند.

علاوم — علام.

عائم درانا.

عائم م خوفناکی.

عائر م اور ت ۱-آنکھ. ۲-رُو. ۳-صورت.

۴-چشمہ.

عائر ۲ علاو قل-حسد کی آنکھ سے دیکھا کرنا.

مِعَا م ۱-چشمہ زار. ۲-چشمہ.

عائر نہایت تھک جانا.

عائر نہایت تھکا ہوا.

عائر — عارف.

عير قَل ۱- گرم ہونا. ۲- گرم کرنا. ۳- تیزرو ہونا.
۴- غصہ ہونا. ۵- دہشت کرنی. ۶- کثرت
سے ہونا.

عير م گدھے کا بچہ (تیزروي کے سبب).
۱ عير ت ۱- شہر (کثرت کے سبب). ۳- دہشت.
عير م ۱- شہر. ۲- دشمن.

۲ عير ————— ۲ عور.

عيرم ————— ۱ عرم.

عيرش ————— ۱ عوش.

عيريش ————— ۱ عيس.

عير م چوہا. (ماخذ مشتبه).

عير قَل- گھبرا دینا.

۱ عير ۱- باندھنا. ۲- خصوصاً پانو باندھنا. ۳- بٹنا.

عير م ۱- بیڑی. ۲- پائے زیب.

۲ عير پعیل- اپنی پائے زیب کی جھنگار کرنی.

عيريش م مکرئی.

عيرشوب م افعی.

عير قَل ۱- گدلا کرنا. ۲- حیرانی یا ہلاکت کا

باعث ہونا.

نفعل- ابھارا جانا.

عير ت گھبراہٹ.

علا | علا | علا ————— علا.

علا ————— ۲ علا.

علا تُلانا.

علا تُلانے والا.

علاہ قَل ۱- چڑھنا. ۲- اُگنا. ۳- اُتھنا. ۴- زیادہ ہونا.
 ۵- شدید ہونا. ۶- غالب ہونا. ۷- پہنا جانا.
 ۸- لگایا جانا. ۹- کام میں آنا. ۱۰- حساب
 میں آنا.

فَعَّل ۱- چڑھایا جانا. ۲- بلند ہونا.
 هَفَعِيل ۱- چڑھانا. ۲- مندھنا. ۳- اُتھانا. ۴- اپنے
 کام میں لانا.

هَفَعَلَ ۱- چڑھایا جانا. ۲- حساب میں آنا.

۱ لَلا اور يَلَا م ۱- بلندی. ۲- حق تعالیٰ.

۲ لَلا اور يَلَا م ۱- اوپر. ۲- پر. ۳- میں. ۴- سے.

۵- کے موافق. ۶- کے سوا. ۷- کے باوجود.

۸- کے لئے. ۹- کے سامنے. ۱۰- سے زیادہ.

۱۱- کے سبب. ۱۲- کے باب میں. ۱۳- کے

پاس. ۱۴- کے ساتھ. ۱۵- کے طور پر.

۱۶- کی طرف. ۱۷- کے برخلاف. ۱۸- کو.

بَلَا کے موافق.

۱ بَلَا ۱- پر سے. ۲- کے پاس سے. ۳- پر.

علاہ م پتّا.

علاہ یا ۲ علاہ اور بلاہ ت ۱- قربانی. ۲- خصوصاً کُل

سوختنی قربانی. ۳- سیرھی.

۱ علاہ ت بالاخانہ.

علاہ م موصول.

علاہ (ت ۲ علاہ) اوپر والا.

علاہ ۱- تعالیٰ. ۲- حق تعالیٰ.

علاہ ت ۱- بالاخانہ. ۲- سیرھی.

علو ۱- اوپر والا۔ ۲- اونچے پر۔ ۳- تعالیٰ۔ ۴- حق تعالیٰ۔
۲ معل اوپر۔

معل ۱- اوپر سے۔ ۲- پر۔ ۳- کے پاس۔
معل ۱- اوپر کی طرف۔ ۲- آگے کی طرف۔ ۳- زیادہ۔
معل ۱- اوپر کی طرف۔ ۲- پرلی طرف۔
۳- کے سوا۔ ۴- نہایت۔
معل اوپر سے۔

معل م اٹھانا۔

معل م ۱- چڑھائی۔ ۲- چڑھنے کی جگہ۔ ۳- ممبر۔
معل ت (بصیغہ واحد) ۱- چڑھائی۔ ۲- چڑھنے والی
چیز۔ ۳- سیرھی کا درجہ۔ ۴- دھوپ
گھڑی کا درجہ۔ ۵- بلند جگہ۔ ۶- بالا خانہ۔
(بصیغہ جمع) دھوپ گھڑی۔

معل ت ۱- نہر۔ ۲- پٹی۔

علو ————— ۱ علو۔

علو ————— ۱ علو۔

علو ————— ۲ علو۔

علو ————— علو۔

علو قل ۱- خوش آوازی کرنی۔ ۲- بہت خوش ہونا۔

علو اور علو بہت خوش۔

علو بہت تاریک ہونا۔

علو ت بڑی تاریکی۔

علو | علو | علو | علو | علو | علو | علو۔

علو ————— علو۔

علو | علو | علو | علو | علو۔

۱. عَلَم قَل - چھپانا.

نَفَعَل ۱ - چھپا رھنا. ۲ - مگار ھونا.

هَتَّيْعِيل - چھپانا.

هَتَّيْعِيل - اپنے تئیں چھپانا.

عَلَم اور عَلَم م ۱ - بڑی مدت (کیونکہ وہ گویا پوشیدہ

رھتی ہے). ۲ - قدیم زمانہ. ۳ - دوام. ۴ - ابد.

۵ - ازل. ۶ - اینجہانی معاملات.

عَلَم م ابد.

تَعْلَمُ ت پوشیدہ چیز.

۲. عَلَم بِالغ ھونا.

عَلَم م بِالغ لَرَا.

عَلَم ت ۱ - بِالغ لَرَا. ۲ - کُنواری.

عَلَم م (جمع) ۱ - لَرَا. ۲ - نوجوانی.

عَلَم قَل - خَرَم ھونا.

نَفَعَل - خَرَم ھونا.

هَتَّيْعِيل - خَرَم ھونا.

عَلَم قَل - نَکَلنا.

عَلَم ————— عَلَم.

عَلَم قَل - دَھانکنا.

عَلَم ۱ - دَھانکا جانا. ۲ - غش کھانا.

هَتَّيْعِيل ۱ - نقاب دَھانی. ۲ - غش کھانا.

عَلَم م غش کھانا.

عَلَم قَل - خَرَم ھونا.

عَلَم ت خَرَمی.

عَلَم چمتنا.

لَعْمَلُ ت جَوْنِك.

لَعْم | لَعْم | لَعْم ————— لَعْمَم.

۱ لَعْمَد قَل ۱-كَهْرَا هَوْنَا. ۲-مَقْرُو هَوْنَا. ۳-كَهْرَا رَهْنَا.

۴-قَائِم رَهْنَا. ۵-كُوئِي كَام چَهْوَرْنَا. ۶-بِرْپَا هَوْنَا.

هَفْعِيْل ۱-كَهْرَا كَرْنَا. ۲-مَقْرُو كَرْنَا. ۳-قَائِم كَرْنَا.

۴-پُوْرَا كَرْنَا. ۵-اُبْهَارْنَا. ۶-كَهْرَا هَوْنَا.

هَفْعَل ۱-كَهْرَا كِيَا جَانَا. ۲-قَائِم رَهْنَا.

لَعْمَد م ۱-كَهْرَا هَوْنِي كِي جَكْم. ۲-مَقَام.

لَعْمَد ت كَهْرَا رَهْنِي كِي طَاقَت.

لَعْمَد م ۱-سْتُون. ۲-مَمْبِر.

مَلَعْمَد م ۱-كَهْرَا هَوْنَا. ۲-كَهْرَا هَوْنِي كِي جَكْم. ۳-عُهْدَا.

مَلَعْمَد م كَهْرَا رَهْنِي كِي جَكْم.

۲ لَعْمَد هَفْعِيْل-كَنْپَانَا.

۳ لَعْمَد مَلَانَا.

لَعْمَد سَاتِه.

لَعْمَا صَحْبَت رَكْهِنِي.

لَعْمَات م ۱-صَحْبَت. ۲-رَشْتَه (دَدِيَال نَنْيَال كَا).

۳-اِيْسَا رَشْتَه دَار.

لَعْمَا ————— لَعْمَم.

لَعْمُوَد ————— لَعْمَد.

لَعْمِيْكَ ————— لَعْمَك.

لَعْمِيْر ————— لَعْمَر.

لَعْمِيْت ————— لَعْمَدَا.

لَعْمَلُ قَل-مَشَقْت كَرْنِي.

[ثَمْرَة.

لَعْمَلُ م اَوْر ت ۱-مَشَقْت. ۲-اَفْسُوْس. ۳-مَحْنَت كَا

۱ لَمَم ۱- مشقت کرنے والا۔ ۲- غمگین۔

۲ لَمَم لُہار۔

لَمَم قَل ۱- جمع کرنا۔ ۲- چھپانا۔ ۳- کسی سے سبقت

لیجانی۔ ۴- چھپنا۔

هُفَعَلَ- بے جلا ہو جانا۔

لَمَم ن ت جمعیت۔

لَمَم اور لَمَم ۱- کے ساتھ۔ ۲- کے پاس۔ ۳- کے

برابر۔ ۴- کے سامنے۔ ۵- کے برخلاف۔

مَلَمَم کے پاس۔

لَم ۱- کے ساتھ۔ ۲- ساتھ ہی۔ ۳- کی مانند۔ ۴- کے برابر۔

۵- کے پاس۔ ۶- کی راے میں۔ ۷- میں۔ ۸- کے باوجود۔

مَلَم ۱- کے پاس سے۔ ۲- کی طرف سے۔ ۳- میں سے۔

لَم اور لَم م (جمع لَمَم اور لَمَم) ۱- آدمیوں کی

جماعت۔ ۲- اُمت۔ ۳- عوام۔ ۴- یگانے۔

۵- نوکر چاکر۔ ۶- ہموطن لوگ۔

۷- ریور-دار۔

لَمَم قَل ۱- بوجھ کے طور پر اُٹھانا۔ ۲- لادنا۔

هُفَعِيل- لادنا۔

مَلَمَم ن ت بوجھ۔

لَمَم قَل- عمیق ہونا۔

هُفَعِيل ۱- عمیق کرنا۔ ۲- کوئی کام گہرائی میں کرنا۔

۳- کوئی کام شدت سے کرنا۔

لَمَم اور لَمَم ۱- عمیق۔ ۲- جو سمجھ میں نہیں آتا۔

لَمَم م عمق۔

لَمَم دو پہاروں کے بیچ کی زمین۔

لَعْمِيك عمیق۔

لَعْمِيكِيَم (جمع) عمیق مقام۔

لَعْمَر قَل ۱- کسنا۔ ۲- قبضہ میں لانا۔

پَعِيل- باندھنا۔

هَشْتِيعِيل- (ب کے ساتھ) غلام بنانا۔

لَعْمَر م ۱- پُولا۔ ۲- اناج کا ایک خاص پیمانہ۔

لَعْمِير م پُولا۔

لَعْمَر ——— لَعْمَر۔

لَعْمَر قَل- بوجھ کے طور پر اُتھانا۔

لَعْب باندھنا۔

لَعْب م انگوروں کا گچھا۔

لَعْب پَعَل- نازپروردہ ہونا۔

هَشْتِيعِيل ۱- نازپروردہ ہونا۔ ۲- خوش و خرم ہونا۔

۳- تھتھا کرنا۔

لَعْب نازپروردہ۔

لَعْب م عیش و عشرت۔

لَعْب م ۱- خرمی۔ ۲- خصوصاً اپنے گھروالوں سے جو

خوشی ہوتی ہے۔

لَعْد باندھنا۔

لَعْد (لَعْدَة کی عوض) ن باندھنا۔

لَعْد قَل ۱- گانا۔ ۲- چلانا۔ ۳- فتویٰ دینا۔ ۴- گواہی

دینی۔ ۵- جواب دینا۔ ۶- منہ کھول کر بولنا۔

فَعَل- اپنی بات کا جواب پانا۔

پَعِيل- گانا۔

هَشْتِيعِيل- جواب دینا۔

لَعْنَة م ۱-جواب. ۲-مقصد (کیونکہ قصد کا گویا جواب ہوتا ہے).

لَعْن م مقصد. [۱۰-تاکہ.

لَعْن ۱-کے لیے. ۲-کی خاطر. ۳-کے سبب.

لَعْن کے سبب.

لَعْنَة ق ل ۱-دبنا. ۲-پست ہونا. ۳-مظلوم ہونا.

۴-محنت کرنی. ۵-کھیتی کرنی.

نَفَعَل ۱-مظلوم ہونا. ۲-ظلم قبول کرنا.

پَعِیل ۱-دبانا. ۲-کسی پر ظلم کرنا.

يُعَل -مظلوم ہونا.

هَثَّعِيل -دبانا.

هَثَّعِيل ۱-اپنے تئیں پست کرنا. ۲-پست حالی

قبول کرنی.

لَعْن ح لیم.

لَعْنَة اور لَعْنَة ث ۱-حلم. ۲-شفقت.

لَعْن ۱-مظلوم. ۲-مصیبت زدہ.

لَعْن م اور لَعْنَة ث ۱-مظلومی. ۲-مصیبت زدگی.

لَعْن م ۱-کام. ۲-امر.

لَعْنَة اور لَعْنَة ث ریگھاری.

لَعْنَة ث روزہ (کیونکہ اُس سے جسم گویا دب جاتا ہے).

لَعْن ————— لَعْن.

لَعْن ق ل ۱-دھانکنا. ۲-جادوگری کرنی.

پوعیل-جادوگری کرنی.

لَعْن اور لَعْن م بادل.

لَعْن پوعیل-بادل اُٹھانا.

لَعَنَهُ ث بدلي (بادلوں کا تہیر).

لَعَنَهُ تہانکنا.

لَعَنَهُ اور لَعَنَهُ م شاخ.

لَعَنَهُ پُر شاخ.

لَعَنَهُ قَل ۱-کسی کی گردن یا گلے پر رھنا. ۲-طوق کے

طور پر گھیرنا.

لَعَنَهُ هُفَعِيل-کسی کی گردن پر کچھ رکھنا.

لَعَنَهُ اور لَعَنَهُ م طوق.

لَعَنَهُ قَل-جُرمانہ لینا.

لَعَنَهُ نَفَعَل-جُرمانہ دینا.

لَعَنَهُ اور لَعَنَهُ م جُرمانہ.

لَعَنَهُ قَل-رَوندا.

لَعَنَهُ م نَتِي مَسَّ.

لَعَنَهُ زور شور سے برھنا.

لَعَنَهُ (جمع لَعَنَائِم) م درخت کی شاخیں اور پتے وغیرہ.

لَعَنَهُ ————— لَعَنَهُ.

لَعَنَهُ قَل-پُھولنا.

لَعَنَهُ اور هُفَعِيل ۱-مغرور ہونا. ۲-غافل ہونا.

لَعَنَهُ م ۱-تَبِيلا. ۲-پُھنسي. ۳-بوا سیر کا مَسَا.

لَعَنَهُ ————— لَعَنَهُ.

لَعَنَهُ سفید ہونا.

لَعَنَهُ م بصیغہ واحد ۱-مَتِّي. ۲-گَرَد.

بصیغہ جمع تہيلا.

لَعَنَهُ پَعِيل-کسی پر گرد پھینکنی.

لَعَنَهُ م هَرَنِي کا بَجَّه.

لַעֲבָתָהּ שֵׁשֶׁת.

עַז ————— עֲצָה.

לַעֲבָבַת קָל ۱- کاتنا. ۲- کھودنا. ۳- بنانا. ۴- محنت کرنی.
۵- دُکھ دینا.

نَفَعَل - دردناک ہونا.

پَعِیل ۱- بنانا. ۲- دُکھ دینا.

هَفَعِیل ۱- کسیکی چیز سے شبیہ بنانی. ۲- رنج دینا.
هَشِيعِیل - رنجیدہ ہونا.

لַעֲבָבַת اور لַעֲבָבַת م ۱- کھدی ہوئی صورت. ۲- رنج کا باعث
۳- رنج.

لַעֲבָبַת اور لַעֲבָبַת م ۱- متی کا برتن. ۲- مشقت. ۳- درد.

لַעֲבָבַת م ۱- مشقت. ۲- درد.

لַעֲבָبַת ت ۱- صورت. ۲- درد.

מֵעֲבָבַת תּ דָרַד.

לַעֲבָבַת کاتنا.

מֵעֲבָבַת מ גְּלֹהָרִי.

לַעֲבָה קָל ۱- مضبوط کرنا. ۲- بند کرنا.

עַז (وּעָ) م ۱- درخت. ۲- لکڑی.

۱. لַעֲבָה תּ לִקְרִי.

لַעֲבָה م رِیْرֵה.

۲. لַעֲבָה ————— יַעֲז.

לַעֲבָה ————— עֲצָה.

לַעֲלָל נִפְעַל - سُست ہونا.

لַעֲلָل سُست.

لַעֲלָלוֹת תּ سُستִי.

لَعَلَّه ت بصیغہ واحد. سُستی.
 بصیغہ تثنیہ. بَرِي سُستی.
لَعَم قَل ۱-کسنا. ۲-مضبوط کرنا. ۳-مضبوط ہونا.
 ۴-زور آور ہونا. ۵-غالب ہونا.
 پَعِیل-کسنا.
 هُفَعِیل-زور آور بنانا.
 لَعَام زور آور.
 لَعَم ت ۱-ہڈی. ۲-بدن. ۳-خود.
 ۲ لَعَم پَعِیل-ہڈیوں کو نوچ نوچ کر صاف کرنا.
 لَعَم م ۱-زور. ۲-بدن.
 لَعَمَه ت زور.
 لَعَمَه ت قوی دلیل.
 تَعَمَمَه ت قوت.
 لَعَم لَعَم کو دیکھو.
لَعَار قَل ۱-بند کرنا. ۲-روک رکھنا. ۳-قائم رکھنا.
 ۴-سکنا. ۵-کسی پر حکومت کرنی.
 فَعَل ۱-بند ہونا. ۲-روکا جانا. ۳-باز رہنا.
 لَعَار م حکومت.
 لَعَار م ۱-بند ہونا. ۲-ظلم.
 لَعَارَه اور لَعَارَه ت ۱-کسی عید کا اخیر دن. ۲-عید
 کی جماعت.
 مَعَار اور مَعَار م زکات.
لَعَقَب قَل-پیچھے ہونا.
 پَعِیل-روک رکھنا.
 لَعَقَب م بصیغہ واحد. ۱-ایتری. ۲-سُم. ۳-پیچھا.

بصیغہ جمع. نقش ہاے قدم.

۲ لَقَد قَل ۱-کسی کی ایڑی پکڑنی. ۲-دغا سے

کسی کا حق چھیننا.

لَقَد ۱-دغا سے کسی کا حق چھیننے والا. ۲-تیرھا.

۳-نقش ہاے قدم سے پُر.

۱ لَقَد م ۱-پیچھا. ۲-عاقبت. ۳-اجر. ۴-سبب.

۲ لَقَد ۱-آخر تک. ۲-کے سبب. ۳-اس سبب سے کہ.

لَقَد ت دغابازی.

لَقَد باندھنا.

لَقَد دھاری دار.

لَقَد باز رکھنا.

لَقَد م فصیل.

لَقَد ———— لَوَق.

لَقَد قَل -مَرَوْرَنَا.

لَقَد قَل -تیرھا کیا جانا.

لَقَد قَل -تیرھا.

لَقَد قَل -پیچھا.

لَقَد قَل -اکھیرنا.

لَقَد قَل -دھایا جانا.

لَقَد قَل -گھوڑوں کے کونچے نکالنا.

لَقَد قَل -اکھیرا جانا.

لَقَد م ۱-جر. ۲-اولاد.

لَقَد م تنہ.

لَقَد عاقر (بانج مرد و عورت).

لَقَد م ۱-بچھو. ۲-خاردار چاؤک.

عقش قل اور پعیل ۱- تیزھا کرنا. ۲- کسی کا حق زائل کرنا.

نفعل - کجرو ہونا.

عقش کجرو.

عقشوت ث کجروی.

مِعقشیم م (جمع) تیزھے بنگرے رستے.

عق ————— عیر.

۱ عرب قل ۱- ملانا. ۲- لین دین کرنا. ۳- کسی کا ضامن ہونا.

۴- گرو کے طور پر دینا. ۵- میٹھا لگنا. ۶- چوسنا.

پعیل-ملانا.

هتپعیل ۱- اپنے تئیں ملانا. ۲- ملایا جانا. ۳- ملاجلا

ہونا. ۴- ضمانت دینا. ۵- دخل دینا.

عربہ ۱- ضمانت. ۲- گرو.

عربون م گرو.

تعرבה ث ضمانت.

عرب میٹھا.

عرب م ایک قسم کی مگھی جو لہو چوستی ہے.

۱ عرب اور عرب م ۱- اجنبیوں کا غول. ۲- بانا.

۱ معرب م ۱- سودا. ۲- بازار.

۲ عرب قل ۱- دُور ہونا. ۲- غروب ہونا.

۲ عرب م اور ث شام.

۳ عرب هفعیل- شام کو کوئی کام کرنا.

العرب شام کو.

۲ معرب م اور معربہ ث مغرب.

۴ عرب خشک ہونا.

عرب اور عرب ث عرب (ملک).

عَرَبَةٌ ث ۱- صحرا۔ ۲- خصوصاً یردن کے پاس ایک خاص صحرا۔

عرب سفید ہونا۔

عرب م بید۔

عرب م کوا۔ (ماخذ مشتبه)۔

عَرَبٌ قَل ۱- چڑھنا۔ ۲- کسی چیز کی بڑی آرزو رکھنی۔ ۳- دُکھ کے مارے چلانا۔

عَرَبٌ ث کیاری۔

عرب بھاگنا۔

عرب اور عرب م گورخر۔

عربہ قَل- ننگا ہونا۔

عربیل ۱- ننگا کرنا۔ ۲- دھا دینا (کیونکہ دھانے سے بُنیاد ننگی ہو جاتی ہے)۔ ۳- خالی کرنا۔ ۴- اُنڈیلنا۔

عربیل ۱- ننگا کرنا۔ ۲- اُنڈیل دینا۔

عربیل- اُنڈیلا جانا۔

عربیل ۱- اپنے تئیں ننگا کرنا۔ ۲- اپنے تئیں پھیلانا۔

عربہ ث بے درخت مقام۔

عربہ ث ۱- برہنگی۔ ۲- اندام نہانی۔ ۳- گندگی۔

عربہ ث نقصان۔

عربہ ث برہنگی۔

عرب م ۱- اندام نہانی۔ ۲- صاف جگہ۔ ۳- گنجائش۔

عربہ م بے درخت مقام۔

عرب م ۱- میان۔ ۲- اُسترا۔ ۳- چاقو۔

عربہ ————— عرب۔

عَرَفَ ۱- نامختون۔ ۲- دیکھنے یا سُننے یا سمجھنے
میں سُست۔

عَرَفَا ن ت ۱- کھلڑی۔ ۲- جو میوہ ناپاک سمجھا
جاتا ہے۔

۱ عَرَم قَل ۱- ننگا ہونا۔ ۲- بے شرم ہونا۔ ۳- حکمتی ہونا۔
ہَفْعِیل ۱- عیار بنانا۔ ۲- عیاری سے کام کرنا۔
۳- ہوشیاری سے کام کرنا۔

عَرَم یا عَرَم ننگا۔

عَرَم یا عَرَم ۱- ننگا۔ ۲- ننگاپن۔

عَرَم م عیاری۔

عَرَمَا ن ت ۱- عیاری۔ ۲- ہوشیاری۔

عَرَم ۱- عیار۔ ۲- ہوشیار۔

مَعَرَم م ننگاپن۔

۲ عَرَم قَل- بلند ہونا۔

نَفْعَل- دھیر کیا جانا۔

عَرَمَا ن ت دھیر۔

عَرَمُون م ایک قسم کا بلند درخت۔

عَرَم تَكَرَّے تَكَرَّے کرنا۔

عَرَمِسَا ن ت موتا پسا ہوا آتا۔

عَرَمَر | عَرَمَر — عَرَم۔

۱ عَرَف قَل- تپکنا۔

عَرَم م بادل۔

عَرَمَل م سخت تاریکی۔

عَرَم حیوانات کی گردن۔

۲ عَرَم قَل ۱- گردن توڑنا۔ ۲- دھا دینا۔

عَرَم

قَل ۱- دَرَانَا. ۲- دَرْنَا.

نَفَعَل- دَرَاوْنَا هُونَا.

هَفْعِيل ۱- دَرَانَا. ۲- دَرْنَا.

عَرَمِۡم اور عَرَمِۡم م هِيبت نَاكِي.

عَرَمِۡم ۱- دَهشت نَاك. ۲- بِيَرَحَم.

مَبْعَرِۡمَۡم ت دَهشت نَاكِي.

مَبْعَرِۡمِۡم م خَوْف كَا بَاعَث.

عَرَم قَل- چَبَانَا.

عَرَم قَل- نَنگَا هُونَا.

پَوَعِيل ۱- نَنگَا كَرْنَا. ۲- دَهَا دِينَا.

پَلِپِيل اور هَثِپَلِپِيل- بَاكَل دَهَا يَا جَانَا.

عَرَمِۡم اور عَرَمِۡم يَا عَرَمِۡم ۱- نَنگَا. ۲- نَاچَار و بِيَكْس.

۳- اِيك قَسْم كَا پُودَا جُو نَاچَار و بِيَكْس كَا
مُشَبَّه بِهِ هِيَ.

عَرَمِۡمِۡم بِي اُولَاد.

عَرَمِۡم چَهْت پَاتْنَا.

عَرَمِۡم ت چَهپِرَكَهْت.

عَشَا نَبَاتَات اُگَانِي.

عَشَا اور عَشَا ۱- بَرَهَا هُوَا سَاگ پَات. ۲- بَرَهِي هُوئي

گَهَاس پُهوس.

عَشَا قَل ۱- مَحْنَت كَرْنِي. ۲- بَنَانَا. ۳- پِيْدَا كَرْنَا.

۴- اِنِپِي سِي نَكَالْنَا. ۵- حَاصل كَرْنَا. ۶- تِيَار كَرْنَا.

۷- آرَاستِه كَرْنَا. ۸- كَذْرَانْنَا. ۹- مَانْنَا. ۱۰- كَذَارْنَا.

۱۱- رَهْنَا. ۱۲- مَقْرور كَرْنَا. ۱۳- كَرْنَا (زِيَادِه قَر

اِسِي مَعْنِي مِيں اَتَا هِيَ). ۱۴- بَجَا لَانَا.

فَعَّل ۱- بنایا جانا. ۲- کیا جانا.

پَعِیل- دبانا.

یُعل- بنایا جانا.

مِیْشِدہ م ۱- کام. ۲- بجا آوری. ۳- فعل. ۴- منظوم

صحیفہ. ۵- کام کا ثمرہ. ۶- حاصل.

عَشُور | عَشِیرِی ————— عَشْر.

عَشُوق هَشِیْعِیل- جھگڑنا.

عَشِیرِی اور عَشْر ت (م عَشْرَدہ اور عَشْرَدہ اور عَشْرَدت) ۱- دس.

۲- دھا (گیارہ سے اُنیس تک اس کی صورت مُذَكَّر

میں عَشْر اور مؤنث میں عَشْرَدہ ہوتی ہے).

عَشُور م دھا.

عَشِیرِی دسواں.

عَشِیرِیْدہ اور عَشِیرِیْت ت دسواں حصہ.

عَشْرِیم م اور ت (جمع) ۱- بیس. ۲- بیسواں.

عَشْر قَل- کسی چیز کی دہیکہ لینی.

پَعِیل اور هَشِیْعِیل- کسی چیز کی دہیکہ دینی.

عَشْرُوْن م دسواں حصہ.

مِیْشِد م دہیکہ.

۱ عَش ————— عَشْش.

۲ عَش ————— عَشْش.

عَشُوق | عَشُوقِیم ————— عَشْک.

عَشُوت ————— عَشْت.

عَشِیر ————— عَشْر.

عَشْش قَل- کسی چیز سے دُھواں اُتھنا.

عَشْش م دُھواں.

לִישָׁן דְּהוּא דְּהָר.

لِشָׁק قَل ۱-کسی پر ظلم کرنا. ۲-ظلم سے لے لینا.

۳-حد سے بڑھنا.

يُעَل-مظلوم ہونا.

لִשׁוֹק מ ظالم.

לִשׁוֹקִים م (جمع) اور לִשְׁקוֹת ת (جمع) جور و ستم.

لִשָׁק م ۱-ظلم. ۲-ظلم یا دغا بازی سے لی ہوئی چیز.

לִשְׁקָה ת مظلومی.

لִשָׁר قَل ۱-سیدھا ہونا. ۲-اقبال مند ہونا.

۳-غنی ہونا.

پَعِیل-تیار کرنا.

הַפְעִיל ۱-غنی کر دینا. ۲-غنی ہو جانا.

הִתְפַּעֵל-اپنے تئیں غنی بنانا.

לִשָׁר מ دولت.

לִשָׁר غنی.

לִשְׁשָׁן قَل ۱-دُبلّا ہونا. ۲-کھایا جانا.

لִשָׁן م کیرا.

لִשְׁתָּ قَل ۱-چمکنا. ۲-بنانا. ۳-خیال کرنا.

הִתְפַּעֵل-سوچنا.

לִשְׁתָּ ת ۱-کاریگری. ۲-راے. ۳-جب لفظ دس کے

ساتھ آتا ہے تو دونوں کے معنی گیارہ ہوتے

ہیں کیونکہ دس کے آگے انگلیوں سے نہیں گنا

جاتا بلکہ خیال ہی سے گنا جاتا ہے.

לִשְׁתָּ کمایا ہوا (لوا).

لִשְׁתָּ اور לִשְׁתָּה ת خیال.

עֲשֵׂתָת ת ۱- زُهْرَة اور عشق اور کامیابی کی دیبی.
 ۲- اُس دیبی کی مورت. ۳- عشق. ۴- اولاد.
 עֵת | עַת ————— עֲדָא.

עתد قل- تیار ہونا.

پعیل- تیار کر دینا.

ہتپعیل- تیار ہو جانا.

עֲתִיד اور עֲתִיד اور עֲתִיד ۱- تیار. ۲- مستعد. ۳- ہوشیار
 עֲתִידָה ת ۱- ہونے والی بات. ۲- حاصل کی
 ہوئی چیز.

עֲתִיד מ בקرا (کیونکہ لڑنے کے لئے مستعد رہتا ہے).

עֲתִידָה | עֲתִיד ————— עֲדָא.

עֲתִיק | עֲתִיק ————— עֲתִיק.

עתם نפעل- جل جانا.

עתק قل ۱- الگ کرنا. ۲- دُور ہونا. ۳- پُرانا ہونا.

۴- آزاد ہونا. ۵- بے شرم ہونا. ۶- رونق دار ہونا.

ہتپعیل ۱- الگ کرنا. ۲- چھیننا. ۳- اپنا دیرہ

اکھیر کر لے جانا. ۴- نقل کرنی.

עֲתִיק ۱- الگ کیا ہوا. ۲- پُرانا.

עֲתִיק بڑھتا ہوا.

عֲתִיק بے شرم.

עֲתִיק رونق دار.

۱ عتد قل ۱- خوشبو جلانا. ۴- منت کرنی (کیونکہ

یہودیوں میں ہیکل میں خوشبو جلانی دُعا

مانگنے کا نشان ہوتا تھا).

نפעل- منت سنی.

הִפְעִיל - מִנֵּת כִּרְנִי.
 עֵתֶר מ ۱ - خُوشِبُو. ۲ - مִנֵּת כִּרְנֵי וְآلَا.
 ۲ עֵתֶר קֵל - کثرت سے ہونا.
 نَفْعَل - کثرت سے ہونا.
 هَفْعِيل - کثرت سے بڑھانا.
 עֵתֶר ת פֵּרָוֵנִי.

פ

פֵּא — פֵּה.

פֵּאָה קֵל - پُھونکنا.

הִפְעִיל - پُھونک دینا.

פֵּאָה ת ۱ - ہوا. ۲ - اُفֵּق کִי אֶיֶךָ סִמָּת. ۳ - طَرف.
 ۴ - کونا. ۵ - رُخְסָרוֹן کֵי בָּל.

פֵּאָם ۱ - کھا جانا. ۲ - مוֹתָא הוֹנָא.

פֵּוֹם יָא פֵּם (פֵּאָם کִי עוֹז) מ דֵּהֵן.

פֵּימָה ת چربی.

۱ פֵּאָר קֵל - خوبصورت ہونا.

پَعِيل - خوبصورت کر دینا.

הִפְעִיל ۱ - خوبصورت ہو جانا. ۲ - اֶפְנֵי תַּיִן חֲסִיִּין

دکھانا. ۳ - اֶפְנֵי בְּרָאִי כִּרְנִי.

פֵּאָר מ خوبصورت پگڑی.

פֵּאָרָה אִוֵּר פֵּאָרָה ת ۱ - خوبصورتی. ۲ - דֵּרֶחַת کִי

דָּאִלִּיָּא אִוֵּר פֵּתִיָּא.

۲ פֵּאָר پَعِيل - دَالِيوں کو دیکھنا (میوہ کے لئے).

פארור מ خوبصورتی.

תפארת اور תפארה ت جمال.

פאר قل-کھودنا.

פדה (پاڑا کي عوض) ت چوہا یا چوہیا.

פג ————— פנג.

פנג کچا ہونا.

פג م کچا انجیر.

פגول ————— פגول.

פגول سרنا.

פגول م گندی چیز.

פגע قل ۱-کسی چیز کا کسی چیز سے لگنا. ۲-لیکنا.

۳-مار ڈالنا. ۴-منت سے زور ڈالنا. ۵-ملاقات

کرنی. ۶-پہنچنا.

ہפעיל ۱-کوئی چیز کسی چیز سے لگانی. ۲-جمع

کر کے ڈال دینا. ۳-منت کرانی. ۴-لیکنا.

۵-منت کرنی.

פגע م اتفاق.

פגע م وہ چیز جس کو کوئی مارتا ہو.

פגר قل-بے زور ہو جانا.

פגר م لاش.

פגש قل ۱-لیکنا. ۲-ملاقات کرنی.

پفعל-آپس میں ملاقات کرنی.

پعیل-تھوکر کھانی.

פדה قل ۱-کاتنا. ۲-کھولنا. ۳-چھڑانا. ۴-خصوصاً

دام دیکر چھڑانا.

נפעל - دام سے چھڑایا جانا.

هفعیل - دام سے چھڑانا.

هفعل - دام سے چھڑایا جانا.

פדויים מ (جمع) ۱- چھڑائے ہوئے لوگ. ۲- چھڑوائی.

פדות ת ۱- فرق. ۲- چھتکارا.

פדיום اور פדיו מ چھڑوائی.

פדן بلند ہونا.

פדן م میدان.

פדן م شاہی محل.

פדلا قل - چھڑانا.

פדר موتا ہونا.

פדר م چربی.

פדה (مضاف פו) م ۱- دھن. ۲- حکم. ۳- کسی چیز کا منہ.

۴- دھار (تلوار کی). ۵- کنارہ. ۶- حصہ.

(گویا نوالہ). ۷- چند (مثلاً دو چند).

פדי ۱- کے حکم کے مطابق. ۲- کے حساب کے مطابق.

۳- کے مطابق. ۴- کی مانند. ۵- یہاں تک کہ.

פדי ۱- کے حساب سے. ۲- کی رو سے. ۳- کے وقت.

פל-פדי ۱- کے حکم کے مطابق. ۲- کے حساب سے.

۳- کے مطابق.

פדה ת دھار (تلوار کی).

פדיות ת (جمع) ۱- دو دھاریں (تلوار کی).

۲- بہت سی دھاریں.

פדה اور פה اور פو ۱- یہاں. ۲- ادھر.

פדה یا פو اس طرف.

איפה کہاں.

אפו اور افوا یا ایفوا ۱- اب. ۲- لفظ یقین. ۳- لفظ
استفہام. ۴- لفظ منت.

פו ————— ف.ه.

פרג قل ۱- تہندہ ہونا. ۲- سُست ہونا.

نَفَعَل - سُست ہونا.

פוגה اور הפוגה ت آرام.

פוגה قل ۱- پھونکنا. ۲- دم لینا.

نَفَعَل ۱- پھونکنا. ۲- کسی چیز پر پھونکنا. ۳- کثرت

سے بولنا. ۴- ہانپ ہانپ کر آنا. ۵- کسی

شخص پر حقارت سے تُف کرنا.

פוח מ ואכה.

פוג מ ۱- سُرْمہ. ۲- خوبصورتی. (ماخذ مشتبه).

פול מ لوبیے کی پھلی. (ماخذ مشتبه).

פום ————— פ.م.

פרג قل - پریشان ہونا.

פרץ قل ۱- پھورنا. ۲- پراگندہ کرنا. ۳- پراگندہ ہونا.

۴- پھوت نکلنا.

نَفَعَل - پراگندہ ہونا.

פעיל اور پلپیل - پھورنا.

הפעיל ۱- بکھیرنا. ۲- پراگندہ کرنا. ۳- گھبرا دینا.

۴- پھیل جانا.

התפעיל - پھوت جانا.

תפעיל - پراگندہ کرنا.

פוצץ מ مارتول.

תפוצה ת פراگندگی.

۱ فوک قل - جھولنا.

ہفعیل - ہلنا.

פוקה ת تھوکر.

פוק جھولنے والا.

۲ فوک قل - نکلنا.

ہفعیل ۱ - نکالنا. ۲ - حاصل کرنا. ۳ - کامیاب کرنا.

۱ فوک ہفعیل - توڑنا.

פוקה ת انگور کا کولہو.

۲ فوک ابلنا

פוק מ دیگ.

פוק م قرعہ. (ماخذ فارسی پارہ).

۱ فوک قل - اچھلنا.

۲ فوک نفعل - پراگندہ ہونا.

פוקت کھوکھلا ہونا.

פוקת ת ۱ - شرم گاہ. ۲ - کوار کا قبضہ.

פוק ————— ۱ فوک.

۱ فوک قل - صاف کرنا.

הפעל - صاف کیا جانا.

פוק מ صاف کیا ہوا سونا.

۲ فوک قل ۱ - اچھلنا. ۲ - چست ہونا.

פעיל - اچھلنا.

פוק قل - پراگندہ کرنا.

פעיל ۱ - پراگندہ کرنا. ۲ - سخاوت سے دینا.

נפעל اور פעل - پراگندہ ہونا.

פטר قل ۱-چیرنا. ۲-پھروانا. ۳-آزاد کرنا. ۴-نکل جانا.
ہفعیل-پسارنا.

פטר מ اور פטרָה ת ۱-پہارنیدوالا. ۲-خصوصاً
پہلوٹھا بیچہ.

פטר آزاد.

פטר ۱-کھلا ہوا. ۲-آزاد.

פטר قل ۱-مارتول سے مارنا. ۲-پھیلانا.

פטר מ ۱-مارتول. ۲-گرتا.

פי ————— פה.

פוד هلاک کرنا.

פוד מ آفت.

פיה ————— פה.

פוח ————— פוח.

פולגש ————— פולגש.

פימה ————— פام.

פיפיות ————— פה.

פיק ————— פוק.

פד ————— פכה.

פכה פעیل-تپکنا.

פד מ شیشی.

פלא قل-جدا کرنا.

נפעל ۱-جدا ہونا. ۲-مخصوص ہونا. ۳-مشکل

ہونا. ۴-عجیب ہونا.

פעیل-منت پوری کرنی (یعنی کسی چیز کو خدا

کے واسطے مخصوص کرنا).

ہفعل ۱- مانت پوری کرنی۔ ۲- مانت ماننی۔
 ۳- مخصوص کرنا۔ ۴- خاص طور پر کرنا۔
 ۵- عجیب کرنا۔ ۶- عجیب طور پر کرنا۔

ہفعل ۱- اپنا عجیب زور دکھانا۔

فلا م ۱- عجب۔ ۲- خصوصاً اعجازی بات یا چیز۔
 فلا اور فلا اور فلا ۱- عجیب۔ ۳- خصوصاً اعجازی۔
 مفلأ اور مفلأ ت ۱- عجیب کام۔ ۲- خصوصاً معجزہ۔

فلا

قل- تقسیم کرنا۔

فعل- تقسیم کیا جانا۔

فعل ۱- تقسیم کرنا۔ ۲- جدا جدا کرنا۔

فل م اور فلأ ت ۱- نہر۔ ۲- ندی۔ ۳- دریا۔
 فل م آدھا۔

فلأ یا فلأ اور مفلأ ت حصہ۔

فلأ اور فلأ م اور ت ۱- حرم۔ ۲- یار (عورت کا)۔
 فلا کتنا۔

فلأ ت ۱- لوہا۔ ۲- لوہے کا چھرا۔

فلا قل- جدا کرنا۔

فعل ۱- مخصوص ہونا۔ ۲- عجیب ہونا۔

ہفعل ۱- امتیاز کرنا۔ ۲- مخصوص کرنا۔

فلا فلاں۔

فلأ فلاں۔

فلا قل ۱- چیرنا۔ ۲- ریگھاریاں بنانی۔ ۳- محنت

کرنی۔ ۴- بندگی کرنی۔ ۵- عبادت کرنی۔

فعل ۱- چھیدنا۔ ۲- تکرے تکرے کرنا۔ ۳- جتنا۔

فل م ۱- تکرہ۔ ۲- خصوصاً پھانک۔ ۳- چکنی کا پات۔

فَلَّحًا م عبادت.

فَلَّحَ قَل ۱- چکنا ہونا. ۲- نکل بھاگنا.

پَعِيل ۱- بیچ نکلنا. ۲- بچانا. ۳- جَننا.

هَفَعِيل ۱- بچانا. ۲- بچا رکھنا.

فَلَّحَ م بچاؤ.

فَلَّحَ اور فَلَاحَ اور فَلَاحَ بھاگنے سے بچا ہوا.

فَلَاحَ یا فَلَاحَ ت ۱- بچاؤ. ۲- جو کچھ بچا ہو.

۳- خصوصاً بھاگنے سے جتنے بچے ہوں.

مَفَلَّحَ م بچاؤ.

فَلَّحَ ا فَلَاحَ ————— فلا.

فَلَاحَ ا فَلَاحَ ا فَلَاحَ ا ————— فلا.

فَلَّحَ گول ہونا.

فَلَّحَ م ۱- دائرہ. ۲- چاروں جہات. ۳- نکلا. ۴- لکڑی

جس پر لنگڑے سہارا دیکر چلتے ہیں.

فَلَّحَ قَل اور پَعِيل ۱- انصاف کرنا. ۲- فتویٰ دینا.

۳- سزا دینی. ۴- خیال کرنا.

هَفَعِيل ۱- سفارش کرنی. ۲- مَنّت کرنی.

فَلَاحَ م منصف (نام عہدہ).

فَلَاحَ ت انصاف.

فَلَاحَ منصف سے متعلق.

فَلَاحَ ت منصف کی مسند.

فَلَاحَ ت ۱- سفارش. ۲- مَنّت. ۳- دعا.

فَلَاحَ ا فَلَاحَ ا ————— فلا.

فَلَّحَ پَعِيل ۱- ہموار کرنا. ۲- تولنا. ۳- تول تول کر بانٹ

دینا. ۴- غور کرنی.

فلأ م ترازو.

مفلأ لتكاه ركهنأ.

فلأ قل-تورنا.

هتپعیل-خوف سے شكسته هونا.

فلأوت ث نهأیت دهشت.

مفلأت ث بُت.

تفلأت ث دهشت.

فلأ قل-كُرنا.

هتپعیل-كوتنا.

فلأت بهاگنا.

فلأ م داک کا هرکاره.

فأ ————— فأس.

فأ ————— فأن.

فأ ————— فناه.

فأن پکانا.

فأن م ایک قسم کی متهائی.

فناه قل ۱-پهرنا. ۲-متوجه هونا. ۳-نزدیک آنا.

۴-دهلنا. ۵-نگاه کرنی. ۶-کسی سمت کو

هونا. ۷-پهیرنا.

پعیل ۱-هتانا. ۲-صاف کرنا. ۳-تیار کرنا.

هتپعیل ۱-پهیرنا. ۲-بهاگ جانا. ۳-كوتنا.

۴-متوجه هونا.

هتفعل ۱-پیتھ پهیرنی. ۲-متوجه هونا.

فأ مبادا (کیونکہ اس سے بات گویا هتائی

جاتی ہے).

פּוּן און פּוּנים (جمع) מ און ת ۱-چہرہ. ۲-سطح.
 ۳-صورت. ۴-حضور. ۵-شخصیت.
 ۶-سامنا. ۷-آگا. ۸-دروازہ کے سامنے
 کی دیوار. ۹-دھار (تلوار کی).
 ۱۰-پہلے اور آگے اور پیچھے کے سامنے.

پہلے ۱-کے سامنے. ۲-کے نزدیک. ۳-کے آگے.
 ۴-سے پہلے. ۵-سے زیادہ. ۶-کے برخلاف.
 ۷-کی مانند. ۸-کے لئے. ۹-کے سبب.
 پہلے کے سامنے والا.

پہلے کے سامنے سے. ۲-کے سامنے رہنے
 سے. ۳-کے سبب.

پہلے کے سامنے سے. ۲-کے سبب. ۳-اس
 سبب سے کہ.

پہلے کے سامنے. ۲-کے پورب طرف. ۳-کے
 پہلے. ۴-سے زیادہ. ۵-کی طرف. ۶-کے
 برخلاف. ۷-کی سزا پر. ۸-کے سوا.
 ۱-دروازہ کے سامنے کی دیوار کی طرف.
 ۲-اندر. ۳-اندر کی طرف.

پہلے کے سامنے اور پیچھے کے سامنے
 کی طرف اندرونی.

پہلے ————— فو.

پہلے | فو ————— فو.

فو الگ الگ کرنا.

فو م اון فو ת ۱-کونا. ۲-شہر پناہ کے کونے کا برج.
 ۳-سردار.

فدنیہ اور فدیہ م (جمع) موناگا.

فنگ پعیل- ناز و نعمت سے پالنا.

فدس ————— ۱ فدس.

فدس قل- تقسیم کرنا.

پعیل- چیزوں کو الگ الگ غور سے دیکھنا.

فدس ————— ۲ فدس.

فدس قل ۱- گذر جانا. ۲- لنگرانا. ۳- کسی کے پاس سے

گذر کر اُس کو بچانا.

پعیل- لنگرے کی طرح کودنا.

فعل- لنگرا ہو جانا.

فدس ث ۱- گذر. ۲- ایک عید کا نام جو اس امر کی

یادگاری میں مانی جاتی تھی کہ فرشتہ نے

بنی اسرائیل کے پاس سے گذر کر اُنکو بچایا.

۳- وہ بڑے جو اُس عید میں گذرانا جاتا تھا.

۴- اُس عید کا دن.

فدس لنگرا.

فدیل ————— فدل.

فدل قل- پتھر یا لکڑی کھودنی.

فدل م ۱- کھدی ہوئی مورت. ۲- کوئی مورت.

فدیل م ۱- کھدی ہوئی مورت. ۲- پتھر کی کان.

فدس اور فدس اور ایک قسم کا باجا. (ماخذ یونانی).

۱ فدس قل- تمام ہو چلنا.

فدس م ۱- سرا. ۲- ہاتھ کی انگلیاں. ۳- پہنچا اور تھنا.

۲ فدس م تھنا.

۲ فدس پھیل جانا.

פֿפּה ת כּثرت.

פעח קל ۱-چلانا. ۲-پهنکارنا.

פֿפעח מ اور ت اور پפעلا م افعی.

פעلا קل ۱-کرنا. ۲-بنانا. ۳-تجويز کرنی.

פעلا م ۱-فعل. ۲-کام. ۳-حصول. ۴-مزدوری.

פעלה ت ۱-کام. مزدوری.

مפעلا م اور מפעלה ت کام.

פעם קל ۱-مارنا. ۲-ابهارنا.

نפעل-گھبرا جانا.

هتפעيل-گھبرا جانا.

۱ פעם م ۱-مار. ۲-قدم. ۳-پانو. ۴-بار. ۵-نہائی.

۲ פעם ایک بار.

פעמים دو بار.

פעם ابھی.

פעם פעם جوں کا توں.

פעמן م گھنتی.

פער קل-پسارنا.

פעח קل ۱-پسارنا. ۲-چھرا نا.

פעח קل-پھوتنا.

פעيل-تورنا.

פעירה ————— פער.

פעلا פעيل-چھیلنا.

פעלה ت چھیلی ہوئی جگہ.

פעם פעيل-پھارنا.

פעلا קل-زخمی کرنا.

فلا م زخم.

فلا قل ۱- مارنا. ۱- گند کرنا. ۳- کسی پر زور کرنا.

۴- کسی پر زور ڈالنا.

ہفعلیل- ضد کرنی.

فلا ت گندی.

فلا م ضد.

فکر قل ۱- کسی پر لگنا. ۲- ملاقات کرنی. ۴- ملاحظہ

کرنا. ۴- گنا. ۵- غیر حاضر پایا. ۶- نگاہ کرنی.

۷- خبر لینی. ۸- کسی سے ملاحظہ کرانا. ۹- کسی

کو مختار کے طور پر مقرر کرنا. ۱۰- سپرد کرنا.

۱۱- سزا دینی. ۱۲- کسی کام کا بدلا دینا.

فعل ۱- غیر حاضر پایا جانا. ۲- مختار کے طور پر

مقرر ہونا. ۳- سزا پانی.

پعیل- حاضر کر کے گنا.

فعل ۱- حاضر کر کے گنا جانا. ۲- غیر حاضر پایا جانا.

ہفعلیل ۱- مختار کے طور پر مقرر کرنا. ۲- سپرد

کرنا. ۳- رکھ دینا.

ہفعل ۱- مختار کے طور پر مقرر کیا جانا. ۲- رکھا

جانا. ۳- سزا پانی.

ہشپعیل اور ہشپعیل- حاضر کر کے گنا جانا.

فلا ت ۱- گنتی. ۲- نگاہبانی. ۳- قید. ۴- مختاری.

۵- رکھا ہوا مال. ۶- سزا.

فلا م ۱- امانت. ۲- رکھی ہوئی چیز.

فلا ت مختاری.

فلا م ۱- مختاری. ۲- مختار. ۳- سزا.

فکود م حکم (گویا امانت).

فکود م مختار.

مفکود م ۱-گنتی. ۲-حکم. ۳-مُقرری جگہ.

فکھ قل ۱-کھولنا. ۲-خصوصاً آنکھیں کھولنی.

نفعل-کھولا جانا.

فکھ بینا.

فکھکوه بینائی یا رھائی. (مشتبہ ہے).

فکع پھوتنا.

فکعه م ایک قسم کی کتری.

فکع م کتری کی صورت (دیوار پر منبت).

فرد اور فرد م جوان بیل.

فردہ جوان گائے.

فردا اور فردا قل ۱-اُتھانا. ۲-اُتھا لیجانا. ۳-تیز رو

ھونا. ۴-اولاد جتنی جنانی. ۵-پھل لانا.

ھفعل ۱-پھل لانا. ۲-پھلدار کرنا. ۳-کسی

کی نسل بڑھانی.

فردا اور فردا م اور ث گورخر.

فردی م ۱-میوہ. ۲-ثمرہ. ۳-اولاد.

افردیون م پالکی.

فردت ث میوہدار درخت.

فردر اور فردر م مضافات شہر میں سے ایک بستی.

(ماخذ غالباً فارسی).

فرد قل ۱-الگ الگ کرنا. ۲-پھیلانا. ۳-بکھیرنا.

نفعل ۱-اپنے تئیں الگ کرنا. ۲-الگ الگ ھونا.

پعیل-ایک طرف جانا.

יָעַל - اپنے تئیں الگ رکھنا.
 هَفَعِيل ۱ - الگ کرنا. ۲ - پراگندہ کرنا.
 هَثِيْعِيل ۱ - الگ الگ ہونا. ۲ - پراگندہ ہونا.
 فَرَد م خَجَر.

فَرَدَا ت خَجْرِي.

فَرَدَات ت (جمع) بکھرا ہوا بیج.
 فَرَدَس م ۱ - باغ. ۲ - محفوظ شکارگاہ. (ماخذ سنسکرت).

فَرَا ————— ۲ فَا.

فَرَا ————— فَا.

فَرَا ————— فَا.

فَرَا ————— فَا.

فَرَوِي ————— فَرُو.

فَرَوَر ————— فَرَوَر.

فَرَوَر ————— ۲ فَوَر.

פרז پھیلاؤنا.

فَرُو م اور فَرُوَا ت گانو.

فَرَوِي اور فَرَوِي م گنوار.

فَرَوُو م دہات.

فَرُوَل ————— فَرُو.

פרח قَل ۱ - پھول نکالنا. ۲ - پتے اور پھول پھل نکالنا.

۳ - اَرْنَا.

هَفَعِيل ۱ - پتے اور پھول پھل نکالنا. ۲ - پتے اور

پھول پھل نکالنا.

فَرَح م ۱ - کونپل. ۲ - پھول.

فَرَحَا ت بچے کچے.

אֶפְרַח מִפְּרִנְדוֹן כֵּץ כֵּץ.

פרט קל ۱-בקھیرنا. ۲-بکنا.

פרט م بکھرے ہوئے میوے.

פרי ————— פרא.

פריץ ————— פریץ.

פרך ۱-تورنا. ۲-الگ الگ کرنا.

פרך م ظلم.

פרכת ت ایک خاص پردہ جو ہیکل کے پاکترین مقام کو کم پاک مقام سے الگ رکھتا تھا.

פרם پہارنا.

פרם קل ۱-تورنا. ۲-الگ الگ کرنا.

ہفعیل ۱-چیرنا. ۲-خصوصاً چرا ہوا گھر رکھنا.

פרם م ایک قسم کا عقاب جو ہڈی کو تور ڈالتا ہے.

פרסה ت ۱-چرا ہوا گھر. ۲-کوئی گھر.

פרע קل ۱-چھورنا. ۲-تالنا. ۳-ننگا کرنا. ۴-پیشوائی کرنی.

نפעل-خودرو ہو جانا.

ہفعیل ۱-موقوف کرنا. ۲-خودرو کر دینا.

פרע م ۱-سارے سر کے بال (کیونکہ انکے موندنے سے سر

ننگا ہو جاتا ہے). ۲-پیشوا.

פרוע ننگا.

פרעש מ פשו. (ماخذ مشتبه).

פרץ קל ۱-تورنا. ۲-دھانا. ۳-شکست دینی. ۴-پھیلنا.

۵-برہنا. ۶-أمندنا. ۷-توت پڑنا. ۸-تورکر

نقب نکالنی. ۹-کسی پر زور ڈالنا.

نפעل-پھیلا یا جانا.

۱- پُعل - دہایا جانا۔
 ۲- ہٹپعیل - توت نکلنا۔
 ۳- ۲۲ م ۱- دیوار کی دَرَارَہ۔ ۲- شکست۔ ۳- پُہوت نکلنا۔
 ۴- توت پَرْنَا۔

۲۲ م ۱- تَوْرَنے والا۔ ۲- دَرَنده۔ ۳- ظالم۔
 ۲۲ م بندر (کیونکہ اُس جگہ سے سمندر کا کنارہ
 گویا توتا ہوتا ہے)۔

פרק ۱- تَوْرْنَا۔ ۲- چھَرَانَا۔ ۳- موقوف کرنا۔
 ۱- پعیل - تَوْر لینا۔ ۲- تکرے تکرے کرنا۔
 ۱- ہٹپعیل - اپنے پر سے تَوْر پھینکنا۔ ۲- تکرے
 تکرے ہونا۔

פרק شوربا۔

۱- لوت۔ ۲- چَوْرَاه یا قِراہ۔
 ۳- تکرے تکرے ہونا۔

פרק ۱- تَوْرْنَا۔ ۲- تَالْنَا۔ ۳- تَلוּאْنَا۔ ۴- موقوف
 کر دینا۔

הִפְעַל - תָּלָא جָאנָא۔

פּוּעִיל - צִירְנָא۔

הִתְפּוּעִיל - תְּכַרְעֵי הוֹנָא۔

פּוּלְפִיל - הִלָּא דִּינָא۔

פרש ۱- تَوْرْنَا۔ ۲- پھیلا دینا۔

۱- پھیلا دینا۔ ۲- پراگندہ ہونا۔

۱- پعیل - پھیلا دینا۔ ۲- پراگندہ کرنا۔

۱- پھیلاؤ۔ ۲- پال (کشتی کی)۔

פרש קל ۱- جدا کرنا. ۲- تحقیقات کر کے بتانا. ۳- پھیلانا.

נפעל- پراگندہ ہونا.

פעל- صاف صاف پڑھا جانا.

הפעיל- زخمی کرنا.

פרש מ ایک فرقہ کا آدمی جو اپنے تئیں اوروں سے

الگ رکھتے تھے.

פרש מ ۱- گھوڑے کا سوار (کیونکہ اپنے پانو پھیلاتا ہے).

۲- سواری کا گھوڑا.

פרש מ گوبر.

פרשדון מ گوه.

פרשה ת ۱- صاف صاف پڑھنا. ۲- وژد. ۳- صاف بیان.

פרשו פעיל- پھیلا دینا.

פרשנו اور פרשנו מ نقل. (ماخذ نامعلوم).

פרת ——— פרא.

פרתם מ ۱- اول. ۲- شریف. (ماخذ سنسکرت).

פשה קל- پھیل جانا.

פשע لمبے لمبے قدم چلنا.

פשע מ قدم.

מפשעה ת سרים.

פשק קל- پسا رنا.

פעיל- پسا رنا.

פש ——— פוש.

פשה פעיל- پھاڑ ڈالنا.

פוש קل ۱- پھیلنا. ۲- لپکنا. ۳- اُتارنا (کپڑے کو).

פעיל- کپڑا وغیرہ اُتار لینا.

הִשְׁפִּיעַ ۱- کپڑا وغیرہ اُتروانا. ۲- کھال اُتارنا.

הִשְׁפִּיעַ ۱- اپنے کپڑے اُتارنا

פִּשְׁעַ ۱- نمک حرامی کرنی. ۲- بیوفائی کرنی. ۳- گناہ کرنا.

נִשְׁעַל ۱- آپس میں جھگڑا کرنا.

פִּשְׁעַ ۱- نمک حرامی. ۲- گناہ.

פִּשְׁרַ ۱- اور پِיעַ ۱- تعبیر دینی.

פִּשְׁרַ ۱- اور פִּשְׁרַ ۱- تعبیر.

פִּשְׁשׁ ۱- پھیلنا.

פִּשׁ ۱- بڑا غصہ.

פִּשְׁתָּה ۱- سن. ۲- سن کی بٹی. ۳- سوت. (ماخذ مشتبه).

פִּת ————— פִּתָּה.

פִּת ————— פִּתָּה.

פִּתָּה ————— פִּתָּה.

פִּתָּה ————— פִּתָּה.

פִּתְבֵּג ۱- مزہ دار کھانا. (ماخذ غالباً فارسی).

פִּתְנָם ۱- چٹھی. ۲- فتویٰ. ۳- بات. (فارسی پیغام سے ماخوذ).

פִּתְחָה ۱- کھولنا. ۲- کھلنا. ۳- فریب کھانا.

נִשְׁעַל ۱- اور יַעַל ۱- جان بوجھ کر فریب کھانا.

פִּיעַ ۱- پھسلانا. ۲- ترغیب دینی. ۳- فریب دینا.

הִשְׁפִּיעַ ۱- کسی کے لئے کُشادہ جگہ کھول دینی.

פִּתִּי ۱- چوران.

פִּתִּי ۱- (جمع פִּתִּים اور פִּתָּים) ۱- بھولا پن. ۲- بھولا

آدمی. ۳- سیدھا آدمی.

פתיות ث بهولي عورت.

פתוח ————— فتح. [کرنی]

פתח قل ۱-کهولنا. ۲-چھرانا. ۳-کھینچنا. ۴-امامت

نُفَعَلَ ۱-کھل جانا. ۲-چھوت جانا.

پَعِيل ۱-کهولنا. ۲-کھلنا. ۳-کھلنا. ۴-هل جوتنا.

۵-کنده کرنا.

يُعَل-کنده کیا جانا.

هتپعیل-اپنے بندھن کھول دالنے.

פתح م دروازه.

פתح م تفسیر.

פתوح م کنده کئے ہوئے نقش.

פתیحا ث کھنچی ہوئی تلوار.

مפתح م گشایش.

مפתح م گنجی.

פתحون م کهولنا.

פתوت ————— فتح.

פתیגיל م کسی قسم کی پوشاک. (ماخذ مشتبه).

פתی | فتی | فتיות ————— فتح.

פתیل ————— فتح.

פתل قل-مروڑنا.

نُفَعَلَ ۱-گشتی لرنی. ۲-دغابازی کرنی.

هتپعیل-دغابازی کرنی.

פתیل م دوری.

פתلتل دغاباز.

גפתילים م (جمع) گشتیاں.

פתן ۱- سرورنا. ۲- مضبوط هونا.

פתן מ ایک قسم کا سانپ.

פתן מ دهلیز.

פתע كهولنا.

۱- فتح م ۱- آنکھوں کا كهولنا. ۲- لمحہ.

۲- فتح اور بفتح اور فتح (فتح کی عوض)

۱- پل بھر میں. ۲- ناگہاں.

פתר قل- تعبیر دینی.

פתרון م تعبیر.

פתרון ————— פתרון.

פתת قل- تورنا.

פת اور فتות ت روتی کا تکرار.

צ

צצה ————— יצא.

צאל سایه دالنا.

צאל م ایک قسم کا جنگلی درخت. (عربی میں ضال).

צאן اور צאון م اور ت بھیڑ بکریاں یا میندھے بکرے.

צאצאים ————— יצא.

צב ————— צבب.

۱- צבא قل ۱- سپاہ گری کرنی. ۲- خدمت دین کرنی.

ہفعیل- سپاہ گری کرانی.

צבא م اور ت ۱- فوج. ۲- موجودات. ۳- سپاہ گری.

צבب قل- آہستہ آہستہ چلنا.

لَا بَا م ۱- پالکي . ۲- ايک قسم کي چھپکاي .
 لَا بَا اور ۲ لَا بَا قَل ۱- نکلنا . ۲- سپاه گري کرني . ۳- چمکنا .
 ۴- پھولنا . ۵- چاهنا .
 هُفَعِيل - پھلانا .

لَا بَا م (جمع لَا بَا يَم اور لَا بَا يَم اور لَا بَا يَم) ۱- جمال .
 ۲- ايک قسم کا خوبصورت هرن .
 لَا بَا ث اُسي قسم کی هرنی .
 لَا بَا پُھولا هوا .

لَا بَا ث ۱- خواهش . ۲- امر .

لَا بَا ————— ۲ لَا بَا .

لَا بَا قَل هاتھ برہا کر پہنچا دینا .

لَا بَا قَل ۱- دَبونا . ۲- رنگنا .

پَعِيل - دَبونا .

هَثْبَعِيل - تر هو جانا .

لَا بَا م رنگارنگ کپڑا .

لَا بَا ث اُنْگاي (کیونکہ اُسکو پاني وغيره میں دَبوتے

لَا بَا پھار دالنا .

لَا بَا م ضَبَع (کفتار-چرخ) .

لَا بَا دَھیر کر رکھنا .

لَا بَا م دَھیر .

لَا بَا باندھ لینا .

لَا بَا م مُتَّھي بَھر .

لَا دَا ————— لَا دَا .

لَا دَا ————— ۲ لَا دَا .

لَا دَا ۱- کسی سے مُنہ پھیرنا . ۲- کسی کي مخالفت کرنی .

צד מ ۱- پسلی (کیونکہ جب کسی سے منہ پھیرتے ہیں تو پسلی اُسکی طرف کرتے ہیں۔ ۲- طرف۔ ۳- مخالف۔

۱ צדה قَل- کات دالنا۔

فَعَل- ویران ہونا۔

۲ צדה قَل ۱- نگاہ رکھنی۔ ۲- قصد کرنا۔ ۳- تلاش کرنا۔

צדה ת اور צדה מ قصد۔

צדה ————— צוד۔

צדיק ————— צדק۔

צדק قَل ۱- عادل ہونا۔ ۲- راستباز ہونا۔ ۳- راستی کرنی۔

۴- راستباز تھہرنا۔

فَعَل- راستباز تھہرایا جانا۔

پَعِيل- راستباز تھہرانا۔

هَفْعِيل ۱- راستباز بنانا۔ ۲- راستباز تھہرانا۔

۳- حقدار تھہرانا۔

هִתְפַעֵיל- اپنے تئیں راستباز تھہروانا۔

צדק מ ۱- عدل۔ ۲- راستبازی۔ ۳- راستی۔

צדקה اور צדקה ת ۱- عدالت۔ ۲- عدالت کا فعل

۳- راستبازی۔ ۴- حق۔

צדיק ۱- عادل۔ ۲- راستباز۔ ۳- راست۔ ۴- حقدار۔

צדהב قَل- چمکنا۔

هَفْعَل- چمکایا جانا۔

צדהב זרע۔

צדהל قَل ۱- چمکنا۔ ۲- ترنم کرنا۔ ۳- ہنہنانا۔

پَعِيل- بلند کرنا (آواز کو)۔

هَفْعِيل- چمکانا۔

مڙهه ٿ ڀنهنههت.

۱ لاڙو چمڪنا.

لاڙو م بصيغه واحد. ۱-روشني. ۲-ڪهڙڪيان.

بصيغه تثنيه. ڊوپهر ڪا وقت.

۲ لاڙو م زيتون ڪا تازو نڪلا هوا تيل.

۲ لاڙو هڻعيل-زيتون ڪا تيل نڪلنا.

لاڙو | لاڙو ————— لاڙو.

لاڙو | لاڙو ————— لاڙو.

لاڙو | لاڙو ————— لاڙو.

لاڙو ڦل-شڪار ڪرنا.

پعليل-شڪار ڪرنا.

هڻعيل-انڀ لئ ڪهانا مهيا ڪرنا.

لاڙو م شڪاري.

لاڙو م ۱-شڪار. ۲-شڪار ڪا پڪا هوا ڪهانا. ۳-ڪسي طرح

ڪا ڪهانا. ۴-خصوصاً سفر ڪا توشه.

لاڙو يا لاڙو ۱-ڪهانا. ۲-خصوصاً سفر ڪا توشه.

مڙهه ٿ ۱-ايسي پهاري جڳه جس ميں شڪار اڪثر

هوتا ٿي. ۲-پهاري قلعه.

مڙهه م ۱-شڪار. ۲-جال. ۳-پهاري قلعه.

مڙهه م جال.

مڙهه ٿ ۱-جال. ۲-پهاري قلعه.

مڙهه ٿ ۱-شڪار. ۲-جال. ۳-پهاري قلعه.

لاڙو ڦل-نصب ڪرنا.

پعيل ۱-مقرر ڪرنا. ۲-حڪم ڏيڻا. ۳-اختيار ڏيڻا.

۴-فرمانا. ۵-وصيت ڪرڻي.

يُعل - حکم پانا.

ضرب م ستون.

ضرب اور ضرب م حکم.

ضرب ت ۱ - حکم. ۲ - حق.

ضرب قل - چلانا.

ضرب ت چلاہت.

ضرب گہرا ہونا.

ضرب اور ضرب اور ضرب ت ۱ - گہرا مقام. ۲ - تہہ.

ضرب قل - روزہ رکھنا.

ضرب م روزہ.

ضرب بنانا.

ضرب م (جمع) مورتوں کی کاریگری.

ضرب قل - اُمندنا.

ضرب ۱ - اُمدانا. ۲ - تیرانا.

ضرب م چھتے سے اُمندنیوالا شہد.

ضرب ت تیرنا.

ضرب ت بید کا درخت (کیونکہ اکثر تر مقاموں

میں ہوتا ہے).

ضرب قل ۱ - چمکنا. ۳ - پھولنا.

ضرب ۱ - روشنی دینی. ۲ - جھانکنا. ۳ - پھولنا.

ضرب اور ضرب م ۱ - چمکیلا پتھر. ۲ - پھول. ۳ - بازو

(پرنہ کا).

ضرب ت پھول.

ضرب ت ۱ - پیشانی کے بال. ۲ - جھالر.

ضرب قل - تنگ ہونا.

ہفعیل ۱- تنگ کرنا. ۲- محاصرہ کرنا. ۳- ظلم کرنا.

۴- کسی پر زور ڈالنا.

ضوک م اور ضوکہ ت تنگ حالی.

مضوک م تنگی.

مضوک م اور مضوکہ ت تنگ حالی.

۲ ضوک قل ۱- اُنڈیلنا. ۲- نصب کرنا.

مضوک م ۱- ستون. ۲- پہاڑ کی چوٹی.

ضوک قل ۱- تنگ کرنا. ۲- باندھنا. ۳- محاصرہ کرنا.

۴- رگیدنا. ۵- دورنا. ۶- کاٹنا. ۷- بنانا.

ضوک (ر ضوک) م ۱- چٹان (کیونکہ دبنے سے سخت ہوئی

ہے). ۲- پتھر. ۳- دھار (تلوار کی). ۴- صورت.

ضوک اور ضوک اور ضوک م ۱- گردن. ۲- گلا.

ضوک م چھوٹا گلا.

ضوکہ ت صورت.

ضوک تنگ.

ضوک م ۱- چٹان. ۲- چھری.

۱ ضوک م ۱- صورت. ۲- بُت.

مضوک م ۱- تنگ حالی. ۲- محاصرہ. ۳- دمدمہ. ۴- قلعہ.

مضوکہ ت ۱- دمدمہ. ۲- قلعہ.

ضوک قل-جلنا.

ہفعیل-جلنا.

ضح — ضحح.

ضحح دُھوپ میں سِکنا.

ضحح پیاس سے خشک.

ضحح قل ۱- دُھوپ میں سِکنا. ۲- سفید ہونا.

צח ۱- دُھوپ سے گرم. ۲- سفید. ۳- صاف.

צחיקה دُھوپ سے خشک.

צחיקה ת اور צחיקה מ صحرا.

צחצחה ת دُھوپ سے خشک زمین.

צחק بدبودار ہونا.

צחנה ת بدبو.

צחצחה ————— צחח.

צחק قل-ہنسنا.

צעيل ۱- کھیلنا. ۲- تھتھا کرنا.

צחק م ہستی.

צחר خوب سفید ہونا.

צחר م خوب سفیدی.

צחר خوب سفید.

צי ————— ציה.

ציד | ציד | צידה ————— צود.

ציה خشک ہونا.

צי م ۱- صحرا. ۲- جہاز (کیونکہ تری میں وہی

خشک ہوتا ہے).

צי م ۱- صحرا کا باشندہ. ۲- صحرا کا جانور.

ציון م خشک زمین.

ציה ת ۱- خشکی. ۲- خشک زمین.

ציון ————— צود.

צینק ————— צנק.

ציץ | צیצה | צیצית ————— צویץ.

צدر قل ۱- چکر کھانا. ۲- مَرورَا جانا. ۳- روانہ ہونا.

هَتَّيْعِيل - اپنی راہ لینی۔

۲ ضَرَّ م ۱ - قبضہ (کواڑوں کا)۔ ۲ - درِ دِزہ۔ ۳ - قاصد۔

۱ ضَرَّ — ضَرَّ۔

ضَلَّ — ضَلَّ ۳ ضَلَّ۔

ضَلَّ پَعِيل - دعا مانگنی۔

ضَلَّ قَل - کباب کرنا۔

ضَلَّ م کباب۔

ضَلَّ — ضَلَّ ۲ ضَلَّ۔

ضَلَّ قَل ۱ - پار جانا۔ ۲ - نازل ہونا۔ ۳ - لپکنا۔

۴ - کامیاب ہونا۔ ۵ - کام کا ہونا۔

هَتَّيْعِيل ۱ - کامیاب کرنا۔ ۲ - کامیاب ہونا۔ ۳ - ترقی

دینی۔ ۴ - ترقی پانی۔

ضَلَّ اور ضَلَّ اور ضَلَّ ت ایک قسم کا اُتھلا برتن

(کیونکہ اُتھلے پانی سے پار اُتر جاتے ہیں)۔

ضَلَّ — ضَلَّ۔

ضَلَّ — ضَلَّ ۲ ضَلَّ۔

۱ ضَلَّ قَل ۱ - سنسنانا۔ ۲ - کانپنا۔

ضَلَّ (جمع ضَلَّ) م ۱ - سنسناہت۔ ۲ - جھانج۔

۳ - برچھی۔ ۴ - تَدی۔

ضَلَّ ت (بصیغہ تثنیہ) جھانجوں کی جوڑی۔

ضَلَّ ت گھنتی۔

۲ ضَلَّ قَل ۱ - کُرکانا۔ ۲ - نیچے کُرکایا جانا۔

ضَلَّ اور ضَلَّ م ایک گول روٹی۔

۳ ضَلَّ قَل - شام ہو جانا۔

ضَلَّ م اور ت سایہ۔

צלל ۴ هفجیل-سایه دالنا.

צלل م سایه.

מצלה ت سایه دار مقام.

צלמות ————— موت.

צלם تاریخ هونا.

צלם م ۱-سایه. ۲-مورت.

צלע قل-لنگرانا.

צלע م لنگراہت.

צלע م اور ت (ر پللا) ۱-پسلی. ۲-شہتیر. ۳-طرف.

۴-کوار. ۵-ایک طرف کی کوتھری. ۶-ایسی

کوتھریوں کا مجموعہ.

צלצל ————— ۱ زلل.

צלما قل-پیاسا هونا.

צלما م پیاس.

צלما پیاسا.

צלما ت پیاس.

צלما م خشک زمین.

צלמד قل-باندهنا.

نפעل-پیوسته هونا.

پعل-باندها جانا.

هفجیل-منصوبہ باندهنا.

צלמד م ۱-جانوروں کا ایک جورا. ۲-زمین کا ایک

خاص حصہ جتنا کہ بیلوں کی ایک جوری

ایک دن میں جوت سکتی ہے.

צלמד ۱-ہاتھ کا زیور. ۲-سرپوش.

צמח ——— צמם.

צמוק ——— צמק.

צמח قَل ۱- اُگنا. ۲- اُگنا. ۳- نکلنا (بالوں کا).

پعیل- نکلنا (بالوں کا).

هَفْعِيل- اُگنا.

צמח מ ۱- نبات. ۲- نباتات.

צמיד ——— צמד.

צמים ——— צمم.

צמיותות ——— צמת.

צمم ۱- بُننا. ۲- نقاب باندھنی.

צמים م جال.

צמה ث نقاب.

צמק قَل- سُوکھ جانا.

צموק م سُوکھے ہوئے انگوروں کا کُچھا.

צמר کترنا.

צמר (و צמר) م اُون.

צפרת ث درختوں کے پتوں کا مجموعہ (گویا

اُسکی اُون).

צמת قَل اور پعیل اور هَفْعِيل- نیست کرنا.

فَعَل- نیست ہونا.

پعیل- نیست و نابود کرنا.

צمיותות ث ۱- نیستی. ۲- ہمیشہ کے لئے کھویا جانا.

צא | צדה ——— צان.

צנא بہت سی بھیڑ بکریاں رکھنی.

צنא اور צדה م اور ث بھیڑ بکریاں.

ضنرف — ضنرف.

ضنور — ضنر.

ضنح قل ۱- اُترنا. ۲- دھسنا.

ضنوا — ا ضنوا.

ضنرف — ضنرف.

ضنم سخت ہونا.

ضنوم جس سے کچھ پیدا نہو.

۱ ضنن چبھنا.

ضنا اور ضنوا م اور ا ضنوا ث ۱- کانٹا. ۲- کانٹا (سچھلی کا).

۲ ضنن حفاظت کرنی.

۲ ضنن ث بڑی سپر.

ضنن ث ایک قسم کا برتن.

۳ ضنن تھندا ہوا.

۳ ضنن ث تھندا.

ضنن قل- فروتن ہونا.

ھفعل- فروتنی کرنی.

ضنن قل- لپیٹنا.

ضنن ث گیند.

ضنرف اور ضنرف م پگڑی.

ضنن ث بادشاہ یا سردار کاھن کی پگڑی.

ضنن بند کرنا.

ضنن م گاتھ (جس میں قیدیوں کا پیر تھونکتے ہیں).

ضنر زور سے بہنا.

ضنور م ۱- جھڑ (پہاڑ میں گرتا ہوا پانی). ۲- نہر.

ضنن م نلی.

زاعر قل ۱- سنجیدگی سے چلنا. ۲- آہستہ آہستہ

چلنا. ۳- چڑھنا.

ہفعیل- چلانا.

زاعر م قدم.

زاعرہ ت ۱- سنجیدگی کی چال. ۲- ایک قسم کی

پازیب جس سے عورتیں دونو پانوں کو

باندھ لیتی ہیں تاکہ آہستہ آہستہ چلیں.

زاعرہ ت ہاتھ کا زیور.

مزعر م ۱- چلنا. ۲- نقش قدم.

زاعرہ قل ۱- جھکنا. ۲- جھکا رہنا. ۳- جھکانا.

پعیل- جھکانا.

زاعور ————— زاعر.

زاعرف ————— زاعر.

زاعور | زاعورہ ————— زاعر.

زاعن قل- اکھیرا جانا (دیرہ کا).

زاعرہ دھانکنا.

زاعرف م نقاب.

زاعریم ————— زاعر.

زاعر قل- چلانا.

پعیل- چلانا.

ہفعیل- پُکروانا.

نفعل ۱- پکارا جانا. ۲- جمع ہونا.

زاعرہ ت چلاہت.

زاعر قل- چھوٹا ہونا.

زاعور اور زاعور ۱- چھوٹا. ۲- تھوڑا.

מִצְעִיר כֶּחֶם צְהוּתָא.

צְעִירָה ת צְהוּתָיִן.

מִצְעָר מ ۱- צְהוּתִי צִיז. ۲- תְּהוּרֵ לוג. ۳- תְּהוּרָא ערֶסֶה.

צפד קל-چمتنا.

צפה קل ۱-چمکنا. ۲-تاکننا. ۳-غور سے دیکھنا.

۴-امتیاز کرنا. ۵-مقرر کرنا.

پعیل ۱-چمکانا. ۲-سونے چاندی سے مندھنا. ۳-تاکننا.

پُعل-مندھا جانا.

צפוי מ مندھا هوا سونا یا چاندي.

צפיה ת دیدگاه.

צפית ת پاسبانی.

مِצְפָה م ۱-دیدگاه. ۲-بلند جگہ.

צפה ————— צוף.

צפון | צפוני ————— צפן.

צפוע ————— צפע.

צפור ————— צפר.

צפה کُشاده هونا.

צפחת ת صراحی.

צפחית ת ایک روتی.

צפין ————— צפן.

צפיע | צפיעה ————— צפע.

צפיה | צפית ————— צפה.

צפיר | צפיר | צפירה ————— צפר.

צפן קل ۱-پوشیدہ کرنا. ۲-گھات لگانا. ۳-چھپا رکھنا.

۴-روکنا. ۵-انکار کرنا.

נפעל ۱- پوشیدہ ہونا. ۲- رکھا ہوا رہنا.

הפעיל ۱- پوشیدہ کرنا. ۲- گھات لگانا.

צפון اور צפון پوشیدہ.

צפון م اور ت شمال (کیونکہ وہاں سورج پوشیدہ رہتا ہے).

צפוני شمالي.

מצפון م پوشیدہ جگہ.

צפע اپنے میں سے ذلیل چیزیں نکالنی.

צפיעה ת ۱- چھوٹی شاخ. ۲- ذلیل بچہ.

צפיע اور צפיע م گوبر.

צפיע م سانپ کے بچے.

צפיעני م ۱- سانپ کا بچہ. ۲- سانپ.

צפק پلپیل- چمچہانا.

צפצפה ——— צוק.

צפר قل ۱- چکر کھانا. ۲- گھوم جانا. ۳- ناچنا.

צפירה ת ۱- دائرہ. ۲- تاج.

צפיר اور צפיר م بکرا (ناچنے کے سبب).

צפור اور צפר م چڑیا (چکر کھانے کے سبب).

צפרן م ۱- چڑیا کا ناخن. ۲- کسیکا ناخن. ۳- نوک.

צפר מ ۱- ناخن. ۲- پنچہ.

צפרדע מ میندک (ناچنے کے سبب).

צפת آراستہ کرنا.

צפת ת ستون کے اوپر جو پتھر لگایا جاتا ہے.

צקל باندھنا.

צקלון מ تھیلا.

צר ——— צرد.

هفعل ۱- تنگ کرنا. ۲- محاصره کرنا. ۳- جتنے کی حالت میں ہونا. [۴- دانہ.
 ۱- تنگ کرنا یا ۲- گتھری. ۳- تھیلی. ۴- چھوٹا پتھر.
 ۱- تنگ کرنا یعنی دشمن. ۲- تنگ حالی. ۳- پتھر.
 ۱- تنگ کرنا. ۲- تنگ حالی.
 ۱- تنگ حالی.

ق

ق | قات ———— قوا.

ق | ق ———— قرب.

قرب ق | ۱- کھوکھلا کرنا. ۲- لعنت بھیجنی.

ق | ۱- ایک قسم کا برتن. ۲- اناج کا ایک خاص پیمانہ.
 ق | ۱- گنبد دار کوٹھری (قبة). ۲- خیمہ کا ایک حصہ زنانہ کے لئے.

ق | ق | ق ———— قرب.

ق | ق | ق ———— قرب.

ق | ق | ق ———— قرب.

قرب ق | ۱- سامنے ہونا.

قرب ۱- سامنے سے آنیوالی کو قبول کرنا. ۲- قبول کرنا.
 هفعل - آمنے سامنے ہونا.

۱- قرب اور ۱- قرب م سامنا.

۲- قرب اور ۲- قرب اور ۱- سامنے. ۲- سبب سے.

ق | ق | ق | ۱- اس سبب سے کہ. ۲- اس سبب سے.

قرب سامنے.

קבלו جو کچھ سامنے ہے۔

קבעו قل ۱- بلند اور گول ہونا۔ ۲- چھپانا۔ ۳- تھگنا۔ ۴- لوٹنا۔

קובעו م خود۔

קבעת ת پیالہ۔

קבעה ת ایک قسم کی پگڑی۔

קביץו قل ۱- ہاتھ سے پکڑنا۔ ۲- جمع کرنا۔

نפעل ۱- جمع ہونا۔ ۲- جمع کیا جانا۔

פעיל ۱- جمع کرنا۔ ۲- کھینچ لینا۔

פעول- جمع ہونا۔

התפעיל- اپنے تئیں جمع کرنا۔

קביץו מ غول۔

קבעה ת دھیر۔

קברו قل- دفن کرنا۔

نפעل- دفن ہونا۔

פעيل- بہت سے لوگوں کو اکٹھا دفن کرنا۔

פעول- دفن ہونا۔

קברו م قبر۔

קבורה ת ۱- دفن۔ ۲- قبر۔

קדרו قل- چیرنا۔

קדה ת تج (کیونکہ اُسکے پہل گویا چرے ہوئے ہوتے ہیں)۔

קדרو م چندیا (کیونکہ اُسکے بال الگ الگ ہوتے ہیں)۔

۲ קדרו قل- اپنا سر ادب سے جھکانا۔

קדומים ————— کدم۔

קדוש ————— کدش۔

קדהו قل ۱- جلانا۔ ۲- جلنا۔

קדחת ת תپ شدید.

קדחת م کسی قسم کا آتشی رنگ جواہر.

קדים ————— קדם.

קדיש ————— קדש.

קדם قل-پہلے ہونا.

پعیل ۱-کسی کے آگے آگے جانا. ۲-کسی سے پہلے

ہونا یا کوئی کام کرنا. ۳-سویرے کوئی کام کرنا.

۴-ناگہاں کوئی کام کرنا. ۵-کسی کا استقبال

کرنا. ۶-کسی کے سامنے آنا. ۷-کسی کی

مدد کرنی.

ہفعیل ۱-کسی کے ساتھ پہلے ہی اچھا سلوک کرنا.

۲-کسی کا استقبال کرنا.

۱ قدم م ۱-آگا. ۲-پورب. ۳-اگلا زمانہ. ۴-ابتدا.

۲ قدم ۱-آگے. ۲-پہلے.

قدم م پورب.

قدم اور قدم ۱-سامنے. ۲-پہلے.

קדמה ת ۱-ابتدا. ۲-اگلا زمانہ. ۳-پہلا حال.

קדמת אס سے پیشتر کہ.

קדמון پوربی.

קדמה پورب کی طرف.

קדמי پہلا.

קדים م ۱-سامنا. ۲-پورب.

קדומים م (جمع) قدیم الایام. [بُورھا.

קדמני ۱-سامنے والا. ۲-پوربی. ۳-قدیم. ۴-بُزرگ

קדקد ————— קד.

קדר قتل ۱- میل ہونا. ۲- میلے کپڑے پہنے رہنا جیسے
سوگ میں کیا جاتا تھا. ۳- کالا ہونا.
۴- اندھیرا ہونا.

ہتפعیل ۱- غمگین کرنا. ۲- اندھیرا کرنا.
ہتפعیل- اندھیرا ہونا.

קדרות ת سوگ کا لباس.

קדרות سوگوار کی طرح میلے کپڑے پہنے ہوئے.

קדש قتل ۱- پاک ہونا. ۲- مقدس ہونا.
نفعل ۱- پاک کیا جانا. ۲- اپنے تئیں پاک دکھانا.
۳- مقدس کیا جانا.

פעיל ۱- پاک کرنا. ۲- پاک سمجھنا. ۳- پاک
تھہرانا. ۴- مقدس کرنا. ۵- کوئی پاک امر
کرنا یا کرانا. ۶- کوئی کام دستوروں کے ساتھ
کرنا یا کرانا.

פעל- مقدس کیا جانا. [کرنا].
ہتפעیل ۱- پاک سمجھنا. ۲- پاک تھہرانا. ۳- مقدس
ہتפעیل ۱- اپنے تئیں پاک کرنا. ۲- اپنے تئیں پاک
دکھانا. ۳- پاک تھہرایا جانا.

קדוש یا קדש اور קדוש ۱- پاک. ۲- مقدس. ۳- قدوس.
קדש یا קדוש م ۱- پاک. ۲- پاک چیز. ۳- خصوصاً
پاک مکان.

קדש מ شہوت کی دیوی کا مقدس کیا ہوا مرد.
קדשה ת اسی دیوی کی مقدس کی ہوئی عورت.
קדוש م ۱- مقدس. ۲- کوئی مقدس چیز. ۳- پناہ گاہ.
(کیونکہ مقدس پناہ گاہ کے طور پر کام میں آتے تھے).

קהה قَل - گند ہونا.
 پعیل - گند ہونا.
 قہل ہَفْعِیل ۱ - پکارنا. ۲ - جمع کرنا.
 نَفْعَل - جمع ہونا.
 قہل م ۱ - جماعت. ۲ - کثرت.
 قہلہ ت جماعت.
 قہלת م ۱ - جماعت کی طرف خطاب کرنے والا.
 ۲ - خصوصاً واعظ.
 مَقہل م اور مَقہلہ ت جماعت.
 لہקה (مَقہلہ کی عوض) ت جماعت.

קו א קו ————— קוה.

קוא قَل - قے کرنا.

ہَفْعِیل - قے کرنا.

קא م قے.

קאת ت ایک قسم کا پرند جو بہت سی چیزیں
 نکل کر قے کر دیتا ہے.

קיא م قے.

קובע ————— קבע.

קהה قَل ۱ - باندھنا. ۲ - مضبوط کرنا. ۳ - انتظار کرنا.
 پعیل ۱ - صبر سے کسی کا انتظار کرنا. ۲ - گہات لگانا.
 نَفْعَل ۱ - ایک دوسرے کا انتظار کرنا. ۲ - جمع ہونا.
 קו اور קו اور קוה م ۱ - دوری. ۲ - جریب. ۳ - قاعدہ.
 ۴ - باجے کا تار. ۵ - باجے کی سی آواز.
 מקוה م ۱ - انتظار. ۲ - وہ جس کا انتظار کیا جائے.
 ۳ - جماعت. ۴ - غول. ۵ - مجموعہ.

מקוּה ת پانی کے جمع ہونے کا مقام.
תקוּה ת ۱-توری. ۲-انتظار. ۳-اُمید.

קוּם

קָל-نُفرت کرنی.
נִפְעַל-نُفرت کرنی.
הִתְפַּעֵיל-نُفرت کرنی.

קוּל

یا קוּ (קוּ) م ۱-آواز. ۲-گرج. ۳-افواہ.

קום

קָל ۱-اُتھنا. ۲-ترقی کرنی. ۳-کھڑا ہونا.
۴-قائم ہونا. ۵-قائم رہنا. ۶-قرار پکڑنا.
۷-بحال رہنا. ۸-نابینا ہونا (کیونکہ نابینا کی
آنکھ کی پُتلی بحال رہتی ہے). ۹-جینا.
پַעֵיל ۱-قرار بخشنا. ۲-پورا کرنا. ۳-قائم کرنا.
۴-جلانا.

پַעֵיל ۱-اُتھانا. ۲-اُتھنا.

הִפְעֵיל ۱-اُتھانا. ۲-کھڑا کرنا. ۳-قائم کرنا. ۴-مقرر
کرنا. ۵-قرار بخشنا. ۶-پورا کرنا.

הִנְפַּעֵל ۱-کھڑا کیا جانا. ۲-مقرر کیا جانا. ۳-قرار پانا.
הִתְפַּעֵיל-دُشمن کی طرح اُتھنا.

קוּמָה ת ۱-قد. ۲-اُونچان.

קוּמְמוֹת کھڑے کھڑے.

קוּם دُشمنی کے لئے اُتھنے والوں کی جماعت.

קוּם מ فرمان.

קוּם قائم.

קוּמָה ת اُتھنا.

קוּם מ جانداروں کا مجموعہ.

קוּם מ مقام.

کَہڑا ت کھڑا ہوا کھیت۔
 تَکویما ت کھڑے رهنے کی طاقت۔
 تَکویم م دشمنی کے لئے اُتھنے والا۔
 مَلکوم مخالفت غیر ممکن۔

کوڑ پعلیل-نوحہ گانا (پڑھنا)۔
 کَہڑا ت نوحہ۔

کوڑ فرینہ ہونا۔

کوڑ م ۱-فر۔ ۲-سردار۔
 کَعَمَع م جَلایا ہوا داغ۔

کوڑ گھیرنا۔

تَکویفا ت ۱-گردش۔ ۲-گذر۔

کوڑ م بندر۔ (ماخذ سنسکرت)۔

کوڑ کاتنا۔

کوڑ م ۱-کانتا۔ ۲-کانتے والے درخت۔

کَہڑا ت زلف۔

کوڑ (ر کوڑ) م ۱-فصل۔ ۲-پکے ہوئے میوے۔ ۳-گرمی
 کا موسم۔

کوڑ قل-گرمی کا موسم گزارنا۔

کوڑ قل ۱-نفرت کرنی۔ ۲-دَرنا۔

ہَفَعیل-دَرانا۔

کوڑ ہَفَعیل-جاگ اُتھنا۔

کوڑ قل ۱-کھودنا۔ ۲-خصوصاً گواں کھودنا۔

ہَفَعیل-گُوین سے پانی نکالنا۔

پَلپیل ۱-دیوار میں نقب لگانا۔ ۲-ہلاک کرنا۔

کوڑ م ۱-گواں۔ ۲-چشمہ۔

קורא ——— ۱ קרא.

קורה | קורים ——— ۲ קרא.

۱ קוש جھکنا.

קשת م اور ث کمان.

کشت م تیرانداز.

۲ کوش قل-پھندے لگانے.

کوب کات دالنا.

کوب م ۱-ہلاکت. ۲-وبا.

کوب م ہلاکت.

کورا ——— کٹر.

کوح قل-کت جانا.

کوح قل-قتل کرنا.

پعیل-بہت سے لوگوں کو اکٹھا قتل کرنا.

ہشپعیل-قتل کیا جانا.

کوح م قتل.

کوح قل-چھوٹا ہونا.

ہشعیل-چھوٹا کر دینا.

کوح اور کوح چھوٹا.

کوح م ۱-چھوٹا پن. ۲-چھنگلیا.

کوح قل-تور لینا.

نفعل-تور لیا جانا.

۱ کوح قل-خوشبودار ہونا.

پعیل اور ہشعیل-خوشبودار چیز جلانی.

پعل اور ہفعل-خوشبودار چیز جلائی جانی.

مکورات ث خوشبودار چیزوں کے جلانے کی قربانگاہ.

مکھڑت ت اور مکھڑ م خوشبودار چیز۔

کھڑ خوشبودار چیز کا جلائے والا۔

کھڑت اور کھڑہ ت خوشبودار چیز۔

کھڑ م ۱- دُھواں۔ ۲- بخارات۔

مکھڑت ت خوشبودار۔

مکھڑ م خوشبودار چیز۔

۲ کھڑ قل ۱- باندھنا۔ ۲- چھت پاتنی۔

کھڑ م ۱- گانتھ۔ ۲- جور کا پتھا۔ ۳- پیچیدہ بات۔

کھڑ ————— کوا۔

کھڑ ————— کویں۔

کھڑ ————— کھڑ۔

کھڑ | کھڑ | کھڑ | کھڑ ————— کوم۔

کھڑ ————— کھڑ۔

کھڑ لوهے سے بنانا۔

کھڑ م بھالا۔

کھڑ ————— کھڑ۔

کھڑ ————— کھڑ۔

کھڑ ————— کھڑ۔

کھڑ م ارنڈی کا درخت۔ (ماخذ مشتبه)۔

کھڑ ————— کلاہ۔

کھڑ م ۱- دیوار۔ ۲- قلعه۔

کھڑ اور کھڑ م بربط۔ (ماخذ یونانی)۔

کھڑ ————— کلاہ۔

کھڑ | کھڑ ————— کھڑ۔

۱ کلاہ قل- بھوننا۔

קלה یا קליא מ اناج کے بھنے ہوئے دانے۔

۱. בקלה מ سوزش۔

۲. קלה قل-هلاک ہونا۔

نפעل-حقیر سمجھا جانا۔

هפעيل-حقیر جاننا۔

۲. בקלה حقیر۔

קלוז מ ۱-حقارت۔ ۲-شرم انگیز فعل۔ ۳-اندام نہانی۔

קלקוז م یا تو בקלקוז کی عوض یعنی نہایت حقارت

یا קיא اور קلوז سے مرکب یعنی حقارت

کی قے۔

קלה ۱-بھوننا۔ ۲-اُبالنا۔

קלחת ת هاندي۔

קלט قل ۱-سمتتا۔ ۲-سمیتتا۔

קלות ناتا-تہنگنا۔

מקלט پناہگاہ۔

קלי ۱. קליا ————— ۱. קלה۔

קלה قل ۱-هلاک ہونا۔ ۲-گھت جانا۔ ۳-حقیر ہونا۔

۴-تیزرو ہونا۔

نפעل ۱-هلاک ہونا۔ ۲-آسان ہونا۔ ۳-ناچیز ہونا۔

۴-حقیر سمجھا جانا۔ ۵-تیزرو ہونا۔

פעيل-لعنت کرنی۔

فعل-معاون ہونا۔

هפעيل ۱-هلاک کرنا۔ ۲-حقیر جاننا۔ ۳-حقیر کر دینا۔

פלپیل ۱-هلانا۔ ۲-تیز کرنا۔

هتפלپيل-آپس میں ہلنا۔

קָלַל מְجָלִי (کیونکہ جلا دینے سے چیز ہلکی ہو جاتی ہے)
 ۱ קל ۱-ہلکا. ۲-تیزرو.

۲ קל تیزی سے.

קָלַלָה ת הלקאין.

קָלַלָה ת لعنت.

קָלַלָה ת فاچیز.

קלם پعیل-تہتھا کرنا.

هتپعیل-تہتھا کرنا.

קלם م اور קלסה ت تہتھے بازی.

۱ קלע قل اور پعیل-گوپیا پھرانا.

קלע م ۱-گوپیا. ۲-پردہ (شاید گوپئے کی صورت کے سبب).

קلע م گوپیا پھرانے والا.

۲ קלע قل-لکری پتھر وغیرہ کھودنا.

מקלעת ת کندہ کاری.

קלکل ————— کل.

קלש چھیدنا.

קלשוז מ جیلی (گھاس پھوس اُتھانے کا اوزار).

קמח ————— کوم.

קמוש ————— کومش.

קמח پیسنا.

קמח ת آتا.

קמח قل-ہاتھ سے پکڑنا.

پُعل-ہاتھ سے پکڑا جانا.

קמל قل-کُملا جانا.

קמץ قل-هاتھ سے پکڑنا۔

קמץ م ۱-مٹھی۔ ۲-مٹھی بھر۔

קמש چھیدنا۔

קמוש اور קימוש اور קموش م ایک قسم کا خاردار پودا۔

קו ————— קנו۔

۱ קנה اور ۲ קנה پعیل ۱-غیرتمند ہونا۔ ۲-غیرتمند کرنا۔

۳-کسی سے حسد کرنا۔

ہפעیل-غیرت پیدا کرنی۔

קנה اور קנה غیور۔

קנה ת ۱-غیرت۔ ۲-حسد۔ ۳-حسد کا باعث۔

۱ קנה اور ۲ קנה قل ۱-حاصل کرنا۔ ۲-کسی چیز پر قابض

ہونا۔ ۳-خصوصاً خریدنا۔

נפעל-خریدا جانا۔

ہפעیل ۱-کسی چیز پر قابض کر دینا۔ ۲-کسی

کا مقبوض کر دینا۔

קנה מ ۱-حصول۔ ۲-مال۔

מקנה מ ۱-مواشی (کیونکہ בני اسرائیل کا یہی خاص

مال تھا)۔ ۲-خریداری۔

מקנה ת ۱-حصول۔ ۲-خریداری۔ ۳-قیمت۔

קנה מ ۱-نے۔ ۲-خصوصاً ایک خوشبودار قسم کی نے۔

۳-دانتھل۔ ۴-خریب۔ ۵-ترازو کی دندی۔

۶-شمعدان کی شاخ۔ (ماخذ مشتبه)۔

קנה ————— ۱ קנה۔

קנה ————— ۱ קנה۔

קמוש מ دارچینی۔ (ماخذ مشتبه)۔

קנז بنانا.

קנז מ ۱- آشیانه. ۲- کوتھری.

۲ קנז پعیل اور یعل- اپنے لئے گھونسل بنانا.

קנז מ پھندا. (ماخذ عربی قنص).

קסם قل- شگون کرنا.

קסם م ۱- شگون. ۲- شگون کی مزدوری.

מקסם م شگون.

קסם پوعیل- کات ڈالنا.

קסת ————— קשה.

קעקע ————— קוע.

קער گھرا ہونا.

קערה ن ایک قسم کا باسن.

קפא قل ۱- سمتنا. ۲- سمتکر بیتھنا. ۳- جم جانا.

نפעל- سمت جانا.

هפעیل- جما نا.

קפאז מ یسخ.

קפד قل- سمتنا.

پعیل ۱- سمیتنا. ۲- لپیٹنا.

קפד م هلاکت.

קפד م خارپشت (جنگلی چوہا).

קפז سمتنا.

קפוז م ایک قسم کا سانپ (قفازه) جو سمتکر لپکتا ہے.

קפז قل ۱- سمیتنا. ۲- بند کرنا.

نפעل- سمیتنا جانا.

پعیل- کودنا (کیونکہ سمتکر کودتے ہیں).

کذی ————— کذی.

کذب قل ۱- کات دالنا. ۲- کترنا.

کذب م ۱- شکل (کیونکہ اُس کے سبب غیر چیزوں سے انقطاع ہوتا ہے). ۲- سرا.

کذاہ قل ۱- کاتنا. ۲- ہلاک کرنا. ۳- فیصلہ کرنا.

۴- تمام کرنا.

پعیل- کات دالنا.

ہفعیل- گھرچ کر نکالنا.

کذاہ ت ۱- حد. ۲- کُل (کیونکہ جو حد کے اندر ہوتا

ہے وہی کُل ہوتا ہے).

کذاہ م ۱- حد. ۲- آخر. ۳- کُل.

کذاہ م آخر.

کذاہ م اور کذاہ ت حد.

کذاہ م ۱- قاضی. ۲- سپہ سالار.

کذاہ ت ۱- آخر. ۲- کُل.

مکذاہ ۱- آخر کو. ۲- بعض.

کذاہ کات دالنا.

کذاہ م ایک قسم کا اناج.

کذیعا ————— کذع.

کذیر ————— کذر.

کذاع قل ۱- کاتکر نکالنا. ۲- چھیلنا.

ہفعیل- گھرچ کر نکالنا.

یعل- کاتکر نکالا جانا.

کذیعا ت ایک قسم کا تچ جسکی چھال چھیلی جاتی ہے.

مکذیعا ت کُدا.

מקצוץ מ اور מהקצצה ת קונה.

קצף קל ۱-تورنا. ۲-توت پرننا. ۳-بهت غصه هونا.
هفعیل-غصه دلانا.

קצף م ۱-تنکا. ۲-بزا غصه.

קצפה ת شکستگی.

קצץ קل-کات دالنا.

پعیل-کات دالنا.

هفعل-کات دالا جانا.

קז מ ۱-حد. ۲-آخر. ۳-مقصد.

קזז (קזזז کی عوض) جو حد پر هو.

קצר قل ۱-کاتنا. ۲-خصوصاً فصل کاتني. ۳-کتنا.

۴-چهوتنا هونا (یعني لمبا نه هونا).

پعیل-چهوتنا کرنا.

هفعیل ۱-فصل کاتني. ۲-چهوتنا کرنا.

קצר چهوتنا (یعني لمبا نهیں).

קצר م چھتاپا.

קצר م ۱-فصل. ۲-کتنا هوا کهیت. ۳-فصل

کاتنے والا. ۴-شاخ.

קצת ————— קצה.

קר | کر ————— קרה.

קרא قل ۱-چلانا. ۲-پکارنا. ۳-بلانا. ۴-نام رکھنا.

۵-کہنا. ۶-پڑھنا.

نفعل ۱-بلایا جانا. ۲-کہلانا. ۳-نام رکھا جانا.

۴-پڑھا جانا.

پعل ۱-بلایا جانا. ۲-کہلانا.

קרא یا קורא מ תיטר.

קריא בליא هوا.

קריאה ת מנאדי.

מקרא מ ۱- بلوا. ۲- جماعت. ۳- عیدگاہ. ۴- وزد پڑھنا.

۲ **קרא** اور **קרה** قل ۱- ملاقات کرنی. ۲- ملنا. ۳- اتفاق ہونا.

نفعل ۱- ملاقات کرنی. ۲- اتفاق سے ہونا.

ہفعیل ۱- اتفاق کرانا. ۲- وقوع میں لانا. ۳- چننا.

پعیل - چھت پاتنی (گویا شہتیر ایک دوسری سے ملانے).

לקראת ۱- کی طرف. ۲- کے سامنے.

קרה م اتفاق.

קרה ת ۱- شہتیر. ۲- چھت.

קורים م (جمع) مکری کا جالا.

קری م ۱- ملاقات. ۲- مقابلہ.

קרת اور קרה ת شہر.

מקרה م اتفاق.

מקרה م چھت.

קרב قل - نزدیک آنا.

نפעل - نزدیک آنا.

پعیل ۱- نزدیک لانا. ۲- نزدیک کرنا. ۳- بہت

نزدیک ہونا.

ہفعیل ۱- نزدیک لانا. ۲- نزدیک کرنا. ۳- پیش

کرنا. ۴- ایک جگہ سے ہٹانا (کیونکہ اُس

حال میں دوسری جگہ کے نزدیک کرتے ہیں)

۵- نزدیک آنا. ۶- نزدیک ہونا.

קרב نزدیک آنے والا.

קרָב מ לראי.

קרָב מ ۱- بیچ. ۲- انتزیاں. ۳- دل.

קרָבָה ט نزدیکی.

קרָבָא מ قربانی.

קרוב قریب.

מקרוב ۱- تھوڑے عرصہ تک. ۲- تھوڑے

عرصہ کے بعد.

קרָחַם מ گُלہاری. (ماخذ مشتبه).

קרָח | קָרָה ————— ۲ קרא.

קָרָה ————— קרה.

קרוב ————— קרב.

קרָח קָל ۱- چکنا کرنا. ۲- موندنا.

נִפְעַל-موندنا جانا.

הִפְעִיל-موندنا.

הִفְעַל-موندنا جانا.

קרָח جسکے سر کے پیچھے کے بال گرے ہوئے ہوں.

קרָחָה ט ۱- چندلاپن (چندیا کے بال گرے ہوئے ہونا).

۲- سر کے پیچھے کے بال گرے ہوئے ہونا.

קרָחַת ט ۱- چندلاپن. ۲- کپڑے کے اُلٹے رُخ رُویں کے

اُر جانے کا داغ.

קרָח م ۱- یخ (چکنائی کے سبب). ۲- بلور.

קרָח م اولے.

קרָי | קָרָה ————— ۲ קרא.

קרָי | קָרָה ————— ۱ קרא.

קרם קָל ۱- مندھنا. ۲- مندھا جانا.

קרן ת ۱-سینگ. ۲-کرنا. ۳-چوتی.

קרן قل-اپنے سے کرنیں نکالنی.

هفعل-اپنے سے سینگ نکالنے.

קרם قل-جھکنا.

קרם م آنکرا.

קרם ل م تخنا.

קרע قل ۱-پھارنا. ۲-کات دالنا. ۳-کاتکر نکالنا.

۴-لعن طعن کرنی.

קרע م چیتھرا.

קרץ قل ۱-پھارنا. ۲-دانت سے کاٹنا. ۳-متکانا.

یعل-تورا جانا.

קרץ م تکرا ۱ (اכל קרצים چغلی کھانی).

קרץ م هلاکت.

קרבע م ۱-گھر کی زمین. ۲-تہہ. (ماخذ مشتبه).

קרر تھندا ہونا.

קר ۱-تھندا. ۲-مطمئن.

קר م اور קרה ת تھند.

קררה ת هوادار ہونا.

קרש کاٹنا.

קרש م ۱-تختہ. ۲-خصوصاً جہاز کا.

קררת ————— קרה.

קשה گول کرنا.

קשה اور קשה اور קסת ת پیالہ.

קשקשת ת چھلکا.

קשט بانٹنا.

کَنْشَبْثَا ث سونے چاندی کا ایک خاص وزن جو سکہ کے کام میں آتا تھا۔

کَنْشَبْثَا ————— کَنْشَبْثَا۔

کَنْشَبْثَا ————— ۱ کَنْشَبْثَا۔

کَنْشَبْثَا قَلْ اور هَفْعِيل ۱- کان لگا کر سُنَّا۔ ۲- غور سے سُنَّا۔
کَنْشَبْثَا اور کَنْشَبْثَا ۱- کان لگا کر سُننے والا۔ ۲- غور سے سُننے والا۔
کَنْشَبْثَا م غور۔

۱ کَنْشَبْثَا قَلْ ۱- سخت ہونا۔ ۲- مُشْکَل ہونا۔

نَفْعَلْ-سختی اُتھانی۔

پَعِيل-سخت درد اُتھانا۔

هَفْعِيل ۱- سخت کرنا۔ ۲- مُشْکَل کرنا۔ ۳- مُشْکَل

سے کوئی کام کرنا۔

کَنْشَبْثَا ۱- سخت۔ ۲- قائم۔ ۳- ضِدِّي۔ ۴- اُداس۔

۵- زبردست۔ ۶- مُشْکَل۔

کَنْشَبْثَا م سختی۔

کَنْشَبْثَا م کَنْشَبْثَا (کیونکہ ذرا سخت ہوتی ہے)۔

۱ کَنْشَبْثَا کَنْشَبْثَا کا کھیت۔

۲ کَنْشَبْثَا گول کرنا۔

کَنْشَبْثَا م اور ۲ کَنْشَبْثَا ث خراہ کے کام کی چیز۔

کَنْشَبْثَا قَلْ-سخت ہونا۔

هَفْعِيل ۱- سخت کرنا۔ ۲- سختی سے پیش آنا۔

کَنْشَبْثَا بانٹنا۔

کَنْشَبْثَا اور کَنْشَبْثَا اور کَنْشَبْثَا م ۱- انصاف۔ ۲- حق۔

کَنْشَبْثَا ————— ۱ کَنْشَبْثَا۔

کَنْشَبْثَا قَلْ ۱- باندھنا۔ ۲- سازش کرنی۔

נפעל ۱- باندها جانا. ۲- تيار هو جانا.

פעיל ۱- باندهنا. ۲- بانده لینا.

הפעיל- سازش کرنی.

קנש מ سازش.

קנש מ عورت کی ایک قسم کی پیٹی.

קנש اور מקנש مضبوط.

קנש قل- جمع کرنا.

پوعیل- جمع کرنا.

הפעיל- اپنے دل کے خیالات وغیرہ کو جمع کرنا.

קנש מ اناج کے کتے ہوئے سوکھے دنتھل (بچالی).

קנשת א קנשת ————— קנש.

קנש ————— קנש.

ך

ראה قل ۱- دیکھنا. ۲- جینا. ۳- (چ کے ساتھ) دیکھ لینا.

۴- حقارت سے دیکھنا. ۵- کسی کی طرف توجہ

کرنی. ۶- کسی کی خبر لینی. ۷- مہیا کرنا.

۸- چن لینا. ۹- ملاقات کرنی. ۱۰- کسی بات

کا لحاظ کرنا. ۱۱- تجربہ کرنا.

נפעל ۱- دیکھا جانا. ۲- دکھائی دینا. ۳- بندوبست

کیا جانا.

פעיל- دیکھا جانا.

הפעיל ۱- دکھانا. ۲- تجربہ کرانا.

הפעיל- کسی کو دکھایا جانا.

הִתְפַּעֵיל - ایک دوسرے کو دیکھنا۔
 רָאָה ת ایک قسم کا دُور تک دیکھنے والا شکاری پرند۔
 רָאָה מ ۱- دیکھنے والا۔ ۲- خصوصاً رویاؤں کا دیکھنے والا۔
 ۳- رویا۔

רָאוֹת اور רְאוֹת ת نظر۔
 רָאָי מ آئینہ۔
 רָאָי מ ۱- نظر۔ ۲- انگشت نما۔
 רָו (رِאוּ کی عوض) م صورت۔
 מְרַאָה מ ۱- نظر۔ ۲- وہ چیز جس پر نظر پڑے۔ ۳- صورت۔
 מְרַאָה ת ۱- رویا۔ ۲- آئینہ۔
 בָּלוּ (בָּרוּ کے عوض اور یہہ رָאוּ کی عوض) دیکھو۔

רָאִים ———— ראם۔

רְאוֹשׁוֹן ———— ראش۔

ראם بلند ہونا۔

رَام یا رَامים اور رَام یا رَام م جنگلی بھینسا۔

رَام ———— روم۔

رָאֵשׁ | ۲ رָאֵשׁ ———— روش۔

رָאֵשׁ اور رֹשׁ (جمع رָאֵשִׁים) (ر ۱ رָאֵשׁ) م ۱- سر۔ ۲- سردار۔
 ۳- سرا۔ ۴- چوٹی۔ ۵- عمدہ حصہ۔ ۶- اعلیٰ
 مقام۔ ۷- مجموعہ۔ ۸- کُل۔ ۹- غول۔ ۱۰- ابتدا۔
 ۱۱- آگ۔ ۱۲- پوست کا درخت۔

رָאֵשׁ ת ابتدا۔

رָאֵשׁ ת چوٹی۔

رָאֵשׁوֹן اور رְאוֹשׁוֹן اور رִישׁוֹן اور رָאֵשׁוֹן پہلا۔

رָאֵשׁוֹן پہلے۔

ראשית یا רשות ת ۱-ابتدا. ۲-پہلا زمانہ. ۳-پہلا
 حال. ۴-کسی کا جو حصہ پہلے ہاتھ لگے.
 ۵-خصوصاً زمین کے حاصلات میں سے. ۶-کسی
 چیز کا عمدہ تر حصہ.

۱ מְרַאֲשוֹת اور מְרַאֲשוֹת ת (جمع) سرہانا.

۲ מְרַאֲשוֹת سرہانے.

רב | רב ———— רבב.

רב ———— ריב.

۱ רבב قل ۱-بہت ہو جانا. ۲-بہت ہونا. ۳-تیر چھوڑنا
 (شاید اس واسطے کہ بہت سے تیر ایک ہی وقت
 چھوڑے جاتے ہیں).

רב م ۱-کثرت. ۲-بڑائی.

רב ۱-بہت. ۲-بس. ۳-بڑا. ۴-سردار. ۵-تیر.

רבָה ۱-بہت. ۲-بس.

۱ רבֵּרַב בְּרָא.

۲ רבֵּרַב اور רבֵּרַב מ سردار.

רבָּה ת دس ہزار کا مجموعہ.

۲ רבב دس ہزار ہو جانا.

רבז یا רבזא یا רבז ת دس ہزار کا مجموعہ.

רבִּיבִים מ (جمع) منہہ (بُودوں کی کثرت کے سبب).

רבד قل ۱-بچھانا. ۲-بانڈھنا.

רבִּיד מ طوق.

מְרַבֵּד מ بچھونا.

רבה قل ۱-بہت ہو جانا. ۲-بہت ہونا. ۳-بڑا ہو جانا.

۴-بڑا ہونا.

- پعیل ۱- برہانا. ۲- پالنا.
 ہفعیل ۱- کوئی کام بہت کرنا. ۲- برہانا. ۳- بہت
 تھہرانا. ۴- بہت رکھنا.
 הרבה اور הרבות کثرت سے.
 רבו ת برائی.
 הרבה מ תדי (کیونکہ کثرت سے ہوتی ہے).
 הרבה ת بھرپوری.
 הרבה מ ۱- کثرت. ۲- روز افزونی.
 הרבות ת ۱- کثرت. ۲- برائی. ۳- اکثر. ۴- اولاد.
 ۵- سود.
 הרבות ת اولاد.
 הרבות ת سود.
 רבו | רבים ——— رב.
 רבו ——— رבה.
 רבید ——— رב.
 רביעי | רביעי ——— رבע.
 רבך قل-تبونا.
 רבע قل ۱- لیت جانا. ۲- ہم بستر ہونا.
 ہفعیل- نر کو مادہ پر چھوڑنا.
 ۱ رבע م لیتنا.
 רבע اور הרבע ת (م הרבעה) بصیغہ واحد. چار.
 بصیغہ ثنیہ. چہارچند.
 بصیغہ جمع. چالیس.
 ۲ رבע م ۱- چوتھا حصہ. ۲- چاروں سمتوں میں سے ایک.
 رבע م چوتھا حصہ.

רבץ م پوتے یا نواسے کی اولاد میں سے ایک۔
 رבץ اور رבץ چوتھا۔

۲ رבץ قل اور پُعل-سربع ہونا۔

רבץ قل ۱-چار پایوں کی طرح بیٹھنا۔ ۲-شیر کی طرح

کمین میں بیٹھنا۔ ۳-قرار پانا۔ ۴-برقرار رہنا۔

ہفعیل ۱-بتھانا (چار پایوں کو)۔ ۲-دیوار میں

پتھر لگانا۔

רבץ م ۱-چار پایوں کے بیٹھنے کا مقام۔ ۲-آرام گاہ۔

مרבץ م چار پایوں کے بیٹھنے کا مقام۔

רבک باندھنا۔

مרבک م اصطبل۔

רבب | ربرب | ربرب — رbb۔

רבب دھیر کرنا۔

ربب م دھیلا۔

רבب قل ۱-ہلنا۔ ۲-کانپنا۔ ۳-غصہ ہونا۔ ۴-گھبراننا۔

ہفعیل ۱-کنپانا۔ ۲-غصہ دلانا۔ ۳-گھبرا دینا۔

ہثعیل-جوش و خروش سے کام کرنا۔

ربب م ۱-گھبراہٹ۔ ۲-غصہ۔ ۳-گرگراہٹ۔

۴-جوش و خروش۔

ربب م غصہ۔

ربب کانپنے والا۔

ربب ت تھرتھراہٹ۔

ربب م ایک صندوق جو گاریکے ایک طرف لتک کر ہلتا ہے۔

ربب اور ربب ت ۱-پانو۔ ۲-نقش قدم۔ ۳-روانی۔ ۴-دفعہ۔

ربب پیچھے۔

رگلا قَل ۱-چلنا۔ ۲-گھومتے پھرنا۔ ۳-چُغلی کھانی۔
۴-کپڑے دھونے (کیونکہ دھوبی پانوں سے روند کر
دھوتے تھے)۔

پَعِيل ۱-گھومتے پھرنا۔ ۲-چُغلی کھانی۔

۳-جاسوسی کرنی۔

تَفْعِيل-ہاتھ پکڑ کر چلانا۔

رِیْل م دھوبی۔

رِیْل م پیادہ سپاہی۔

۱ مَرِیْلُوْت ت (جمع) پائنتی۔

۲ مَرِیْلُوْت پائنتیوں۔

۱ رگم قَل ۱-دھیر کرنا۔ ۲-خصوصاً پتھروں کو۔ ۳-پتھر مارنا۔
۴-سنگسار کرنا۔

رِیْمَا ت ۱-پتھروں کا دھیر۔ ۲-دیوار۔

مَرِیْمَا ت پتھروں کا دھیر۔

۲ رگم تَفْعِيل ۱-پتھر پھینکنا۔ ۲-خصوصاً پار

پھینکنا۔ ۳-ترجمہ کرنا۔

تُفْعَل-ترجمہ کیا جانا۔

رگن قَل اور نَفْعَل-کُرْکُرَانَا۔

رگلا قَل ۱-دَرَانَا۔ ۲-دھمکا کر چپ چاپ کر دینا۔

۳-دَر جانا۔ ۴-سَمَت جانا۔ ۵-بند ہو جانا۔

۶-کانپنا۔

نَفْعَل-چپ چاپ ہو جانا۔

هَفْعِيل ۱-چپ چاپ کر دینا۔ ۲-آرام دینا۔

۳-آرام سے رہنا۔ ۴-آنکھیں مٹکانی۔

رِیْلَا چپ چاپ۔

مَرְגוּעַ מ اور מְרַגְעָה ت آرامگاہ.
 ۱ رַגַע م ۱- آنکھوں کا متکانا۔ ۲- لمحہ۔
 ۲ رַגַع ناگہاں۔

لְרַגְעִים ۱- ہردم۔ ۲- ناگہاں۔

رַגַע قَل-ھلّے مچانا۔

ہُفְעִיל-شور و غل کے ساتھ اکتھے دورنا۔

رַגַע م رַגְעָה ت بھیڑ۔

رַגַع قَل-پتک دینا۔

ہُفְעִיל ۱- پھیلانا۔ ۲- مندھنا۔

رַגַע م ایک قسم کا ڈھیلا اور مہین کپڑا۔

رַגַע قَل ۱- روندنا۔ ۲- غالب ہونا۔ ۳- حکومت کرنی۔

۴- قبضہ میں لانا۔

پְעִיל-گچل ڈالنا۔

ہُفְעִיל-قابض کرنا۔

رַגַع ————— رַגַع۔

رַגַع قَل-خزانتے لینا۔ [پڑنا۔

نְفַעַל ۱- بھاری نیند میں سونا۔ ۲- حیران ہو کر گر

תְּרַדְמָה ت بھاری نیند۔

رַגַע قَل ۱- کسی کا پیچھا کرنا۔ ۲- رگیدنا۔ ۳- بھگانا۔

نְفַעַל ۱- رگیدا جانا۔ ۲- بھگایا جانا۔

پְעִיל ۱- کسی کی پیروی کرنی۔ ۲- رگیدنا۔

פְּעַל-پراگندہ ہونا۔

ہُفְעִיל-رگیدنا۔

הֻפְעַל-رگیدا جانا۔

מְרַדֵּף رگیدا ہوا۔

رہب قَل ۱-ہمت باندھنی۔ ۲-سختی کرنی۔ ۳-زور ڈالنا۔

ہفعیل ۱-ہمت بندھانی۔ ۲-زور ڈالنا۔

رہب م ۱-غرور۔ ۲-مصر کا ایک نام اُسکے غرور کے سبب۔

رہب مخرور۔

رہب م فخر کا باعث۔

رہب بہنا۔

رہب م ۱-فالی۔ ۲-گائل۔

رہب م خاتم بندی کی چھت (گویا اُس میں فالیاں

سی پڑی ہوتی ہیں)۔

رہب بھیڑ لگانی۔

رہب م ۱-بھیڑ۔ ۲-کثرت۔

رہب م کثرت کا باپ۔

رہب ————— رہب۔

رہب قَل ۱-آوارہ پھرنا۔ ۲-دھونڈنا۔

ہفعیل ۱-آوارہ پھرنا۔ ۲-جوا ہلانا (بیل کا)۔

رہب م ۱-آوارہ پھرایا ہوا آدمی۔ ۲-آوارہ پھرائے

ہوئے کا حال۔

رہب قَل-پیت بھر کر پینا۔

پعیل ۱-پیت بالکل بھر کر پینا۔ ۲-پلاکر بالکل

سیر کرنا۔

ہفعیل-سیراب کرنا۔

رہب سیراب۔

رہب ت سیرابی۔

رہب م سیرابی۔

رہب قَل ۱-دم لینا۔ ۲-ہوادار ہونا۔ ۳-آرام ہونا۔

يُعل - هوادار هونا.
 هُفَعِيل ۱- سونگهنا. ۲- سمجھ لینا. ۳- خوش هونا.
 رِوْح م ۱- فاصله. ۲- چھتکارا.
 رِوْحَا ت ۱- سانس لینا. ۲- دم لینے کا وقت.
 رِوْح ت ۱- دم. ۲- جان. ۳- روح. ۴- غصہ. ۵- هوا.
 ۶- آسمان کی ایک طرف. ۷- بطالت.
 رِحَات ت پھتکنے کا پنکھا.
 رِوْح م بُو.

روم قَل ۱- بلند هونا. ۲- اُتھنا. ۳- پیدا هونا.
 پَعْلِيل ۱- بلند کرنا. ۲- پالنا. ۳- بڑھانا. ۴- بنانا.
 ۵- بلندی پر رکھنا. ۶- کسیکی تعظیم کرنی.
 يُعلل ۱- بلند کیا جانا. ۲- اپنے تئیں بلند کرنا.
 هُفَعِيل ۱- بلند کرنا. ۲- کھڑا کرنا. ۳- اُتھانا.
 ۴- اُتھا لے جانا. ۵- چڑھانا. ۶- بخش دینا.
 هُفَعَل - اُتھا دیا جانا.
 هُتَپَعْلِيل - اپنے تئیں بلند کرنا.
 روم اور روم م بلندی.
 رومہ بلند نظری سے.
 رومم م اور روممہ ت تعظیم.
 رومموت ت بلند هونا.
 رم یا رام ۱- بلند. ۲- مشکل.
 رمہ ت بلند مقام.
 رموت ت دھیر.
 مَروم م ۱- بلندی. ۲- بلند مقام. ۳- بلند نظری.
 ۴- حق تعالیٰ. ۵- اشراف لوگ.

תרומה اور תרומה ט ۱-هدیه. ۲-خصوصاً قربانی.
 ۳-خصوصاً ایک قسم کی قربانی جو اُڑ چیزوں
 میں سے اُتھا کر گذرانی جاتی تھی.

דוע נפעל ۱-شور مچانا. ۲-بُرا ہونا. ۳-دُکھ اُتھانا.
 هفعیل ۱-بلند آواز سے چلانا. ۲-ترٹی بجانا.
 ۳-خصوصاً برانگیختہ کرنیوالی آواز سے ترٹی
 يُعلل-بلند آواز سے چلایا جانا. [بجانا.
 هثپעליל-خوشی سے للکارنا.

۱. لا م شور.

תרומה ט ۱-خوش آوازی. ۲-للکارنا. ۳-ترٹی کی
 آواز. ۴-خصوصاً ترٹی کی برانگیختہ
 کرنے والی آواز.

דוף قل-پیس ڈالنا.

يُعلل-زور سے ہلایا جانا.

ריפות ט (جمع) اناج کے کچلے ہوئے دانے.

תרופה ט ۱-سغوف. ۲-کوئی دوا.

۱. דומן قل-دورنا.

פעליל-دورنا.

هفعیل ۱-دورانا. ۲-جلدی لانا.

ד ۲ م ۱-دَاک کا ہرکارہ. ۲-پیادہ.

מדון م دور.

۱. מדופה ט دور.

۲. דומן قل ۱-تورنا. ۲-کسی پر ظلم کرنا.

נפעל ۱-تورا جانا. ۲-مظلوم ہونا.

۲. מדופה ט ظلم.

رَوَك قَل ۱- اُنْدِيلا جانا. ۲- خالي هو جانا. ۳- كهينچ كر
هتھيل ۱- اُنْدِيلا دينا. ۲- بهيج دينا. ۳- كهينچ كر
نكالنا. ۴- خالي كر دينا.

رَوَك هُفَعَل- اُنْدِيلا جانا.

رَوَك ۱- خالي. ۲- باطل.

رَوَك ۲- خالا. ۳- بطلان.

رَوَك ۳- اور رَوَك بے فائده.

رَوَك يارَوَك ۱- خالي. ۲- باطل. ۳- مغلَس. ۴- ناقص.

رَوَك ۱- خالي هاتھ. ۲- بے فائده. ۳- بے سبب.

رَوَك قَل- بهنا.

رَوَك م تھوك.

رَوَش — رَوَش.

رَوَش قَل- مغلَس هونا.

رَوَش هتھيل- اپنے تئیں مغلَس كر دينا.

رَوَش يارَوَش مغلَس.

رَوَش اور رَوَش اور ۲ رَوَش م مغلَسِي.

رَوَش م رَوَش (ماخذ فارسي).

رَوَا قَل ۱- پتلا كر دينا. ۲- دُبالا كر دينا.

رَوَا فَعَل- دُبالا هو جانا.

رَوَا ۱- پتلا. ۲- دُبالا.

رَوَا م ۱- پتلاپن. ۲- دُبالا پيا. ۳- تپ دق.

رَوَا م هلاکت.

رَوَا — رَوَا.

رَوَا بلند آواز سے چلانا.

رَوَا م بڑي چلاھت.

- رہم قل - پلک جھپکانا۔
- رہن قل ۱ - وزنی ہونا۔ ۲ - شریف ہونا۔
- رہن اور ۲ رہن م سردار۔
- رہب قل - کُشادہ ہونا۔
- رہب نفعل - کُشادہ ہونا۔
- رہب ۱ - چورنا کرنا۔ ۲ - کُشادہ کرنا۔ ۳ - جگہ دینی۔
- ۴ - رہائی دینی۔ ۵ - پسانا۔ ۶ - کُشادہ ہونا۔
- رہب ۱ - چورنا۔ ۲ - کُشادہ۔ ۳ - پھولا ہوا۔
- رہب م کُشادہ جگہ۔
- رہب م چوران۔
- رہب یا رُحوب م اور ت ۱ - کُشادہ جگہ۔ ۲ - خصوصاً
- شہر کے دروازہ کے سامنے کُشادہ جگہ۔ ۳ - سڑک۔
- م رُحوب م ۱ - کُشادگی۔ ۲ - آزادی۔
- رہہ پینا۔
- رہہ م بصیغہ تثنیہ۔ چکی۔
- رہم ——— رہم۔
- رہم ——— رہم۔
- رہم بہنا۔
- رہم م خاتم بندی کی چہت (کیونکہ اُس میں نالیان
- سی پڑی ہوتی ہیں)۔
- رہم ——— رہم۔
- رہل ت بہتر۔
- رہم قل ۱ - پیار کرنا۔ ۲ - خصوصاً اِس طرح پیار کرنا
- جس طرح اپنے بچہ کو کرتے ہیں۔
- رہم پعیل - رحم کرنا۔

يُعل - مَرحوم ہونا۔
 رָחַם م ایک قسم کا پرند جو اپنے بچوں کو بہت پیار
 رָחַם م ۱- رِحْم. ۲- عورت۔
 رָחֶמָה ت عورت۔

رָحַם م رِحْم۔
 رָحִمִים (و رָحִمِیْن) م (جمع) ۱- انتریاں۔ ۲- بڑا پیار۔
 رָحِیْم رَحْمَن۔
 رָحִمָنِی رَحْمَد۔

רחף قل - تھرتھراانا۔
 یعیل - مادہ پرند کا اپنے بچوں کو پروں سے پیت کے تلے
 رָחַץ قل ۱- دھونا۔ ۲- اپنا بدن دھو لینا۔
 يُعل - دھویا جانا۔

هتپعیل ۱- اپنا بدن دھو لینا۔ ۲- بھروسا کرنا یعنی
 اوروں سے ہاتھ دھو کر ایک ہی شخص سے
 کام رکھنا۔

רחצה ت ۱- شوئیدگی۔ ۲- دھونے کی جگہ۔

רחק قل ۱- دُور ہو جانا۔ ۲- دُور ہونا۔

نفعل - دُور کیا جانا۔

یعیل - دُور کر دینا۔

هتفعیل ۱- دُور کر دینا۔ ۲- کوئی کام دُور جگہ میں

کرنا۔ ۳- دُور ہو جانا۔

רחق دُور ہونے والا۔

۱ رَحِیْم اور رَحِیْم دُور۔

۲ رَحِیْم م ۱- دُور جگہ۔ ۲- قدیم زمانہ۔ ۳- زیادہ۔

הרחق دُور جگہ میں

مَرَحَم م دُور جگہ۔
 رَحَش قَل-أَبْلَنَا.

مَرَحَشَت ت دیگ۔

رَحَت — رُوح۔

رَحَب قَل-گیلا ہونا۔

رَحَب قَرَو تازہ۔

رَحَفَش يُعَلل-پنپنا۔

رَحَط تهرتھراانا۔

رَحَط م دہشت۔

رَحَش پَعِیل-پتک دینا۔

يُعَلل-پتک دیا جانا۔

رِی — رُوح۔

رِيب قَل ۱-جھگڑنا۔ ۲-لڑنا۔ ۳-مُباحثہ کرنا۔ ۴-مقدمہ کرنا۔
 هَفْعِیل-مقدمہ کرنا۔

رِيب يَا رِب م ۱-جھگڑا۔ ۲-مقدمہ۔

رِيب م مقدمہ میں مخالف۔

رِيب م ۱-مدعی۔ ۲-مُنتقم۔

مَرِيبَا ت جھگڑا۔

رِیح — رُوح۔

رِیم — رَام۔

رِیع — رَعَا۔

رِيفُوت — رُوف۔

رِيق | رِيق | رِيقَم — رُوق۔

رِیر — رُور۔

رِوش | رِوش — رُوش۔

ریشون ——— رکبش.

رکب ارکب ——— رکب.

رکب قَل - سوار ہو کر جانا.

ہفَعیل ۱ - سوار کر کے چلانا. ۲ - گازی پر چڑھانا.

۳ - کسی چیز پر چڑھانا. ۴ - گازی میں جوتنا.

رکب م ۱ - سواروں کا دستہ. ۲ - سواری کے جانوروں

کا خیل. ۳ - گازی. ۴ - چکی کا اوپر کا پات.

رکب م ۱ - سوار. ۲ - گازیبان.

رکبہ ث سواری.

رکوب م گازی.

مَرکب م اور مَرکبہ ث ۱ - گازی. ۲ - گازی کی گدی.

مَرکوبہ ث گھٹنا.

رکبش ——— ارکبش.

رکبیل ——— رکب.

رکب قَل ۱ - نرم ہونا. ۲ - ناز پروردہ ہونا. ۳ - مَلائم ہونا.

فَعَل ۱ - نرم ہو جانا. ۲ - بُز دل ہو جانا.

يُعل - نرم کیا جانا.

ہفَعیل - نرم کر دینا.

رکب ۱ - نرم. ۲ - نازک. ۳ - مَلائم.

رکب م نرمی.

مَرکب م ۱ - نرمی. ۲ - بُز دلی.

رکب قَل ۱ - گھومتے پھرنا. ۲ - سوداگری کرنی.

رکبہ ث سوداگری.

رکبیل م چغلی.

مَرکبہ ث تجارت گاہ.

רנס قل - باندهنا.

رڇس م ناهموار جگه (گويا بندهي هوئي - گھلي نهين).

رڇس م سازش.

۱ رڇش قل - حاصل کرنا.

رڇش يا رڇوش م مال.

۲ رڇش تيزرو هونا.

رڇش م ايڪ قسم کا عمدہ گھوڙا.

رڇس — روم.

رڇس — رامس.

رما اور رما قل ۱ - پھينڪنا. ۲ - چھوڙنا (تير وغيره کا).

۳ - رکھنا. ۴ - مقرر کرنا.

پعيل ۱ - فريب دينا (گويا گرا دينا). ۲ - حواله کرنا.

هتپعيل - پھينڪ ديا جانا.

۱ رما ت ۱ - سُستي (گويا هاتھ پير چھوڙ دينا). ۲ - فريب.

۲ رما ت سُستي سے.

رما ت فريب.

رما اور رما ت فريب.

رما — روم.

رما — ۲ رامس.

رما م انار. (ماخذ مشتبه).

رما — روم.

رما تير وغيره چھوڙنا.

رما م بهالا.

رما — رما.

رما کسی کی کمر پتلي هوني.

رَمَم ت گھوڑی.

۱ رَمَم قَل - بلند ہونا.

نَفَعَل - اُتھ جانا.

۲ رَمَم سَرَنَا.

رَمَم ت ۱ - جو کیترا سَراند سے پیدا ہوتا ہے. ۲ - ایسے

کیتروں کا مجموعہ.

رَمَم قَل ۱ - روندنا. ۲ - کچل ڈالنا.

نَفَعَل - کچلا جانا.

رَمَم م کچلی ہوئی چیز.

رَمَم قَل ۱ - رینگنا. ۲ - چلنا.

رَمَم م ۱ - رینگنے والا جانور. ۲ - ایسے جانوروں کا

مجموعہ. ۳ - سب قسموں کے جانور.

رَمَم رَمَم — رَمَم.

رَمَم قَل - کھڑکھڑانا.

رَمَم قَل ۱ - سائیں سائیں کرنا. ۲ - خوش آوازی کرنی.

۳ - افسوس سے چلانا.

رَمَم پَعِیَل ۱ - خوشی سے چلانا. ۲ - بلند آواز سے کسی کی

تعریف کرنی.

رَمَم پَعِیَل - خوشی سے چلایا جانا.

رَمَم هَتِیَوَعِیَل ۱ - خوشی سے چخوانا. ۲ - خوشی سے چلانا.

رَمَم هَتِیَوَعِیَل - خوشی سے چلانا.

رَمَم ت ۱ - خوش آوازی. ۲ - شتر مرغ.

رَمَم ت ۱ - خوشی کی بلند آواز. ۲ - افسوس کی

بلند آواز.

رَمَم م خوشی کی بلند آواز.

رَسَمَ م — ا رَسَمَ.

رَسَن باندھنا.

رَسَمَ م ۱- لگام. ۲- راس. ۳- سواری کے جانوروں کا جبراً.

۱ رَسَمَ قَل - بھگونا.

رَسَمَ م اُوس کی ایک بوند.

۲ رَسَمَ قَوْرَنَا.

رَسَمَ م (جمع) ویرانہ.

رَعَا رَعَا — رَعَا.

۱ رَعَا — رَوَعَا.

۲ رَعَا — رَعَا.

رَعَبَ قَل ۱- بھوگا ہونا. ۲- قحط میں مبتلا ہونا.

رَعَبَ م ۱- بھوگا کرنا. ۲- بھوگا رہنے دینا.

رَعَبَ م ۱- بھوک. ۲- قحط.

رَعَبَ بھوگا.

رَعَبَ م قحط.

رَعَدَ قَل کانپنا.

رَعَدَ م اور رَعَدَا ت کانپنا.

رَعَا قَل ۱- چوپانی کرنی. ۲- رعایت کرنی. ۳- کھلانا.

۴- چرنا. ۵- کھا جانا. ۶- کسی چیز یا شخص

سے خوش رہنا. ۷- چاہنا.

رَعَا - کسی سے دوستی رکھنی.

رَعَا - چوپانی کرنی.

رَعَا - صحبت رکھنی.

رَعَا م رفیق.

رَعَا ت سہیلی.

۲ رعل یا رعل م ۱-رفیق. ۲-همسایه. ۳-همجنس.
۴-دوسرا. ۵-خواہش. ۶-خیال.
رعلت پیاری.

رعل م چراگاہ.

رعل اور رعل م چوپان.

۲ رعل چوپان سے متعلق.

رعلت ت ۱-همسائی. ۲-دوسری. ۳-شوق. ۴-خواہش.

رعل م ۱-شوق. ۲-خواہش. ۳-خیال.

م رعل م دوست.

م رعل م ۱-چراگاہ. ۲-چارا. ۳-کھانے کی جگہ.

م رعلت ت ۱-چراگاہ. ۲-گلہ.

رعل ————— رعل.

رعل ————— رعل.

رعل هُفَعَل-کانپنا.

رعل م تهرتھراہت.

رعلت ت نقاب (کیونکہ ہوا میں تهرتھراہتا ہے).

ت رعلت ت دگمگاہت.

رعل قَل ۱-شور کرنا. ۲-کانپنا.

هَفَعِيل ۱-گرجنا. ۲-غصہ دلانا.

رعل م ۱-شور غل. ۲-گرج.

رعلت ت ۱-تهرتھراہت. ۲-ایال.

رعل سر سبز ہونا.

رعل ۱-سر سبز. ۲-اقبال مند.

رعل قَل ۱-شور مچانا. ۲-تورنا. ۳-توتنا. ۴-پُرا ہونا.

۵-اُداس ہونا.

۱- מרפא اور مرפה م ۱- تندرستی. ۲- تازگی. ۳- بحالی.
 رفا ————— ۱ رפה.

رפד قل- بچھانا.

پعیل ۱- بچھانا. ۲- سنبھالنا.
 رפדה ת תیکن.

רפסה ת بیڑا (لکڑیوں کا).

۱- رפה اور ۲- رفا قل ۱- گرا دینا. ۲- گرنے دینا. ۳- ڈھیلا
 ہونا. ۴- ڈھکنا. ۵- باز آنا. ۶- سُست ہونا.
 نفعل- سُست ہونا.

پعیل ۱- ڈھیلا کرنا. ۲- گرنے دینا.
 هفعیل ۱- گرنے دینا. ۲- باز آنا. ۳- چھوڑنا.
 ۴- رهنے دینا. ۵- جانے دینا.

هتپعیل ۱- سُست ہونا. ۲- بزدل ہونا.

رפה ۱- سُست. ۲- کمزور.

رפה م مُردہ کی روح (کیونکہ وہ کمزور سمجھی جاتی تھی)

רפיון م سُستی.

۲- מרפא م حلم.

רפידה ————— رפה.

רפס اور רפש قل ۱- کچلنا. ۲- گدلا نا.

نفعل- گدلایا جانا.

هتپعیل- اپنے بدن کو کچلوانا.

מרפש م گدلا پانی.

רפסה ————— رפה.

רפה تور لینا.

רפת م ۱- چرنی. ۲- تھان (گھوڑے بیل کا).

رَفَقَ قَلَّ - سنبھلنا۔

رَفَشَ — رَفَسَ۔

رَفَشَ رَوْنَدَنَا۔

رَفَشَ مَ كِلِچَر۔

رَفَّتَ — رَفَفَ۔

رَفَّ — رَفَضَ۔

رَفَّ — رَوَّ۔

رَفَّضَ قَلَّ - دوزنا۔

رَفَّضَ يَعْجِلُ - حسد سے تاكنا۔

رَفَّضَ ۲ رَفَّضَ قَلَّ ۱ - راضی ہونا۔ ۲ - رضامندی سے قبول کرنا۔

نَفَعَلُ - رضامندی سے قبول کیا جانا۔

يَعْجِلُ - راضی کرنا۔

هَفَّعِيلُ - کسی کا قرض ادا کر کے اُسے راضی کرنا۔

هَثَّيْعِيلُ - اپنے سے راضی کرنا۔

رَفَّضَ ۱ مَ ۱ - رضامندی۔ ۲ - رضامندی کے ساتھ مقبولیت۔

۳ - رضامندی کا باعث۔ ۴ - مرضی۔ ۵ - نعمت۔

رَفَّضَ قَلَّ - مار ڈالنا۔

نَفَعَلُ - مار ڈالا جانا۔

يَعْجِلُ ۱ - سرگرمی سے ہلاک کرنا۔ ۲ - خونری ہونا۔

رَفَّضَ ۱ مَ ۱ - تلوار کا زخم۔ ۲ - لڑائی کے وقت کی للکار۔

رَفَّضَ قَلَّ - چھید ڈالنا۔

مَرَفَّضًا مَ سْتَالِي۔

رَفَّضَ قَلَّ ۱ - پتھر چٹنا۔ ۲ - پتھروں کا فرش بنانا۔

رَفَّضَ مَ چولہے کا پتھر۔

رَفَّضَ ۱ ث ۱ - چولہے کا پتھر۔ ۲ - پتھروں کا فرش۔

مَرَقَات ت پتھروں کا فرش۔

رذ ق ل ۱- تورا۔ ۲- کسی پر ظلم کرنا۔ ۳- توتنا۔

نفعَل- تورا جانا۔

پعیل ۱- تورا دالنا۔ ۲- ظلم زبردستی کرنی۔

پوعیل- کسی پر ظلم کرنا۔

هفعیل- تورا دالنا۔

هثپوعیل- آپس میں سخت لڑائی کرنی۔

رذ م تکر۔

رک ————— ۱ رک۔

رک ————— ۱ رک۔

رک ————— ۲ رک۔

رکب ق ل- سرنہ۔

رکب اور رکبو م سرنہ۔

رکد ق ل اور پعیل ۱- اچھلنا۔ ۲- ناچنا۔

هفعیل- ناچنا۔

رکہ ————— ۱ رک۔

رکح ق ل اور هفعیل ۱- کسی چیز میں مصالح ملانا۔

۲- خصوصاً تیل میں۔

پعیل- مصالح سے بھرا جانا۔

رکح م مصالح۔

رکح م مصالح کا تیل۔

رکح م عطر فروش۔

رکحیم م (جمع) مصالح کے تیل۔

مَرَقَات م خوشبودار پودے۔

مَرَقَات ت ۱- مصالح کا تیل۔ ۲- اُسکے بنانے کی دیگ۔

مَرْمَحَت ت ۱- مصالح کے تیل کا بنانا۔ ۲- مصالح کا تیل۔

رَمِيع ————— رَمَع.

رَمِيك ————— ا رَمَك.

رکَم قَل ۱- رنگارنگ کرنا۔ ۲- خصوصاً رنگارنگ کپڑا بنانا۔

يُعل- رنگارنگ کپڑے کی طرح حکمت سے بنایا جانا۔

رَمَمَة ت ۱- رنگارنگ چیز۔ ۲- خصوصاً رنگارنگ کپڑا۔

رَمَع قَل ۱- مارنا۔ ۲- گوتکر پھیلانا۔ ۳- پھیلانا۔

۴- کچل ڈالنا۔

يُعيِل ۱- گوتکر پھیلانا۔ ۲- مہین پتر سے منڈھنا۔

يُعل- گوتکر پھیلایا جانا۔

هفَعِيل- پھیلانا۔

رَمَع م مہین پتر۔

رَمِيع م فضاے آسمان۔

۱ رَمَك قَل- گوتکر مہین کرنا۔

رَم ۱- پتلا۔ ۲- ڈبلا۔ ۳- صرف۔ ۴- بیشک۔ ۵- لیکن۔

رَمَة ت ۱- کنپٹی۔ ۲- گال۔

رَمِيك م چپاتی۔

۲ رَمَك تھوکنا۔

رَم م تھوک۔

رَش ————— رَوَش.

رَشَة اجازت پانی۔

رَشِيون م اجازت۔

رَشِيَت ————— رَأَش.

رَشَم قَل- قلمبند کرنا۔

رَشَع قَل ۱- شورغل مچانا۔ ۲- شریر ہونا۔ ۳- شریر تھہرنا۔

هَفْعِيل ۱- شَرِير تَهْرَانَا. ۲- كَسِي پَر غَالِب آنا.
۳- شَرَارَت كَرْنِي.

رَشَع ۱- شَرِير. ۲- قَصُورُوَار.
رَشَع م اور رَشَعَا ت ۱- شَرَارَت. ۲- شَرَارَت كَا كَام.
مَرَشَعَت ت شَرِير عَوْرَت.

رَشَق جَلْنَا.

رَشَق م ۱- شَعْلَة. ۲- بَجَلِي. ۳- اَيْسِي بِيْمَارِي كِي وَبَا
جَس مِيں بَدَن جَلْنَا هُو.

رَشَق پَوَعِيل- تَوْر دَالْنَا.
يُعَل- تَوْر دَالَا جَانَا.

رَشَق ————— رَش.

رَتُوك ————— رَتَك.

رَتَح قَل- اُبَلْنَا.

پَعِيل- اُبَلْنَا.

هَفْعِيل- اُبَلْنَا.

يُعَل- جُوش كَهَانَا.

رَتَح م اُبَال.

رَتَم قَل- جُوتْنَا.

رَتَم م اِيك قَسْم كَا جَنگَلِي پُودَا جُو بَانْدَهْنِي كِي
كَام آتَا تَهَا.

رَتَك قَل- بَانْدَهْنَا.

فَعَل- كَهُولَا جَانَا.

رَتَكَا ت اور رَتُوك م زَنْجِير.

رَتَت دَرْنَا.

رَتَت م ۱- دَهْشَت. ۲- خَدَا تَرْسِي.

ش

شمار اُبلنا.

شمار م خمير.

شمارت ——— نسا.

شمار گوتنهنا.

شمار م جالي.

شماره ت ۱-جال. ۲-جالي.

شماره ——— شماره.

شماره قل ۱-سير هونا. ۲-سيراب هونا.

پعيل اور هفعليل-سير كرنا.

شماره م رزق كي فراواني.

شماره سير.

شماره م اور شماره اور شماره ت سيري.

شماره قل-تاكنا.

پعيل ۱-كسي كي راه ديكهني. ۲-اميد كرني.

شماره م اميد.

شماره قل ۱-بزا هونا. ۲-بهت هونا.

هفعليل ۱-بزا كرنا. ۲-كسي كي تعظيم كرني.

شماره ۱-بزا. ۲-بهت.

شماره قل اور نفعل ۱-بلند هونا. ۲-بلندي پر هونا.

پعيل-بلندي پر ركهنا.

فعل-بلندي پر ركها جانا.

هفعليل-اپنه تئیں بلند كرنا.

مَشْدَب م ۱- بلندی. ۲- بلند جگہ.

شذ قَل- بڑھنا.

هَفْعِيل- بڑھانا.

شذ ————— شذ.

شذ قَل- ہموار ہونا.

پَعِيل- ہینگا پھیرنا (کھیت پر).

شذ ہموار ہونا.

شذ اور شذ م ۱- میدان. ۲- خشکی. ۳- کھیت.

۴- دیہات. ۵- ملک.

شذ سلسلہ وار رکھنا.

شذ ت سلسلہ.

شذ م اور ت ایک بھیڑ- یا بکری- یا میندھا- یا بکرا.

شذ شہادت دینی.

شذ م گواہ.

شذ ت گواہی.

شذ گول ہونا.

شذ م ایک قسم کا زیور جو پورے چاند کے ہمشکل

ہوتا تھا.

شذ ————— سب.

۱ شذ پلپیل- کسی چیز کا احاطہ باندھنا.

۲ شذ قَل- ہٹ جانا.

شذ م ہٹ جانا.

شذ قَل- غور کرنی.

شذ قَل- گمراہ ہو جانا.

شذ اور س م گمراہی.

شور قَل ۱- احاطہ باندھنا۔ ۲- راستہ روکنا۔
 پعلیل- گونتھنا (کیونکہ احاطے اکثر شاخیں گونتھکر
 بناتے ہیں)۔

شور م اور شورہ ت شاخ۔

م Shore اور Shore اور Shore ت کانتوں کا احاطہ۔

شور اور شور قَل ۱- رکھنا۔ ۲- بنانا۔ ۳- پیدا کرنا۔
 ۴- آراستہ کرنا۔ ۵- مقرر کرنا۔ ۶- قرار بخشنا۔
 ۷- لگانا۔ ۸- منسوب کرنا۔ ۹- پیش کرنا۔
 ۱۰- رکھ چھوڑنا۔ ۱۱- کرنا۔ ۱۲- دینا۔
 ۱۳- جاری کرنا۔

هفعل ۱- لگانا۔ ۲- آراستہ کرنا۔

هفعل- رکھا جانا۔

ت Shore ت امانت۔

۱ شور قَل ۱- لڑنا۔ ۲- حکومت کرنی۔

هفعل- حاکم تھرا نا۔

۲ شور قَل- آراء سے چیرنا۔

۳ شور قَل- ہت جانا۔

شورہ ————— شردہ۔

شورک ————— شورک۔

شور اور شور قَل- خوش ہونا۔

م شور ۱- خوشی۔ ۲- خوشی کا باعث۔

شور م خوشی۔

شور ————— شردہ۔

شחה قَل- تیرنا۔

هفعل- سیلاب سے بہا دینا۔

شوح م تيراؤ.

شحوک — شحک.

شحات قل - فچورنا.

شحک قل ۱- هنسنا. ۲- ناچنا.

پعیل ۱- تهتها کرنا. ۲- کهیلنا. ۳- ناچنا.

هفعیل - هنسی کرنی.

شحک یا شحوک م ۱- هنسی. ۲- تهتها.

مشحک م تهته کا باعث.

شوت — شوت.

شمتا قل - گمراه هونا.

شتم قل - دشمنی رکھنی.

مشتمه ت دشمنی.

شتم قل - دشمنی رکھنی.

شتم م ۱- دشمن. ۲- مدعی. ۳- شیطان.

شتمه ت عرضی فالش.

شیا — شیا.

شوب قل - سر سفید هونا.

شوب م اور شوبه ت ۱- سر سفیدی. ۲- بڑھاپا.

شوب — شوب.

شود سفیدی پھیرنی.

شود سفیدی.

شود قل ۱- اپنے میں سے نکالنا. ۲- بولنا. ۳- گانا.

۴- فریاد کرنی. ۵- غور کرنی.

پعلیل - غور کرنی.

شود م ۱- جھاری. ۲- کلام. ۳- فریاد. ۴- غور.

שׁוּכָה ת גּוֹר.

שׁוּכָה מ خيال.

שׁוּכָה ——— שׁוּם.

שׁוּכָה ——— שׁוּשׁ.

שׁוּכָה | שׁוּכָה | שׁוּכָה ——— שׁוּכָה.

۱ שׁוּכָה ديكهنا.

שׁוּכָה מ عقل.

שׁוּכָה ת تصوير.

משׁוּכָה ת ۱- تصوير. ۲- صورت. ۳- خيال.

۲ سוכه کتتا.

سوکو م چھري.

سوکو | سوکورا | سوکورا ——— سوکرا.

سوکر قل ۱- گونتهنا. ۲- دھانکنا.

سوکر م کانتا.

سوکر م احاطه.

سوکرا ت کانتا.

سوکرا قل ۱- تاکنا. ۲- هوشیاری سے کام کرنا.

پعیل- هوشیاری سے رکھنا.

هفعیل ۱- تاکنا. ۲- دل لگا کر غور کرنی. ۳- هوشیاری

کی رفتار رکھنی. ۴- کامیاب ہونا.

۵- هوشیار کرنا. ۶- کامیاب کرنا.

سوکرا اور سوکرا م ۱- هوشیاری. ۲- عقل مندی. ۳- کامیابی.

سوکرا ت عقل مندی.

سوکرا ——— سوکرا.

[دینی]

سوکر قل ۱- کسیکو مزدوری پر رکھنا. ۲- کسیکو رشوت

فَعَل اور هَتَّيْعِيل - کسی کا مزدور بننا۔

شָדַר م ۱ - مزدوری۔ ۲ - کرایہ۔

شָדַר م مزدوری۔

شָדִיר م مزدور۔

שָדִירָה ת کرایہ۔

מְשֻדָּר ת مزدوری۔

שָלָה מוֹתָ הוֹנָא۔

שָלוּ اور שָלוּי م اور ת ۱ - بتیروں۔ ۲ - بتیروں کا جھڑ۔

שָלָמָה ——— شَمَل۔

שָמַלָּא یا שָמַאזֹל م ۱ - بائیں طرف۔ ۲ - بائیں ہاتھ۔ ۳ - شمال۔

שָמַלָּא یا שָמַל هَفْعِيْل ۱ - بائیں طرف کرنا۔ ۲ - بائیں

ہاتھ کو استعمال میں لانا۔

שָמַלָּא یا שָמְלָא بائیں طرف والا۔

שָמַח قָל - خوش ہونا۔

پَعِيْل اور هَفْعِيْل - خوش کرنا۔

שָמַח خوش۔

שָמַחָה ת خوشی۔

שָמִיכָה ——— סַמַד۔

שָמַל אֹרְהָנָא۔

שָמְלָה اور שָלָמָה ۱ - اوزھنے کا کپڑا۔ ۲ - پوشاک۔

שָמְלָא ——— שָמַל۔

שָמַם زھر دیکر ہلاک کرنا۔

שָמַמִית ת ایک قسم کی زھر دار چھپکلی۔

שָנָא قָل - دُشְמִנִי رکھنی۔

پَعِيْل - دُشְמִנִי رکھنی۔

نَفَعَل - کسی سے دُشمنی رکھی جانی۔

شَبَذَا ت دُشمنی۔

شَبَذَا جس سے دُشمنی ہو۔

شَعِير | شَعِيرَا — شَعَر۔

شَعَفَا — سَعَفَا۔

شَعَر قَل ۱- تھرتھراانا۔ ۲- آندھی چلنی۔ ۳- آندھی سے اُزا دینا۔

نَفَعَل - آندھی چلنی۔

پَعِيل - آندھی سے اُزا دینا۔

هَشِيْعِيل - آندھی کی طرح چلنا۔

شَعَر م ۱- تھرتھراہت۔ ۲- آندھی۔

شَعَر اور شَعَر م ۱- بال۔ ۲- سارے سر کے بال۔

شَعَرَا ت بال۔

شَعَرَا ت آندھی۔

۱ شَعِير جسکا بدن بالوں سے چھپا ہوا ہو۔

۲ شَعِير م ۱- بکرا۔ ۲- شاید ایک قسم کا بندر۔

۳- (بصیغہ جمع) منہ۔

شَعِيرَا ت بکری۔

شَعَرَا ت جَو۔

شَفَا ت ۱- ہونت۔ ۲- زبان (یعنے بولی)۔ ۳- کنارہ۔

شَفَم م دَاڑھی۔

شَفَا قَل - اُنڈیلنا۔

پَعِيل - گنجا کرنا۔

مَشَفَا م خونریزی۔

شَفَن قَل - چھپا رکھنا۔

۱ شرفک قل ۱- مارنا. ۲- بجانا (تالي کا).
ہفَعِيل-عہد باندھنا.

شرفک م مار.

۲ شرفک قل- بہت ہونا.
شرفک ————— شرفک.

شرفک نَفَعَل- بندھنا.

شرفک چھاننا.

شرفک م ۱- کنبل. ۲- تات. ۳- بورا.

شرفک پَعِيل- شوخ چشمي کرني.
شرفک ————— شرفک.

شرفک قل- گونٹھنا.

پُعل اور ہتھپَعِيل- بُنا جانا.

شرفک م پتلي شاخ.

۱ شرفک چھيدنا.

شرفک م کسی قسم کا تيز ہتھیار.

۲ شرفک خدمت کرني.

شرفک م عبادت.

۳ شرفک قل- بھاگ نکلنا.

شرفک م بھاگ نکلا هوا آدمي.

شرفه قل ۱- سلسلہ وار رکھنا. ۲- سپہ سالاري کرني. ۳- لڑنا.

شرفه ث ۱- سلسلہ. ۲- سطر.

مَشْرَہ ث حکومت.

مَشْرَہ ث کڑھائي.

شرفه ————— شرفه.

شرفه ————— شرفه.

شَرקים ——— ۱ شَرק.

شَرק قَل-کاتنا.

نَفَعَل-زخمي هونا.

شَرק م اور شَرקَت ت پچھنا.

شَرگ ——— شَرگ.

شَرگ ——— شَرگ.

شَرگ ——— ۱ شَرگ.

شَرگ پَعِيل-الجهانا.

شَرگ م شَرگ (جوئي کا بندھن).

شَرگ قَل-پھیلانا.

هَشَقِيل-اپنے تئیں پھیلانا.

شَرگ زیادہ لمبا.

شَرگ ——— سَرگ.

شَرگ قَل-جلنا.

نَفَعَل اور پَعَل-جلایا جانا.

شَرگ م ۱-ایک قسم کا سانپ (زخم کے سوزش کے سبب).

۲-ایک قسم کا فرشتہ (شاید محبت الہی کے

سوزش کے سبب).

شَرگ اور مَشَرگ ت ۱-جلنا. ۲-جلانا.

۱ شَرگ قَل-گونتھنا.

شَرگ یا شَرگ م اور شَرگ ت کشمش کا درخت.

شَرگ م (جمع) کسی درخت کی پتلی شاخیں.

شَرگ دُھنا هوا.

۲ شَرگ لال سا هونا.

شَرگ لال سا.

שׂאָה ————— שׂוא.

שׂאָה ————— ۱ שׂאה.

שׂאָל ————— שׂאל.

שׂאָן ————— ۱ שׂאה.

שׂאט نفرت کرنی.

שׂאָט م غرور.

שׂאָה ————— ۱ سآه.

שׂال قل ۱- مانگنا. ۲- پوچھنا.

نفعل- اجازت مانگنی.

پعیل ۱- بھیک مانگنی. ۲- دریافت کرنا.

هفعیل- مانگنے والے کو دینا.

שׂאָה اور שׂאָה ت ۱- درخواست. ۲- مانگی ہوئی

چیز. ۳- دریافت کی ہوئی بات. ۴- امر.

משׂאָה ت درخواست.

שׂال یا שׂال م عالم ارواح (شاید اس واسطے کہ وہ سب

کو گویا مانگتا یعنی بلاتا ہے).

שׂان پعیل- آرام سے رھنا.

۱ شׂان اور شׂان ۱- آرام سے رھنے والا. ۲- بے فکر.

۲ شׂان م غرور.

שׂام قل- لوتنا.

שׂان قل ۱- هانپنا. ۲- جلدی کرنی. ۳- منہ پسا کر گویا

کھانا یا پینا. ۴- کسیکا بہت خواہشمند ہونا.

۱ شׂان قل- باقی رھنا.

نفعل ۱- باقی چھوڑا جانا. ۲- باقی رھنا.

هفعیل ۱- باقی رھنے دینا. ۲- باقی چھوڑنا.

شمار م اور شماریت اور شربت ت بقیہ.

۲ شمار خمیری ہونا.

مشمارت ت آتا گوندھنے کا برتن.

شمار م ۱-گوشت. ۲-دھیال نھیال کے مرد. ۳-طعام.

شمارت ت دھیال نھیال کی عورتیں.

شمارت ——— ۱ شمار.

۱ شرب جلانا.

شرب اور شرب م شعلہ.

۲ شرب تورنا.

شرب م تکرنا.

شربہ قل-اسیر کر کے جلاوطن کرنا.

شربہ فعل-اسیر ہو کر جلاوطن ہونا. [لوگ.

شربوت اور شربوت ت ۱-اسیر کی جلاوطنی. ۲-اسیر و جلاوطن

شرب م ۱-اسیر کی جلاوطنی. ۲-اسیر اور جلاوطن

لوگ. ۳-ایک اسیر اور جلاوطن.

شربوت ت ایک اسیر اور جلاوطن عورت.

شربوت ت ۱-اسیر کی جلاوطنی. ۲-اسیر و جلاوطن لوگ.

شبو م ایک قسم کا جواہر. (ماخذ مشتبه).

شبول ——— شبل.

شبوۃ | شبوۃ ——— شبوۃ.

شבות ——— شبة.

شבח پعیل ۱-تھانا. ۲-کسی کی تعریف کرنی.

۳-مبارک تھہرانا.

شعبیل-تھما دینا.

شعبیل-فخر کرنا.

שבת سنڀالنا.

שבת يا شַבַּת م اور ث ۱- سونتا. ۲- عصا. ۳- سبط
(بني اسرائيل کا- کیونکہ ہر ایک سبط کا سردار عصا
لئے رہتا تھا). ۴- ایک سبط کا ایک حصہ. ۵- جریب.
۶- جریب سے ماپا ہوا حصہ. ۷- برجھی.

שבי | שְׁבִיָּה ——— שבה.

שביב | שְׁבִיב ——— | שבב.

שביל ——— שבל.

שבים ——— שבם.

שביעי ——— | שבע.

שבית ——— | שבה.

שביל قَل ۱- چلنا. ۲- بہنا. ۳- اُگنا.

שבیل اور شَبُول م رستہ.

שבّلات ث شاخ.

שבّلات اور سבלّات ث ۱- اناج کی بال. ۲- ندي.

שבّل م نقاب.

שבّلول ——— بلل.

שבם گونتھنا.

שבّים م جالی.

[۲- سات بار.

שבّע ث (م شَبَعָה اور شَبַעָה) بصیغہ واحد. ۱- سات.

بصیغہ تثنیہ. ہفت چند.

بصیغہ جمع. ستر.

שבعا قَل- قسم کھانی (کیونکہ سات پاک عدد سمجھا

جاتا تھا اور شاید قسمیں سات قربانیوں کے

ساتھ کھائی جاتی تھیں).

נִפְעַל ۱- قسم کھانی. ۲- خصوصاً فرمانبرداری کی

قسم کھانی.

הִפְעִיל ۱- قسم کھلانی. ۲- بڑی تاکید سے کہنا.

שָׁבוּעָה یا שָׁבֻעָה ת قسم.

שָׁבוּעַ מ ۱- سبتا. ۲- خصوصاً ہفتہ (دنوں کا).

שָׁבוּעִי ساتواں.

שבץ قل ۱- گونتھنا. ۳- الجھانا. ۳- جَرْنَا.

پعیل- چکن دوزی کرنی.

שָׁבַץ م سرگردانی. [کا خانہ.

מִשְׁבְּצֹת ת ۱- زردوزی کپڑا. ۲- انگوتھی میں جواہر

تِشְׁבִּץ م چارخانہ کا کپڑا.

שבק قل- چھوڑنا.

ہٹپعیل- چھوڑا جانا.

۱ שבץ قل ۱- توڑنا. ۲- موقوف کرنا. ۳- پھاڑنا. ۴- ہلاک

کرنا. ۵- باندھنا (حد کا).

נִפְעַל ۱- توڑا جانا. ۲- شکستہ دل ہونا. ۳- پھاڑا

جانا. ۴- شکست کھانی. ۵- ہلاک ہونا.

پعیل- توڑ ڈالنا.

ہفعیل- پھروانا.

ہفعل- شکستہ دل ہونا.

שָׁבַר اور שָׁבַר מ ۱- شکستگی. ۲- تعبیر. ۳- ہلاکت.

۴- ہیبت. ۵- اناج (کیونکہ پیسا جاتا ہے).

۲ שבץ قل ۱- اناج خریدنا. ۲- اناج بیچنا.

ہفعیل- اناج بیچنا.

שָׁבַר מ ۱- شکستگی. ۲- ہلاکت.

מְשַׁבֵּר מ רַחַם כּא מְנַחֵם.
 מְשַׁבֵּר מ בְּרִי לֵהָר (کیونکہ تو تکر یہیں ہو جاتی ہے).
 שִׁבְשֵׁב הִתְעַיֵּיל-گھبرا جانا.
 שִׁבַת قַל ۱-آرام کرنا. ۲-باز آنا. ۳-موقوف ہونا.
 ۴-سبت کو ماننا.

نَفَعَلَ-موقوف ہونا.
 هَفَعِيل ۱-آرام دینا. ۲-باز رکھنا. ۳-رُکِنَا.
 ۴-موقوف کرنا. ۵-دفع کرنا.
 ۱ שִׁבַת ת ۱-باز آنا. ۲-سستی. ۳-بیکاری.
 שִׁבַת מ اور ת ۱-سبت (یعنی ساتواں روز اور سال
 جس میں بنی اسرائیل کو آرام کرنے کا حکم تھا).
 ۲-ہفتہ (دنوں کا).

שִׁבַתוֹן מ ایک خاص پاک سبت.

מְשַׁבֵּת מ موقوفی یعنی نیستی.

۲ שִׁבַת ————— יִשָּׁב.

שִׁבַח قַל ۱-گمراہ ہونا. ۲-نادانی سے قصور کرنا. ۳-غفلت
 سے قصور کرنا.

שִׁבַחַת ת ۱-نادانی کا قصور. ۲-غفلت کا قصور.

שִׁבַחַת قַל ۱-گمراہ ہونا. ۲-بیخود ہونا. ۳-نادانی سے قصور کرنا.
 هَفَعِيل-گمراہ کرنا.

מְשַׁבֵּחַ מ غلطی.

שִׁבַחַת ת نادانی کا قصور.

שִׁבַחַת מ ایسا گیت جس میں مصنف دل کے جوش کے
 ساتھ بار بار ایک بات کو چھوڑ کر دوسری
 بات کا ذکر کرنے لگتا ہے.

שגה هفיעיל ۱- نظر کرنا. ۲- جهانکنا.
 שגל قتل- کسی عورت کے ساتھ ہمبستر ہونا.
 ففعل اور پعل- بے حرمت ہو جانا (عورت کا).
 שגל ת بادشاہ کی بیوی.

שגל پعل اور هفיעיל- دیوانہ ہونا.
 שגל מ دیوانگی.

שגר نکال دینا.

שגר מ جنین.

שד | ۱ شد ————— שדה.

شد ————— شود.

۲ شد ————— شده.

שדד قتل ۱- قدرت رکھنی. ۲- ظلم زبردستی کرنی.
 ۳- ویران کرنا. ۴- لُوتنا. ۵- مار دالنا.
 ففعل اور پعل- ویران کیا جانا.
 פעیل اور پועیل- ظلم زبردستی کرنی.
 هفعل- ظلم زبردستی اٹھانی.

שדי م قادر مطلق.

שדה ת بی بی.

۲ شد یا شود م ۱- ظلم زبردستی. ۲- ویرانی.

שדה سینچنا.

شد اور ۱ شد (اور ید) م پستان.

۱ شدקה ت کھیت. (ماخذ نامعلوم).

שדך قتل- ایسا جلانا جیسے باک سموم اناج کو جلاتی ہے.
 שדפה یا ۲ شدקה ت اور שדפון م اناج کا باک سموم سے
 جل جانا.

نשר قَل - کوشش کرنی۔

هتפעيل - بغاوت کرنی۔

נשתדור - م بغاوت۔

נזהם - م ایک قسم کا جواہر۔

נז - ۱ نوا۔

۱ نوا ۱ - شور غل کرنا۔ ۲ - ویران ہونا۔ ۳ - بُرا ہونا۔

نوا م ہلاکت۔

נשא یا נשאہ ت ۱ - طوفان۔ ۲ - ویرانی۔ ۳ - ویرانہ۔

۴ - ہلاکت۔

משואہ اور משואہ یا משואہ ت ۱ - ویرانی۔ ۲ - ویرانہ۔

תשאہ ت شور غل۔

נשא اور نوا م ۱ - بُرائی۔ ۲ - بدی۔ ۳ - جھوٹ۔ ۴ - بطالت

۲ نوا - نوا۔

نשר (ر توب) قَل ۱ - پھرنا۔ ۲ - کوتنا۔ ۳ - متوجہ ہونا۔

۴ - کسی کی طرف پھر متوجہ ہونا۔

۵ - کوئی کام پھر کرنا۔ ۶ - بحال ہونا۔

۷ - موقوف ہونا۔ ۸ - باطل ہونا۔

פעيل ۱ - پھیرنا۔ ۲ - پھیر لانا۔ ۳ - بحال

کرنا۔ ۴ - پھیر دینا۔

פעيل - بحال ہونا۔

هتפעيل ۱ - پھیرنا۔ ۲ - پھیر لانا۔ ۳ - ہٹانا۔

۴ - بحال کرنا۔ ۵ - بدلا دینا۔ ۶ - جواب

دینا۔ ۷ - منسوخ کرنا۔ ۸ - بدلے کے

طور پر دینا۔

هتפעيل ۱ - پھیر دیا جانا۔ ۲ - بحال کیا جانا۔

نُزْر اور نُزْر م ہٹنے والا۔

نُزْر ت توبہ۔

۲ نُزْر ت ۱-توبہ۔ ۲-تائبوں کی جماعت۔

مَنْزُور ت ۱-برگشتگی۔ ۲-برگشتوں کی جماعت۔

تَنْزُور ت ۱-لوت آنا۔ ۲-جواب۔

نُزْر گمراہ ہونا۔

مَنْزُور ت غلطی۔

نُزْر ————— نُزْر۔

[کرنی۔

نُزْر قَل ۱-زور آور ہونا۔ ۲-ویران کرنا۔ ۳-حکومت

نُزْر م ۱-مالک۔ ۲-شیطان۔

نُزْر اور ۲ نُزْر قَل ۱-ہموار ہونا۔ ۲-برابر ہونا۔ ۳-کوئی

چیز کسی چیز کے برابر کر دینی۔

۱۰-کسی چیز کے پورے دام دینے۔ ۵-کافی

ہونا۔ ۶-مناسب ہونا۔ ۷-مانند ہونا۔

پَعِیل ۱-ہموار کرنا۔ ۲-چپ چاپ کر دینا۔

۳-رکھنا۔ ۴-تھہرانا۔ ۵-دینا۔

ہَفْعِیل-مشابہ تھہرانا۔

نُزْرِیل-آپس میں مشابہت رکھنی۔

ہُتْعِیل-بنایا جانا۔

نُزْر قَل ۱-اُتر جانا۔ ۲-جھک جانا۔

ہَفْعِیل-جھک جانا۔

نُزْر اور نُزْر ت گرہا۔

۱ نُزْر ت ۱-گرہا۔ ۲-قبر۔

۱ نُزْر قَل ۱-چابُک مارنا۔ ۲-کھیونا۔ ۳-اُدھر اُدھر دوڑنا۔

(کیونکہ دوڑنے میں لوگ ہوا کو اپنے ہاتھوں سے مارتے ہیں)

پعلیل اور ہتھ پعلیل۔ ادھر ادھر دورنا۔

نوش م چاؤک۔

نوش م چاؤک۔

نوش م ۱۔ چاؤک۔ ۲۔ دانہ (کشتی کی)۔

نوش اور نوش م دانہ (کشتی کی)۔

۲ نوش قل۔ ناچیز جاننا۔

نوش دھیلا ہونا۔

نوش م دامن۔

نوش — — — — — نوش۔

نوش م لہسن۔ (ماخذ مشتبه)۔

نوش قل ۱۔ گشادہ ہونا۔ ۲۔ دولت مند ہونا۔ ۳۔ خطرہ سے

چھوٹنا۔

پعلیل ۱۔ خطرہ سے چھٹکارا مانگنا۔ ۲۔ فریاد کرنی۔

نوش م ۱۔ دولت مند آدمی۔ ۲۔ شریف آدمی۔ ۳۔ فریاد۔

نوش م ۱۔ دولت۔ ۲۔ فریاد۔

نوش م اور نوش ت فریاد۔

ت نوش ت چھٹکارا۔

نوش م ۱۔ گیدر۔ ۲۔ لومڑا۔ (ماخذ مشتبه)۔

نوش — — — — — نوش۔

نوش قل ۱۔ کسی پر لپکنا۔ ۲۔ دبانا۔

نوش — — — — — نشہ۔

نوش قل ۱۔ دورنا۔ ۲۔ شوق کرنا۔

ہتھ پعلیل۔ اُمندنا۔

پعلیل۔ اُمدانا۔

نوش اور نشہ م ۱۔ تانگ۔ ۲۔ خصوصاً پندلی۔

نُشַח م سَرَک۔

تَشْوِیָה ت شوق۔

۱ نُشַر زور آور ہونا۔

نُشַر (ر تَوْر) م ایک بیل یا گائے۔

۲ نُشַر قَل ۱- سفر کرنا۔ ۲- جانا۔ ۳- نگاہ کرنی۔ ۴- جھانکنا۔

۵- گھات میں لگنا۔

۱ نُشַر م گھات میں بیٹھنے والا۔

تَشْوِیָה ت نذر (کیونکہ نذر لیکر کسی کے پاس

جاتے ہیں)۔

۳ نُشַر ————— نُشِیر۔

۴ نُشַر سلسلہ وار رکھنا۔

۲ نُشַر اور نَشْرہ ت دیوار۔

نُشַر سفید ہونا۔

۱ نُشַ م ۱- سفید سنگ مرمر۔ ۲- سن کا ایک قسم کا

بہت مہین سفید کپڑا۔

نُشַ م سفید سنگ مرمر۔

نُشַ اور نُشַ م اور نُشַہ ت سوسن۔

نُشַ ————— نُشِیت۔

نُشַ ب پیدہیل-چھڑانا۔

نُشַ قَل ۱- آنچ دینی۔ ۲- نگاہ کرنی۔

نُشַ قَل-مَرَوْرَنا۔

هَفْعَل-مَرَوْرَنا جانا۔

نُشַ ————— نُشַح۔

نُشַ قَل-دینا۔

نُشַ م ۱- نذر۔ ۲- خصوصاً رشوت۔

נשחה قتل ۱- جھکنا. ۲- نیچا ہونا.

ہفعیل- جھکانا.

ہشپعیل- سجدہ کرنا.

נשחות اور ۱ נשחיתה ت گڑھا.

נשח م پیت کا لگ جانا یا دھس جانا.

נשחور ————— نשחר.

נשחה قتل ۱- دب جانا. ۲- جھکنا. ۳- پست حال ہونا.

נפעל ۱- نیچا کیا جانا. ۲- مہین کیا جانا.

ہفعیل- نیچا کر دینا.

ہشپوعیل- اداس ہونا.

נשח اداس.

נשחה قتل ۱- ذبح کرنا. ۲- قتل کرنا. ۳- سونے چاندی

میں ادنیٰ دھات ملانی.

נפעל- ذبح کیا جانا.

נשחיתה ت ذبح کرنا.

נשחין ————— نשחן.

נשחים ————— קחיש.

נשחיה ————— נשחה.

۱ נשחיתה ————— نשחה.

נשחית ۱ ۲ נשחיתה ————— נשחת.

۱ נשחל چیلنا.

נשחלת ت ایک قسم کی خوشبودار سیپ.

۲ נשחל گرجنا.

נשחל م شیرببر.

נשחן سوزاں ہونا.

شَحِي م پھوڑا۔

شَحَر پتلا ہونا۔

شَحَطَت ت تپادق۔

شَحَف م ایک قسم کا دریائی پرندہ جو ڈبلا رہتا ہے۔

شَحِيف م تختہ۔

شَحِيف بلند ہونا۔

شَحِيف م غرور۔

شَحَق ق ل ۱- پیس ڈالنا۔ ۲- گھس دینا

شَحَق م ۱- گرد۔ ۲- بادل۔ ۳- آسمان۔

۱ شَحَر ق ل- کالا ہونا۔

شَحَر یا شَحَر کالا۔

شَحَر م کالا پن۔

شَحَر ذرا کالا۔

۲ شَحَر ق ل- پھوٹ نکلنا۔

شَحَر م صبح۔

۳ شَحَر ق ل اور پَعِيل ۱- کوئی کام سویرے کرنا۔

۲- خصوصاً سویرے دھونڈنا۔

مَشَحَر م صبح۔

شَحَرَت ت جوانی گویا عمر کی صبح۔

۱ شَحَت — شَح۔

شَحَت پَعِيل ۱- خراب کرنا۔ ۲- برباد کرنا۔ ۳- بدی کرنی۔

هَفَعِيل ۱- خراب کرنا۔ ۲- ہلاک کرنا۔

هَفَعَل- خراب کیا جانا۔

فَفَعَل ۱- خراب ہو جانا۔ ۲- خصوصاً سَر جانا۔

۲ شَحَت ت ۱- خرابی۔ ۲- خصوصاً سَر اند۔

שחית خراب.

שחיתה ٥ خراب فعل.

משחית م ١-هلاکت. ٢-پھندا. ٣-گھاتیوں کی جماعت.

משחת م هلاکت.

משחת م خرابي.

משחת م بگڑی ہوئی چیز.

١ شחת ————— شח.

שפה ٥ ایک قسم کا جنگلی درخت (عربی سنط).

שפה قل اور پھیل-پھیلا دینا.

משפה م پھیلاؤ.

شפה ————— شط.

שפה قل ١-پھوتکر بہنا. ٢-بڑے زور سے بہنا. ٣-دبانا.

٤-بہا لے جانا. ٥-سیلاب کی سب کچھ بہا

لے جانا. ٦-دھونا. ٧-زور سے دوڑنا.

فعل ١-دبایا جانا. ٢-دھویا جانا.

فعل-دھویا جانا.

שפה اور שפה م سیلاب.

שפה قل-لکھنا.

שפה م ١-کاتب. ٢-سردار. ٣-حاکم.

משפה م حکومت.

שפה م طرف.

שי ————— שיא.

שיא لانا.

שי م قدر.

١ שיבה ————— ישב.

٢ نِسْرَه ————— نِسْب.

نِسْرَه قَل-بُهول جانا.

نِسْرَه ————— نِسْح.

نِسْب ————— نِسْب.

نِسْرَه ————— نِسْلَه.

نِسْرَه ————— نِسْل.

نِسْرَه نِسْبَاب كَرْنَا.

نِسْرَه م نِسْبَاب.

نِسْرَه اور ٣ نِسْرَه قَل اور نِسْرَه لِيل-گانا.

هَفْعَل-گایا جانا.

نِسْرَه م ١-گیت. ٢-گیت گانا.

نِسْرَه ث الھامی گیت.

نِسْب ————— نِسْب.

نِسْرَه اور نِسْب قَل ١-رکھنا. ٢-آراستہ کرنا. ٣-خصوصاً

فوج کو آراستہ کرنا. ٤-مقرر کرنا.

٥-لگانا. ٦-تھہرانا. ٧-شامل کرنا.

٨-منسوب کرنا. ٩-دالنا. ١٠-کرنا.

١١-بنانا. ١٢-طیار کرنا.

هَفْعَل-رکھا جانا.

نِسْب م نِسْبَاب.

نِسْب م نِسْبَاب.

٢ نِسْب ث نِسْبَاب.

نِسْب ————— نِسْب.

نِسْب قَل ١-لینا. ٢-سو جانا. ٣-آرام کرنا. ٤-بیمار

ھونا. ٥-ھم بستر ھونا.

فَعَل اور يُعَل - بے حرمت کیا جانا (عورت کا).
 هَفَعِيل ۱ - لَتَّانَا. ۲ - گرا دینا. ۳ - اُنْدِيلْکَر خالی کرنا.
 هُفَعَل - لَتَّايَا جانا.

مَنْشَد اور مَنْشَد م ۱ - لِيْتْنَا. ۲ - ہم بستری. ۳ - پلنگ.
 ۴ - جنازہ.

شَدَّه ت ۱ - اُنْدِيلْنَا. ۲ - خصوصاً نطفہ کا چھوڑنا.
 شَدَّت ت نطفہ کا چھوڑنا.

شکھ فاش کرنا.

اَشَد م خایہ (کیونکہ بلوغت کا حال ظاہر کرتا ہے).
 شَدَّو | شَدَّو — شَدَّو.

شَدَّو — ا شَدَّو.

۱ شکھ قَل - بھول جانا.

فَعَل - فراموش کیا جانا.
 پَعِيل اور هَفَعِيل - بھلوانا.
 هَشَّعِيل - فراموش کیا جانا.
 شَدَّه بھولنے والا.

۲ شکھ قَل - پانا.

هَفَعِيل ۱ - پانا. ۲ - حاصل کرنا.
 هَشَّعِيل - پایا جانا.

شَدَّه قَل ۱ - جھکنا. ۲ - گھٹ جانا. ۳ - تھم جانا.

هَفَعِيل - تھما دینا.

شکل قَل - بے اولاد ہو جانا.

پَعِيل ۱ - کسی کی اولاد کو ہلاک کرنا. ۲ - کسی عورت
 کا پیت گروا دینا. ۳ - بنجر ہونا. ۴ - اپنا
 پیت گروا دینا. ۵ - بانج ہونا. ۶ - بے بر ہونا.

ہفعیل۔ کسی کی اولاد کو ہلاک کرنا۔
 نَبَدُلُ م ۱۔ اُس کا حال جس کی اولاد ہلاک ہوئی ہو۔
 ۲۔ اُس کا حال جس کے دوست آشنا اُس سے
 جدا ہوئے ہوں۔

نَبَدُلُ ۱۔ جس کی اولاد ہلاک ہوئی ہو۔ ۲۔ بانج۔
 نَبَدَلِیْم م (جمع) اولاد کی ہلاکت۔
 مَنبَدَلَات ت بنجرین۔

نَبِطَم م ۱۔ دونو شانے۔ ۲۔ اُونچی زمین۔ ۳۔ زمین کا حصہ۔
 نَبَم ہفعیل ۱۔ صبح سویرے اُٹھنا (کیونکہ اہل قافلہ
 صبح سویرے اُٹھ کر اُونت کے شانوں پر
 بوجھ لادتے ہیں)۔ ۲۔ کوئی کام صبح
 سویرے کرنا۔ ۳۔ کوئی کام دل لگا کر کرنا۔

نَبَدَن قَل ۱۔ بیٹھ جانا۔ ۲۔ بیٹھا رہنا۔ ۳۔ سکونت کرنی۔
 ۴۔ سکونت رکھنی۔ ۵۔ کسی کے ساتھ صحبت
 رکھنی۔ ۶۔ بسایا جانا۔

بَعِیْل اور ہفعیل۔ بسانا

نَبَدَا م ۱۔ باشندہ۔ ۲۔ پڑوسی۔
 نَبَدَات ت پڑوسن۔

نَبَدَا م مَسْکِن۔

مَنبَدَا اور مَنبَدَا م ۱۔ مَسْکِن۔ ۲۔ خصوصاً خیمہ۔

۱ نَبَدَر قَل ۱۔ پیت بھر کر پینا۔ ۲۔ متوالا ہونا۔

بَعِیْل اور ہفعیل۔ متوالا کر دینا۔

ہَشْتَبَعِیْل۔ متوالے کی طرح کام کرنا۔

نَبَدَر م شراب (کسی قسم کی)۔

نَبَدَرَا م متوالا پینا۔

شכר یا שכר متوالا.

۲ شکر مزدوری پر رکھنا.

שָׁכַר מ ھدیہ.

شلا ————— ۲ شلا.

شلا | شلا ————— ۳ شلا.

שִׁלְאָנוּ ————— שא.ن.

شلاب قل-متعلق کرنا.

شعل-متعلق کیا جانا.

شلابים م (جمع) چوکی کے ایسے کنارے جو چاروں کونوں

پر ایک دوسرے سے ملے ہوئے ہوں.

شلاب (و شلاب) م برف.

شلاب هفعیل-برف کی مانند سفید ہونا.

۱ شلا اور شلا قل-آرام سے رھنا.

شلا یا شلا اور شلا ۱-آرام سے رھنے والا. ۲-بے فکر.

شلا م اور شلا اور شلا ث آرام.

شلا یا شلا م یا تو آرام یا آرام دینے والا.

شلا م خاموشی.

۲ شلا نفعل-گمراہ ہونا.

هفعیل-گمراہ کرنا.

شلا م غلطی.

شلا اور شلا اور شلا ث قصور.

۳ شلا کھینچ نکالنا.

شلا ث آنول.

شلابت ————— لہب.

شلا | شلا | شلا | شلا | شلا ————— ۱ شلا.

שָׁלוּ ————— ۲ שלח.

שְׁלוּחִים ————— שלח.

שָׁלוֹם | שְׁלוֹם ————— שלום.

שָׁלוֹשׁ ————— שלוש.

שָׁלוֹת ————— ۲ שלח.

שִׁלַּח קָל ۱- بھیجنا۔ ۲- بھیجکر منگوانا۔ ۳- حکم بھیجنا۔

۴- چھوڑنا۔ ۵- نکالنا۔ ۶- بڑھانا۔ ۷- ڈالنا۔

فَعَّلَ - بھیجا جانا۔

يَعِيل ۱- بھیجنا۔ ۲- مچانا (جھگڑا وغیرہ)۔ ۳- چھوڑنا

۴- آزاد کرنا۔ ۵- اپنی بیٹی وغیرہ کا نکاح کرانا۔

۶- کچھ دور تک پہنچانا۔ ۷- حوالہ کرنا۔ ۸- ڈال

دینا۔ ۹- بڑھانا۔ ۱۰- گرا دینا۔ ۱۱- نکال دینا۔

۱۲- خصوصاً طلاق دینا۔

يُفَعِّل ۱- بھیجا جانا۔ ۲- چھوڑا جانا۔ ۳- رخصت

دیجانے۔ ۴- نکال دیا جانا۔ ۵- ڈالا جانا۔

هَفَعِيل - بھیجنا۔

שָׁלַח מ ۱- تیر وغیرہ۔ ۲- کونپل۔

שָׁלַחָה ת کونپل۔

שָׁלַחוּ מ میز۔

שְׁלוּחִים م (جمع) ۱- جہیز۔ ۲- طلاق۔ ۳- طلاق نامہ۔

מִשְׁלַח מ ۱- جس جگہ کوئی چیز ہانکی جائے۔ ۲- جس

امر میں ہاتھ ڈالا جائے۔

מִשְׁלַח اور מִשְׁלוּחַ מ ۱- بھیجنا۔ ۲- جس چیز پر ہاتھ

ڈالا جائے۔

מִשְׁלַחַת ת ۱- بھیجی ہوئی فوج۔ ۲- رخصت۔

שָׁלַח قַל ۱- سخت ہونا. ۲- سلطنت کرنی. ۳- غالب ہونا.

هَفْعِيل ۱- سلطنت دینا. ۲- غالب کر دینا.

שָׁלַח מ سپر (سختی کے سبب).

۱ شָׁלַח ۱- اختیار والا. ۲- غالب.

۲ شָׁלַח ۱- حاکم.

شָׁלַח ۱- سلطنت.

۱ שָׁלַח (ث شָׁלַח) ۱- سخت. ۲- بے شرم. ۳- اختیار والا.

۲ שָׁלַח ۱- حاکم. ۲- مزدور.

שָׁלַח ۱- شَلَا.

שָׁלַח ۳- شَلَا.

שָׁלַח ۱- شَلَا.

שָׁלַח ۱- شَلَا.

שָׁלַח ۱- شَلَا.

שָׁלַח هَفْعِيل ۱- پھینکنا. ۲- پھینک دینا. ۳- ڈالنا.

۴- چھیننا. ۵- گرا دینا.

هَفْعِل ۱- پھینک دیا جانا. ۲- ڈال دیا جانا.

۳- گرا دیا جانا.

שָׁלַח م ایک قسم کا پرندہ جو اونچے سے اپنے تئیں پانی

میں ڈال دیتا ہے.

שָׁלַח ۱- گرا دینا.

שָׁלַח قַל ۱- کھینچ نکالنا. ۲- خصوصاً کسی کے بدن پر جو

کچھ ہے وہ چھین لینا. ۳- لُوتنا.

هَشِيوعِيل- لُت جانا.

שָׁלַח ۱- لُوت. ۲- لُتیرا. ۳- نفع.

שָׁלַח ۱- ننگا. ۲- اسیر.

שלום قَل ۱- صحیح سالم ہونا. ۲- تمام ہونا. ۳- صلح سے رہنا.

پعیل- ۱- صحیح سلامت رکھنا. ۲- تمام رکھنا.

۳- ادا کرنا. ۴- پھیر دینا. ۵- بدلا دینا.

پُעِل ۱- ادا کیا جانا. ۲- بدلے کے طور پر دیا جانا.

۳- بدلا پانا. ۴- مُستحق ہونا.

هפעיל ۱- تمام کرنا. ۲- پورا کرنا. ۳- پھیر دینا.

۴- صلح کرنی. ۵- صلح کرانی.

שָׁלוֹם ۱- صحیح سالم. ۲- پورا. ۳- تمام. ۴- صلح سے

رہنے والا. ۵- بے ریا.

שָׁלוֹם מ ۱- سلامتی. ۲- ایک قسم کی قربانی جو سلامتی

کے حصول کے لئے بھی چڑھائی جاتی تھی اور

اُسکے حصول کے سبب شکر گذاری کے لئے بھی.

שָׁלוֹם יָא یا שָׁלוֹם اور שָׁלוֹם מ اور שָׁלוֹם ת بدلا.

۱ שָׁלוֹם ۱- صحیح سالم. ۲- تندرست. ۳- پورا.

۲ שָׁלוֹם מ (و שָׁלוֹם) ۱- سلامتی. ۲- صلح. ۳- دوستی.

۴- دوست.

שָׁלוֹם מ ושوت.

שָׁלוֹם قَل ۱- کھینچ کر نکالنا. ۲- نکالنا. ۳- اکھیڑنا.

שָׁלוֹם יָא یا שָׁלוֹם ת (و תָּלוֹת) (م שָׁלוֹשָׁה و תָּלוֹתָא اور תָּלוֹתָה).

بصیغہ واحد. ۱- تین. ۲- تین بار.

بصیغہ جمع. ۱- تیس. ۲- تیسواں.

שָׁלוֹם پعیل ۱- تین حصوں میں تقسیم کرنا. ۲- تیسری

بار کرنا. ۳- تیسرے روز کرنا.

שָׁלוֹם ۱- سہ چند. ۲- سہ سالہ.

שָׁלוֹם מ پوتا یا نواسا.

שָׁלוֹם יָא שָׁלוֹם פֶּרְסוֹן (گدرا هوا).
 שָׁלוֹם יָא שָׁלוֹם מ ۱- تیسرا حصہ. ۲- خصوصاً יִפָּה کا
 تیسرا حصہ. ۳- کوئی بڑا پیمانہ. ۴- ایک قسم
 کا باجا جس کی شکل مثلث ہوتی ہے. ۵- ایک
 شریف سپاہی جو ایسی گاڑیوں پر چڑھتا تھا جن
 پر تین سپاہی اکتھے چڑھتے تھے. ۶- عمدہ بات.
 שָׁלוֹם אִוְר תְּלִיתִי אִוְר תְּלִיתִי תִּסְרָא.
 תְּלִית תִּסְרָא דִּרְגֵה.

שָׁם (ר ۲ תם) وہاں.

שָׁמָּה ۱- ادھر. ۲- وہاں.

שָׁם (و שם) م ۱- نام. ۲- نیک نامی.

שָׁמַד הִפְעִיל- برباد کرنا.

נִפְעַל- برباد کیا جانا.

שָׁמָּה بلند ہونا.

שָׁמַיִם (ו שמים) م آسمان.

שָׁמָּה ————— שָׁם.

שָׁמָּה ————— שָׁמָם.

שָׁמוּעָה ————— שָׁמַע.

שָׁמַת קָל ۱- مارنا. ۲- خصوصاً لات مارنی. ۳- گرا دینا.

۴- پڑا رهنے دینا (زمین کو). ۵- چھوڑنا. ۶- باز آنا.

נִפְעַל- گرا دیا جانا.

הִפְעִיל- چھوڑنا.

שָׁמַתָּה ת אداے قرض میں مہلت دینی.

שָׁמַיִם ————— שָׁמָה.

שָׁמַיִם ————— שָׁמָנָה.

شَمَم — ۲ شَمَم.

شَمَم قَل ۱- خاموش ہونا. ۲- حیران ہونا. ۳- ویران ہونا.
۴- ویران کرنا. ۵- برباد ہونا.

فَعَلَ ۱- حیران ہونا. ۲- ویران ہونا. ۳- برباد ہونا.
پوعیل ۱- حیران ہونا. ۲- ویران کرنا.

هَفَعِيل ۱- حیران کرنا. ۲- حیران ہونا. ۳- ویران کرنا.
هَفَعَلَ ۱- حیران ہونا. ۲- ویران ہونا.

هَثَّيَعِيل ۱- پریشان ہونا. ۲- اپنے تئیں ہلاک کرنا.
شَمَم ویران.

شَمَمٌ اور شَمَمَةٌ ث ۱- حیرانی. ۲- ویرانی. ۳- ویرانہ.
شَمَمٌ م پریشانی.

شَمَمٌ اور شَمَمَةٌ ث ۱- پریشانی. ۲- ویرانی.
شَمَمٌ قَل- فربہ ہونا.

هَفَعِيل ۱- فربہ کر دینا. ۲- سُن کر دینا. ۳- فربہ ہو جانا.

شَمَمٌ ۱- فربہ. ۲- موتا. ۳- زرخیزی. ۴- ستھرا.

شَمَمٌ م ۱- چربی. ۲- زرخیزی. ۳- تیل. ۴- جلیپائی.
۵- عطر. ۶- مسح.

شَمَمٌ م (جمع) زرخیزی.

شَمَمٌ م (جمع) تاریک مقامات (کیونکہ جس چیز
پر چربی ملی جاتی ہے وہ تاریک ہو جاتی ہے).

شَمَمٌ م ۱- فربہ. ۲- فربہ گوشت. ۳- زرخیزی.
۴- موتا آدمی.

شَمَمَةٌ ث (م شَمَمَةٌ اور شَمَمَةٌ)

بصیغہ واحد. آتھ.

بصیغہ جمع. آسی.

שמעיהו آتھواں.

שמעיות ت سب سے مدھم سر (انگریزی Octave).

שמע قل ۱- سُننا. ۲- سُن لینا. ۳- ماننا. ۴- سمجھنا.

نَفَعَل ۱- سُننا جانا. ۲- تابعدار ہو جانا.

پَعِیل اور هَفَعِیل ۱- سُنانا. ۲- بُلانا. ۳- خصوصاً

بلند آواز سے گانا یا بجانا.

هَتِپَعِیل اپنے تئیں فرمانبردارانہ حاضر کرنا.

שמע م ۱- سُننا. ۲- افواہ. ۳- بلند آواز.

שמע م افواہ.

שמעה یا שמעה ت ۱- خبر. ۲- تعلیم. ۳- افواہ.

משמע م سنی سنائی بات.

משמעת ت ۱- باریابی (کیونکہ جو باریاب ہوتے ہیں

انکی بات سنی جاتی ہے). ۲- فرمانبردار لوگ.

השמעות ت شنوائی.

שמע جلدی کرنی.

שמע م دھیمی آواز (کیونکہ جلدی جاتی رہتی ہے).

שמעה ت رسوائی (کیونکہ اُس کے اُتھانے والے جلدی

بھاگ جاتے ہیں).

۱ שמע قل ۱- کسی کی نگہبانی کرنی. ۲- محفوظ رکھنا.

۳- رکھ چھوڑنا. ۴- کسی کی طرف متوجہ رہنا.

۵- کسی کے لئے گھات میں بیٹھنا. ۶- مانگنا.

۷- خبردار ہونا. [رہنا.

نَفَعَل ۱- محفوظ رکھا جانا. ۲- خبردار ہونا. ۳- باز

پَعِیل- کسی کی طرف متوجہ رہنا. [رہنا.

هَتِپَعِیل ۱- اپنے لئے مانگنا. ۲- اپنی نسبت خبردار

شمر م تلچھت (کیونکہ جس سے کی تلچھت نہیں نکالی جاتی اُس کا زور محفوظ رہتا ہے)۔

شمرים م (جمع) ماننا۔

شمرہ ت ۱- نگہبانی۔ ۲- پاسبانوں کی جماعت۔

شمرہ ت پلک (کیونکہ آنکھوں کو محفوظ رکھتی ہے)۔

شمرہ یا شمرہ ت رات کا ایک پہر۔

شمر ۱- نگہبانی۔ ۲- قید خانہ۔ ۳- پاسبان خانہ۔

۴- پاسبانوں کی جماعت۔ ۵- محفوظ چیز۔

۶- مانی ہوئی بات۔ ۷- نگہبان۔

شمرت ت ۱- نگہبانی۔ ۲- پاسبان خانہ۔ ۳- پاسبانوں

کی جماعت، ۴- حفاظت، ۵- ماننا۔

۶- عہدہ، ۷- مانی ہوئی بات، ۸- رسم۔

۹- طرفداری۔

شمر نُکیلا ہونا۔

شمر م ۱- کانتا، ۲- ہیرا۔

شمر پعیل- خدمت کرنی۔

شمر م اور ت ۱- آفتاب، ۲- فصیل (کیونکہ دھوپ

میں چمکتی ہے)۔

شنا ————— شدا۔

شدا اور ا شدا قل ۱- بدل جانا، ۲- جدا ہونا، ۳- دوبارہ

کرنا، ۴- دوہرانا۔

شدا- دوہرایا جانا۔

شدا پعیل ۱- بدل دینا، ۲- تالنا، ۳- دوسری جگہ

میں رکھنا۔

شدا- بدلا جانا۔

هَفَعِيل ۱- بدل دینا. ۲- تالنا.

هَثَّعِيل ۱- بدل جانا. ۲- اپنی پوشاک بدلنی.

شَدَنًا م بار بار کرنا.

شَدَنًا اور شَدَنًا اور شَدَنًا ث سال (کیونکہ اُس میں موسم بدلتے ہیں). [۲- دوبارہ.

شَدَنِيم م (تثنیہ) ث شَدَنِيم-شَدَنِيم کے عوض) ۱- ۵. ۲- ۵. ۳- ۵. ۴- ۵.

شَدَنِي دوسرا.

شَدَنِيَت دوبارہ. [۴- نقل.

مَشَدَنًا م ۱- دوسرا درجہ. ۲- دوسرے درجہ کا. ۳- دوچند.

شَدَنًا ————— شَدَنًا.

شَدَب جازا ہونا.

شَدَب م جھروکا.

۱ شَدَنًا ————— شَدَنًا.

۲ شَدَنًا چمکنا.

شَدَنِي م بصیغہ واحد. قرمزي رنگ.

بصیغہ جمع. قرمزي کپڑے.

شَدَنًا ————— شَدَنًا.

شَدَنًا | شَدَنًا ————— شَدَنًا.

شَدَنًا بيم ————— شَدَنًا.

شَدَنِي | شَدَنِيَت | شَدَنِيم ————— شَدَنًا.

شَدَنِي ————— ۲ شَدَنًا.

شَدَنِيَت ————— شَدَنًا.

شَدَن قَل ۱- تیز کرنا. ۲- کوشش سے سکھانا.

هَثَّعِيل-چھد جانا.

ניא מ اور ث ۱-دانت. ۲-ہاتھی دانت. ۳-پہاڑ
کی نکیلی چوٹی.

שנהבים م (جمع) ہاتھی دانت. (הבים-הבאים
کے عوض ہے. اور הבאים سنسکرت
(ہاتھی) سے ماخوذ ہے).

שנהבה ث دلدوز مثل.

שית (شیت کے عوض) ث ۱-کانتا. ۲-کانتوں کا مجموعہ.

שנס پعیل-کمر باندھنی.

שנת —————

שסה اور ששה قل اور پوعیل-کوتنا.

שסס قل-کوتنا.

شفعل-کوتنا جانا.

משסה اور משוסה ث کوت.

שסע قل-چیرنا.

پعیل ۱-چیرنا. ۲-پہاڑنا. ۳-ملاصت کرنی.

שסע م شگاف.

שסף پعیل-تکرے تکرے کرنا.

۱ شעה قل-نگاہ کرنی.

شفعیل-نگاہ پھیرنی.

شثپعیل ۱-چاروں طرف مدد کی امید پر نگاہ کرنی.

۲-ایک دوسرے کی طرف نگاہ کرنی.

שעה ث ۱-لمحہ (گویا ایک نگاہ کا عرصہ). ۲-گھڑی

(وقت کا ایک حصہ).

۲ شעה قل ۱-لپنا. ۲-بند ہونا.

משعی م قیل وغیرہ بدن کو ملنا.

שער גچלנא.

שער ט גچلנא.

שער ז מ ایک قسم کا کپڑا جو اُون اور سن دونوں سے بنتا ہے۔
(ماخذ نا معلوم.)

שער کھوکھلا ہونا۔

شعر م ۱- چلو۔ ۲- مٹھی بھر۔

مشعر م تنگ رستہ۔

شعر نفعل ۱- تیکنا۔ ۲- بھروسا کرنا۔ ۳- لیتنا۔

مشعر اور مشعر م اور مشعر ت تیکن۔

مشער ت سونتا۔

شعر قل ۱- ہاتھ پھیرنا۔ ۲- لیپنا۔ ۳- کچھ لگا کر بند

کرنا (آنکھوں کو)۔

ہفعیل- لیپنا۔

پلپیل ۱- خوش کرنا۔ (گویا ہاتھ پھیر کر پیار کرنا)۔

۲- خوش ہونا۔

پلپل- پیار کیا جانا۔

ہٹپلپیل- خوشی منانی۔

שער (جمع) خوشی و خرمی۔

۱ شער ۱- چیرنا۔ ۲- کھولنا۔ ۳- فیصلہ کرنا۔ ۴- ماپنا۔

شعر (و תרע) م اور ت ۱- دروازہ۔ ۲- درگاہ۔ ۳- چند

(مثلاً دو چند)۔

۲ شער دربانی کرنی۔

شعر م دربان۔

תרע م دربان۔

۳ شער نفرت کرنی۔

שְׁעָרוֹר אَوْر شَعْرَوْرِي نفرت انگيز.
 شَعْرَوْرָה ت نفرت انگيز چيز.
 شَعْر خراب.

שְׁעָשָׁעִים ————— شَعَع.

שפה قَل ۱- گھرجنا. ۲- صاف کرنا.

نَفَعَل اور يُعَل- صاف ہونا.

שפה ت پنیر (کیونکہ صاف کئے ہوئے دود سے بنتا ہے).

שפּוּי מ ۱- صفائی. ۲- صاف تیل (یعنی بن درخت کا).

שפוט ————— شפט.

שפה پھیلنا.

משפחה ת ۱- گھرانہ. ۲- خاندان. ۳- قوم. ۴- نوع.

שפחה ת لوندی (گویا گھرانے میں سے ایک).

שפט قَل ۱- انصاف کرنا. ۲- سزا کا فتویٰ دینا. ۳- کسی

کا مقدمہ فیصلہ کرنا. ۴- حکومت کرنی.

نَفَعَل ۱- کسی کا انصاف کیا جانا. ۲- مقدمہ دائر کرنا.

پوعیل- انصاف کرنا.

שפט اور שפט מ ۱- مُنصف. ۲- حاکم.

שפט م عدالت.

שפוט م سزا.

משפט מ ۱- انصاف. ۲- انصاف کرنا. ۳- عدالت گاہ.

۴- مقدمہ. ۵- فتویٰ. ۶- تقصیر. ۷- حق.

۸- قانون. ۹- رسم. ۱۰- طور.

שפּוּי ————— شפה.

שפּוּפּוּן ————— شפה.

שפּוּר ————— شפר.

שפך قَل ۱- اُنْدِيلِنَا. ۲- بَهَانَا. ۳- مَتِي كَا تَهِيْر لگانا.
 نَفْعَل ۱- اُنْدِيْلَا جانا. ۲- كَثْرَت سے خرچ كيا جانا.
 يُعَل- پھسل جانا.
 هُتْعِيْل- بهايَا جانا.
שפך م جس جگہ کچھ اُنْدِيْلَا جاتا ہے.
שפכה ت عضو تَنَاسُل.
שפל قَل ۱- نِيچَا هُونَا. ۲- نِيچَا هُو جانا. ۳- دَهِيْمَا هُونَا.
 ۴- فَرُوْتَن هُونَا.
 هُفْعِيْل ۱- نِيچَا كَرْنَا. ۲- كوئي كَام نِيچے كَرْنَا. ۳- نِيچَا
 هُونَا. ۴- گَرَا دِيْنَا.
שפל اور **שפל** ۱- نِيچَا. ۲- كَمِيْنَه. ۳- فَرُوْتَن.
שפל م اور **שפלה** ت نِيچَا ئِي.
שפלה ت ۱- نِيچِي زَمِيْن. ۲- خُصُوصاً يَهُودِيَه كے كِنَارَه
 پَر بَحْر رُوم كے پاس جو نِيچِي زَمِيْن ہے.
שפלות اُتارْنَا.
שפן چُهِيْنَا.
שפן م اِيك قِسم كَا پَهَارِي جَانُور جو مَتِي ميْن
 كهُود كَر رَهْتَا ہے.
שפע اُمْنَدْنَا.
שפע م اور **שפעה** ت كَثْرَت.
שפף رِيْنَكْنَا.
שפפון م اِيك قِسم كَا سَانِپ.
שפר قَل ۱- رُوشَن هُونَا. ۲- خُوبصُورَت هُونَا. ۳- پَسَنْد
 هُونَا. ۴- خُوش آواز هُونَا.
שפר م خُوش آوازي.

שפרה נ خوبصورتی.

שפרور اور شפרیر م بادشاہ کے تخت کا سایبان.

شפרפרا م پو پھتے کے وقت.

شפרیر خوبصورت.

شפר م ایک قسم کا فرسنگھا.

۲ شפר ماپنا.

شפר م مائعات کا ایک خاص پیمانہ.

שפת قل ۱- رکھنا. ۲- دینا.

شפת م گورے کا تھیر.

שפתים م (تثنیہ) ایک قسم کا بھیڑسالہ جس کے دو

حصے ہوتے تھے.

שפתים م (تثنیہ) ۱- ایک قسم کا بھیڑسالہ جس کے

دو حصے ہوتے تھے. ۲- قربانی کے جانوروں

کے بندھے رہنے کا مقام.

שצר אמندنا.

שצר م سیلاب.

שק ————— شک.

۱ שקד قل ۱- بیدار رہنا. ۲- نگہبانی کرنی. ۳- گھات

میں بیہتہنا.

שקד م ۱- بادام کا درخت (کیونکہ وہ سب درختوں

سے پہلے جارے کی گویا نیند سے جاگتا ہے).

۲- بادام.

۲ שקד یعل- بادام کے پھول کی مانند بنایا جانا.

שקה قل- پینا.

شقیل ۱- پلانا. ۲- سینچنا.

نَفَعَلَ - سینچا جانا.

يُعَلُّ - تر کیا جانا.

شَقَوِي م پینے کی چیز.

شَقَوِي م ۱- پینے کی چیز. ۲- تری.

شَقَات ت مواشی کے پینے کی نالی.

مَشَقَا م ۱- ساقی. ۲- پینے کی چیز. ۳- تر زمین.

شَقَوِي ۲ ————— شَقَوِي ۲.

شَقَط قَل ۱- آرام سے رہنا. ۲- سُست رہنا.

هَفَعِيل ۱- آرام دینا. ۲- صلح کرنی. ۳- چُپ

چاپ رہنا.

شَقَط م آرام.

شَقَط قَل ۱- تولنا. ۲- تولکر دینا. ۳- آزمانا.

نَفَعَلَ ۱- تولا جانا. ۲- تولکر دیا جانا.

شَقَط م سونے چاندی کا ایک خاص وزن.

مَشَقَط ۱- تولنا. ۲- وزن.

مَشَقُول م وزن.

مَشَقَطَات اور مَشَقَطَات ت سوهول (شاقول).

شَقَم بیمار ہونا.

شَقَمَا ت گولر کا درخت (کیونکہ اُس کا پھول

بدھضمی کا باعث ہوتا ہے).

شَقَعَا قَل ۱- دب جانا. ۲- دُوب جانا. ۳- تھم جانا.

نَفَعَلَ - دُبایا جانا.

هَفَعِيل ۱- دُبانا. ۲- گھٹانا.

مَشَقَعَا م پانی کے تھرنے کی جگہ.

شَقَعَرَات ت (جمع) دیوار میں دھسی ہوئی جگہیں.

שרא اور ۱ شרה قل ۱-کھولنا. ۲-خصوصاً اپنا جانور کھولنا.

۳-اُترنا (کسی گھر میں). ۴-رہنا.

پعیل ۱-کھولنا. ۲-شروع کرنا. ۳-ہٹ پعیل-کھولا جانا.

שרو اور ۱ شروت ت شروع. ۲ شרה ت رس (کیونکہ میوں کو گویا کھولنے یا چیرنے سے نکلتا ہے).

שרب گرم ہونا.

שרب م ۱-صحرا کی ریت کی گرمی. ۲-سراب.

שרביט ————— شبت.

۱ شרה ————— شرا.

۲ شרה چمکنا.

שרקה ت اور ۱ شرق اور ۲ شریو اور ۳ شریو م بکتر.

שרקה ————— ۴ شور.

שרקה ————— شرد.

שרוקہ ۱ شریקה ————— شرق.

שרیر ۱ شریروت ————— شرد.

שרیت ————— ۱ شارد.

שרمץ قل ۱-رینگنا. ۲-رینگنے والے جانوروں سے بھر جانا.

۳-کسی کی آل اولاد کثرت سے بڑھنی (کیونکہ

خصوصاً رینگنے والے جانوروں کا یہ حال ہوتا ہے).

שרمץ م رینگنے والے جانوروں کا مجموعہ.

שרק قل ۱-سیٹی بجانی. ۲-بانسلی بجانی.

שרוקہ اور ۱ شریקה ت ۱-بانسلی کی آواز. ۲-تھتھے

کی سیٹی.

نשרקה ت تھتھ کی سیٹی۔

منشروکیتا ت ایک قسم کی بانسلی۔

نשרر قل ۱- مژورنا۔ ۲- سخت کرنا۔ ۳- دباننا۔

۴- دشمنی کرنی۔

نر اور نرر م ۱- نس۔ ۲- ناف۔

۱ نریر سخت۔

۲ نریر م سخت نس۔

نریروت ت ۱- سختی۔ ۲- ضد۔

نرہ ت ہاتھ کا زیور۔

نرہ اور نرہ ت چھوٹی زنجیر۔

نرنا م ۱- جر۔ ۲- تلوا۔ ۳- تہ۔ ۴- اصل۔ ۵- جو کونپل

جر سے پھوٹتی ہے۔

نرنا پعیل-جر سے اکھیرنا۔

پعل-جر سے اکھیرا جانا۔

پوعیل اور پوعل اور ہفعیل-جر پکرنی۔

نرنا ت ۱- جر سے اکھیرا جانا۔ ۲- جلا وطنی۔

نرنا | نرنا — نرنا:

نرنا پعیل-کسی کی خدمت کرنی۔

نرنا — نرنا۔

۱ نرنا ت (م نرنا) (و ۳ نرنا اور نرنا)

بصیغہ واحد۔ چہہ۔

بصیغہ جمع۔ ساتھ۔

نرنا پعیل-کسی چیز کا چھٹا حصہ نکال کر دینا۔

نرنا چھٹا۔

۲ نرنا — نرنا۔

נשוא פעיל - کسی کی رہبری کرنی۔
 נשוא מ בابل کا ایک رکھا ہوا نام جس کے معنی مشتبه
 ہیں۔ (ماخذ نامعلوم)۔

נשור لال ہونا۔

נשור م کسی قسم کا لال رنگ۔

נשת ————— נשית۔

۱ نשת ————— נשאה۔

۲ نשת ————— נשית۔

۳ نשת ————— ۱ نש۔

נשתא اور ۱ نשתה قل ۱- پینا۔ ۲- ضیافت میں

شریک ہونا۔

نפעل - پیا جانا۔

۱ نشتی م مستی۔

نשתה ت کھانا پینا۔

נשתה م ۱- پینا۔ ۲- پینے کی چیز۔ ۳- ضیافت۔

۲ نשתה بٹنا۔

۲ نشتی م بانا۔

نשתיל ————— نשתل۔

نשתים ————— ۱ نשה۔

נשתל قل - لگانا (درخت کو)۔

نשתیل م لگایا ہوا درخت۔

נשתם قل - کھولنا۔

נשתן ہفعیل - پیشاب کرنا۔

נשתק قل - تہم جانا۔

נשתת قل - رکھنا۔

ت

تأ ————— ۲ توه.

۱ تأب قَل- آرزو رکھنی.

تأبہ ت آرزو.

۲ تأب پعیل- نفرت کرنی.

۱ تأہ پعیل- حد باندھنی.

۲ تأہ کسی سے جلد تر دورنا.

تأو اور توم م ایک قسم کا ہرن.

تأوہ ————— ۱ اودہ.

تأوس ————— ۱ تاس.

تألہ ————— ۲ اول.

تأم قَل- دو ہونا.

تأعیل- تؤولم جئا.

تأم اور تأوس اور توم م تؤولم.

تأو ————— ۱ او.

تأنہ | تأنہ ————— ۲ انہ.

تأنہ ت ۱- انجیر کا درخت. ۲- انجیر. (ماخذ نامعلوم).

تأنہ ————— ۱ انہ.

تأر قَل- حد کے طور پر بندھنا.

پعیل- خاکا کھینچنا.

تأعل- کسی کی حد کے اندر تھہرنا.

تأر م ۱- شکل. ۲- خصوصاً خوبصورت شکل.

تأشور ————— ۱ آشور. [نا معلوم].

تأہ ت ۱- صندوق. ۲- صندوق کی شکل کی کشتی. (ماخذ

תְּבוּאָה ——— בוא.

תְּבוּן | תְּבוּנָה ——— בין.

תְּבוּסָה ——— בוס.

תֵּבֵל ——— יבל.

תֵּבֵל ——— בלל.

תְּבִלִית ——— בלה.

תְּבִלֵל ——— בלל.

תְּבִן קִטִי (اناج کے درختوں کی).

מתבן מ קטי کا تھیر.

תְּבִנִית ——— בנה.

תְּבַר קַל-תּוֹרָנָא.

תְּבִיר جلدی قوت جانے والا.

תְּגִמּוּל ——— גמל.

תְּגָרָה ——— גרה.

תְּדָרָר ——— דהר.

תְּדִירָא ——— דור.

תְּהָה וִירָאן הוֹנָא.

۱- תהו מ ۱- ویرانی. ۲- ویرانه. ۳- هیچ.

۲- תהו اور לתהו بے فائدہ.

תְּהוּם ——— הום.

תְּהִלָּה | תְּהִלָּה ——— הלל.

תְּהִלוּכָה ——— הלך.

תְּהִפוּכָה ——— הפך.

תּוּ ——— | תוה.

תּוֹא ——— | תאה.

תוב ——— טוב.

תונה ——— יגה.

תודה ——— ידה.

۱ תורה ——— یعیل - خط کھینچنا.

هفعیل ۱ - حد باندھنی. ۲ - نشان لگانا.

תו מ ۱ - نشان (لگایا ہوا). ۲ - دستخط.

۲ تורה ——— بُود و باش کرنی.

תא מ کو تھری.

تורה ——— قل - پریشان ہونا.

توخلת ——— יחל.

תוך ——— تقسیم کرنا.

תוך (مضاف تוך) م اوسط.

בתוך ۱ - بیچ میں. ۲ - میں. ۳ - میں سے.

תיכון وسطی.

۲ תוך ——— תכד.

תוכחה | תוכחת ——— יכה.

תוכי ——— תכי.

תולדות ——— יلد.

תולל ——— יلل.

תולע | תולעה | תולעת ——— תלע.

תום ——— תאם.

תועבה ——— תעב.

תועה ——— תעה.

תועפות ——— יעף.

תוף ——— تھوکنا.

۱ تفت ث ۱-ٹھوک. ۲-ٹھتکارا آدمي.

توץآה ————— יצא.

تور قل ۱-سفر کرنا. ۲-کسي ملک کي جاسوسي کرني.

۳-کسي چيز کي تحقیقات کرني. ۴-گھومتے پھرنا.

هفعیل ۱-کسي کي رهنمائي کرني. ۲-کسي ملک

کي جاسوسي کرني.

۱ تور م ۱-سلسله. ۲-مالا. ۳-باري.

یتور م جو کچھ کسي ملک میں دھونڈنے سے پایا جائے.

۲ تور یا تر قمری.

۳ تور ————— یرה.

۴ تور ————— ۱ شور.

تורה ————— یرה.

تושב ————— یشב.

תושבה ————— یشה.

תותח ————— یتח.

توز هفعیل-کات دالنا.

תזנות ————— זנה.

תחבולות | תחבולות ————— חבל.

תחות ————— תחת.

תחלה ————— הלל.

תחלוא ————— חלא.

תחמם ————— חמם.

תחנה | תחנן ————— חנן.

תחנות ————— חנה.

תחרא ————— חרה.

تחש מ ایک قسم کا بچو۔ (ماخذ مشتبه)۔

۱ تחת (وتחות) ت ۱- نیچے کا حصہ۔ ۲- جو جگہ کسی کے

نیچے ہو۔ ۳- کسی کی جگہ۔

۲ تחת ۱- نیچے۔ ۲- عوض۔ ۳- لئے۔

تחתون نیچے والا۔

تحتی نیچے والا۔

תחתיה ת نیچے کا حصہ۔

תיכון ——— تود۔

תימן ——— ימן۔

תימרה ——— תמר۔

תירוש | תירש ——— ירש۔

תוש מ بکرا۔

תך ——— תכך۔

תכה ——— یعل- لیت جانا۔

۱ תכונה ——— כון۔

۲ תכונה ——— תכון۔

תכי اور تוכי م مور۔ (ماخذ سنسکرت)۔

تכך ۱- کات ڈالنا۔ ۲- ظلم کرنا۔

תך یا תוך م ظلم۔

תככים م (جمع) ظلم زبردستی۔

תכל ——— چھیلنا۔

תכלת ת ۱- ایک قسم کی سیپ جس سے آسمانی

رنگ بنتا ہے۔ ۲- آسمانی رنگ۔ ۳- آسمانی

رنگ کا کپڑا۔

תכלה | תכלית ——— ۲ کلاہ۔

תכנת ————— תכל.

תכנ
 قَل ۱- هموار کرنا. ۲- تولنا. ۳- آزمانا.
 نَفَعَل ۱- هموار هونا. ۲- درست هونا.
 پَعِيل ۱- تولنا. ۲- ماپنا. ۳- کسی کے لئے قواعد
 تہرانے. ۴- سنبھالنا.

پُعل- تول کر دیا جانا.

תכנ מ ۱- پیمایش. ۲- مقرري شمار.

תכנית ט ۱- تول. ۲- خوبصورتی.

תכונה ט ۱- تول. ۲- عمدہ اسباب.

מתכנת ט ۱- پیمایش. ۲- مقرري شمار. ۳- کسی شے

کے اجزائے ترکیبی کا تناسب. ۴- پچھلا حال.

תכריך ————— כרך.

תל ————— תלל.

תלא اور תלה قَل ۱- تانگنا. ۲- لگانا.

نَفَعَل- تانگا جانا.

پَعِيل- تانگنا.

תלי מ ترکش.

תלצה ————— לאה.

תלונה ————— לאב.

תלבשת ————— לבש.

תלג ————— שלג.

תלונה ————— לון.

תלי ————— תלא.

תליתי ————— שלש.

תלל قَل ۱- بلند کرنا. ۲- جھولنا.

تلم م ۱- تیلہ۔ ۲- خصوصاً کھنڈروں کا تیلہ۔
 تلمتלים م (جمع) کھجور کی ڈالیاں۔
 تلم تورنا۔

تلم م ریگھاری۔
 تلمید ———— لمد۔

تلمع لمبا ہونا۔

تولع م اور تولעה اور تولعت ت ۱- کیرا۔ ۲- خصوصاً
 وہ کیرا جس سے ارغوانی رنگ بنتا ہے۔
 ۳- ارغوانی رنگ۔ ۴- ارغوانی لباس۔
 ۲ تلمع یعنی- ارغوانی لباس پہننا۔

تلمفہ ت ایک مشتبه لفظ جو غالباً تلمہ اور فہ سے مرکب
 ہے اور اس کے معنی غالباً ایک ایسا سلح خانہ
 ہیں جس کی دیواروں کے باہر تلواریں تنگا
 کرتی ہوں۔

تلت | تلتا | تلتا | تلتی ———— نلتش۔

تلمتלים ———— تلم۔

۱ تم | تم | تمہ ———— تلم۔

۲ تم ———— نلم۔

تמה قل ۱- متعجب ہونا۔ ۲- پریشان ہونا۔

ہتپعیل- اپنے دل میں پریشان ہونا۔

تמה م معجزہ۔

تמהون م پریشانی۔

تمون م ارامیوں کا ایک دیوتا۔ (ماخذ مشتبه)۔

تمول ———— مول۔

تمونہ ———— مین۔

تَمَوْرَه — مَوْر.

[مشتبه]

تَمَوْتَه — مَوْت.

۱ تَمِيْد م ۱- بلا ناغہ ہونا. ۲- ہر روز کي قرباني. (ماخذ
۲ تَمِيْد بلا ناغہ.

تَمِيْم — تَمَم.

تَمَد قَل ۱- تھام لینا. ۳- حاصل کرنا. ۳- پکڑے رھنا.
۴- سنبھالنا. ۵- متعلق ہونا.

نَفَعَل-گرفتار ہونا.

تَمَم قَل ۱- تمام کرنا. ۲- تمام ہونا. ۳- خرچ ہونا.
۴- ہلاک ہونا. ۵- شمار کا پورا ہونا. ۶- سیدھا

ہونا (دل میں).

نَفَعَل-ہلاک کیا جانا.

هَفْعِيْل ۱- کوئی کام بالکل کرنا. ۲- فیصلہ کرنا.

۳- کوئی کام چھوڑ دینا. ۴- کوئی کام چھڑوا دینا.

۵- پورا کرنا. ۶- پورا دینا. ۷- سیدھا کرنا.

(چال چلن کو).

هَثِيْعِيْل-اپنے تئیں سیدھا دکھانا.

۱ تَمِيْم ۱- تمام. ۲- پورا. ۳- سارے کا سارا. ۴- صحیح سالم.

۵- بے عیب. ۶- سیدھا (دل میں).

۲ تَمِيْم م ۱- سیدھا پن. ۲- سچائی.

۳ تَمِيْم سیدھا پن سے.

۱ تَم سیدھا (دل میں).

۲ تَم م سیدھا پن.

[پن]

تَم م بصیغہ واحد. ۱- سلامتی. ۲- پورا شمار. ۳- سیدھا

بصیغہ جمع. سچائی.

تَمْرَة ث سیدھا پن۔

مَتَم م سلامتِي۔

تَمَم ————— مَمَم۔

تَمْر سیدھا کھڑا ہونا۔

تَمْر اور تَمْر م کھجور کا درخت۔

تَمْرَة ث بنایا ہوا کھجور کا درخت۔

تَمْرور م سیدھا ستون۔

تَمْرَة ث ستون۔

تَمْرورک | تَمْرورک ————— مَرک۔

تَمْرور ————— تَمْر۔

تَمْروریم ————— مَرر۔

۱ تَم ————— ۱ تَمِن۔

۲ تَم ————— ۲ تَمِن۔

۱ تَنَاه قَل ۱- انعام دینا۔ ۲- مزدوری دینا۔

پَعِیل- کسی کی تعریف کرنی۔

هَفْعِیل- مزدوری پر رکھ لینا۔

تَنَاه ث اور تَنَاه اور تَنَاه م کسبی کی خرچی۔

۲ تَنَاه دو بارہ کرنا۔

تَنَاه دوسرا۔

تَنَاهوت پھر۔

تَنَاه ————— ۱ تَمِن۔

تَنَاهَا ————— نَوَا۔

تَنَاهَا ————— نَوَب۔

تَنَاه ————— تَنَد۔

تَنَاهَا ————— نَوَم۔

تَنْوِظَا ————— نَوْظَا.

تَنْوِزَا ————— نَوْزَا.

تَنْحُوسَا | تَنْحُوسَا ————— نَحُوسَا.

تَنْبِيسَا | تَنْبِيسَا ————— نَبِيسَا.

تَنْبِيسَا | تَنْبِيسَا ————— نَبِيسَا.

تَنْجَا خْتَمَا هُونَا.

تَنْوِزَا م سَرَا.

۱ تَنْجَا ۱- پھیلانا. ۲- تیزرو ہونا.

۱ تَنْبِيسَا اور ۲ تَنْبِيسَا م ۱- ہر ایک قسم کا مگر مچھہ. ۲- سانپ.

۱ تَنْوِظَا (جمع ۱ تَنْبِيسَا یا ۲ تَنْبِيسَا) م گیدڑ.

تَنْوِظَا تَا گیدڑی.

۲ تَنْجَا کسی چیز سے دُھواں نکلنا.

۲ تَنْوِظَا م تَنْوِظَا یا بھٹی.

تَنْوِظَا (تَنْوِظَا کے عوض) م اور تَا بھٹی.

تَنْوِظَا ————— نَشَمَا.

تَعَا پَعِیلَا ۱- نَفْرَتَا کَرْنِیَا. ۲- نَفْرَتَا اَنْگِیزَا هُونَا.

۳- مَكْرُوہَا کَر دِینَا.

هَفْعِیلَا ۱- مَكْرُوہَا کَر دِینَا. ۲- مَكْرُوہَا اَفْعَالَا کَرْنِیَا.

نَفْعَلَا- مَكْرُوہَا هُونَا.

تَوْعِدَا تَا مَكْرُوہَا چِیزَا.

تَعَا قَلَا ۱- گَمْرَاہَا هُونَا. ۲- تَاگَمْگَانَا.

نَفْعَلَا- گَمْرَاہَا هُونَا.

هَفْعِیلَا ۱- گَمْرَاہَا کَرْنَا. ۲- گَمْرَاہِیَا کَرْنِیَا.

تَوْعِدَا تَا ۱- گَمْرَاہِیَا. ۲- هَلَاکَتَا.

تَعْوِدَا ————— عَوِدَا.

תפר מ דפ.

תפר قل-سینا.

پعیل-سینا.

תפול قل ۱-پکرنا. ۲-بیجا لینا (خدا کے نام کو).

۳-پکرے رھنا. ۴-کام میں لانا (گویا ہاتھ میں

لینا. ۵-مندھنا.

نفعل-پکرا جانا.

پعیل-پکرنا.

۱ תפת ————— תוף.

۲ תפת اور תפתה زندہ یا مُردہ آدمیوں کے جلا دینے کا ایک

مقام. (ماخذ فارسی تافتن.)

תפתיא מ (جمع) مُفتي لوگ. (ماخذ آرامی).

תקנה ————— קודה.

תקומה | תקומים ————— קום.

תקופה ————— קוף.

תקוף ————— תקוף.

תקל قل-تولنا.

תקיל قولاً ہوا.

תקן قل-سیدھا ہونا.

پعیل ۱-سیدھا کرنا. ۲-درستی سے بیان کرنا.

هفعل-بحال کیا جانا.

תקע قل ۱-مارنا. ۲-گازنا. ۳-لگانا. ۴-داخل کرنا.

۵-پھینک دینا. ۶-بجانا. ۷-پھونکنا (باجے کو).

نفعل ۱-اپنا ہاتھ دوسرے کے ہاتھ پر مارنا (ضمانت

کے لئے). ۲-بجایا جانا. ۳-پھونکا جانا (باجے کا).

תקע מ תרעי קי آواز.

תקף قل ۱-کسي پر غالب آنا. ۲-کسي پر چرھنا. ۳-ضدي هونا.

پعیل-قرار بخشنا.

תקף اور תקף م زور.

תקוף ۱-زور آور. ۲-سخت.

תר ————— ۲ תור.

תרבות | תרבית ————— רבה.

תרדמה ————— רדם.

תרומה | תרומיה ————— رום.

תרועה ————— روع.

תרופה ————— روف.

תרז سخت هونا.

תרזה ת ایک قسم کا درخت.

תרין م (ت ترمין) دو.

תרמה | תרמית ————— رמה.

תרו מ ۱-مستول. ۲-فیزة. (ماخذ مشتبه).

תרע | תרע ————— ۱ شער.

תרעלה ————— رعل.

תרף آرام سے رھنا.

תרפים م (جمع) گھر گھر کے بت.

תרשתא م فارسي عملداری میں ایک عہدہ کا نام. (ماخذ فارسي قرش).

תשומת ————— שום.

תשאה ————— شוא.

تَشَع

(۴۴۵)

تَشَع

تَشَبَّحَ — شَبَّحَ.

تَشَوَّبَ — شَوَّبَ.

تَشَوَّعَ — شَوَّعَ.

تَشَوَّقَ — شَوَّقَ.

تَشَوَّرَ — شَوَّرَ.

تَشَعَّثَ (م تَشَعَّثَ).

بصیغہ واحد. ۱-نو. ۲-نواں.

بصیغہ جمع. نَوَّعَ.

تَشَعَّيْ نواں.

تمام شد.

